

Σχέδιο Νόμου
του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
με τίτλο
«ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
Β΄ ΦΑΣΗ, ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΑΙ
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β΄ ΦΑΣΗ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 3	Ορισμοί
Άρθρο 4	Στάδια αδειοδότησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγης Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ – ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΔΙΚΤΥΟ	
Άρθρο 5	Οριστική Προσφορά Σύνδεσης
Άρθρο 6	Εγγυητική επιστολή
Άρθρο 7	Ειδικά θέματα σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα
Άρθρο 8	Σύμβαση Σύνδεσης
Άρθρο 9	Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης
Άρθρο 10	Λειτουργικοί περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγης Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου
Άρθρο 11	Θέματα κυριότητας έργων σύνδεσης
Άρθρο 12	Ειδικά θέματα ιδιωτικών δικτύων Μέσης Τάσης
Άρθρο 13	Μητρώο Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΚΟΙΝΟ ΑΙΤΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ	
Άρθρο 14	Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης
Άρθρο 15	Συνεργασία Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για κοινά αιτήματα
Άρθρο 16	Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης κοινών αιτημάτων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	
Άρθρο 17	Άδεια Εγκατάστασης

Άρθρο 18	Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης
Άρθρο 19	Διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 20	Τροποποίηση Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 21	Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών
Άρθρο 22	Επανεκδοση Άδειας Εγκατάστασης
Άρθρο 23	Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης
Άρθρο 24	Μεταφορά θέσης εγκατάστασης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	
ΘΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ-ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
Άρθρο 25	Συμμετοχή σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απευθείας στην αγορά
Άρθρο 26	Ηλέκτριση δικτύου σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
Άρθρο 27	Θέση σε λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής - Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
Άρθρο 28	Άδεια Λειτουργίας
Άρθρο 29	Τμηματική Άδεια Λειτουργίας
Άρθρο 30	Κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄	
ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ	
Άρθρο 31	Διασφάλιση υλοποίησης των έργων
Άρθρο 32	Πληρωμές Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄	
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ	
Άρθρο 33	Σταθμοί που εξαιρούνται από Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων
Άρθρο 34	Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 35	Διάρκεια ισχύος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 36	Σύμβαση Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς
Άρθρο 37	Πλαίσιο που διέπει τους Εξαιρούμενους σταθμούς
Άρθρο 38	Απλή γνωστοποίηση για τη σύνδεση σταθμών στο Δίκτυο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄	
ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Άρθρο 39	Ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχειριστών και ηλεκτρονικός ιστότοπος Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)
Άρθρο 40	Τήρηση Μητρώου και δημοσιότητα στοιχείων
Άρθρο 41	Ανάπτυξη και λειτουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

	(παρ. 1, 2, 3 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄	
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	
Άρθρο 42	Ριζική ανανέωση
Άρθρο 43	Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής
Άρθρο 44	Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Προσθήκη παρ. 20.β. στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016
Άρθρο 45	Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης – Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4414/2016
Άρθρο 46	Ευθύνη εξισορρόπησης – Τροποποίηση του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016
Άρθρο 47	Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης – Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4414/2016
Άρθρο 48	Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 4414/2016
Άρθρο 49	Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης σε δάση και δασικές εκτάσεις – Τροποποίηση του άρθρου 45 του ν. 998/1979
Άρθρο 50	Αντιρρήσεις επί δασικών χαρτών - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 3889/2010
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄	
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 51	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 52	Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης και τροποποίησης μη δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης
Άρθρο 53	Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις έκδοσης και τροποποίησης Αδειών Εγκατάστασης και Αδειών Λειτουργίας
Άρθρο 54	Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, Άδειες Εγκατάστασης, Άδειες Λειτουργίας και Εξαιρούμενους Σταθμών εν λειτουργία
Άρθρο 55	Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής
Άρθρο 56	Μεταβατική διάταξη μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
Άρθρο 57	Μεταβατική διάταξη μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
Άρθρο 58	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄	

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/944 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΗ ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ν. 4001/2011, 4067/2012, 3468/2006, 2367/1998 ΚΑΙ 4685/2020

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ- ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ν. 4001/2011 ΚΑΙ 4067/2012**

Άρθρο 59	Ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ που αφορούν στην αποθήκευση, τη σωρευτική εκπροσώπηση και την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση των ορισμών και του πεδίου εφαρμογής του ν. 4001/2011
Άρθρο 60	Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55 του ν. 4001/2011
Άρθρο 61	Προσδιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας-Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 του ν. 4067/2012
Άρθρο 62	Υπολογισμός και χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Τροποποίηση περ. (β) παρ. 3 άρθρου 143 του ν.4001/2011
Άρθρο 63	Ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας- Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 140 του ν. 4001/2011
Άρθρο 64	Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας– Προσθήκη άρθρου 109Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 54 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)
Άρθρο 65	Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας– Προσθήκη άρθρου 122Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)
Άρθρο 66	Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα – Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4001/2011
Άρθρο 67	Διαδικασία χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα- Προσθήκη άρθρου 132 Α στον ν. 4001/2011
Άρθρο 68	Ζητήματα αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα-Προσθήκη άρθρου 132Β στον ν.4001/2011
Άρθρο 69	Κανονισμός Αδειών – Τροποποίηση άρθρου 135 του ν. 4001/2011

Άρθρο 70	Δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Προσθήκη άρθρου 132Ε στον ν. 4001/2011
Άρθρο 71	Έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011
Άρθρο 72	Ζητήματα αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας -Προσθήκη άρθρου 132Ζ στον ν. 4001/2011
Άρθρο 73	Κανονισμός αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας -Προσθήκη άρθρου 135Α στον ν. 4001/2011
Άρθρο 74	Ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 22 του ν. 4001/2011
Άρθρο 75	Τήρηση λογαριασμών – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 141 του ν. 4001/2011
Άρθρο 76	Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α'-Προσθήκη άρθρων 132 Γ και 132 Η στον ν. 4001/2011
Άρθρο 77	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Α'- Προσθήκη άρθρου 132Δ στον ν. 4001/2011
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β	
ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ Α.Π.Ε. ΚΑΙ Σ.Η.Θ.Υ.Α. ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4685/2020	
Άρθρο 78	Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης – Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020
Άρθρο 79	Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.- Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4685/2020
Άρθρο 80	Ειδικοί όροι λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας -Προσθήκη άρθρου 11Β στον ν. 4685/2020
Άρθρο 81	Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 του ν. 4685/2020
Άρθρο 82	Εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης -Τροποποίηση άρθρου 16 του ν. 4685/2020
Άρθρο 83	Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 του ν. 4685/2020
Άρθρο 84	Χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4685/2020
Άρθρο 85	Λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο – Προσθήκη άρθρου 19Α στον ν. 4685/2020
Άρθρο 86	Μεταβατικές διατάξεις – Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν.4685/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ	
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	

Άρθρο 87	Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος $\leq 1\text{MW}$ σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας- Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 56 του ν. 2367/1998
Άρθρο 88	Πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας- Αντικατάσταση άρθρου 8β του ν.3468/2006
ΜΕΡΟΣ Δ'	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΛΩΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	
Άρθρο 89	Πεδίο εφαρμογής – Ορισμοί
Άρθρο 90	Διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης
Άρθρο 91	Σύμβαση Σύνδεσης
Άρθρο 92	Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης
Άρθρο 93	Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας
Άρθρο 94	Παραχώρηση Θαλάσσιου Χώρου - Σύμβαση Μίσθωσης – Μίσθωμα
Άρθρο 95	Υποχρεώσεις κατόχων Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών
ΜΕΡΟΣ Ε'	
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'	
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ/ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	
Άρθρο 96	Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο – Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής
Άρθρο 97	Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
Άρθρο 98	Αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και το σύστημα από μη λειτουργικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
Άρθρο 99	Εικονικός Ενεργειακός Συμψηφισμός – Τροποποίηση άρθρου 2 του ν. 3468/2006
Άρθρο 100	Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού – Αντικατάσταση άρθρου 14B του ν.3468/2006
Άρθρο 101	Απόσυρση σταθμών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ'αρ. 904/2011 Απόφασης της Ρ.Α.Ε.
Άρθρο 102	Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά
Άρθρο 103	Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα- Αντικατάσταση άρθρου 132 του ν. 4819/2021
Άρθρο 104	Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού – Τροποποίηση περ. β του άρθρου 5 του ν. 4513/2018

Άρθρο 105	Ενάσκηση δραστηριοτήτων – Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018
Άρθρο 106	Σκοπός της ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ - Τροποποίηση άρθρου 118 του ν. 4001/2011
Άρθρο 107	Διαφοροποίηση εσόδων εταιρείας «Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» από παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά - Προσθήκη περ. θ' στην παρ. 3 άρθρου 118Α του ν. 4001/2011
Άρθρο 108	Κατάργηση υποχρέωσης περιγραφής αποθηκευτικών χώρων εμπορικών αποθεμάτων – Τροποποίηση παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3054/2002
Άρθρο 109	Καθορισμός υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων – Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3054/2002
Άρθρο 110	Καθορισμός πόρων υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση του άρθρου 21 ν. 4342/2015
Άρθρο 111	Πόροι Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010
Άρθρο 112	Καθορισμός υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015
ΜΕΡΟΣ ΣΤ'	
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	
Άρθρο 113	Αρμοδιότητα μίσθωσης δημοτικών λατομείων – Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 54 ν. 4512/2018
Άρθρο 114	Αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 60 του ν. 4512/2018
Άρθρο 115	Διάθεση παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 του ν. 4602/2019
Άρθρο 116	Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση
Άρθρο 117	Καθορισμός ημερομηνίας υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 – Τροποποίηση παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016
Άρθρο 118	Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων - Τροποποίηση παρ. 22 άρθρου 68 του ν. 4512/2018
Άρθρο 119	Νομιμοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εντός λατομικών χώρων

Άρθρο 120	Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου – Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 48 του ν. 4512/2018
Άρθρο 121	Αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων - Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 56 του ν. 4512/2018
Άρθρα 122	Εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 του ν. 4442/2016
Άρθρα 123	Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 64 του ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	
Άρθρο 124	Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020
Άρθρο 125	Παραβάσεις – Διοικητικές κυρώσεις – Προσθήκη άρθρου 95Α στον ν. 4759/2020
Άρθρο 126	Αρμοδιότητα πρότασης προεδρικού διατάγματος του άρθρου 25 του ν. 2508/1997
Άρθρο 127	Προέγκριση οικοδομικών αδειών – Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017
Άρθρο 128	Διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας – Τροποποίηση παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017
Άρθρο 129	Διάγραμμα κάλυψης – Τροποποίηση παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4495/2017
Άρθρο 130	Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων
Άρθρο 131	Εγκατάσταση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης – Τροποποίηση του άρθρου 86 του ν. 4495/2017
Άρθρο 132	Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΩΝ	
Άρθρο 133	Ρυθμίσεις περί έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων
Άρθρο 134	Οργάνωση και λειτουργία Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
Άρθρο 135	Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» - Εξουσιοδοτική διάταξη
Άρθρο 136	Χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης - Αντικατάσταση του άρθρου 96 του ν. 4685/2020
Άρθρο 137	Σύνδεση ακινήτων με δίκτυο αποχέτευσης – Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4685/2020
Άρθρο 138	Εξουσιοδότηση για την παροχή κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση των αποχετεύσεων – Προσθήκη άρθρου 96Β στον ν. 4685/2020
ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	

Άρθρο 139	Έναρξη ισχύος
-----------	---------------

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, καθώς και της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπροσθέτως, επιδιώκονται η ανάπτυξη πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, καθώς και η ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η ενιαία και συνεκτική διαμόρφωση της λεγόμενης Β΄ φάσης αδειοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, σε συνέχεια της αντίστοιχης Α΄ φάσης του ν. 4685/2020 (Α΄ 92). Επίσης, ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα για την παραγωγή και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και τίθεται το πρώτον το πλαίσιο για την ανάπτυξη θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, με την παράλληλη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων που αφορούν στην αγορά ενέργειας, καθώς και την προστασία του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - Β΄ ΦΑΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος, οι χρησιμοποιούμενοι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Άδεια Εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή Άδεια Εγκατάστασης: Η άδεια η οποία απαιτείται για την εγκατάσταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 17.
2. Άδεια Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Άδεια Λειτουργίας: Η άδεια η οποία απαιτείται για τη λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 28.
3. Αδειοδοτούσα αρχή Άδειας Εγκατάστασης και Άδειας Λειτουργίας ή αδειοδοτούσα αρχή: Οι υπηρεσίες οι οποίες είναι αρμόδιες για την έκδοση Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, ήτοι:
  - α) Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για έργα, τα οποία κατατάσσονται κατά την ημερομηνία

υποβολής της αίτησης για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, στην κατηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης Α1, του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κανονιστική πράξη, καθώς και για υδροηλεκτρικούς σταθμούς με συνολική ισχύ μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) μεγαβάτ (MW), ανεξαρτήτως περιβαλλοντικής κατάταξης.

β) Οι οικείες Διευθύνσεις Τεχνικού Ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για έργα, τα οποία κατατάσσονται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, στις Α2 και Β κατηγορίες περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κανονιστική πράξη.

4. Αιολικός σταθμός: Οι ανεμογεννήτριες, οι πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών και ο οικίσκος ελέγχου.

5. Αναρτημένα διαγράμματα σύνδεσης ή αναρτημένα διαγράμματα: Τα διαγράμματα τα οποία αποτυπώνουν τον τρόπο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και τα οποία αναρτώνται σε κατάλληλη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα.

6. Απαλλαγή από Περιβαλλοντική Αδειοδότηση: Η χορήγηση βεβαίωσης απαλλαγής από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος τεκμαίρεται αυτοδικαίως η απαλλαγή από την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την προσκόμιση από τον ενδιαφερόμενο του αριθμού πρωτοκόλλου του σχετικού αιτήματος.

7. Αποκλειστικά δίκτυα: Τα Δίκτυα Μέσης ή Υψηλής Τάσης, τα οποία κατασκευάζονται για τη σύνδεση των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με το Δίκτυο ή το Σύστημα είτε από τους ίδιους τους παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., είτε από τον αρμόδιο Διαχειριστή και στα οποία δεν συνδέονται καταναλωτές.

8. Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών (Α/Γ): Οι επιτρεπόμενες αποστάσεις ανεμογεννητριών από γειτονικές ανεμογεννήτριες του ίδιου σταθμού ή από ανεμογεννήτριες γειτονικών σταθμών ή από τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης, όπως εξειδικεύονται στο άρθρο 21.

9. Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης: Η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για έργα της κατηγορίας Α, η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για έργα της κατηγορίας Β, καθώς και η απαλλαγή της περ. 6 από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τα έργα που απαλλάσσονται από αυτή βάσει του ν. 4014/2011.

10. Αρμόδιος Διαχειριστής: Για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα απευθείας ή μέσω του Δικτύου, αρμόδιος είναι ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.), σύμφωνα με τα άρθρα 97 και 99 του ν. 4001/2011 (Α' 179), ενώ για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο Διανομής ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 127 του ν. 4001/2011. Ειδικά για σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), αρμόδια είναι η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. με την ιδιότητα του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., σύμφωνα με το άρθρο 129 του ν. 4001/2011, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης.

11. Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά: Η βεβαίωση που εκδίδει ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) σε περίπτωση κατά την οποία ο κάτοχος του σταθμού, πριν τη θέση αυτού σε λειτουργία και εφόσον δεν έχει συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, δηλώνει ότι δεν επιθυμεί τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης και ότι ο σταθμός θα λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 147), όπως ορίζει το άρθρο 25 του παρόντος.

12. Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας (Β.Ε.Λ.): Η βεβαίωση την οποία εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά την πραγματοποίηση της προσωρινής σύνδεσης του σταθμού, σύμφωνα με το άρθρο 26.
13. Βεβαίωση Ηλεκτρικής (ΒΕ.ΗΛ.): Η βεβαίωση την οποία εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά τη σύνδεση του σταθμού και στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας του, σύμφωνα με το άρθρο 27.
14. Βεβαίωση Καταλληλότητας Γηπέδου Υποσταθμού ή Βεβαίωση Καταλληλότητας: Η Βεβαίωση που εκδίδεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την οποία το προτεινόμενο γήπεδο για την εγκατάσταση του Υποσταθμού είναι κατάλληλο.
15. Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού: Η βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), μετά την ενημέρωσή του από τον κάτοχο του εξαιρούμενου σταθμού σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού και τη γεωγραφική απεικόνιση αυτού στο γεωπληροφοριακό σύστημα του ίδιου άρθρου.
16. Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας (Β.Π.Δ.Λ.): Η βεβαίωση που εκδίδει ο αρμόδιος Διαχειριστής και με την οποία πιστοποιείται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του παραγωγού για την πραγματοποίηση της σύνδεσης, με τήρηση των ελάχιστων προδιαγραφών των έργων σύνδεσης ή επέκτασης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν., και ότι έχει περατωθεί η φάση της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού, σύμφωνα με το άρθρο 27 του παρόντος.
17. Βεβαίωση πληρότητας αίτησης: Η βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 5, και με την οποία πιστοποιείται η ημερομηνία κατά την οποία η αίτηση του ενδιαφερομένου για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, κατέστη πλήρης.
18. Βεβαίωση τεκμηρίωσης νόμιμης χρήσης: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από δικηγόρο της επιλογής του ενδιαφερομένου έπειτα από έλεγχο της νόμιμης χρήσης του γηπέδου ή του χώρου εγκατάστασης του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον πρόκειται για ιδιωτική έκταση.
19. Γήπεδο ασφαλείας Α/Γ ή γήπεδο ασφαλείας: Το γήπεδο ασφαλείας του άρθρου 21.
20. Γήπεδο εγκατάστασης ή γήπεδο: Το υποσύνολο του πολυγώνου, όπως αυτό έχει καταχωρηθεί στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020, εντός του οποίου χωροθετούνται οι μονάδες του σταθμού και για το οποίο ο κάτοχός του οφείλει να αποδείξει το νόμιμο δικαίωμα χρήσης αυτού. Το γήπεδο εγκατάστασης δύναται να αποτελείται από περισσότερα του ενός ακίνητα, για έκαστο των οποίων ο ενδιαφερόμενος οφείλει να τεκμηριώσει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης. Το γήπεδο οριοθετείται με ορισμένο περίγραμμα και πίνακα συντεταγμένων.
21. Γνωστοποιούμενος σταθμός: Ο σταθμός ο οποίος συνδέεται στο δίκτυο, έπειτα από γνωστοποίηση του ενδιαφερομένου στον αρμόδιο Διαχειριστή, χωρίς να απαιτείται η χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με το άρθρο 38.
22. Διαδικασία αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Β' Φάσης ή διαδικασία αδειοδότησης Β' Φάσης: Η διαδικασία, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή

για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας.

23. Εξαιρούμενος σταθμός: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο οποίος εξαιρείται από την υποχρέωση έκδοσης Άδειας Παραγωγής, Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων σύμφωνα με το άρθρο 33.

24. Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης: Το νόμιμα εξουσιοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται από παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ομάδα παραγωγών, οι οποίοι ενδιαφέρονται να κατασκευάσουν Δίκτυα Μέσης Τάσης για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε Υποσταθμούς Μέσης προς Υψηλής Τάσης, σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 4843/2021 (Α' 193).

25. Εκπρόσωπος κοινού αιτήματος: Το νόμιμα εξουσιοδοτημένο από τους ενδιαφερόμενους φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο παρεμβάλλεται μεταξύ των ενδιαφερομένων και του αρμόδιου Διαχειριστή στην υποβολή του κοινού αιτήματος, την κατασκευή, τη διαχείριση, την παροχή στοιχείων στον Διαχειριστή του Συστήματος, τη συντήρηση και τη λειτουργία των κοινών έργων σύνδεσης στα κατάντη του ορίου του Συστήματος, αποκλειστικής αρμοδιότητας των ενδιαφερομένων.

26. Ενδιαφερόμενος ή Παραγωγός: Ο κάτοχος Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής ή Εξαιρούμενου Σταθμού ή Γνωστοποιούμενου Σταθμού.

27. Ενημέρωση φακέλου Άδειας Εγκατάστασης ή ενημέρωση φακέλου: Η έγγραφη γνωστοποίηση των μεταβολών της αρχικής Άδειας Εγκατάστασης, για τις οποίες δεν απαιτείται τροποποίηση αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 20 και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

28. Έργο: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και τα συνοδά έργα του.

29. Ηλιοθερμικός σταθμός: Οι ηλιοστάτες, οι πύργοι ισχύος, το συγκρότημα ηλεκτρομηχανολογικού (η/μ) εξοπλισμού, ο λοιπός η/μ εξοπλισμός, καθώς και οι βοηθητικές κτιριακές εγκαταστάσεις ή κάθε άλλη συναφής εγκατάσταση, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του σταθμού, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εφεδρικών ηλεκτροπαραγωγών ζευγών.

30. Θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης ή θεωρημένα διαγράμματα: Τα διαγράμματα, τα οποία αποτυπώνουν τον τρόπο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και τα οποία, μέχρι τη λειτουργία της κατάλληλης γεωπληροφοριακής πλατφόρμας, θεωρούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

31. Ιδιωτικά Δίκτυα: Τα Δίκτυα Μέσης ή Υψηλής Τάσης, τα οποία κατασκευάζονται από παραγωγούς σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα και στα οποία δεν συνδέονται καταναλωτές.

32. Ιδιωτικός Υποσταθμός: Ο Υποσταθμός του οποίου τμήματα δεν ανήκουν στον αρμόδιο Διαχειριστή.

33. Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Οικείος Κανονισμός: Ο Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 1 του άρθρου 51.

34. Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης: Το αίτημα που υποβάλλουν, από κοινού διά του εκπροσώπου τους, ομάδες παραγωγών, σύμφωνα με το άρθρο 14.

35. Οριστική Προσφορά Σύνδεσης: Η προσφορά του αρμόδιου Διαχειριστή στους υποψήφιους χρήστες για σύναψη νέας σύνδεσης και στους υφιστάμενους χρήστες για τροποποίηση της υπάρχουσας.

36. Πληροφοριακό Σύστημα Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.): Ενιαίο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο τηρεί η Υπηρεσία μιας Στάσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λειτουργεί ως πύλη εισόδου όλων των αιτήσεων των Παραγωγών και ως κοινό σημείο διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων των εμπλεκόμενων αδειοδοτικών αρχών. Η ημερομηνία πλήρους λειτουργίας του Π.Σ.Α.Π.Ε. συμπίπτει με την ημερομηνία ανάρτησης της διαπιστωτικής πράξης της Υπηρεσίας μιας Στάσης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή, σε περίπτωση που αυτή δεν έχει συσταθεί, με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που βεβαιώνει την πλήρη λειτουργία αυτού.

37. Προσωρινή σύνδεση: Η ηλέκτριση του διασυνδεδετικού δικτύου Μέσης Τάσης αρμοδιότητας παραγωγού και των βοηθητικών διατάξεων των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με σκοπό την πραγματοποίηση δοκιμών και τη διασφάλιση της ασφάλειας του εξοπλισμού προ της θέσης του σταθμού σε λειτουργία, σύμφωνα με το άρθρο 26.

38. Σταθμός: Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ο σταθμός αποθήκευσης ενέργειας.

39. Σταθμός αντλησιοταμίευσης: Ο σταθμός αποθήκευσης που περιλαμβάνει ηλεκτρογεννήτριες και ενδεχομένως διακριτά αντλητικά συγκροτήματα, τα έργα υδροληψίας, τον αγωγό ή τη σήραγγα προσαγωγής, το φράγμα, τον ταμιευτήρα, καθώς και τον λοιπό η/μ εξοπλισμό και τις βοηθητικές εγκαταστάσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του σταθμού.

40. Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών αντλησιοταμίευσης και των υβριδικών σταθμών, και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

41. Σταθμός βιομάζας ή βιοαερίου: Οι γεννήτριες, οι κινητήρες, ο απαιτούμενος η/μ εξοπλισμός, το σύνολο των απαραίτητων υποδομών και των εγκαταστάσεων υποδοχής, επεξεργασίας, τυποποίησης, αποθήκευσης βιομάζας και βιορευστών, καθώς και οι υποδομές και εγκαταστάσεις υποδοχής, επεξεργασίας, αποθήκευσης πρώτων υλών προς παραγωγή βιοαερίου, ενεργειακής αξιοποίησης των καυσίμων πρώτων υλών βιομάζας/βιοαερίου/βιορευστών, διάθεσης της παραγόμενης ηλεκτρικής και της συμπαραγόμενης θερμικής ενέργειας, τυποποίησης, μεταφοράς και διάθεσης τυχόν δευτερογενώς παραγόμενων αέριων, στερεών ή υγρών υποπροϊόντων/παραπροϊόντων ή αποβλήτων, που προκύπτουν κατά τη διαδικασία επεξεργασίας και εν γένει προετοιμασίας της καύσιμης ύλης της μονάδας.

42. Σύμβαση Σύνδεσης: Η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του αρμόδιου Διαχειριστή και του ενδιαφερομένου, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης του τελευταίου. Η εν λόγω σύμβαση προβλέπει τις υποχρεώσεις των δύο μερών για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης, την ηλέκτριση και σύνδεση στο Δίκτυο ή στο Σύστημα των εγκαταστάσεων του χρήστη, καθώς και κάθε άλλο θέμα που ορίζεται στους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν.. Ειδικά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες συνάπτεται Σύμβαση Σύνδεσης με την Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ή με τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.

Α.Ε., με την ιδιότητά του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. ή για περιπτώσεις κατά τις οποίες ο σταθμός συνδέεται στο Δίκτυο, αλλά απαιτούνται έργα Υψηλής Τάσης, η Σύμβαση Σύνδεσης αποτελείται από το Κύριο Μέρος και το Συμπλήρωμα.

43. Συνοδά έργα: Όλα τα έργα που απαιτούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία του σταθμού. Στα συνοδά έργα περιλαμβάνονται, ιδίως, η οδοποιία πρόσβασης, η εσωτερική οδοποιία, τα απαιτούμενα έργα και κατασκευές για τη σύνδεση του σταθμού με το Δίκτυο ή το Σύστημα, τα έργα υδροληψίας, ο αγωγός προσαγωγής, οι κτιριακές εγκαταστάσεις. Τα συνοδά έργα δύνανται να εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό.

44. Σύστημα Πληρωμών Τέλους: Σύστημα το οποίο διαχειρίζεται η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και μέσω του οποίου πραγματοποιείται η πληρωμή από τους ενδιαφερόμενους του Τέλους Δέσμευσης Εγκατάστασης Φυσικού Χώρου και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου.

45. Υβριδικός Σταθμός: Κάθε σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που:

- α) εγκαθίσταται σε μη διασυνδεδεμένο αυτόνομο νησιωτικό σύστημα και στην Κρήτη,
- β) χρησιμοποιεί τουλάχιστον μια, μη ελεγχόμενη μορφή Α.Π.Ε.,
- γ) υποχρεούται να παρέχει στο σύστημα εγγυημένη ισχύ, η οποία νοείται ως η μέγιστη ηλεκτρική ισχύς που οφείλει να διαθέτει στο δίκτυο κατά συγκεκριμένες χρονικές περιόδους,
- δ) χρησιμοποιεί σύστημα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας,
- ε) η ενέργεια που απορροφά, καταναλώνεται για την πλήρωση του συστήματος αποθήκευσής του. Ως ενέργεια που απορροφά ο Υβριδικός Σταθμός από το Δίκτυο, ορίζεται η διαφορά της ενέργειας που μετράται κατά την είσοδό της στον σταθμό από την ενέργεια που αποδίδεται απευθείας στο Δίκτυο από τις μονάδες Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται, για τα Μ.Δ.Ν., σε ωριαία βάση.

46. Υδροηλεκτρικός σταθμός: Τα έργα υδροληψίας, ο αγωγός ή η σήραγγα προσαγωγής, το φράγμα, ο ταμιευτήρας (όπου υφίσταται), καθώς και οι απαραίτητες κτιριακές εγκαταστάσεις για τη λειτουργία του σταθμού.

47. Υποσταθμός: Ως Υποσταθμός νοείται οποιοσδήποτε Υποσταθμός Μέσης προς Υψηλής Τάσης ή Κέντρο Υπερύψηλης Τάσης, καθώς και οι εγκαταστάσεις μετατροπών συνεχούς ρεύματος.

48. Φωτοβολταϊκός σταθμός: Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, οι αντιστροφείς, οι Υποσταθμοί Χαμηλής/Μέσης Τάσης, ο οικίσκος ελέγχου, καθώς και οι υποστηρικτικές για τη λειτουργία του σταθμού εγκαταστάσεις.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και του άρθρου 10 του ν. 4685/2020.

Άρθρο 4

Στάδια αδειοδότησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Η διαδικασία παροχής των γνωμοδοτήσεων που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) δύναται να προηγηθεί της έκδοσης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου στις αρμόδιες υπηρεσίες. Οι αρμόδιες για την παροχή γνωμοδότησης υπηρεσίες εξετάζουν τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων και γνωμοδοτούν προς την αρμόδια αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

2. Μετά την έκδοση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης Α΄ Φάσης, ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση:

- α) της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,
- β) της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή,
- γ) της έγκρισης επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση, του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α΄ 289), εφόσον απαιτείται και δεν είναι ενσωματωμένη στην απόφαση της περ. α) της παρούσας, άλλως των αναγκαίων αδειών για την κτήση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης του έργου.

3. Μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος:

- α) Υποβάλει αίτηση για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.
  - β) Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη:
    - βα) της Σύμβασης Σύνδεσης, και
    - ββ) της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες υφίσταται υποχρέωση συμμετοχής σε διαγωνιστική διαδικασία, άλλως προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη συμμετοχή του σταθμού στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.
  - γ) Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη χορήγηση αδειών (συμπεριλαμβανομένων των οικοδομικών), πράξεων, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση του σταθμού, η έκδοση των οποίων δεν απαιτεί την προηγούμενη έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.
4. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι σταθμοί αποθήκευσης, καθώς και τα συνοδά τους έργα, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν:
- α) Σε γήπεδο ή σε χώρο, επί των οποίων είναι καταρχήν επιτρεπτή η εγκατάσταση σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και εφόσον ο αιτών έχει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης.
  - β) Σε δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979.
  - γ) Σε αιγιαλό, παραλία, θάλασσα ή σε πυθμένα της, εφόσον έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα χρήσης τους, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α΄ 285).
  - δ) Υπογείως στο επιβαλλόμενο βάθος, με ενημέρωση των ιδιοκτητών και χωρίς αποζημίωση των υπερκειμένων, υπό τον όρο ότι δεν παραβιάζεται η συνήθης εκμετάλλευση των υπερκειμένων ακινήτων.

5. Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα έργα δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε., χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας, ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησής τους. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η εις βάρος αυτών σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τον ν. 2882/2001 (Α΄ 17). Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης υποχρεούται στην αποκατάσταση και κάθε βλάβης ή φθοράς ή στέρησης της χρήσης που προέρχεται από την εκτέλεση των ανωτέρω τεχνικών εργασιών. Η δαπάνη για τη συντέλεση των κατά τα ανωτέρω αναγκαίων αναγκαστικών απαλλοτριώσεων βαρύνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδίδεται η άδεια εγκατάστασης. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής προβαίνει σε αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατάστασης, εφόσον έχει εξαντλήσει κάθε άλλο μέσο απόκτησης της νόμιμης χρήσης

αυτού. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απαλλοτριωμένη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνολικού γηπέδου εγκατάστασης. Ο ως άνω περιορισμός δεν ισχύει για δάση, δασικές ή άλλες εκτάσεις, εφόσον επιτρέπεται επί αυτών η εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ – ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΔΙΚΤΥΟ

Άρθρο 5

Οριστική Προσφορά Σύνδεσης

1. Ο κάτοχος της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή ο εκπρόσωπος κοινού αιτήματος, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.). Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.). Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, που πρόκειται να συνδεθούν σε ιδιωτικό Υποσταθμό, έχοντας την έγγραφη συγκατάθεση του κύριου του Υποσταθμού, στον οποίο επιθυμούν να συνδεθούν, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή ενώπιον του οποίου θα υποβάλει την αίτησή του.

Οι Διαχειριστές του Συστήματος και του Δικτύου, συνεργαζόμενοι όπου αυτό απαιτείται, χορηγούν τις σχετικές Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης σε σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο αντίστοιχα, παρέχοντας συνολικά τη βέλτιστη τεchnοοικονομικά λύση, σε συνδυασμό με την ορθολογική ανάπτυξη, την ασφάλεια και τις ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος και του Δικτύου. Παράλληλα, ο Διαχειριστής, στον οποίο υπεβλήθη αρχικώς η αίτηση, σε περίπτωση κατά την οποία αδυνατεί να χορηγήσει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τεχνικούς λόγους, δύναται να διαβιβάζει την αίτηση στον έτερο Διαχειριστή για τη διερεύνηση της δυνατότητας παροχής πρόσβασης στα δίκτυα.

3. Οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), ανεξαρτήτως ισχύος, υποβάλλονται στην Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., η οποία έχει την ιδιότητα του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν.. Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πρόκειται να εγκατασταθούν σε Μ.Δ.Ν. και να συνδεθούν στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης, οι αιτήσεις υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Συστήματος.

4. Αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά αποκλειστικά εντός των δέκα (10) πρώτων ημερών εκάστου ημερολογιακού μηνός. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προσδιορίζει το ακριβές περιεχόμενο του εντύπου της αίτησης, το οποίο και αναρτά στην επίσημη ιστοσελίδα του, τροποποιώντας το, όταν αυτό απαιτείται.

5. Η αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων,
- β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,
- γ) εγγυητική επιστολή σύμφωνα με το άρθρο 6,
- δ) συνοπτική τεχνική περιγραφή του έργου, επί της οποίας αποτυπώνονται βασικές τεχνικές πληροφορίες, σχετικά με τις συνιστώσες που απαρτίζουν τον σταθμό (τεχνολογία, μονάδες παραγωγής, ισχύς), σύμφωνα με τη Βεβαίωση ή τη Βεβαίωση Ειδικών Έργων,
- ε) διάγραμμα κάλυψης των προτεινόμενων εγκαταστάσεων, με ενδεικτική θέση, ιδίως, των μονάδων παραγωγής και των υποσταθμών ζεύξης και ανύψωσης και των κτιρίων ελέγχου, στο οποίο περιλαμβάνεται το πολύγωνο του σταθμού, όπως αυτό καταχωρείται στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και σε κατάλληλο χαρτογραφικό υπόβαθρο, καθώς και πίνακα συντεταγμένων,
- στ) ηλεκτρικό μονογραμμικό διάγραμμα και τυχόν έγγραφα, όπως εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό,
- ζ) έντυπο αίτησης, το οποίο προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.
- η) αποδεικτικό πληρωμής διαχειριστικού τέλους υποβολής αίτησης υπέρ του αρμόδιου Διαχειριστή, το οποίο ανέρχεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ.

6. Ο αρμόδιος Διαχειριστής κάνει αποδεκτές και αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ισχύς είναι μικρότερη από αυτή που αναγράφεται στην Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι η ισχύς που αναγράφεται επί της αίτησης είναι σε πλήρη αντιστοιχία με την ισχύ της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής και έχει ήδη υποβληθεί και εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ως προς τη νέα ισχύ, αντίγραφο του οποίου υποβάλλεται ως δικαιολογητικό στον αρμόδιο Διαχειριστή.

7. Εφόσον η αίτηση είναι κατά τα ανωτέρω, και σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, πλήρης, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει και αποστέλλει ηλεκτρονικά στον αιτούντα σχετική βεβαίωση πληρότητας αίτησης επί της οποίας αναγράφεται η ημερομηνία κατά την οποία η αίτησή του κατέστη πλήρης. Ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να ζητήσει συμπληρωτικά έγγραφα και στοιχεία, καθώς και διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων εγγράφων, εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται πλήρης. Η μη προσκόμιση των συμπληρωματικών στοιχείων από τον αιτούντα, εντός της τεθείσας προθεσμίας, καθιστά την αίτηση अपαράδεκτη. Στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ο αιτών δύναται να υποβάλλει συμπληρωματικά στοιχεία ή να διορθώσει στοιχεία της αίτησής του. Σε κάθε περίπτωση, ως ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος, νοείται η ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών στοιχείων, που υποβάλλονται πριν ή κατόπιν ενημέρωσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Σε περίπτωση μη απαίτησης συμπληρωματικών στοιχείων από τον αρμόδιο Διαχειριστή ή μη υποβολής αυτών αυτοβούλως από τον ενδιαφερόμενο, ως ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος, λογίζεται η ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησης.

8. Η υποβολή πλήρους αιτήματος κατά τα ανωτέρω, συνεπάγεται την πλήρωση των οροσήμων της υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4685/2020, καθώς και των περ. β) και γ) του ως άνω άρθρου.

9. Για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας που έχει καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 8B του ν. 3468/2006 (Α' 129), η προτεραιότητα για την

εξέταση των αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και για τη δέσμευση του αντίστοιχου ηλεκτρικού χώρου, τηρείται με βάση την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου από τον ενδιαφερόμενο στον αρμόδιο Διαχειριστή, λαμβάνοντας υπόψη και τα κοινά αιτήματα που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 14.

10. Τροποποίηση της αρχικής εκκρεμούς αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνιστά νέα αίτηση και κατατάσσεται εκ νέου προς εξέταση, σύμφωνα με την παρ. 9, σε περίπτωση που αφορά:

α) Μεταβολή του αιτούντος φορέα, εκτός εάν αφορά μεταβίβαση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με τη παρ. 16 του άρθρου 11 του ν. 4685/2020, ή εάν το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας, προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση, ανήκει εξ ολοκλήρου στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που μεταβιβάζει ή εάν πρόκειται για μεταβίβαση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εντός ομίλου εταιρειών κατά το άρθρο 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251),

β) επαύξηση της ισχύος του σταθμού,

γ) μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 24, περί μετεγκατάστασης,

δ) αλλαγή της τεχνολογίας του σταθμού.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, η εκκρεμής αίτηση τροποποιείται και εξετάζεται σύμφωνα με την αρχική κατάταξη της αίτησης.

11. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ή των λόγων αδυναμίας σύνδεσης.

12. Ο ενδιαφερόμενος αποδέχεται την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, υποβάλλοντας τη σχετική υπεύθυνη δήλωση αποδοχής στον Διαχειριστή, με την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης καθίσταται δεσμευτική. Με την επιφύλαξη της παρ. 13, σε περίπτωση μη αποδοχής της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εντός της ως άνω δίμηνης προθεσμίας, παύει αυτοδικαίως η ισχύς της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, καθώς και η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής και γενικότερα όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό και επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή στον ενδιαφερόμενο, έπειτα από σχετικό αίτημά του, στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 6.

13. Εντός δέκα (10) ημερών από τη χορήγηση στον αιτούντα της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ή τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσής του, ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή αιτιολογημένο αίτημα επανεξέτασης του αιτήματός του, προτείνοντας εναλλακτικό τρόπο σύνδεσης ή επαναξιολόγηση της σύνδεσης του σταθμού, λαμβάνοντας υπόψη άλλες τεχνικές λύσεις. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον χορηγηθεί στον αιτούντα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η προθεσμία αποδοχής αυτής εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσής της από τον Διαχειριστή σε συνέχεια του αιτήματος επανεξέτασης.

14. Σε περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, έχει τη δυνατότητα εντός δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς, να αιτηθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής. Στην περίπτωση αυτή, παύει μόνο η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, ενώ

παραμένουν σε ισχύ τόσο η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση που έχει χορηγηθεί. Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής χορηγεί εκ νέου Οριστική Προσφορά προτείνοντας εναλλακτικό τρόπο σύνδεσης, όταν αυτό είναι τεχνικά εφικτό, λαμβάνοντας υπόψη την ορθολογική ανάπτυξη του Συστήματος.

15. Σε περίπτωση κατά την οποία, κατά την εξέταση της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προκύψει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός ενός (1) μήνα από τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης, να αιτηθεί τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, προκειμένου η αίτησή του να παραμείνει σε εκκρεμότητα. Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής χορηγεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εάν είναι τεχνικά εφικτό.

16. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τρία (3) έτη από την ημερομηνία αποδοχής της με την επιφύλαξη της παρ. 17. Εντός της διάρκειας ισχύος της ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλλει πλήρη αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης. Εφόσον εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εκδοθεί Άδεια Εγκατάστασης για τον σταθμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι τη λήξη της Άδειας Εγκατάστασης, λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 31, περί διασφάλισης υλοποίησης έργων.

17. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης των σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), η οποία καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149). Για τον σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος, εφόσον το αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη με τη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

18. α) Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, σε περίπτωση που υπάρχει:

αα) Μεταβολή της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, με την επιφύλαξη της περ. στ) της παρ. 19,

αβ) αλλαγή στον τρόπο σύνδεσης του σταθμού.

β) Επιπρόσθετα, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται στην περίπτωση αλλαγής εξοπλισμού, η οποία δύναται να επηρεάσει τα τεχνικά ή λειτουργικά χαρακτηριστικά του σταθμού ή τη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112). Οι Διαχειριστές δύνανται να εξειδικεύουν και να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

γ) Οι αιτήσεις τροποποίησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά και χωρίς να τίθενται αποκλειστικές περίοδοι υποβολής για τον ενδιαφερόμενο.

δ) Οι αιτήσεις τροποποίησης που αφορούν σταθμούς που έχουν επιλεγεί για λειτουργική ενίσχυση μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών εξετάζονται κατά προτεραιότητα, εφόσον:

δα) δεν αλλάζει το σημείο σύνδεσης του σταθμού,

δβ) η μέγιστη ισχύς της παραγωγής του σταθμού αυξάνεται μέχρι δέκα τοις εκατό (10%).

19. Με την επιφύλαξη της παρ. 18, πέρα από την υποχρέωση απλής γνωστοποίησης στον αρμόδιο διαχειριστή, δεν απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, στην περίπτωση που υφίσταται:

α) Μεταβίβαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής ή υποβολή νέας εγγυητικής επιστολής υπό τη νέα επωνυμία ή νομική μορφή του κατόχου του σταθμού.

β) Αλλαγή επωνυμίας ή νομικής μορφής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής ή υποβολή νέας εγγυητικής επιστολής του κατόχου του σταθμού.

γ) Αλλαγή εξοπλισμού του σταθμού (ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά, γεννήτριες), χωρίς αλλαγή στη μέγιστη παραγόμενη ισχύ.

δ) Αλλαγή στο δίκτυο διασύνδεσης Μέσης Τάσης σταθμού που συνδέεται στο Σύστημα.

ε) Μεταβολή του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού.

στ) Μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, χωρίς αλλαγή του τρόπου σύνδεσης, με την αντίστοιχη τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής.

20. Οι Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικό όρο, ο οποίος προβλέπει τον περιορισμό στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας (περικοπές ενέργειας), εφόσον με αυτόν τον τρόπο:

α) είτε είναι δυνατή η χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στο συγκεκριμένο σταθμό,

β) είτε καθίσταται δυνατή η χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε περισσότερους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε περιοχή του δικτύου, η οποία, ή είναι κορεσμένη, ή παρουσιάζει περιορισμένη δυνατότητα απορρόφησης.

Στην περίπτωση αυτή, απαιτείται να έχει προηγηθεί απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, σχετικά με τη μεθοδολογία υλοποίησης περικοπών ισχύος και ενέργειας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ενώ ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν υπόκειται σε υποχρέωση αποζημίωσης του Παραγωγού για την περικοπή της ενέργειας του σταθμού. Οι δε συμβάσεις σύνδεσης δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους ως προς την εφαρμογή των περικοπών της ενέργειας.

21. Ο αρμόδιος Διαχειριστής δύνανται να αντικαταστήσει Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, τις οποίες έχει ήδη χορηγήσει μεμονωμένα σε ενδιαφερόμενους, με μία κοινή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, έπειτα από κοινό αίτημα αυτών.

Άρθρο 6

Εγγυητική επιστολή

1. Για την υποβολή της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή, εγγυητική επιστολή, με διάρκεια ισχύος κατ' ελάχιστον δυο (2) έτη, η οποία υποχρεωτικά ανανεώνεται προ της λήξης της, μέχρι τη θέση του σταθμού σε δοκιμαστική λειτουργία ή, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, μέχρι την ενεργοποίηση της σύνδεσής του.

2. Εξαίρουνται της υποχρέωσης προσκόμισης εγγυητικής επιστολής:

α) οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού,

β) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας,

γ) οι αστικοί συνεταιρισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν ως πρωταρχικό σκοπό να παρέχουν περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη τους ή τις τοπικές περιοχές δραστηριοποίησής τους.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις εξαιρέσεων και εφόσον έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση των σταθμών ή η αλλαγή της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης των κατόχων των σταθμών, μέχρι τη θέση των εν λόγω σταθμών σε λειτουργία.

3. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και της παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), ορίζεται ανά μονάδα ονομαστικής ισχύος του αιτήματος σε κιλοβάτ (kW), ως ακολούθως:

α) σαράντα δυο (42) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος, έως και ένα (1) μεγαβάτ (MW),

β) είκοσι ένα (21) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος από ένα (1) έως και δέκα (10) MW,

γ) δεκατέσσερα (14) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος από δέκα (10) έως εκατό (100) MW, και

δ) επτά (7) ευρώ ανά kW, για το τμήμα της ισχύος πάνω από εκατό (100) MW.

4. Εάν η εγγυητική επιστολή δεν ανανεωθεί τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη της ή εάν εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, δεν έχει τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση Σύνδεσης, αυτή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Με τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύνδεσης και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 8 του παρόντος, το ποσό της εγγυητικής επιστολής μειώνεται στο ένα τέταρτο (1/4) του αρχικού ποσού.

Προκειμένου να ολοκληρωθεί η απομείωση του ποσού της εγγυητικής επιστολής, ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δέκα (10) ημερών από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Σύνδεσης, ενημερώνει τον φορέα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής.

Με την υποβολή στον αρμόδιο Διαχειριστή της Δήλωσης Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 ή αν δεν έχει υποβληθεί Δήλωση Ετοιμότητας, με τη θέση του σταθμού σε λειτουργία ή την ενεργοποίηση της σύνδεσής του, ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δέκα (10) ημερών, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να αποδεσμευτεί το εναπομείναν ποσό της εγγύησης και ακολούθως να αποδοθεί στον δικαιούχο.

5. Σε περίπτωση χορήγησης κοινής Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τη σύνδεση δύο (2) ή και περισσότερων σταθμών από διαφορετικούς κατόχους στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, η εγγυητική επιστολή δύναται να επιστραφεί στους ενδιαφερόμενους μετά από αίτημά τους, εάν εντός ενός (1) έτους από την έκδοσή της δηλωθεί εγγράφως υπαναχώρηση, έστω και ενός εξ αυτών για την κατασκευή του σταθμού. Στην περίπτωση αυτή ανακαλείται και η σχετική Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται επί κοινών αιτημάτων του άρθρου 14.

6. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο, κατόπιν υποβολής αιτήματος, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν η ισχύς οποιασδήποτε Βεβαίωσης, άδειας ή έγκρισης, η οποία απαιτείται για τη νόμιμη εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού ή ανασταλεί ακυρωθεί με δικαστική απόφαση.

β) Αν παρέλθει η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, χωρίς να έχει εκδοθεί μέχρι τότε δικαστική απόφαση επί αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία έχει στραφεί κατά οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης, απαραίτητης για την εγκατάσταση ή λειτουργία του

σταθμού, αρκεί η ημερομηνία της ως άνω κατάθεσης να προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της εγγυητικής επιστολής στον αρμόδιο Διαχειριστή από τον ενδιαφερόμενο.

γ) Αν ο σταθμός δεν υλοποιηθεί λόγω απόρριψης από την αρμόδια αρχή του αιτήματος του ενδιαφερομένου για χορήγηση άδειας χρήσης νερού για τη λειτουργία του σταθμού, όπου προβλέπεται, και επιπλέον έχει γίνει ανάκληση της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου.

δ) Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αποδεχτεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεση.

ε) Αν προκύψει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού και δεν υποβληθεί αίτηση για διατήρηση της αίτησης χορήγησης οριστικής προσφοράς σε εκκρεμότητα.

στ) Αν ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να συνεχίσει να διατηρεί την αίτησή του σε εκκρεμότητα λόγω αδυναμίας σύνδεσης του σταθμού.

ζ) Στην περίπτωση της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί μη ένταξης κατόχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή της Λειτουργικής Ενίσχυσης.

7. Σε περίπτωση αύξησης της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την αρχική ισχύ, επί της οποίας υπολογίστηκε το ύψος της εγγυητικής επιστολής, απαιτείται είτε εκ νέου υποβολή εγγυητικής επιστολής από τον κάτοχο του σταθμού για το πρόσθετο τμήμα ισχύος, είτε αντικατάσταση της υπάρχουσας με νέα εγγυητική επιστολή για τη νέα συνολική ισχύ του σταθμού, με χρονική διάρκεια αυτής κατ' ελάχιστον δύο (2) έτη από την ημερομηνία υποβολής της. Ο σχετικός υπολογισμός λαμβάνει χώρα βάσει της παρ. 3.

8. Αν επέλθει μείωση της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, μετά την αρχική χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, που ανέρχεται σε ποσοστό:

α) μέχρι και είκοσι τοις εκατό (20%), ο κάτοχος του Σταθμού δύναται να αντικαταστήσει την εγγυητική επιστολή και να υποβάλει νέα εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με τη νέα μειωμένη ισχύ του σταθμού, με την επιφύλαξη της περ. β,

β) μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%), ο κάτοχος του σταθμού δύναται να αντικαταστήσει την εγγυητική επιστολή και να υποβάλει νέα εγγυητική επιστολή, η οποία αντιστοιχεί σε μείωση ίση με το είκοσι τοις εκατό (20%) της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής.

Ειδικά για τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων της παρ. 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW, το ανωτέρω ποσοστό του είκοσι τοις εκατό (20%) υπολογίζεται επί της συνολικής ισχύος του συγκροτήματος και η μείωση της ισχύος μπορεί να κατανεμηθεί ελεύθερα και μη αναλογικά μεταξύ των επιμέρους αδειών του συγκροτήματος.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τους εξαιρούμενους σταθμούς του Κεφαλαίου Ζ' του παρόντος.

Άρθρο 7

Ειδικά θέματα σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα

1. Εάν ο σταθμός συνδέεται μέσω νέου υποσταθμού (Υ/Σ), ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον αρμόδιο Διαχειριστή Βεβαίωση Καταλληλότητας του γηπέδου εγκατάστασης του Υ/Σ, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, με την καταβολή του σχετικού αντιτίμου, από την αρμόδια υπηρεσία του Διαχειριστή του Συστήματος, εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία.

2. Εάν ο νέος Υ/Σ Μέσης προς Υψηλής Τάσης συνδέεται στο Σύστημα μέσω νέων έργων γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον αρμόδιο Διαχειριστή προμελέτη γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, από την αρμόδια υπηρεσία του Διαχειριστή του Συστήματος, εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή του αιτήματος, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία.

3. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναρτά στην ιστοσελίδα του σαφείς οδηγίες για τα ανωτέρω, τις οποίες επικαιροποιεί και συμπληρώνει, όποτε απαιτείται. Το κόστος των υπηρεσιών για τα ανωτέρω εγκρίνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και στους σταθμούς που συνδέονται στην Υψηλή Τάση στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Άρθρο 8

Σύμβαση Σύνδεσης

1. Μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή.

2. Η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται σύμφωνα με τους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) ή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.). Η Σύμβαση Σύνδεσης παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της και τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή της. Το περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύνδεσης, καθώς και πρότυπα αυτών, δύνανται να εξειδικεύονται με τεχνικές αποφάσεις των αρμόδιων Διαχειριστών, οι οποίες δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα τους. Η Σύμβαση Σύνδεσης περιλαμβάνει κάθε γενικό και ειδικό όρο που τυχόν περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

3. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται με αντισυμβαλλόμενο τον Διαχειριστή του Συστήματος (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.), δύναται να χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα του Κυρίου Τεύχους (εφεξής Συμπλήρωμα) και τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή του Κυρίου Τεύχους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται με αντισυμβαλλόμενο τον Διαχειριστή του Δικτύου (Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.), αυτή δεν χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, αλλά αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, χωρίς να υφίσταται δυνατότητα διαίρεσής του, εκτός αν συντρέχει λόγος ο οποίος τεκμηριώνεται ειδικά και μόνο κατόπιν έγκρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.).

Στην ειδική περίπτωση κατά την οποία απαιτούνται έργα επέκτασης Υποσταθμού (Υ/Σ) του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., καθώς και για περιπτώσεις σταθμών οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση περιοχών αρμοδιότητας του Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (Μ.Δ.Ν.), η σύμβαση δύναται να χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της Ρ.Α.Ε..

4. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμβαση Σύνδεσης δεν χωρίζεται σε Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα, αλλά αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, συνάπτεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

5. Στις περιπτώσεις που κατά τα ανωτέρω προβλέπεται η υπογραφή Κυρίου Τεύχους και Συμπληρώματος, το Κύριο Τεύχος υπογράφεται εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

α) Για την αίτηση σύναψης του Κυρίου Τεύχους ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει:

αα) Την εν ισχύ Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης για το σύνολο των έργων σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

αβ) Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του δικαιώματος χρήσης του χώρου εγκατάστασης του Υ/Σ ή άλλων απαιτούμενων κτισμάτων, όταν απαιτούνται, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την κείμενη νομοθεσία για την εκτέλεση έργων σε δάση ή δασικές εκτάσεις, εφόσον τα έργα αυτά επιτράπησαν, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979 (Α' 289).

αγ) Την άδεια χρήσης αιγιαλού/παραλίας και παρακείμενου θαλάσσιου χώρου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για όλα τα προς χρήση γήπεδα, εφόσον απαιτείται.

αδ) Τη Βεβαίωση Καταλληλότητας Γηπέδου του Υ/Σ ή Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης, εφόσον απαιτείται.

αε) Την εγκεκριμένη προμελέτη γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης, εφόσον απαιτείται.

αστ) Τοπογραφικά διαγράμματα επί των οποίων αποτυπώνονται τα Έργα Σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

αζ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης.

αη) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.

β) Το Κύριο Τεύχος περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

βα) Την περιγραφή του σημείου σύνδεσης και των έργων επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για τη σύνδεση του σταθμού.

ββ) Τη μέγιστη και την εγκατεστημένη ισχύ.

βγ) Την ισχύ μετασχηματιστών Μέσης/Υψηλής τάσης.

βδ) Τα στοιχεία που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, στον Κώδικα Διαχείρισης των Μ.Δ.Ν. και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος.

βε) Γενικούς και ειδικούς όρους σχετικά με τη σύνδεση και λειτουργία του σταθμού, όπως αποτυπώνονται και στη σχετική Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

6. Το Συμπλήρωμα υπογράφεται εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

α) Για την αίτηση σύναψης του Συμπληρώματος, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει, εάν δεν έχει ήδη προσκομίσει κατά το στάδιο της υπογραφής του Κυρίου Τεύχους:

αα) Την Άδεια Εγκατάστασης του σταθμού.

αβ) Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του δικαιώματος νόμιμης χρήσης των έργων σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και τις θέσεις των πυλώνων των γραμμών μεταφοράς. Ειδικά για τις υπόγειες οδεύσεις, οι υποπερ. αβ) και αγ) της περ. α της παρ. 5 αφορούν στην περιοχή όδευσης των υπόγειων καλωδίων.

αγ) Τα τεχνικά στοιχεία που περιγράφονται στην περ. β).

β) Το Συμπλήρωμα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

βα) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των γεννητριών, των μετασχηματιστών Μέσης/Υψηλής τάσης και κάθε άλλου κύριου εξοπλισμού της εγκατάστασης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και τα πιστοποιητικά ποιότητας ισχύος του εξοπλισμού.

- ββ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων Μέσης ή Χαμηλής Τάσης.
- βγ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης για το δίκτυο Μέσης Τάσης.
- βδ) Τις ρυθμίσεις προστασίας και ελέγχου στο σημείο σύνδεσης του διασυνδεδετικού δικτύου Μέσης Τάσης και στις γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής.
- βε) Τις προβλεπόμενες από τους τίτλους III και IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) απαιτήσεις για τον έλεγχο συμμόρφωσης και τις διαδικασίες κοινοποίησης λειτουργίας, όπως αυτές εξειδικεύονται με τεχνικές αποφάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή.
- βστ) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.
7. Η υπογραφή του Συμπληρώματος, η οποία συνεπάγεται την προσάρτησή του στο Κύριο Τεύχος με το οποίο από την υπογραφή του Συμπληρώματος αποτελούν ενιαία σύμβαση, αποτελεί προϋπόθεση για την ηλεκτρίση των εγκαταστάσεων και τη θέση του σταθμού σε λειτουργία, αλλά όχι για την κατασκευή των έργων σύνδεσης.
8. Η Σύμβαση Σύνδεσης τροποποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, το οποίο υποβάλλεται προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, για τους κατωτέρω περιοριστικά αναφερόμενους λόγους:
- α) Αν μεταβάλλονται οι όροι σύνδεσης του σταθμού, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 19 του άρθρου 5.
- β) Αν μεταβάλλεται η εγκατεστημένη ή η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού, η οποία επηρεάζει τους όρους σύνδεσης.
- γ) Αν μεταβάλλονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού και κατ' επέκταση οι τεχνικές ικανότητες του σταθμού.
- δ) Αν τροποποιούνται τα έργα σύνδεσης.
- Η Σύμβαση Σύνδεσης τροποποιείται σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθρου 5. Η Σύμβαση Σύνδεσης δύναται να τροποποιείται και κατόπιν επαρκώς αιτιολογημένης προς τον ενδιαφερόμενο απαίτησης, του αρμόδιου Διαχειριστή.
- Ειδικά το Συμπλήρωμα του Κύριου Τεύχους της Σύμβασης Σύνδεσης με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας τροποποιείται στις περιπτώσεις που μεταβάλλονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων σύνδεσης αρμοδιότητας του ενδιαφερομένου, χωρίς να απαιτείται η τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Σε κάθε περίπτωση, οι Διαχειριστές δύνανται να εξειδικεύουν και να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης.
9. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπογραφεί η Σύμβαση Σύνδεσης λόγω υπαιτιότητας του αιτούντα, το σχετικό αίτημα απορρίπτεται.
10. Η υποβολή αιτήματος για τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης δεν συνιστά σε καμία περίπτωση αιτία για τη διακοπή των εργασιών και της κατασκευής του έργου, εφόσον αυτές δεν επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση.
11. Με την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, καταβάλλεται το σύνολο του συμβατικού τιμήματος που αφορά στο τμήμα ή σύνολο των έργων που κατασκευάζει ο αρμόδιος Διαχειριστής, με ανώτατο όριο τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ. Το ποσό αυτό θεωρείται ως προκαταβολή για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης εκ μέρους του

Διαχειριστή και δεν υπόκειται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, πάνω από τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, καθώς και ο τρόπος τιμολόγησης των έργων σύνδεσης, καθορίζονται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Εάν ο σταθμός δεν υλοποιηθεί εντός του χρόνου που προβλέπεται από την οικεία Άδεια Εγκατάστασης ή εντός του χρόνου ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, το ποσό που καταβλήθηκε σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρούσας δεν επιστρέφεται, αλλά καταβάλλεται υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), πλην του τμήματος του ποσού που αντιστοιχεί σε τμήμα των έργων, τα οποία έχουν ήδη κατασκευαστεί.

12. Ενημέρωση για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των Συμβάσεων Σύνδεσης αποστέλλεται στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Αντίγραφα των συμβάσεων κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εφόσον ζητηθούν.

13. Ο χρόνος υλοποίησης των έργων σύνδεσης που αναλαμβάνουν συμβατικά οι αρμόδιοι Διαχειριστές δεν υπερβαίνει από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης:

α) τους έξι (6) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς Υψηλής/Μέσης Τάσης,

β) τους δεκαοκτώ (18) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς Υψηλής/Μέσης Τάσης,

γ) τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα.

Με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή τους, που κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., οι αρμόδιοι Διαχειριστές μπορούν, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, να αιτηθούν παράταση των ανωτέρω προθεσμιών για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό δυσκολίας κατασκευής των έργων αυτών. Για τον υπολογισμό του απαιτούμενου εσόδου του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, η Ρ.Α.Ε. λαμβάνει υπόψη την τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών από τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Άρθρο 9

Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης

1. Για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης με το Σύστημα, οι ενδιαφερόμενοι και οι ήδη συνδεδεμένοι χρήστες λαμβάνουν υπόψη τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή σχετικά με:

α) Την ποιότητα ισχύος στους ζυγούς Μέσης Τάσης του Υποσταθμού (Υ/Σ), η οποία αποδεδειγμένα δεν οφείλεται στη λειτουργία του Συστήματος, αλλά στη λειτουργία των σταθμών παραγωγής.

β) Τις συντηρήσεις ή βλάβες στον εξοπλισμό του Υ/Σ, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των συνδεδεμένων χρηστών, ή τις συντηρήσεις ή βλάβες στα έργα σύνδεσης των σταθμών στην πλευρά Μέσης Τάσης του Υ/Σ.

γ) Τον επιμερισμό εντολών κατανομής που εκδίδονται στο σημείο σύνδεσης με το σύστημα, αν κρίνεται απαραίτητο και σύμφωνα με τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή.

δ) Όποιο πρόσθετο στοιχείο προβλέπεται ή απαιτεί κατά περίπτωση ο αρμόδιος Διαχειριστής για την ασφαλή λειτουργία των Συστημάτων και την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

2. Δίνεται η δυνατότητα ηλεκτρικής σταθμού επόμενου χρήστη, εκτός του σταθμού του κύριου του Υ/Σ, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί τα έργα σύνδεσης του σταθμού, μέσω των οποίων θα συνδεθεί, κατόπιν προηγούμενης συναίνεσης του κυρίου του Υ/Σ. Στην περίπτωση

αυτή και εφόσον έχουν ολοκληρωθεί τα έργα επέκτασης, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να εκδώσει Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας του σταθμού του επόμενου χρήστη.

3. Στις Συμβάσεις Σύνδεσης καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τον ελεγκτή κάθε σταθμού παραγωγής και τον κεντρικό ελεγκτή του Υ/Σ, τη δυνατότητα και την υποχρέωση επικοινωνίας του ελεγκτή κάθε επιμέρους σταθμού με τον κεντρικό ελεγκτή του Υ/Σ, καθώς και, στην περίπτωση κατασκευής νέου Υ/Σ, την υποχρέωση και δυνατότητα επικοινωνίας του ελεγκτή κάθε επιμέρους σταθμού με τον κεντρικό ελεγκτή, ο οποίος δέχεται εντολές και ανταλλάσσει σήματα και δεδομένα με το κέντρο ελέγχου ενέργειας του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τις υποδείξεις του αρμόδιου Διαχειριστή.

4. Κατά τη σύνδεση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) στο Σύστημα, ο Διαχειριστής του Συστήματος δύναται να επιβάλει αιτιολογημένα την υλοποίηση πρόσθετων έργων ή την εγκατάσταση εξοπλισμών, οι οποίοι δεν απαιτούνται για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας στο Σύστημα, με σκοπό να πληρούνται πρόσθετες τεχνικές ή λειτουργικές απαιτήσεις, περιλαμβανομένης της απαίτησης για εφαρμογή του κριτηρίου «v-1» και της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόσθετο κόστος καθορίζεται τεκμηριωμένα, μεταξύ του ενδιαφερόμενου και του Διαχειριστή του Συστήματος κατά τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης και καλύπτεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος ανακτά το κόστος αυτό, μέσω του μηχανισμού χρέωσης χρήσης Συστήματος, ή κατά τη σύνδεση νέου χρήστη, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) για την υλοποίηση έργων σύνδεσης. Η παρούσα ισχύει και για περιπτώσεις σταθμών, οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (Μ.Δ.Ν.).

5. Κατά τον σχεδιασμό του Συστήματος ή του Δικτύου και όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο με σκοπό την αδιάλειπτη λειτουργία του Συστήματος ή του Δικτύου, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να απαιτήσει από τους χρήστες να τροποποιήσουν τις εγκαταστάσεις τους ή να εγκαταστήσουν νέο εξοπλισμό και γενικότερα να λάβουν πρόσθετα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, την ασφάλεια λειτουργίας του Συστήματος ή του Δικτύου και την προσαρμογή των εγκαταστάσεων του χρήστη στις τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος ή του Δικτύου. Για τον λόγο αυτό, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να προτείνει την τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης του σταθμού, για την οποία ο χρήστης, σε περίπτωση διαφωνίας με τον Διαχειριστή, έχει το δικαίωμα να προσφύγει στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

6. Με τους Κώδικες Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και των Μ.Δ.Ν., καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

Άρθρο 10

**Λειτουργικοί περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών
Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής
Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου**

1. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικό όρο, ο οποίος επιτρέπει την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνολικά μεγαλύτερης ισχύος. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη από τους διαχειριστές των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και στην ισχύ που αφορούν οι περιορισμοί, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3, δύνανται να αφορούν:

- α) Καθολικό περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του.
- β) Κατάλληλους περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένα χρονικά παράθυρα εντός της κάθε ημέρας κατανομής.
- γ) Λειτουργικούς περιορισμούς που καθορίζονται δυναμικά από τους Διαχειριστές.
- δ) Λειτουργικούς περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.

2. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε περιοχή του Συστήματος και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου, σε επίπεδο που εκτιμάται ότι δεν οδηγεί σε απορρίψεις ενέργειας υψηλότερες από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της περιοχής. Κατά την εκτίμηση αυτή, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι απορρίψεις ενέργειας που οφείλονται στους περιορισμούς έγχυσης του πρώτου εδαφίου και συνεκτιμώνται οι δυνατότητες αποθήκευσης ενέργειας των σταθμών και εν γένει της εκάστοτε περιοχής του δικτύου. Το ανωτέρω ποσοστό δύναται να αυξηθεί με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή, η οποία βασίζεται σε μελέτη κόστους-οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διεύθυνσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται.

3. Η εφαρμογή περιορισμών έγχυσης κατά την παρ. 1 και ο προσδιορισμός περιθωρίων ισχύος κατά την παρ. 2 πραγματοποιούνται βάσει απόφασης της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, ως προς τη μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης, τα περιθώρια ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται σε κάθε περιοχή του Συστήματος ή του Δικτύου, καθώς και κάθε άλλη σχετική, με τους περιορισμούς έγχυσης, λεπτομέρεια.

4. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε. της παρ. 3, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης για την κατάρτιση αυξημένων περιθωρίων ισχύος, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 2. Στις περιπτώσεις αυτές, ο αρμόδιος Διαχειριστής καθορίζει στις προσφορές σύνδεσης για την αξιοποίηση του περιθωρίου ισχύος, το πρόσθετο περιθώριο που δημιουργείται μέσω της δυνατότητας επιβολής

περιορισμών έγχυσης, με την επισήμανση ότι η πρόσβαση των σταθμών στο δίκτυο τελεί υπό την αίρεση έγκρισης από τη Ρ.Α.Ε. του πλαισίου περιορισμών έγχυσης και καθορισμού περιθωρίων ισχύος. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης της Ρ.Α.Ε. με διαφορετικό περιεχόμενο από την εισήγηση του Διαχειριστή και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκαν οι προσφορές σύνδεσης του δευτέρου εδαφίου, επαναξιολογούνται αναλόγως από τον Διαχειριστή το σύνολο των ανωτέρω προσφορών σύνδεσης και οι όροι των προσφορών και των συμβάσεων σύνδεσης που έχουν ήδη καταρτισθεί σε ό,τι αφορά τους περιορισμούς έγχυσης και τη δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο έργων που αξιοποιούν το απορρέον από τους περιορισμούς πρόσθετο περιθώριο ισχύος. Αν από την αξιολόγηση προκύψει η ανάγκη επιβολής πρόσθετων περιορισμών, τροποποιούνται οι προσφορές σύνδεσης που έχουν εκδοθεί και επιβάλλονται πρόσθετοι περιορισμοί. Στην περίπτωση αυτή ο Παραγωγός, εφόσον δεν αποδέχεται τους πρόσθετους περιορισμούς, αιτείται την επιστροφή της Εγγυητικής Επιστολής.

5. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στη σύμβασή του σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να επιβάλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 3.

6. Ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν υπόκειται σε υποχρέωση αποζημίωσης του Παραγωγού για περικοπές ενέργειας ή λοιπά διαφυγόντα έσοδα που προκαλούνται από περιορισμούς έγχυσης, οι οποίοι επιβάλλονται σε εφαρμογή των ανωτέρω.

Άρθρο 11

Θέματα κυριότητας έργων σύνδεσης

1. Σε περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού στο Σύστημα, μέσω υφιστάμενου Υποσταθμού (Υ/Σ) του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του σταθμού και του Υ/Σ, να ανήκει στην κυριότητά του.

2. Σε περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού ή σταθμών στο Σύστημα, μέσω νέου Υ/Σ, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του κάθε σταθμού και του τερματικού Υ/Σ, και ο νέος τερματικός Υ/Σ, να ανήκουν στην κυριότητά του, μέχρι τα όρια του Συστήματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, μη συμπεριλαμβανομένου του κεντρικού αυτόματου διακόπτη υψηλής ή υπερυψηλής τάσης του τερματικού Υ/Σ, του οποίου η ιδιοκτησία, η διαχείριση και η συντήρηση ανήκουν στον αρμόδιο Διαχειριστή. Στις περιπτώσεις αυτές:

α) Νοείται ότι ο σταθμός συνδέεται απευθείας στο Σύστημα.

β) Ο ενδιαφερόμενος κατασκευάζει τα έργα σύνδεσης, τα οποία ανήκουν στην κυριότητά του και αποκτά τη διαχείριση και την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης των έργων αυτών. Η τάση και τα λοιπά τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των έργων σύνδεσης, τα οποία ανήκουν στην κυριότητα του ενδιαφερόμενου, καθορίζονται από αυτόν, υπό τον όρο της συμμόρφωσής τους με τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και τις ελάχιστες απαιτήσεις του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή σύνδεση και συνεργασία τους με το Σύστημα, όσον αφορά στις διακοπτικές προστασίες στην πλευρά της υψηλής ή υπερυψηλής τάσης και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με το Σύστημα.

γ) Ο ενδιαφερόμενος δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέου παραγωγού στον Υ/Σ, εκτός αν συντρέχει περίπτωση έλλειψης χωρητικότητας του Δικτύου ή του Συστήματος, η

οποία τεκμηριώνεται με αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου Διαχειριστή προς τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία αποφασίζει για την σύνδεση ή όχι του εν λόγω σταθμού.

Ο νέος χρήστης καταβάλλει στους κατόχους των συνδεδεμένων σταθμών αντάλλαγμα για τα κοινά έργα σύνδεσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος για την υλοποίηση έργων για σύνδεση χρήστη. Η ειδικότερη μεθοδολογία υπολογισμού του ανωτέρω ανταλλάγματος, καθώς και ο τρόπος καταβολής του, εφόσον κριθεί αναγκαίο, καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε.. Ο κύριος των κοινών έργων σύνδεσης εκτελεί τις εντολές του Διαχειριστή για τη λειτουργία αυτών.

3. Για την απαλλοτρίωση ακινήτων ή τη σύσταση επ' αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων υπέρ του κατόχου του συνδεδεμένου σταθμού, με σκοπό την εγκατάσταση των έργων σύνδεσης, εφαρμόζονται αναλόγως η παρ. 1 του άρθρου 15 και το άρθρο 22 του ν. 3175/2003 (Α' 207), ανεξαρτήτως του κυρίου των έργων σύνδεσης. Αν κύριος του εδάφους είναι το Δημόσιο, το αντάλλαγμα χρήσης του εδάφους που αναλογεί στα έργα σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητα του κατόχου της Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων υπολογίζεται επί των μεμονωμένων τμημάτων του εδάφους που καταλαμβάνεται από τις βάσεις των πυλώνων των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας των έργων σύνδεσης. Δεν καταβάλλεται αντάλλαγμα για τα έργα σύνδεσης που ανήκουν στον κύριο του Συστήματος.

4. Για τους σταθμούς και τα έργα σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εφαρμόζεται αναλόγως, υπέρ του ενδιαφερομένου, η παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2941/2001 (Α' 201).

5. Τα έργα επέκτασης ή ενίσχυσης του Δικτύου για τη σύνδεση σταθμών, δύναται να μελετώνται και να κατασκευάζονται από τους ενδιαφερόμενους, εφόσον το δηλώσουν πριν τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης. Ο Διαχειριστής του Δικτύου δημοσιεύει σαφείς και διαφανείς διαδικασίες σχετικά με τη μελέτη και κατασκευή των έργων επέκτασης ή ενίσχυσης από τους ενδιαφερόμενους.

6. Οι διαδικασίες έγκρισης της κατασκευής των έργων σύνδεσης, καθώς και ελέγχου και παραλαβής των έργων αυτών από τον αρμόδιο Διαχειριστή καθορίζονται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Μετά την παραλαβή τους, τα έργα αυτά αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας με την επιφύλαξη της παρ. 2, δυνάμει συμβολαιογραφικού εγγράφου υποκειμένου σε καταχώριση στο κτηματολόγιο, στο οποίο προσαρτώνται μόνο:

α) το τοπογραφικό διάγραμμα σε σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ' 87,

β) η Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

γ) η απαραίτητη πράξη για την τεκμηρίωση των εμπράγματων δικαιωμάτων στο δημόσιο ή ιδιωτικό κτήμα, και

δ) η Σύμβαση Σύνδεσης μεταξύ Παραγωγού και Διαχειριστή.

7. Σε περίπτωση που τα έργα σύνδεσης έχουν κατασκευαστεί επί δημοσίου κτήματος, με το συμβόλαιο μεταβιβάζεται η κυριότητά τους κατά πλάσμα δικαίου. Η κυριότητα επί του εδάφους παραμένει στο Ελληνικό Δημόσιο.

Άρθρο 12

Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης

1. Οι Παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα, δύνανται να κατασκευάζουν δίκτυα Μέσης Τάσης (Μ.Τ.), τα οποία

αφορούν αποκλειστικά δίκτυα για παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών. Στα δίκτυα αυτά δύνανται να συνδέονται περισσότεροι του ενός σταθμοί με Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενων Σταθμών, χωρίς να απαιτείται η υποβολή κοινού αιτήματος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Σε κάθε Ιδιωτικό Δίκτυο Μ.Τ., ορίζεται ένας παραγωγός εκ των ενδιαφερομένων ως Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ..

3. Ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ.:

α) Καθορίζει ελεύθερα το επίπεδο τάσης του δικτύου, το οποίο είναι πάντα μικρότερο των πενήντα (50) κιλοβάτ (kV).

β) Είναι υπεύθυνος για την κατασκευή, την ασφαλή λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου.

γ) Είναι υπεύθυνος για τη συλλογή και διαχείριση των μετρήσεων και τον επιμερισμό τους στους παραγωγούς του αποκλειστικού δικτύου σε επίπεδο, τόσο παραγωγής, όσο και κατανάλωσης.

4. Σε περίπτωση σύνδεσης του σταθμού σε Υποσταθμό (Υ/Σ) του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.,

β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων μέσης τάσης στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση,

γ) στην υψηλή τάση, στο σημείο σύνδεσης του Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση.

Οι καταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό Δίκτυο Μ.Τ. καταγράφονται συγκεντρωτικά από τους μετρητές των περ. β) και γ).

Ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των μετρήσεων των περ. β) και γ) της παρ. 4. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει στον Εκπρόσωπο του Δικτύου Μ.Τ. τη μέτρηση στο σημείο άφιξης των δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ, ανηγμένη στην υψηλή τάση, βάσει αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην υψηλή τάση, ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης.

Ο Εκπρόσωπος Δικτύου Μ.Τ. είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση των μετρητικών διατάξεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και για τη συλλογή των μετρήσεων της περ. α) της παρ. 4. Ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας που του γνωστοποιήθηκε από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 5, σε κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο βάσει της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας της παρ. 7, τόσο για την παραγωγή, όσο και για την κατανάλωση.

Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας εγκρίνεται από τον διαχειριστή του Συστήματος, κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

5. Σε περίπτωση σύνδεσης σε Υ/Σ του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.,

β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση.

Οι καταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης καταγράφονται συγκεντρωτικά από τον μετρητή της περ. β).

Η μέτρηση στην περ. α) γίνεται από τον εκπρόσωπο του Ιδιωτικού Δικτύου και στην περ. β) από τον Διαχειριστή του Δικτύου.

Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης, επιμερίζει στους σταθμούς που συνδέονται στο κάθε δίκτυο, τη μετρούμενη ενέργεια της περ. β), η οποία του έχει γνωστοποιηθεί από τον Διαχειριστή του Δικτύου, στο επίπεδο της τάσης σύνδεσης εκάστου σταθμού, σύμφωνα με μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας εγκρίνεται από τον διαχειριστή του Δικτύου, κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

6. Στη Σύμβαση Σύνδεσης δύναται να εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στον επιμερισμό και την αποστολή των μετρήσεων.

7. Ο Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης, αποστέλλει τις μετρήσεις στους αρμόδιους Διαχειριστές (Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας) και στους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) για την πραγματοποίηση των συναλλαγών που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς ενέργειας.

8. Οι Διαχειριστές κατά περίπτωση τηρούν μητρώο των εκπροσώπων Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ., το οποίο γνωστοποιούν στη Ρ.Α.Ε..

9. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των εκπροσώπων ιδιωτικών Δικτύων Μ. Τ. και να επιβάλλει πρόστιμα σε περίπτωση που εντοπίζει λανθασμένη εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμερισμού της παρ. 5 ή της παρ. 6.

10. Οι σταθμοί που συνδέονται στο ίδιο αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.:

α) Δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και, αν πληρούν τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016,

β) εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από τον ίδιο Φο.Σ.Ε.,

γ) το φορτίο των καταναλώσεων των σταθμών, όπως αυτό καταγράφεται από τον μετρητή της περ. β) της παρ. 4 και έχει αναχθεί στην Υψηλή Τάση, εκπροσωπείται συγκεντρωτικά ως φορτίο για λογαριασμό του εκπροσώπου του δικτύου Μ.Τ. από έναν ή περισσότερους προμηθευτές, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

11. Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδυσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο, εφόσον η υπόγεια όδευση είναι αδύνατη για τεχνικούς λόγους και με μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα διακόσια μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου.

Άρθρο 13

Μητρώο Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης

1. Ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) τηρούν Μητρώο των Δικτύων Υψηλής και Μέσης Τάσης που κατασκευάζουν οι παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής

Απόδοσης (Ιδιωτικά Δίκτυα). Η μεν Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. τηρεί Μητρώο για τα δίκτυα τάσης μεγαλύτερης ή ίσης των πενήντα (50) κιλοβάτ (kV), η δε Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για τα δίκτυα τάσης μικρότερης των πενήντα (50) kV. Η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. με την ιδιότητα του Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.) τηρεί επίσης Μητρώο για τα δίκτυα τάσης μεγαλύτερης ή ίσης των πενήντα (50) kV, τα οποία διαχειρίζεται στα Μ.Δ.Ν..

Οι δυο Διαχειριστές συνεργάζονται για την αποτύπωση των δικτύων και αναρτούν σε κατάλληλη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα τα δίκτυα αυτά.

2. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος κατασκευάζει Ιδιωτικό Δίκτυο για τη διασύνδεση του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή της παρ. 1, για την έγκριση της όδευσης του δικτύου αυτού, ως προς τη γειτνίασή του με άλλα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας. Ο ενδιαφερόμενος αποτυπώνει σε τοπογραφικά διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, το χαρτογραφικό υπόβαθρο, ιδίως δε Χάρτες ΓΥΣ, Ορθοφωτοχάρτες Κτηματολογίου, Δορυφορικές Εικόνες «Google Earth»:

- α) την ακριβή θέση του σταθμού,
- β) τον τύπο και την όδευση του δικτύου διασύνδεσης στο Σύστημα,
- γ) τη θέση του Υποσταθμού σύμφωνα με τη Βεβαίωση Καταλληλότητας, και
- δ) την όδευση και το είδος των γραμμών Υψηλής Τάσης, σύμφωνα με την εγκεκριμένη προμελέτη.

Τα ανωτέρω στοιχεία υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή (αρχεία τύπου «shapfiles» ή άλλης μορφής).

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής εγκρίνει ή όχι την όδευση, λαμβάνοντας υπόψη τα άλλα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας που οδεύουν στην περιοχή και αναρτά στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα τα διαγράμματα σύνδεσης (αναρτημένα διαγράμματα).

4. Η έγκριση του αρμόδιου Διαχειριστή δεν απαλλάσσει τον ενδιαφερόμενο από τη λήψη άλλων εγκρίσεων σχετικά με την όδευση των δικτύων από άλλες υπηρεσίες, όπως τα δασαρχεία, τους φορείς που έχουν στην αρμοδιότητά τους το οδικό δίκτυο, καθώς και τους φορείς που είναι αρμόδιοι για το σιδηροδρομικό δίκτυο και τα λοιπά τεχνικά έργα.

5. Τα διαγράμματα σύνδεσης επικαιροποιούνται στις κάτωθι περιπτώσεις:

- α) αλλαγή της θέσης του Υποσταθμού,
- β) αλλαγή της όδευσης των γραμμών Υψηλής Τάσης,
- γ) αλλαγή της όδευσης των γραμμών Μέσης Τάσης,

6. Μέχρι την πλήρη λειτουργία της γεωπληροφοριακής πλατφόρμας της παρ. 1 ο αρμόδιος Διαχειριστής θεωρεί τα διαγράμματα σύνδεσης (θεωρημένα διαγράμματα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΟΙΝΟ ΑΙΤΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Άρθρο 14

Κοινό αίτημα περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης

1. Είναι δυνατή η υποβολή κοινού αιτήματος περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον Διαχειριστή του Συστήματος, το οποίο αφορά σε περισσότερους σταθμούς με Βεβαίωση ή και με Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενο Σταθμό, όταν η συνολική ισχύς αυτών ξεπερνά το όριο των οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), εφόσον η σύνδεση ενός ή περισσότερων σταθμών γίνεται μέσω νέων κοινών αποκλειστικών δικτύων σε νέο ή υφιστάμενο Υποσταθμό μέσης τάσης προς υψηλή.

2. Οι σταθμοί πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

α) Εγκαθίστανται εντός περιορισμένου γεωγραφικά χώρου, η γεωγραφική ακτίνα του οποίου, ήτοι η απόσταση των σταθμών που απέχουν περισσότερο, δεν ξεπερνά τα είκοσι (20) χιλιόμετρα.

β) Κάθε σταθμός παραγωγής είναι ίσος ή μεγαλύτερος των εκατό (100) κιλοβάτ (kW) και μικρότερος των οχτώ (8) MW.

γ) Ένας εκ των ενδιαφερομένων ορίζεται εκπρόσωπος των σταθμών για την υποβολή του κοινού αιτήματος περί χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ή για την κατασκευή και διαχείριση του Υποσταθμού, μέχρι το όριο του Συστήματος, όπου απαιτείται.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής εξετάζει το κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ανάλογα με την ισχύ του κάθε σταθμού.

4. Δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης του ίδιου σταθμού και στους δύο Διαχειριστές. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, απορρίπτονται αμφότερες οι αιτήσεις από τους δύο Διαχειριστές.

Άρθρο 15

Συνεργασία Διαχειριστών Συστήματος και Δικτύου για κοινά αιτήματα

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, συνεργαζόμενος με τον Διαχειριστή του Δικτύου, καθορίζουν από κοινού και κατόπιν προηγούμενης συνεννόησης, τον τρόπο σύνδεσης των σταθμών, η οποία μπορεί να γίνει είτε στο Σύστημα, είτε στο Δίκτυο.

2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος παραλαμβάνει το αίτημα και αποστέλλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών στον Διαχειριστή του Δικτύου, στοιχεία σχετικά με την τεχνολογία, την ισχύ και τη γεωγραφική θέση των σταθμών.

3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ως άνω αποστολή των στοιχείων, αποφασίζει, κατόπιν διαβούλευσης με τον Διαχειριστή του Συστήματος, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις, ώστε να αναλάβει τη διεκπεραίωση του κοινού αιτήματος.

4. Προκειμένου ο Διαχειριστής του Δικτύου να αναλάβει την έκδοση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνεκτιμώνται τα κάτωθι:

α) Η γειννίαση με δίκτυα Μέσης Τάσης αρμοδιότητας του Διαχειριστή Δικτύου,

β) η δυνατότητα τροφοδότησης και άλλων χρηστών του Δικτύου και ιδίως καταναλωτών στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή,

γ) η δυνατότητα επέκτασης του Υποσταθμού (Υ/Σ) ευθύνης του Διαχειριστή του Δικτύου ή οι διαθέσιμες πύλες Μέσης Τάσης στον Υ/Σ,

δ) η δυνατότητα υλοποίησης των αναγκαίων υποδομών σε εύλογο χρονικό διάστημα,

ε) η ορθολογική ανάπτυξη του Δικτύου.

Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου κοινοποιεί την αιτιολογημένη απόφασή του στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, η οποία δύναται, εντός ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση, να την ακυρώσει.

5. Αν είναι αρμόδιος ο Διαχειριστής του Συστήματος για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι ημερομηνίες για την εξέταση του αιτήματος και τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εκκινούν από την ημερομηνία κατά την οποία ο Διαχειριστής του Δικτύου ενημέρωσε τον Διαχειριστή του Συστήματος ότι δεν αναλαμβάνει τη χορήγησή της.

6. Αν είναι αρμόδιος για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ο Διαχειριστής του Δικτύου, οι ημερομηνίες σχετικά με την εξέταση του αιτήματος και τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εκκινούν από την ημερομηνία κατά την οποία ο Διαχειριστής του Δικτύου ενημέρωσε τον εκπρόσωπο των ενδιαφερομένων ότι αναλαμβάνει τη χορήγησή της.

Άρθρο 16

Ειδικά θέματα Συμβάσεων Σύνδεσης κοινών αιτημάτων

1. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ισχύουν τα κάτωθι:

α) Η μέτρηση και η πιστοποίηση της ενέργειας των σταθμών του παρόντος γίνονται στο σημείο σύνδεσης στο Σύστημα και στην άφιξη των δικτύων Μέσης Τάσης (Μ.Τ.) στον Υποσταθμό (Υ/Σ), βάσει του αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην Υψηλή Τάση (Υ.Τ.), ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει για τους σταθμούς, οι οποίοι συνδέονται σε κάθε αποκλειστικό δίκτυο, τις σχετικές μετρήσεις στον εκπρόσωπο της κάθε αναχώρησης δικτύων Μ.Τ. και ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας σε κάθε δίκτυο Μ.Τ., ανηγμένη στην Υ.Τ..

β) Ορίζεται, για την υπογραφή των Συμβάσεων Σύνδεσης, εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ανά αναχώρηση δικτύων Μ.Τ. ή ανά Μετασηματιστή Ισχύος Μέσης προς Υ.Τ., όπου είναι εφικτό. Ο εκπρόσωπος της αναχώρησης δικτύων Μ.Τ., μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Δικτύου, ισχύουν τα κάτωθι:

α) Η σύνδεση των σταθμών γίνεται σε υφιστάμενο ή σε νέο Υ/Σ ευθύνης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), ο οποίος πληροί τις προδιαγραφές που θέτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. Η τυχόν απαιτούμενη κατασκευή νέου Υ/Σ ή η αναβάθμιση ήδη υφιστάμενου Υ/Σ για τη σύνδεση των σταθμών γίνεται με επιμέλεια και δαπάνες των αιτούντων παραγωγών. Η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. δύναται να ζητήσει οποτεδήποτε από τους αιτούντες, την εκτέλεση πρόσθετων, σε σχέση με τα αναγκαία για τη σύνδεση των σταθμών τους, έργων αναβάθμισης του νέου ή υφιστάμενου Υ/Σ. Σε μία τέτοια περίπτωση, η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. καταβάλλει στους αιτούντες το κόστος το οποίο επωμίζονται για την κατασκευή των πρόσθετων έργων αναβάθμισης.

β) Τα έργα αναβάθμισης ή επέκτασης του δικτύου για τη σύνδεση των σταθμών, τα οποία κατασκευάζονται από τους αιτούντες, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θέτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής του Δικτύου, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) και περιέχονται άνευ ανταλλάγματος στην κυριότητα του κυρίου του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 122 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Η εν γένει διαχείριση αυτών ανήκει στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 127 του ν. 4001/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Άρθρο 17

Άδεια Εγκατάστασης

1. Για την εγκατάσταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), απαιτείται η έκδοση Άδειας Εγκατάστασης. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, εφόσον πληροί σωρευτικά τα κατωτέρω:

α) Είναι κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, που αφορά στο έργο για το οποίο υποβάλλεται αίτηση για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

β) Έχει Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

γ) Έχει λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

2. Η Άδεια Εγκατάστασης χορηγείται με απόφαση της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής της παρ. 3 του άρθρου 3. Με την αίτηση υποβάλλονται σωρευτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, που αφορά στο έργο για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης,

β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

γ) Οριστική Προσφορά Σύνδεσης,

δ) Τεχνική Περιγραφή του Σταθμού,

ε) Οριζοντιογραφία του σταθμού, από την οποία προκύπτουν σαφώς το γήπεδο εγκατάστασης και το γήπεδο ασφαλείας,

στ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, του γηπέδου ασφαλείας, του χώρου των συνοδών έργων, εξαιρούμενων των έργων σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και της οδοποιίας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 18.

ζ) πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος,

η) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος περί μη αναστολής αδειοδότησης του σταθμού,

θ) έντυπο αίτησης σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

Μέχρι την έκδοση του οικείου Κανονισμού, το έντυπο αίτησης αναρτάται για όλες τις κατηγορίες έργων σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κάνει αποδεκτές και αιτήσεις για έκδοση Άδειας Εγκατάστασης σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ισχύς είναι μικρότερη από αυτή που αναγράφεται στην Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι η ισχύς που αναγράφεται επί της αίτησης είναι σε πλήρη αντιστοιχία με την ισχύ της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής και την ισχύ της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ως προς τη νέα μειωμένη ισχύ, το οποίο και υποβάλλεται ως δικαιολογητικό στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

5. Εφόσον η αίτηση είναι πλήρης, ήτοι υποβάλλεται σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα και τον οικείο Κανονισμό, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων, εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται ως πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας, καθιστά την αίτηση απαράδεκτη και συνεπάγεται την απόρριψή της.

6. Η υποβολή πλήρους αιτήματος συνεπάγεται την πλήρωση του οροσήμου του άρθρου 31.

7. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα κάτωθι:

α) Τεκμηριώνεται η εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, καθώς και των χώρων των συνοδών έργων, εξαιρούμενων των έργων σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο και της οδοποιίας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό,

β) τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας των μονάδων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό.

8. Κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν ελέγχεται η εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης για την οδοποιία. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται, εντός της διάρκειας ισχύος αυτής και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή αίτησης περί χορήγησης Άδειας Λειτουργίας, να προβεί σε ενημέρωση φακέλου και να γνωστοποιήσει στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή την εξασφάλιση δικαιώματος χρήσης της οδοποιίας.

9. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 4, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 4.

10. Η Άδεια Εγκατάστασης αποστέλλεται στον ενδιαφερόμενο, δημοσιεύεται στον ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», καθώς και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του κατόχου του σταθμού και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

β) την τεχνολογία ή τη μορφή Α.Π.Ε. ή το πρωτογενές καύσιμο,

γ) την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού,

δ) την περιγραφή των βασικών τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου,

ε) τις συντεταγμένες του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού και, σε περίπτωση αιολικού σταθμού, επιπλέον τις θέσεις των ανεμογεννητριών,

στ) τη διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης,

ζ) τους γενικούς όρους του οικείου Κανονισμού,

η) τυχόν ειδικούς όρους για την εγκατάσταση.

11. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης περί έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης, εκδίδεται απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον αιτούντα.

12. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να επικοινωνήσει με τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τον έλεγχο των νομιμοποιητικών εγγράφων του αιτούντος.

13. Σε περίπτωση αλλαγής της περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α'209) κατά τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει ως αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 3 του άρθρου 3, είτε τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε τη Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

14. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών του παρόντος από την οικεία Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 3, ο ενδιαφερόμενος δύναται να αιτηθεί Άδεια Εγκατάστασης στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 3.

Άρθρο 18

Τεκμηρίωση Νόμιμης Χρήσης

1. Για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος, σύμφωνα με το παρόν και τον οικείο Κανονισμό, προσκομίζει:

α) Για την περίπτωση ιδιωτικών εκτάσεων, τη Βεβαίωση Τεκμηρίωσης Νόμιμης Χρήσης, συνοδευόμενη από τοπογραφικό διάγραμμα και διαζευκτικά από ένα εκ των κάτωθι νόμιμων αποδεικτικών εγγράφων:

αα) Τίτλο κυριότητας (αντίγραφο συμβολαιογραφικής πράξης ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση) και πιστοποιητικό μεταγραφής στο υποθηκοφυλακείο, ή

αβ) αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου, στην περίπτωση λειτουργούντος κτηματολογικού γραφείου, ή

αγ) τίτλο νόμιμης χρήσης (αντίγραφο του ιδιωτικού συμφωνητικού μακροχρόνιας μίσθωσης και απόδειξη ηλεκτρονικής υποβολής του στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, ή αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης και του πιστοποιητικού μεταγραφής στο υποθηκοφυλακείο) και αντίγραφο του τίτλου κυριότητας του εκμισθωτή.

β) Για δημόσιες εκτάσεις που διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος, κατά τη δασική νομοθεσία, προσκομίζεται η Έγκριση Επέμβασης του ν. 998/1979 (Α' 289).

γ) Για εκτάσεις του Δημοσίου που δεν διαχειρίζεται ο ενδιαφερόμενος, κατά τη δασική νομοθεσία, περιλαμβανομένων αυτών που διαχειρίζονται η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου, οι Κτηματικές Υπηρεσίες ή το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προσκομίζεται η απόφαση του αρμοδίου οργάνου, εφόσον εγκρίνει τη μίσθωση ή την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης. Στην περίπτωση αυτή, τα λοιπά νόμιμα αποδεικτικά έγγραφα τα οποία τεκμηριώνουν την εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης, προσκομίζονται προς συμπλήρωση του φακέλου με την έκδοσή τους.

2. Ειδικά για τους αιολικούς σταθμούς, ως προς την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου ασφαλείας που δεν περιλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει τοπογραφικό διάγραμμα, συνοδευόμενο από:

α) Για την περίπτωση ιδιωτικών εκτάσεων, έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη.

β) Για την περίπτωση δημοσίων εκτάσεων, επιστολή ενημέρωσης εκ μέρους του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια αρχή για την εγκατάσταση του εν λόγω σταθμού, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία ως προς τον χαρακτήρα της έκτασης.

Άρθρο 19

Διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης

1. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ και ισχύει για τρία (3) έτη, με την επιφύλαξη της παρ. 6, με δυνατότητα παράτασης, σύμφωνα με το παρόν.

2. Ειδικά για τα ειδικά έργα της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ και ισχύει για τέσσερα (4) έτη, με την επιφύλαξη της παρ. 6, με δυνατότητα παράτασης, σύμφωνα με το παρόν.

3. Ειδικά εάν υφίσταται υποχρέωση εκ του θεσμικού πλαισίου περί δημοσίων συμβάσεων για διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας, προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, η Άδεια Εγκατάστασης ισχύει για ένα (1) επιπλέον έτος κατά περίπτωση, και δύναται να παραταθεί υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος.

4. Η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης δύναται να παραταθεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες, εφόσον ο κάτοχος της Άδειας Εγκατάστασης δηλώσει εγγράφως στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το έργο και εφόσον έχει καταβάλει το «Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου», το οποίο ορίζεται σε εκατό πενήντα (150) ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, για κάθε μήνα παράτασης. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών ή μη καταβολής του αντίστοιχου τέλους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οικείο Κανονισμό, η ισχύς της Άδειας Εγκατάστασης παύει αυτοδικαίως. Τα ποσά, τα οποία έχουν καταβληθεί έναντι του ως άνω τέλους, δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση.

5. Κατά τον υπολογισμό της διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης και τυχόν παρατάσεων αυτής, δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίσταται δικαστική αναστολή ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης ή οποιασδήποτε Βεβαίωσης, άδειας ή έγκρισης που απαιτείται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης του σταθμού, εφόσον κατά την ημερομηνία άρσης της αναστολής είναι σε ισχύ οι λοιπές απαιτούμενες Βεβαιώσεις, άδειες ή εγκρίσεις που απαιτούνται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή περί της αναστολής ισχύος και ιδίως περί της ημερομηνίας έναρξης αυτής. Η αδειοδοτούσα αρχή, εφόσον απαιτηθεί, εκδίδει διαπιστωτική πράξη σχετικά με την αναστολή ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης και την ημερομηνία έναρξης αυτής. Αντιστοίχως, σε περίπτωση άρσης της αναστολής, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την αδειοδοτούσα αρχή και αυτή με τη σειρά της, εφόσον ο ενδιαφερόμενος το αιτηθεί, εκδίδει διαπιστωτική πράξη σχετικά με τη νέα διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

6. Η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης των σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), που καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149). Για τον σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία, εφόσον το αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη, στην οποία αναφέρεται η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

7. Η Άδεια Εγκατάστασης, καθώς και όλες οι άδειες που απαιτούνται για την εγκατάσταση του σταθμού, παραμένουν σε ισχύ ακόμα και μετά την παρέλευση της ημερομηνίας λήξης τους, εφόσον κατά την ισχύ τους έχει υποβληθεί από τον κάτοχο παραδεκτώς:

- α) Αίτηση για την προσωρινή σύνδεση του σταθμού, ή
- β) δήλωση Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, ή
- γ) αίτηση για χορήγηση Άδειας Λειτουργίας ή τμηματικής Άδειας Λειτουργίας.

8. Η Άδεια Εγκατάστασης παύει αυτοδικαίως, χωρίς την έκδοση διαπιστωτικής πράξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) Αν ανακληθεί η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής,
- β) αν παρέλθει η διάρκεια ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης.

9. Η Άδεια Εγκατάστασης ανακαλείται κατά τον οικείο Κανονισμό.

Άρθρο 20

Τροποποίηση Άδειας Εγκατάστασης

1. Η Άδεια Εγκατάστασης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται κατά τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, στην περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής, η οποία απαιτεί εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας σε περίπτωση που δεν συμπεριλαμβάνεται στο γήπεδο εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 18 και συγκεκριμένα στις περιπτώσεις:

α) Αύξησης των ορίων του γηπέδου εγκατάστασης, εντός του ήδη εγκεκριμένου πολυγώνου, όπως αυτό καταχωρείται στον γεωπληροφοριακό χάρτη του Φορέα Αδειοδότησης, κατά το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

β) Μεταβολής, για τους αιολικούς σταθμούς:

βα) της θέσης εγκατάστασης των ανεμογεννητριών (Α/Γ),

ββ) του τύπου των Α/Γ,

εφόσον το «γήπεδο ασφαλείας» που καθορίζεται είτε από τη νέα θέση, είτε με βάση τα νέα χαρακτηριστικά των Α/Γ, βρίσκεται εκτός των ορίων του υφιστάμενου γηπέδου εγκατάστασης.

2. Για κάθε άλλη περίπτωση μεταβολής στοιχείων ή αλλαγών στην εσωτερική διάταξη του σταθμού ή στον εξοπλισμό, εκτός των οριζόμενων στην παρ. 1 και στον οικείο Κανονισμό, απαιτείται ενημέρωση φακέλου, η οποία λαμβάνει χώρα μέσω γνωστοποίησης της μεταβολής από τον ενδιαφερόμενο και κάτοχο της Άδειας Εγκατάστασης στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία δύναται, εφόσον απαιτηθεί, να εκδώσει διαπιστωτική πράξη.

3. Στις περιπτώσεις μεταβολής της θέσης εγκατάστασης των Α/Γ ή μεταβολής του τύπου των Α/Γ, τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας των Α/Γ, σύμφωνα με το άρθρο 21.

4. Υποβολή αιτήματος περί τροποποίησης της Άδειας Εγκατάστασης δεν συνιστά σε καμία περίπτωση παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος της άδειας και δεν αποτελεί αιτία διακοπής των εργασιών και της κατασκευής του έργου, εφόσον οι εργασίες δεν επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση.

5. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της Άδειας Εγκατάστασης σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της Άδειας Παραγωγής, της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, ή της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Άρθρο 21

Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών

1. Στους χερσαίους αιολικούς σταθμούς δεν επιτρέπεται η απόσταση μεταξύ ανεμογεννητριών (Α/Γ) να είναι μικρότερη από «2,5*D», υπό την επιφύλαξη της υπ. αρ. 49828/12.11.2008 απόφασης της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης, με την οποία εγκρίθηκε το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Β' 2464). Ως «D», θεωρείται η μεγαλύτερη διάμετρος των γειτονικών ανεμογεννητριών.

2. Για την έκδοση άδειας εγκατάστασης η επιτρεπόμενη απόσταση χερσαίων αιολικών σταθμών από ανεμογεννήτριες γειτονικών σταθμών καθορίζεται ως εξής:

α) Αν ο γειτονικός σταθμός διαθέτει απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η ελάχιστη απόσταση είναι «5*D», εκτός αν υπάρχει ειδικότερη συμφωνία μεταξύ των κατόχων των δύο (2) σταθμών. Ως «D», θεωρείται η διάμετρος του σταθμού που αιτείται άδεια εγκατάστασης.

β) Αν ο γειτονικός σταθμός διαθέτει Άδεια Εγκατάστασης ή βρίσκεται σε λειτουργία, η ελάχιστη απόσταση είναι «7*D», εκτός αν υπάρχει ειδικότερη συμφωνία μεταξύ των κατόχων των δύο (2) σταθμών. Ως «D», θεωρείται η διάμετρος του σταθμού που αιτείται άδεια εγκατάστασης.

3. Το γήπεδο ασφαλείας ορίζεται από το μεγαλύτερο περίγραμμα που σχηματίζεται λαμβάνοντας υπόψη:

α) κύκλο με κέντρο το κέντρο της Α/Γ και ακτίνα ίση με την ακτίνα της Α/Γ, προσαυξημένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%), και

β) κύκλο με κέντρο το κέντρο της Α/Γ, και ακτίνα ίση με το ύψος του πύργου της Α/Γ, προσαυξημένη κατά δέκα (10) μέτρα.

4. Το γήπεδο ασφαλείας δεν απαιτείται να περιλαμβάνεται στο σύνολό του, εντός του γηπέδου εγκατάστασης.

5. Το γήπεδο ασφαλείας δεν εισέρχεται εντός:

α) των ορίων γειτονικού ακινήτου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης από τον κύριο του γειτονικού ακινήτου,

β) του καταστρώματος εθνικών ή επαρχιακών οδών,

γ) της θέσης εγκατάστασης (άξονας) αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, με την επιφύλαξη έγγραφης συναίνεσης του κυρίου ή του Διαχειριστή του αγωγού,

δ) σιδηροδρομικής γραμμής.

4. Το ύψος του πύργου των ανεμογεννητριών νοείται από την ανώτερη επιφάνεια του σκυροδέματος των βάσεων, μέχρι τον άξονα της ατράκτου και το μήκος των πτερυγίων από τον άξονα της ατράκτου μέχρι το άκρο τους. Ως ακτίνα νοείται το ήμισυ της διαμέτρου της Α/Γ.

5. Εντός του γηπέδου ασφαλείας επιτρέπεται η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, μετεωρολογικών ιστών, εργοταξίων, συνοδών έργων του σταθμού, περιλαμβανομένων των έργων σύνδεσης και των οικίσκων στέγασης, και γενικότερα κάθε έργου που εξυπηρετεί τη μελέτη, κατασκευή, σύνδεση και λειτουργία του σταθμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 18.

6. Στον Κανονισμό της παρ. 1 του άρθρου 44, δύναται να ορίζονται επιπλέον αποστάσεις ασφαλείας Α/Γ, καθώς και να τροποποιούνται οι υφιστάμενες αποστάσεις και οι περιορισμοί που ορίζονται στο παρόν για το γήπεδο ασφαλείας.

Άρθρο 22

Επανεκδοση Άδειας Εγκατάστασης

1. Σε περίπτωση κατά την οποία ακυρώθηκε αμετάκλητα από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη που απαιτείται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος δύναται, σε συμμόρφωση με την ακυρωτική απόφαση, να επανεκδώσει άπαξ τις ανωτέρω διοικητικές πράξεις και την Άδεια Εγκατάστασης.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή περί έκδοσης νέας Άδειας Εγκατάστασης, εάν δεν έχει λήξει ο χρόνος ισχύος της αντίστοιχης Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής και ο σταθμός διαθέτει Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

Άρθρο 23

Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης

1. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης για τμήμα, που έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και το οποίο αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) της συνολικής ισχύος, για την οποία έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής.
2. Η τμηματική Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται μετά από υποβολή αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 17 και εφόσον βεβαιωθεί η τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια του τμήματος του έργου από τον αρμόδιο Διαχειριστή.
3. Η διάρκεια ισχύος της τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19.
4. Η υποβολή αιτήματος για τμηματική Άδεια Εγκατάστασης συνεπάγεται την πλήρωση του οροσήμου του άρθρου 31 μερικώς και μόνο ως προς την ισχύ που έχει αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος. Εντός του χρονικού διαστήματος του άρθρου 31 ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για την έκδοση της τελικής Άδειας Εγκατάστασης, ως προς τη συνολική ισχύ του σταθμού, με τη διάρκεια ισχύος αυτής να άρχεται από την ημερομηνία έκδοσης της αρχικής τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης που έχει εκδοθεί. Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Εγκατάστασης για τη συνολική ισχύ του σταθμού εντός των απαιτούμενων προθεσμιών, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προσαρμόσει και να τροποποιήσει όλες τις άδειες και τις εγκρίσεις που του έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με την τμηματική Άδεια Εγκατάστασης που έχει εκδοθεί.

Άρθρο 24

Μεταφορά θέσης εγκατάστασης

1. Η θέση εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού, δύναται να μεταφερθεί άπαξ και μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, μόνο στις εξής περιπτώσεις:
  - α) Μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού.
  - β) Μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου εγκατάστασης, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες ως δημόσια έκταση, ή επί του οποίου είχε αναγνωρισθεί δικαίωμα νομής ή κατοχής ιδιώτη έναντι του Δημοσίου με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ή με μεταγενέστερη πράξη των αρμοδίων υπηρεσιών.
  - γ) Σημαντικών μεταβολών που συνδέονται με γεωλογικά αίτια, ιδίως καθιζήσεων εδάφους, κατολισθήσεων, βραχοπτώσεων, σεισμικών γεγονότων, και έχουν επέλθει ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επέλθουν, λόγω των φυσικών καταστροφών και φαινομένων, στην επιφάνεια ή στο υπέδαφος του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού.
  - δ) Επικάλυψης, εν όλω ή εν μέρει, του χώρου εγκατάστασης σταθμού που φέρει Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής από χώρο εγκατάστασης για τον οποίο έχει χορηγηθεί, σε μεταγενέστερο της Βεβαίωσης χρόνο, άδεια ή έγκριση σε Εξαιρούμενο Σταθμό.
  - ε) Μείωσης του συνολικού κόστους σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών που έχουν λάβει από τον αρμόδιο Διαχειριστή κοινή οριστική προσφορά σύνδεσης, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και εφόσον δεν μεταβάλλεται το σημείο

σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και δεν εγκαθίστανται σταθμοί σε θέσεις όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις ή έχουν χορηγηθεί άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις για την εγκατάσταση άλλων εξαιρούμενων σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.). Για την περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται άπαξ η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης των εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. μέχρι ποσοστό τριάντα (30%) των έργων που περιλαμβάνονται στην κοινή οριστική προσφορά σύνδεσης.

2. Αν στις περιπτώσεις της παρ. 1 καθίσταται, άμεσα ή έμμεσα, αδύνατη ή απαγορεύεται η περαιτέρω αδειοδότηση, εγκατάσταση ή λειτουργία του εν λόγω σταθμού, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για την άπαξ μεταφορά της θέσης εγκατάστασής του, εντός των ορίων της οικείας περιφέρειας και στην περίπτωση των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), εντός του ίδιου ηλεκτρικού συστήματος Μ.Δ.Ν., όπου βρισκόταν η αρχική θέση εγκατάστασης.

3. Το αίτημα περί μεταφοράς της θέσης εγκατάστασης γίνεται δεκτό, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα κάτωθι:

α) Ο αιτών προσκομίζει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή τις σχετικές γνωμοδοτήσεις του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου που αποδεικνύουν τη συνδρομή μιας εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 και καθιστούν αναγκαία τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του εν λόγω σταθμού για την υλοποίησή του.

β) Ο αιτών προσκομίζει τη Βεβαίωση Τεκμηρίωσης Νόμιμης Χρήσης και τα νόμιμα αποδεικτικά έγγραφα αποκλειστικής χρήσης του γηπέδου και κάθε άλλου ακινήτου, το οποίο συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία του σταθμού στη νέα θέση εγκατάστασης. Ειδικά αν ο σταθμός δεν έχει Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και η μεταφορά θέσης προκύπτει λόγω επέλευσης των περ. α) ή β) της παρ.1, δεν απαιτούνται τα έγγραφα της παρούσας περίπτωσης.

γ) Ο αρμόδιος Διαχειριστής κρίνει ότι η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης είναι τεχνικά εφικτή, ήτοι υφίσταται διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος.

4. Για περιπτώσεις σταθμών για τους οποίους έχει εκδοθεί Άδεια Εγκατάστασης ή Άδεια Λειτουργίας, η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή στα όρια της οποίας εγκαθίσταται εκ νέου ο σταθμός.

5. Για περιπτώσεις εξαιρούμενων σταθμών, για τους οποίους έχει εκδοθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος εκδίδει νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τη νέα θέση εγκατάστασης, ακόμα και σε περιοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά το άρθρο 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Η έκδοση της νέας Προσφοράς Όρων Σύνδεσης, δεν αίρει την υποχρέωση τροποποίησης των σχετικών εκδοθεισών πράξεων, καθώς και των σχετικών πράξεων και αδειών περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

6. Για περιπτώσεις σταθμών για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση πώλησης του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149), η εν λόγω σύμβαση τροποποιείται μόνο ως προς τα στοιχεία της νέας θέσης εγκατάστασης.

7. Για τις περιπτώσεις του παρόντος, συνεχίζεται η διαδικασία υλοποίησης της επένδυσης, κατόπιν της κατά προτεραιότητα έκδοσης ή τροποποίησης των σχετικών αδειών και εγκρίσεων, καθώς και της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ανεξαρτήτως τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής

Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και ακολουθεί η κατά προτεραιότητα σύναψη ή τροποποίηση των συμβάσεων που καταρτίζουν με τον αρμόδιο Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου και τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης. Η έκδοση ή τροποποίηση των αδειών, εγκρίσεων και προσφορών, καθώς και η σύναψη ή τροποποίηση των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου γίνονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος.

8. Η μεταφορά θέσης εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν ενταχθεί στον ν. 3894/2010 (Α' 204) και στον ν. 4608/2019 (Α' 66) ή έχουν υποβάλει αίτηση στην εταιρεία «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» για τον χαρακτηρισμό τους ως στρατηγικών επενδύσεων, επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τον παρόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΘΕΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ-ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Άρθρο 25

Συμμετοχή σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απευθείας στην αγορά

1. Πριν τη θέση σταθμού σε λειτουργία, ο κάτοχός του, εφόσον δεν έχει συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, δύναται να υποβάλει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ανέκκλητη δήλωση ότι δεν επιθυμεί τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης και ότι ο σταθμός θα λειτουργήσει σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149).
2. Ο ενδιαφερόμενος, με τη δήλωσή του, υποβάλλει σωρευτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
  - α) Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού,
  - β) Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,
  - γ) Οριστική Προσφορά Σύνδεσης,
  - δ) Άδεια Εγκατάστασης, εφόσον απαιτείται.
3. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., εντός δεκαπέντε (15) ημερών, εκδίδει Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά, την οποία και κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο.
4. Μετά τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης ή την έκδοση Βεβαίωσης απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά, ο κάτοχος του σταθμού εγγράφεται στα Μητρώα Συμμετεχόντων του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στο μητρώο του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, εφόσον απαιτείται.
5. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016, τηρεί μητρώο όλων των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, στο οποίο εντάσσονται και οι σταθμοί του παρόντος.

Άρθρο 26

Ηλέκτριση δικτύου σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Είναι δυνατή η ηλέκτριση του διασυνδεδετικού δικτύου Μέσης Τάσης αρμοδιότητας παραγωγού και των βοηθητικών διατάξεων των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής των σταθμών

Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, χρησιμοποιώντας τη σύνδεση που προδιαγράφεται για το σημείο σύνδεσης του σταθμού, για την πραγματοποίηση δοκιμών και την επιβεβαίωση της ασφάλειας του εξοπλισμού, προ της θέσης του σταθμού σε λειτουργία.

2. Ο ενδιαφερόμενος εφόσον κατέχει Άδεια Εγκατάστασης και Σύμβαση Σύνδεσης (Κύριο Τεύχος και Συμπλήρωμα), υποβάλλει αίτηση για Προσωρινή Σύνδεση στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, μετά τη λήψη της αίτησης, απευθύνει στον ενδιαφερόμενο ειδοποίηση σχετικά με την πραγματοποίηση της Προσωρινής Σύνδεσης του εξοπλισμού, η οποία πραγματοποιείται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών.

4. Κατά τη διάρκεια της περιόδου Προσωρινής Σύνδεσης δεν επιτρέπονται η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του σταθμού και η έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα ή το Δίκτυο.

5. Ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας.

Άρθρο 27

Θέση σε λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής - Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Προκειμένου να συνδεθεί σταθμός στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, ο ενδιαφερόμενος πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Διαθέτει υπογεγραμμένη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην αγορά.

β) Άδεια Εγκατάστασης σε ισχύ, εφόσον υφίσταται.

γ) Διαθέτει υπογεγραμμένη Σύμβαση Σύνδεσης, καθώς και το Συμπλήρωμα αυτής, όπου απαιτείται.

δ) Έχει κατασκευάσει τα έργα σύνδεσης, με εγκεκριμένα σχέδια και μελέτες από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

2. Ο κάτοχος του σταθμού, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού και των έργων σύνδεσης τα οποία έχει αναλάβει να υλοποιήσει ο ίδιος, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή για την ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

3. Η αίτηση υποβάλλεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό.

4. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στη σύνδεση εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη σύνδεση του Σταθμού, εκδίδει σχετική Βεβαίωση Ηλέκτρισης, στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία ηλέκτρισης, λογιζόμενη και ως έναρξη της (κανονικής ή δοκιμαστικής) λειτουργίας του σταθμού.

Σε περίπτωση κατά την οποία δεν έχει εκδοθεί Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης για την έναρξη λειτουργίας αυτού. Η Βεβαίωση Ηλέκτρισης κοινοποιείται αμελλητί στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς επίσης και στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας, εφόσον απαιτείται.

5. Σε περίπτωση κατά την οποία ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν προβεί στη σύνδεση του σταθμού εντός της ως άνω προθεσμίας, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δύναται, με απόφασή

της, να επιβάλει πρόστιμο, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του σταθμού και την καθυστέρηση της σύνδεσης.

6. Ειδικά για τους σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στην Υψηλή Τάση και για Υβριδικούς Σταθμούς και αιολικούς σταθμούς Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας.

Κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας, πραγματοποιούνται έλεγχοι και δοκιμές που σχετίζονται με την ασφαλή λειτουργία του Σταθμού και ελέγχεται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του σταθμού.

Ο αρμόδιος Διαχειριστής μετά την επιτυχή πραγματοποίηση των ελέγχων της σύνδεσης, εκδίδει σχετική βεβαίωση περάτωσης της φάσης της δοκιμαστικής λειτουργίας.

Σε περίπτωση επιτυχούς ελέγχου του αρμόδιου Διαχειριστή, και εφόσον επιτευχθεί από τον χρόνο της Βεβαίωσης Ηλέκτρισης και έπειτα, λειτουργία του σταθμού και των έργων σύνδεσής του, επί δεκαπέντε (15) συνεχείς ημέρες χωρίς να παρουσιαστούν προβλήματα, ο Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας, με την οποία πιστοποιείται ότι έχει περατωθεί η φάση της δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού και ότι έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευές του σχετικού δικτύου σύνδεσης του σταθμού και των λοιπών αναγκαίων εγκαταστάσεων του παραγωγού για την πραγματοποίηση της σύνδεσης, με τήρηση των ελάχιστων προδιαγραφών που προβλέπονται στους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μ.Δ.Ν..

7. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρούσας και της παρ. 8, εάν η διάρκεια δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, επιβάλλονται κυρώσεις στον Παραγωγό, οι οποίες εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό και αναστολή χορήγησης της λειτουργικής ενίσχυσης. Η διάρκεια δοκιμαστικής λειτουργίας δύναται να παραταθεί έως και τέσσερις (4) μήνες, με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερομένου και του αρμόδιου Διαχειριστή.

8. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στη διαδικασία ελέγχου συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) για συνδέσεις στο Σύστημα Μεταφοράς, περιγράφονται στον οικείο Κανονισμό. Στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ελέγχου, δύναται να προβλέπεται ανάκληση τυχόν εκδοθείσας Άδειας Λειτουργίας.

Άρθρο 28

Άδεια Λειτουργίας

1. Για τη λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης απαιτείται η έκδοση Άδειας Λειτουργίας κατά τα οριζόμενα στο παρόν και στον οικείο Κανονισμό.

Σε περίπτωση αλλαγής της περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) κατά τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει ως αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 3 του άρθρου 3 του παρόντος, είτε τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε τη Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Επιπλέον, σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών του παρόντος από την οικεία Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 3 του παρόντος, ο ενδιαφερόμενος δύναται να αιτηθεί Άδεια Λειτουργίας στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 3.

2. Για να είναι παραδεκτή η αίτηση για την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας συνοποβάλλονται σωρευτικά τα εξής δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εάν απαιτείται για την κατηγορία στην οποία υπάγεται το έργο, ή Βεβαίωση Ηλέκτρισης, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας,

β) πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος,

γ) πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας, κατά περίπτωση,

δ) πιστοποιητικό από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ή αποδεικτικό υποβολής Μελέτης Ενεργητικής Πυροπροστασίας στην αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, εφόσον απαιτείται,

ε) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, περί μη αναστολής αδειοδότησης του σταθμού,

στ) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος ότι έχουν τηρηθεί οι όροι της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και της Άδειας Εγκατάστασης κατά τη φάση κατασκευής του έργου και ότι αυτοί συνεχίζουν να τηρούνται και κατά τη φάση της λειτουργίας του,

ζ) υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας του σταθμού, περί αποδοχής της ανάθεσης και της τήρησης, κατά τη λειτουργία του σταθμού, των όρων και κανονισμών για την προστασία του περιβάλλοντος,

η) έντυπο αίτησης, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

3. Από την υποβολή της αίτησης της παρ. 1, με τα δικαιολογητικά της παρ. 2, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εντός είκοσι (20) ημερών, να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα προς τα ήδη υποβληθέντα, εντός τακτής προθεσμίας. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας, έχει ως συνέπεια την απόρριψη της αίτησης.

4. Η Άδεια Λειτουργίας χορηγείται, εφόσον διαπιστώνεται η συμβατότητα εκτέλεσης του έργου με τους όρους της Άδειας Εγκατάστασης, όπως ορίζονται στον οικείο Κανονισμό. Προς τον σκοπό αυτό, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης της παρ. 1, αποστέλλει κλιμάκιο αυτοψίας, που αποτελείται από δύο (2) στελέχη της αδειοδοτούσας αρχής, ειδικότητας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης Μηχανικών ή, ελλείψει αυτών, άλλης σχετικής με το αντικείμενο, ειδικότητας, προκειμένου να διενεργηθεί επιτόπια αυτοψία του έργου. Η γνωστοποίηση της αποστολής κλιμακίου, η ημέρα και η ώρα της αυτοψίας κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο. Σε συνέχεια της διενεργηθείσας αυτοψίας, συντάσσεται έκθεση, η οποία ομοίως κοινοποιείται στον αιτούντα. Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθούν ελλείψεις, οι οποίες δύνανται να θεραπευθούν, η έκθεση αυτοψίας συνοδεύεται από επιστολή με την οποία τίθεται ρητή προθεσμία, εντός της οποίας ο αιτών συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της αδειοδοτούσας αρχής. Για τον προσδιορισμό της διάρκειας της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης, λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της έλλειψης ή των ελλείψεων και ο εκτιμώμενος χρόνος

συμμόρφωσης. Ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτιολογημένου αιτήματος για παράταση της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αιτούντος εντός της προθεσμίας, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή απορρίπτει το αίτημα περί χορήγησης της Άδειας Λειτουργίας και του κοινοποιεί την απορριπτική απόφαση.

5. Με τις εξαιρέσεις των παρ. 3 και 4 η Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή αιτήματος της παρ. 1.

6. Η Άδεια Λειτουργίας κοινοποιείται στον αιτούντα και δημοσιεύεται στον ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

7. Η Άδεια Λειτουργίας περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο και την επωνυμία του κατόχου, καθώς και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

β) την τεχνολογία ή μορφή Α.Π.Ε. ή το πρωτογενές καύσιμο,

γ) την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού,

δ) την περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου,

ε) τον τρόπο σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο,

στ) τη θέση εγκατάστασης του σταθμού,

ζ) τη διάρκεια ισχύος της Άδειας Λειτουργίας,

η) τους γενικούς όρους του οικείου Κανονισμού,

θ) τυχόν ειδικούς όρους που αφορούν στη λειτουργία.

8. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης χορήγησης Άδειας Λειτουργίας, η απορριπτική απόφαση κοινοποιείται στον αιτούντα και δημοσιεύεται σε ειδική ιστοσελίδα στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος έχει την υποχρέωση αποκατάστασης του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

9. Η Άδεια Λειτουργίας έχει διάρκεια είκοσι (20) έτη από την έκδοσή της, με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό.

10. Η Άδεια Λειτουργίας τροποποιείται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, στην περίπτωση αύξησης ισχύος του σταθμού.

11. Για κάθε άλλη περίπτωση μεταβολής, απαιτείται γνωστοποίηση από τον ενδιαφερόμενο και κάτοχο της Άδειας Λειτουργίας προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών. Οιαδήποτε γνωστοποίηση, μετά την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, θεωρείται παραβίαση των όρων της Άδειας Λειτουργίας και η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να επιβάλει κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 30.

12. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της Άδειας Λειτουργίας σε περίπτωση κατά την οποία εκκρεμεί αίτημα για τροποποίηση Άδειας Παραγωγής, Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, ή Άδειας Εγκατάστασης.

13. Με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, ο κάτοχος υποχρεούται να υποβάλλει αίτηση στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τροποποίηση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής του σταθμού και μείωση των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού στα όρια του γηπέδου εγκατάστασης αυτού, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

14. Η απόφαση περί τροποποίησης κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και δημοσιεύεται σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

15. Η Άδεια Λειτουργίας ανακαλείται ή παύει να ισχύει, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό.

Άρθρο 29

Τμηματική Άδεια Λειτουργίας

1. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι εμπίπτουν στην κατηγορία των Ειδικών Έργων των περ. ζ) και η) της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Λειτουργίας για πλήρως αποπερατωμένο τμήμα τους, που έχει τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια και το οποίο αφορά τουλάχιστον σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής ισχύος για την οποία έχει εκδοθεί η Άδεια Εγκατάστασης.

2. Η τμηματική Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται μετά από υποβολή επαρκώς αιτιολογημένου αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο, εφόσον η μη ολοκλήρωση του έργου οφείλεται σε εκκρεμοδικία ή σε λόγους οι οποίοι, αποδεδειγμένα, δεν άπτονται της υπαιτιότητας του κατόχου της Άδειας Εγκατάστασης. Η τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια του πλήρως αποπερατωμένου τμήματος του έργου βεβαιώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

Η διάρκεια ισχύος της τμηματικής Άδειας Λειτουργίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τον χρόνο ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης, βάσει της οποίας εκδόθηκε. Εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υποβάλλεται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο περί έκδοσης της τελικής Άδειας Λειτουργίας, σε αντικατάσταση τμηματικών αδειών, η οποία αφορά είτε στο σύνολο του σταθμού, είτε στο αποπερατωμένο τμήμα του σταθμού για το οποίο έχει εκδοθεί η τμηματική Άδεια Λειτουργίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει προσαρμόσει όλες τις σχετικές άδειες και εγκρίσεις ως προς την ισχύ και το γήπεδο εγκατάστασης. Μέχρι την έκδοση της τελικής Άδειας Λειτουργίας, η τμηματική Άδεια Λειτουργίας παραμένει σε ισχύ και ο σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. λαμβάνει αποζημίωση για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγει.

Άρθρο 30

Κυρώσεις για παραβίαση των όρων των Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας

1. Σε σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν εγκατασταθεί ή λειτουργούν, χωρίς προηγούμενη χορήγηση της Άδειας Εγκατάστασης και Άδειας Λειτουργίας, αντίστοιχα, καθώς και στις περιπτώσεις παραβίασης των όρων της Άδειας Εγκατάστασης και της Άδειας Λειτουργίας από τους κατόχους αυτών, ή των Κεφαλαίων Δ' και Ε' του παρόντος ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή των όρων των εγκρίσεων ή των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί δυνάμει του παρόντος, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά:

- α) Πρόστιμο, το ύψος και το εύρος του οποίου εξειδικεύονται στον οικείο Κανονισμό,
- β) ανάκληση της Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, της Άδειας Εγκατάστασης, της Άδειας Λειτουργίας,
- γ) διακοπή των εργασιών εγκατάστασης ή της λειτουργίας του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Σε περίπτωση κατά την οποία έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες εγκατάστασης του έργου, ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να αποκαταστήσει τον χώρο εγκατάστασης, στη μορφή

που είχε πριν την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

2. Η διαπίστωση και η επιβολή των ως άνω κυρώσεων γίνονται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία, αφού διαπιστώσει την παράβαση, καλεί τον ενδιαφερόμενο σε ακρόαση και ακολούθως εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση, σύμφωνα με τη διαδικασία του οικείου Κανονισμού.

3. Στον Κανονισμό εξειδικεύονται περαιτέρω τα επί μέρους κριτήρια προσδιορισμού των προστίμων και των εν γένει διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου, η διαδικασία επιβολής των παραπάνω κυρώσεων, ο τρόπος καταβολής των προστίμων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ**

Άρθρο 31

Διασφάλιση υλοποίησης των έργων

1. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων καθώς και η Άδεια Παραγωγής του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129) παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν:

α) Για φωτοβολταϊκούς, χερσαίους αιολικούς και υβριδικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), εάν εντός δώδεκα (12) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, δεν έχουν αιτηθεί την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης. Τα αποδεικτικά υποβολής καταχωρούνται από τον ενδιαφερόμενο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

β) Για τις λοιπές τεχνολογίες σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), εάν εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης δεν έχουν αιτηθεί την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

γ) Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που ανήκουν στην κατηγορία των Ειδικών Έργων, κατά την έννοια του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), και για υβριδικούς σταθμούς που συμπεριλαμβάνουν στο έργο τους την κατασκευή υποθαλάσσιας διασύνδεσης δύο (2) ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, μετά την παρέλευση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρατείνονται για διάστημα μέχρι δώδεκα (12) μήνες, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου δηλώσει εγγράφως στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 και στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το έργο και εφόσον καταβάλει το Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, το οποίο ορίζεται σε εκατό πενήντα (150) ευρώ, ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής για κάθε μήνα παράτασης. Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δώδεκα (12) μηνών ή δεν τηρηθούν τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020, η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων παύει αυτοδικαίως και το ως άνω ποσό δεν επιστρέφεται.

Ειδικά σε περίπτωση κατά την οποία απαιτείται και εκκρεμεί απόφαση της αρμόδιας αρχής για την απαλλοτρίωση ή την παραχώρηση του συνόλου ή μέρους του γηπέδου εγκατάστασης, προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρατείνονται για διάστημα έως και δώδεκα (12) μηνών, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά και

αποδεικτικά στοιχεία στον Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 στον αρμόδιο Διαχειριστή και την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία αξιολογεί και αποφασίζει για τη δυνατότητα ή μη παράτασης.

2. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και οι Άδειες Παραγωγής του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) Εάν, μέχρι την ημερομηνία λήξης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν έχει υποβληθεί από τον κάτοχο του σταθμού Δήλωση Ετοιμότητας προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149), ή αίτηση προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για τη χορήγηση Άδειας Λειτουργίας.

β) Εάν στον ενδιαφερόμενο έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή και δεν έχει γίνει αποδεκτή από τον ενδιαφερόμενο, εντός της τεθείσας χρονικής προθεσμίας ή αυτός δεν έχει αιτηθεί τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, που είναι κατατεθειμένη στον αρμόδιο Διαχειριστή.

γ) Εάν μετά τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης ο ενδιαφερόμενος είτε:

γα) δεν έχει αιτηθεί τη διατήρηση της σχετικής αίτησης για να λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, είτε

γβ) υποβάλλει σχετικό αίτημα για την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 6.

3. Για την παύση ισχύος της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, δεν απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης. Η παύση ισχύος αποτυπώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και στο γεωπληροφοριακό σύστημα του Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, ενημερώνεται ο αρμόδιος Διαχειριστής και αποδεσμεύεται:

α) η έκταση, η οποία είχε δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης του σταθμού αυτού, και

β) ο δεσμευθείς ηλεκτρικός χώρος για το εν λόγω έργο.

4. Σε περίπτωση παύσης ισχύος της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων κατά τα ανωτέρω, παύουν να ισχύουν όλες οι άδειες που έχουν εκδοθεί για τον σταθμό, ιδίως Αποφάσεις Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, πράξεις που προβλέπονται στη δασική νομοθεσία, Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Άδειες Εγκατάστασης.

5. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος του κάτοχου του σταθμού για προσωρινή σύνδεση του σταθμού ή για έκδοση Άδειας Λειτουργίας ή τμηματικής Άδειας Λειτουργίας, παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια της Άδειας Εγκατάστασης μέχρι την ημερομηνία αποδοχής ή απόρριψης του σχετικού αιτήματος. Η παράταση του πρώτου εδαφίου εκκινεί από την ημερομηνία λήξης της Άδειας Εγκατάστασης.

6. Για τις περιπτώσεις σταθμών που εμπίπτουν στο άρθρο 24, δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, καθώς και στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμεν του άρθρου 31, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης.

7. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, για σταθμούς οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε διαγωνιστική διαδικασία, η Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, δεν καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα χρονικά ορόσημα. Στην περίπτωση αυτή, ισχύουν οι χρονικές προθεσμίες, που ορίζονται στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και ρυθμίζουν τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλεγέντων σταθμών.

Άρθρο 32

Πληρωμές Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου

1. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης δημιουργεί Σύστημα Πληρωμών Τέλους, προκειμένου να πραγματοποιείται από τους ενδιαφερομένους η πληρωμή του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης και του Τέλους Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου.
2. Η πληρωμή αντιστοιχίζεται αποκλειστικά στον σταθμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που διαθέτει Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στους εξαιρούμενους σταθμούς.
3. Η πληρωμή γίνεται με διακριτό τρόπο στις εξής περιπτώσεις:
  - α) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης της παρ. 4 του άρθρου 19.
  - β) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς και πριν την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης της παρ. 1 του άρθρου 31.
  - γ) Παράτασης της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους εξαιρούμενους σταθμούς της παρ. 4 του άρθρου 33.
4. Το Σύστημα Πληρωμών Τέλους εκδίδει βεβαίωση καταβολής του τέλους των παρ. 1 και 3, προς χρήση του ενδιαφερομένου. Μπορεί να διαλειτουργεί και με πληροφοριακά συστήματα των υπόλοιπων αδειοδοτουσών αρχών, διαχειριστών και υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

Άρθρο 33

Σταθμοί που εξαιρούνται από Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων

1. Δεν εκδίδεται Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή άλλη διαπιστωτική απόφαση, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από τις ακόλουθες κατηγορίες εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.):
  - α) γεωθερμικούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) μεγαβάτ (MW),
  - β) σταθμούς βιομάζας, βιοαερίου και βιορευστών, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,
  - γ) φωτοβολταϊκούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,
  - δ) ηλιοθερμικούς σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,
  - ε) αιολικές εγκαταστάσεις, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εξήντα (60) κιλοβάτ (kW),
  - στ) σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α., με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,
  - ζ) σταθμούς από Α.Π.Ε ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με μέγιστη ισχύ παραγωγής έως πέντε (5) MW, οι οποίοι εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας

(Κ.Α.Π.Ε.), για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την προμήθεια και εγκατάσταση των οποίων αναλαμβάνει για λογαριασμό τους το Κ.Α.Π.Ε. στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων με αυτούς,

η) αυτόνομους σταθμούς από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι δεν συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των πέντε (5) MW, χωρίς δυνατότητα τροποποίησης της αυτόνομης λειτουργίας τους. Τα πρόσωπα που έχουν την ευθύνη της λειτουργίας των σταθμών αυτών, υποχρεούνται, πριν εγκαταστήσουν τους σταθμούς, να ενημερώνουν τον αρμόδιο Διαχειριστή για τη θέση, την ισχύ και την τεχνολογία των σταθμών,

θ) σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129),

ι) μικρούς Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW που εγκαθίστανται σε δίκτυα ύδρευσης ή άρδευσης ή αποχέτευσης,

κ) λοιπούς σταθμούς, που δεν εμπίπτουν στις προηγούμενες περιπτώσεις, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των πενήντα (50) kW, εφόσον οι σταθμοί αυτοί χρησιμοποιούν ενέργεια Α.Π.Ε. του άρθρου 2 του ν. 3468/2006,

λ) σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006, οι οποίοι δεν διοχετεύουν πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα.

2. Το όριο ισχύος της περ. γ) της παρ. 1 ισχύει για το σύνολο των σταθμών που ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και εγκαθίστανται στο ίδιο ακίνητο, χωρίς να τίθεται περιορισμός όσον αφορά στη γειτνίαση σταθμών, οι οποίοι εγκαθίστανται σε όμορα ακίνητα, ανεξαρτήτως αν ανήκουν στο ίδιο ή σε διαφορετικό φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών της παρ. 1, επιτρέπεται η εγκατάσταση περισσότερων του ενός σταθμών στο ίδιο ακίνητο.

3. Μονάδες παραγωγής ενέργειας με ισχύ μέχρι ένα (1) MW που εγκαθίστανται:

α) σε ακίνητα κατά μήκος του σιδηροδρομικού διαδρόμου, που διαχειρίζεται η Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Σιδηροδρομικής Περιουσίας (ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ) και απέχουν τουλάχιστον εκατό (100) μέτρα μεταξύ τους,

β) σε ακίνητα κατά μήκος εθνικών οδών, που διαχειρίζονται είτε το Δημόσιο είτε οι Παραχωρησιούχοι αυτοκινητοδρόμων και απέχουν τουλάχιστον εκατό (100) μέτρα μεταξύ τους,

δεν θεωρούνται ότι εγκαθίστανται στο ίδιο ή όμορο ακίνητο.

4. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, δεν επιτρέπεται η κατάτμηση δημόσιας έκτασης που υπάγεται στη δασική νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289) για την ανάπτυξη σταθμών του παρόντος.

5. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί της παρ. 1 απαλλάσσονται και από την υποχρέωση λήψης Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

6. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί, προκειμένου να συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή προκειμένου ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) να εκδώσει Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην Αγορά, αναρτούν τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Ειδικότερα, ο ως άνω Φορέας Αδειοδότησης παρέχει οδηγίες στον ενδιαφερόμενο για την ανάρτηση στοιχείων σχετικά με την ακριβή θέση

εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για Αιολικό Σταθμό), και γεωχωρικών δεδομένων και μετά την υποβολή τους, απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου, την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για Αιολικό Σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού.

7. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί μπορούν να μεταβιβάζονται πριν από την έναρξη της λειτουργίας τους, εφόσον έχει συναφθεί Σύμβαση Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή. Κατ' εξαίρεση πριν τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης, επιτρέπεται η μεταβίβασή τους σε νομικά πρόσωπα, εφόσον το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση κατέχεται εξ ολοκλήρου από το μεταβιβάζον φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 34

Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Ο κάτοχος του Εξαιρούμενου Σταθμού, μετά την έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, υποβάλλει την αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Η αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης συνοδεύεται από:

α) τα νομιμοποιητικά έγγραφα του αιτούντα, και εάν είναι νομικό πρόσωπο κωδικοποιημένο καταστατικό και γενικό πιστοποιητικό του Γενικού Εμπορικού Μητρώου,

β) πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος, εάν είναι νομικό πρόσωπο, ή αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας σε περίπτωση φυσικού προσώπου,

γ) την Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης,

δ) την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6,

ε) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, από τα οποία προκύπτει ο χαρακτηρισμός της γεωργικής γης, κατά την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149),

στ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης του άρθρου 18,

ζ) συνοπτική τεχνική περιγραφή του έργου, στην οποία αποτυπώνονται βασικές τεχνικές πληροφορίες, σχετικά με την προτεινόμενη θέση του σταθμού παραγωγής (τοπωνύμιο, δημοτική ενότητα, δήμος, περιφερειακή ενότητα, περιφέρεια), τις συνιστώσες που απαρτίζουν τον σταθμό (τεχνολογία, μονάδες παραγωγής, υποσταθμός χαμηλής/μέσης τάσης, ισχύς, συμβολή στο βραχυκύκλωμα),

η) τα απαιτούμενα τεχνικά φυλλάδια, όπως εξειδικεύονται κατά περίπτωση από τον αρμόδιο Διαχειριστή,

θ) Ηλεκτρικό Μονογραμμικό Διάγραμμα του σταθμού και του υποσταθμού χαμηλής/μέσης τάσης, με ψηφιακή υπογραφή μηχανικού κατάλληλης ειδικότητας,

ι) αντίγραφο τοπογραφικού διαγράμματος σε κατάλληλο υπόβαθρο (Χάρτης ΓΥΣ, Δορυφορική Εικόνα, Ορθοφωτοχάρτης κτηματολογίου), επί του οποίου αναγράφονται οι συντεταγμένες του σταθμού κατά ΕΓΣΑ '87 (κορυφές πολυγώνου του γηπέδου), προκειμένου για εγκαταστάσεις εκτός σχεδίου πόλεως, άλλως τη διεύθυνση του ακινήτου,

ια) έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο του οποίου συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.

ιβ) αποδεικτικό πληρωμής Διαχειριστικού Τέλους Υποβολής Αίτησης υπέρ του αρμόδιου Διαχειριστή, το οποίο ανέρχεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. Από την καταβολή του παραπάνω τέλους εξαιρούνται οι σταθμοί της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 33, εφόσον η ισχύς τους είναι μικρότερη των εκατό (100) κιλοβάτ (kW), καθώς και οι σταθμοί του άρθρου 38.

3. Σε περίπτωση σταθμών, οι οποίοι εγκαθίστανται σε εκτάσεις που διέπονται από τη δασική νομοθεσία, η έγκριση επέμβασης του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289) απαιτείται πριν την υποβολή της αίτησης για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

4. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), δύναται να περιλαμβάνει ειδικό όρο, ώστε οι εν λόγω σταθμοί να μην εγχέουν ενέργεια προς το Δίκτυο ή το Σύστημα, αν με τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ή κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη κατά τη διενέργεια της τεχνικής εξέτασης. Ο ως άνω ειδικός όρος εφαρμόζεται και για τους σταθμούς της παρ. 1 του άρθρου 38, εφόσον περιλαμβάνεται στη Σύμβαση Σύνδεσης. Οι εν λόγω σταθμοί δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με την παρ. 16Α του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149).

Άρθρο 35

Διάρκεια ισχύος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς με την επιφύλαξη των παρ. 6 και 7, υπολογίζεται:

α) για τους σταθμούς των περ. γ), δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 33:

αα) σε δεκαοκτώ (18) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, αν συνδέονται στο Δίκτυο και δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και Μέσης Τάσης (Μ.Τ.),

αβ) σε τριάντα (30) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, αν απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ. ή επέκτασης σε Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ.,

β) για σταθμούς της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 33, ισχύουν οι προθεσμίες της περ. α) της παρούσας, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα,

γ) για τις λοιπές κατηγορίες σταθμών σε τριάντα έξι (36) μήνες από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, άλλως η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει να ισχύει.

3. Εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ο σταθμός πρέπει:

α) είτε να έχει τεθεί σε λειτουργία,

β) είτε ο κάτοχος του σταθμού να έχει υποβάλει Δήλωση Ετοιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149),

γ) είτε ο κάτοχος να έχει υποβάλει αίτηση για τη θέση του σταθμού σε λειτουργία.

4. Οι προθεσμίες της παρ. 1 δύνανται να παραταθούν για διάστημα έως και οκτώ (8) μηνών, εφόσον ο κάτοχος του σταθμού δηλώσει στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή του για την

ολοκλήρωση του έργου και καταβάλει το «Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου», το οποίο ορίζεται σε χίλια (1000) ευρώ ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής, για κάθε μήνα παράτασης.

Σε περίπτωση παρέλευσης των προθεσμιών ή μη καταβολής του αντίστοιχου ως άνω τέλους, κατά τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει και το ποσό του ως άνω τέλους δεν επιστρέφεται.

Σε περίπτωση παύσης ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, παύουν να ισχύουν όλες οι άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό.

5. Εάν με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του, που κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, ο αρμόδιος Διαχειριστής θέσει μεγαλύτερη προθεσμία για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης για τους σταθμούς, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, παρατείνεται μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας αυτής.

6. Για κατηγορίες σταθμών ή για σταθμούς που εντάσσονται σε καθεστώς ενίσχυσης υποχρεωτικά μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, ισχύει η παρ. 8B του άρθρου 7 του ιδίου νόμου.

7. Η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης των Εξαιρούμενων Σταθμών, οι οποίοι επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), η οποία καθορίζεται στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016. Για τον σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη με τη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Άρθρο 36

Σύμβαση Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς

1. Ο κάτοχος του Εξαιρούμενου Σταθμού, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προβαίνει στη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά το άρθρο 8.

2. Για την σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης των Εξαιρούμενων Σταθμών, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο αίτηση προς τον αρμόδιο Διαχειριστή με τα ακόλουθα συνοδευτικά:

α) Νομιμοποιητικά έγγραφα του αιτούντα, σε περίπτωση μεταβολής που επήλθε μετά την υποβολή της αίτησης του άρθρου 34 ή υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα ότι δεν έχει επέλθει έκτοτε καμία μεταβολή.

β) Πολεοδομική αδειοδότηση, εφόσον απαιτείται. Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, υποβάλλεται η έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας.

γ) Έγγραφα που τεκμηριώνουν το δικαίωμα πρόσβασης του ενδιαφερομένου και του Διαχειριστή στη θέση εγκατάστασης της μετρητικής διάταξης, για ακίνητα χωρίς πρόσωπο σε υφιστάμενη οδό.

δ) Έντυπο αίτησης, το ακριβές περιεχόμενο της οποίας συντάσσει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο αρμόδιος Διαχειριστής.

3. Η Σύμβαση Σύνδεσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

α) Την περιγραφή του σημείου σύνδεσης και των έργων επέκτασης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) για τη σύνδεση του σταθμού.

- β) Τη μέγιστη και την εγκατεστημένη ισχύ.
- γ) Τα στοιχεία που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., στον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος.
- δ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των γεννητριών, των μετασχηματιστών ανύψωσης και κάθε άλλου κύριου εξοπλισμού της εγκατάστασης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.
- ε) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των έργων Μέσης ή Χαμηλής Τάσης.
- στ) Τα αναρτημένα ή θεωρημένα διαγράμματα σύνδεσης, όπου και εφόσον απαιτούνται.
- ζ) Τις ρυθμίσεις προστασίας και ελέγχου στο σημείο σύνδεσης, στο διασυνδεδετικό δίκτυο Μέσης Τάσης και στις γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής.
- η) Τις προβλεπόμενες στους Τίτλους III και IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112), απαιτήσεις για τον έλεγχο συμμόρφωσης και τις διαδικασίες κοινοποίησης λειτουργίας, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις τεχνικές αποφάσεις του αρμόδιου Διαχειριστή.
4. Αν δεν υπογραφεί η Σύμβαση Σύνδεσης λόγω υπαιτιότητας του αιτούντος εντός της ανωτέρω τεθείσας προθεσμίας, η αίτηση για Σύμβαση Σύνδεσης απορρίπτεται, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει, όπως και κάθε άλλη άδεια που έχει εκδοθεί για τον εν λόγω σταθμό και η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).
5. Η Σύμβαση Σύνδεσης υπογράφεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης και αποτελεί προϋπόθεση για τη θέση του σταθμού σε λειτουργία.

Άρθρο 37

Πλαίσιο που διέπει τους Εξαιρούμενους σταθμούς

Οι παρ. 3, 4, 8, 9, 10, 11, 13 του άρθρου 5, περί Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, τα άρθρα 6, περί Εγγυητικής Επιστολής και 8, περί Σύμβασης Σύνδεσης, η παρ. 4 του άρθρου 11, περί κυριότητας έργων σύνδεσης, καθώς και το άρθρο 25, περί συμμετοχή σταθμών απευθείας στην αγορά, εφαρμόζονται στους Εξαιρούμενους Σταθμούς του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 38

Απλή γνωστοποίηση για τη σύνδεση σταθμών στο Δίκτυο

1. Οι εγκαταστάσεις:

α) Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ισχύος έως πενήντα (50) κιλοβάτ (kW), με την εξαίρεση της περ. β,

β) Αιολικών Σταθμών, ισχύος έως είκοσι (20) kW,

που μπορεί να συνδυάζονται και με σύστημα αποθήκευσης, συνδέονται στο Δίκτυο, χωρίς να απαιτείται χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν.

Οι σταθμοί της παρούσας ορίζονται ως Γνωστοποιούμενοι Σταθμοί.

2. Για την σύνδεση των σταθμών της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή για την πρόθεσή του να εγκαταστήσει τον εν λόγω σταθμό, υποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά του άρθρου 34. Με τον οικείο Κανονισμό δύναται να επανακαθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο σχετικά με την αποδοχή ή απόρριψη της αιτηθείσας σύνδεσης. Ακολουθώντας:

α. Σε περίπτωση αποδοχής της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο τη Σύμβαση Σύνδεσης, στην οποία αναγράφονται οι όροι σύνδεσης, το κόστος σύνδεσης, τα απαιτούμενα έργα σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης αυτών, καθώς και κάθε στοιχείο που απαιτείται για την τεκμηρίωση της ανάγκης υλοποίησης των συγκεκριμένων έργων σύνδεσης και του κόστους αυτών.

Ο ενδιαφερόμενος οφείλει, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, να υπογράψει τη Σύμβαση Σύνδεσης καταβάλλοντας αντίστοιχα και τη σχετική δαπάνη, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση.

Η κατασκευή των έργων σύνδεσης ολοκληρώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή:

αα) εντός ενός (1) μηνός από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον δεν απαιτούνται νέα έργα δικτύου διανομής, ή

αβ) εντός τεσσάρων (4) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη χαμηλή τάση, ή

αγ) εντός οκτώ (8) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη Μέση Τάση (Μ.Τ.), εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) υψηλής τάσης (Υ.Τ.) και Μ.Τ., ή

αδ) εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ. ή επέκτασης Υ.Σ Υ.Τ./Μ.Τ..

Ο αρμόδιος Διαχειριστής ολοκληρώνει τα έργα σύνδεσης και στη συνέχεια προβαίνει στη σύνδεση του σταθμού.

β. Σε περίπτωση απόρριψης της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει για τους λόγους της απόρριψης και δύναται να προτείνει αιτιολογημένα στον ενδιαφερόμενο εναλλακτικό σημείο σύνδεσης για λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.

4. Σε περίπτωση υπογραφής Σύμβασης Σύνδεσης σύμφωνα με την περ. α της παρ. 3, ο ηλεκτρικός χώρος δεσμεύεται από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Σύνδεσης υπέρ του παραγωγού για:

α) δώδεκα (12) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ., ή

β) είκοσι τέσσερις (24) μήνες για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ. και Μ.Τ..

Αν υφίσταται υποχρέωση διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, δυνάμει των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, η δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου δύναται να παραταθεί κατά δεκαοκτώ (18) μήνες, εάν ο Παραγωγός ενημερώσει τον αρμόδιο Διαχειριστή του δικτύου για τη δέσμευση ηλεκτρικού χώρου εντός του χρόνου της παρούσας.

Σε κάθε περίπτωση ο Παραγωγός υποχρεούται να πραγματοποιήσει τη σύνδεση του σταθμού εντός του οριζόμενου στην παρούσα χρόνου, άλλως με την πάροδο αυτής της προθεσμίας αίρεται αυτοδικαίως η δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου.

5. Για σταθμούς που εγκαθίστανται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, τα ανώτατα όρια ισχύος της παρ. 1 ανέρχονται σε δέκα (10) kW.

6. Οι σταθμοί του παρόντος άρθρου δεν συμπεριλαμβάνονται σε σειρά προτεραιότητας για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, σύμφωνα με την υπό στοιχεία

ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940).

7. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αναρτά στην ιστοσελίδα του κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων και τη διαδικασία σύνδεσης σταθμών του παρόντος άρθρου και κάθε άλλο σχετικό με τη διαδικασία αυτή θέμα και επικαιροποιεί τις οδηγίες αυτές, κατά την κρίση του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' **ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ**

Άρθρο 39

Ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχειριστών και ηλεκτρονικός ιστότοπος Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας

(άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Η υποβολή των αιτήσεων, καθώς και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, τη θέση του σταθμού σε (δοκιμαστική) λειτουργία, τη σύνδεσή του, καθώς και κάθε επικοινωνία του αιτούντα με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή κατάλληλης ηλεκτρονικής πλατφόρμας, με ευθύνη των Διαχειριστών για την κατασκευή και την εύρυθμη λειτουργία της.

2. Η υποβολή των αιτήσεων, καθώς και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας, η τροποποίηση, αναστολή και παράταση ισχύος αυτών, καθώς και η εν γένει επικοινωνία του αιτούντα με τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές, πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η Σύμβαση Σύνδεσης, η Βεβαίωση Ενεργοποίησης Λειτουργίας, η Βεβαίωση Ηλέκτρισης και η Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας χορηγούνται από τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου. Η Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά και η Βεβαίωση Καταβολής του Τέλους μέσω του Συστήματος Πληρωμών Τέλους χορηγούνται από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.). Η Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και αποστέλλονται στον ενδιαφερόμενο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

4. Στο ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δημιουργείται ειδική ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας που εκδίδονται από τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές.

5. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με την ιδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, τηρούν Μητρώο των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι βρίσκονται σε λειτουργία.

Άρθρο 40

Τήρηση Μητρώου και δημοσιότητα στοιχείων

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος ή του Δικτύου δημοσιεύει, ανά δύο (2) μήνες, λίστες με τα στοιχεία των εκκρεμών αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης, καθώς και λίστες με τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και τις Συμβάσεις Σύνδεσης που έχουν συνάψει.

Οι λίστες περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον:

- α) τον αριθμό της Άδειας Παραγωγής, της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων,
- β) την επωνυμία του αιτούντος/κατόχου του σταθμού,
- γ) την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης πληρότητας αυτής,
- δ) την ημερομηνία χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης,
- ε) την ημερομηνία σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης (Κύριου Τεύχους και Συμπληρώματος).

2. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του Συστήματος, δημοσιεύει ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τον υποσταθμό (Υ/Σ) και Μετασχηματιστή (Μ/Σ) Σύνδεσης των έργων, ήτοι τα έργα που συνδέονται, την ονομαστική ισχύς του Μ/Σ, τα στοιχεία του κύριου του Υ/Σ, τη δυνατότητα επέκτασης του Υ/Σ, τη γραμμή Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) ή Υπερυψηλής Τάσης (Υ.Υ.Τ.) με την οποία συνδέεται ο Υ/Σ, και λοιπά δημοσιεύσιμα στοιχεία. Επιπλέον, δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σε κατάλληλη μορφή γεωχωρικών δεδομένων, ιδίως τις οδεύσεις των υφιστάμενων και των αδειοδοτημένων γραμμών Υ.Τ. και Υ.Υ.Τ., καθώς και τη θέση των υφιστάμενων και των αδειοδοτημένων Υ/Σ.

3. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του Δικτύου δημοσιεύει ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τους Υ/Σ του Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης των έργων, τη δυνατότητα επέκτασης του Υ/Σ και τη δυνατότητα προσθήκης νέων πυλών Μέσης Τάσης στους Υ/Σ. Επίσης, αποτυπώνει τη γεωγραφική κάλυψη των Υ/Σ, γνωστοποιεί τους Υ/Σ του Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης των έργων, όπου δεν είναι εφικτό να συνδεθούν επιπλέον σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και να χορηγηθούν νέες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, καθώς επίσης και τους Υ/Σ, Μ/Σ και τις γραμμές σύνδεσης που αναμένεται να αναβαθμιστούν ή να επεκταθούν και τα νέα περιθώρια ισχύος που δημιουργούνται.

4. Στους ιστότοπους των Διαχειριστών του Συστήματος και Δικτύου δημοσιεύονται επίσης, ανά δύο (2) μήνες, στοιχεία σχετικά με τις Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας, και συγκεκριμένα στοιχεία για: α) τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, β) την έκδοση των αδειών, γ) την παύση τους, καθώς και δ) την παράτασή τους, κατόπιν πληρωμής του αντίστοιχου τέλους, τα οποία έχουν αποσταλεί στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και στις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές.

5. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με την ιδιότητα του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, δημοσιεύουν ανά δύο (2) μήνες στοιχεία σχετικά με τις αιτήσεις για σύναψη Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης, καθώς και τις Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης και τις Βεβαιώσεις Συμμετοχής, απευθείας στην αγορά όπου έχουν εκδοθεί.

Άρθρο 41

Ανάπτυξη και λειτουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (παρ. 1, 2, 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Αναπτύσσεται και τίθεται σε λειτουργία ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.), το οποίο τηρείται στην Υπηρεσία μιας Στάσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λειτουργεί με μέριμνά της.

2. Σκοπός του Π.Σ.Α.Π.Ε. είναι η λειτουργία του ως πύλης εισόδου όλων των αιτήσεων των Παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και ως κοινού σημείου διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων όλων των εμπλεκόμενων αδειοδοτικών αρχών. Μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε. διασφαλίζονται η ταχεία, απλή και ηλεκτρονική καταγραφή όλων των σταδίων αδειοδότησης έργων Α.Π.Ε. και αποθήκευση και η αυτοματοποιημένη διακίνηση όλων των σχετικών εγγράφων.

3. Το Π.Σ.Α.Π.Ε.:

α) Διαλειτουργεί με το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) που τηρείται από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού. Με την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού το σύστημα ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο και τον κατευθύνει στις αναγκαίες ενέργειες για τη μετάβαση στα επόμενα στάδια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

β) Διαλειτουργεί με το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο του άρθρου 8 του ν. 4685/2020 που τηρεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αφού ολοκληρωθεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση ή η απαλλαγή μέσω του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου, η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή η απόφαση απαλλαγής καταχωρείται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. και καθίσταται αυτομάτως γνωστή στον ενδιαφερόμενο.

γ) Καθοδηγεί τον ενδιαφερόμενο κατά την ηλεκτρονική εισαγωγή του αιτήματός του ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται στις αδειοδοτούσες αρχές ή τον κατά περίπτωση αρμόδιο Διαχειριστή στο στάδιο έκδοσης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας και σύναψης Συμβάσεων Σύνδεσης και Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης. Στο τελικό στάδιο της διαδικασίας, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται για την ολοκλήρωση του σταδίου και κατευθύνεται στο επόμενο βήμα της αδειοδοτικής διαδικασίας. Σε κάθε στάδιο, παρέχονται πρόσβαση σε κάθε αδειοδοτούσα αρχή σε πληροφορίες αναφορικά με την αδειοδοτική κατάσταση κάθε έργου και πλήρης γνώση όλων των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί. Δίνεται, επίσης, η δυνατότητα ανεύρεσης όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών μέσω της χρήσης αυτοματοποιημένης μηχανής αναζήτησης.

4. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. σε κάθε στάδιο της αδειοδότησης αποτυπώνει τη θέση κάθε έργου στο γεωπληροφοριακό σύστημα που καταγράφεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), στον γεωπληροφοριακό χάρτη της Ρ.Α.Ε., και την επικαιροποιημένη πληροφορία που αντλείται από τους δασικούς χάρτες του κτηματολογίου.

5. Σε περίπτωση έργων Α.Π.Ε., χωρίς υποχρέωση Έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού, καταχωρείται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. μόνο το υποσύνολο των απαραίτητων σταδίων. Η αποτύπωση στο γεωπληροφοριακό σύστημα διενεργείται από τη Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4685/2020.

6. Κάθε έργο Α.Π.Ε. λαμβάνει κατά την καταχώριση του στο Π.Σ.Α.Π.Ε. μοναδικό αριθμό μητρώου, ο οποίος διατηρείται καθ' όλη την ηλεκτρονική διεκπεραίωση της αδειοδοτικής του διαδικασίας μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε..

7. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. συνδέεται και διαλειτουργεί με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής και το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

8. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. διαθέτει σύστημα ειδοποιήσεων και ειδοποιεί αυτόματα, μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τους επενδυτές και τις αδειοδοτούσες αρχές, για τις προθεσμίες κάθε τρέχουσας αδειοδοτικής διαδικασίας και τη λήξη της ισχύος των οικείων αδειών ή συμβάσεων.

9. Μέσω του Π.Σ.Α.Π.Ε. παρέχονται πρόσβαση και εγχειρίδιο διαδικασιών, με ειδική αναφορά και στα έργα μικρής κλίμακας και τα έργα αυτοπαραγωγών ενέργειας από Α.Π.Ε.:

α) στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς σε ό,τι αφορά τον σταθμό τους,

β) στις αδειοδοτούσες αρχές, διαχειριστές και υπηρεσίες που εμπλέκονται στην αδειοδοτική διαδικασία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., προκειμένου να αναζητούν τις ήδη εκδοθείσες άδειες.

10. Ο ενδιαφερόμενος καταχωρεί ηλεκτρονικά το αίτημα και τα απαιτούμενα συνοδευτικά δικαιολογητικά, τα οποία και διαβιβάζονται αυτόματα στις αδειοδοτούσες αρχές, παρακολουθεί την εξέλιξή του και λαμβάνει ηλεκτρονικά τις εκδοθείσες αποφάσεις ή τις γνωμοδοτήσεις των αδειοδοτικών αρχών. Για τη χρήση του Π.Σ.Α.Π.Ε., ο ενδιαφερόμενος παρέχει τη ρητή συναίνεσή του σε κάθε αδειοδοτούσα αρχή για τη συλλογή, διαχείριση, επεξεργασία και τήρηση των στοιχείων που καταχωρεί.

11. Οι διοικητικές πράξεις, μόλις καταχωρηθούν στο Π.Σ.Α.Π.Ε., καθίστανται ισχυρές και γνωστές κατ' αυτόν τον τρόπο στους ενδιαφερόμενους και τις αδειοδοτούσες αρχές. Η καταχώρηση των ανωτέρω πράξεων στο Π.Σ.Α.Π.Ε. συνιστά τεκμήριο γνώσης για τους διοικούμενους.

12. Η συλλογή, διαχείριση, επεξεργασία και τήρηση όλων των στοιχείων που εισάγονται στο Π.Σ.Α.Π.Ε. τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου. Η πρόσβαση στα στοιχεία πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία των εμπιστευτικών επιχειρηματικών πληροφοριών.

13. Τα στοιχεία που καταχωρούνται θεωρούνται κατά τεκμήριο εμπιστευτικά και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τον ενεργειακό τομέα, από την Υπηρεσία μιας Στάσης και τη Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και για την παρακολούθηση και υλοποίηση των εθνικών στόχων για την ενέργεια και το κλίμα. Τα στατιστικά στοιχεία που συντάσσονται με βάση το πρωτογενές στατιστικό υλικό δημοσιοποιούνται και παρέχονται σε τρίτους, κατά τρόπο ώστε να αποκλείεται η άμεση ή έμμεση αποκάλυψη της ταυτότητας εκείνων που παρείχαν τις πληροφορίες ή εκείνων στους οποίους αφορά το πρωτογενές στατιστικό υλικό.

14. Η θέση σε λειτουργία του Π.Σ.Α.Π.Ε. διαπιστώνεται με πράξη της Υπηρεσίας μιας Στάσης που αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή, σε περίπτωση που αυτή δεν έχει συσταθεί, με πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Άρθρο 42

Ριζική ανανέωση

1. Ο κάτοχος σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) μπορεί να προβαίνει σε ριζική ανανέωση του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..
2. Για τους σταθμούς με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Κανονισμού Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92).
3. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ενημερώνοντας για την πρόθεσή του να προβεί σε ριζική ανανέωση του σταθμού.
4. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων εφόσον δεν προκύπτει:
  - α) αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής, μεγαλύτερη από δέκα τοις εκατό (10%),
  - β) ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η προσφορά σύνδεσης.
5. Η αίτηση για έκδοση νέας Άδειας Εγκατάστασης σταθμού που προβαίνει σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, εφόσον δεν προκύπτει απαίτηση για εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας.

Άρθρο 43

Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πλησίον ή εντός των λιμνών υδροδότησης Αττικής

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, επιτρέπεται η εγκατάσταση αιολικών σταθμών, φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών έργων σε απόσταση μεγαλύτερη των διακοσίων (200) μέτρων από τα όρια της ανώτατης στάθμης φυσικών ή τεχνητών ταμιευτήρων πόσιμου νερού, συμπεριλαμβανομένων των λιμνών Μαραθώνα, Σταμάτης, Υλίκης, Παραλίμνης, Μόρνου και Ευήνου, καθώς και σε απόσταση μεγαλύτερη των είκοσι (20) μέτρων από τον άξονα των κλειστών ή πενήντα (50) μέτρων από τον άξονα των ανοιχτών αγωγών μεταφοράς των ανωτέρω ταμιευτήρων.
2. Επιτρέπεται η κατ' εξαίρεση εκτέλεση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και των συνοδών έργων αυτών από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία οικ.135275/19.5.2017 (Β' 1751) απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων σε προστατευόμενες από υγειονομικές διατάξεις περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των κλειστών και ανοιχτών αγωγών μεταφοράς των φυσικών νερών των λιμνών Μαραθώνα, Υλίκης, Παραλίμνης, Σταμάτας και Μόρνου.

Άρθρο 44

Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης - Προσθήκη παρ. 20.β. στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016

- Στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί του καθεστώτος στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), προστίθεται παρ. 20.β. ως εξής:
- «20.β. Στις περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και οι οποίοι εμπίπτουν στις προϋποθέσεις έκδοσης τμηματικής άδειας λειτουργίας,

σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), η Τιμή Αναφοράς που διέπει τη σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης μετά τη θέση σε λειτουργία της συνολικής ισχύος του σταθμού αυτού καθορίζεται με βάση τη μεσοσταθμική τιμή που προκύπτει με βάση την Τιμή Αναφοράς που αντιστοιχεί κατά τη στιγμή που τίθεται σε λειτουργία το κάθε τμήμα του έργου, και τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του εν λόγω τμήματος έργου, και υπολογίζεται από τη σχέση:

$T.A. \text{ σύμβασης} = (T.A. \text{ τμημ.έργου,}\alpha * P_{\text{τμημ.έργου,}\alpha}) + (T.A. \text{ τμημ.έργου,}\beta * P_{\text{τμημ.έργου,}\beta}) + \dots + (T.A. \text{ τμημ.έργου,}\nu * P_{\text{τμημ.έργου,}\nu}) / P \text{ συνολική}$

όπου:

T.A. τμημ.έργου,α: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, α

T.A. τμημ.έργου, β: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, β

T.A. τμημ.έργου, ν: Η Τιμή Αναφοράς αντιστοιχεί κατά τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του τμήματος έργου, ν

$P_{\text{τμημ.έργου,}\alpha}$: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, α

$P_{\text{τμημ.έργου,}\beta}$: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, β

$P_{\text{τμημ.έργου,}\nu}$: Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του τμήματος έργου που τίθεται σε λειτουργία στο στάδιο, ν

P συνολική: Η νέα συνολική ισχύς παραγωγής που προκύπτει από το άθροισμα της μέγιστης ισχύος παραγωγής των επιμέρους τμημάτων έργου.».

Άρθρο 45

Υπολογισμός Τιμής Αναφοράς της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης – Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), α) η παρ. 5 τροποποιείται ως προς τη διαδικασία τροποποίησης των Τιμών Αναφοράς που ισχύουν για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και βελτιώνεται νομοτεχνικά, β) οι παρ. 9, 10 και 12, περί τιμολόγησης, κόστους και εξαιρέσης από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες αντίστοιχα, καταργούνται και οι παρ. 5 έως 12 διαμορφώνονται ως εξής: «5. Οι Τιμές Αναφοράς (T.A.) του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12, η οποία εκδίδεται μέσα στο πρώτο τετράμηνο του εκάστοτε ημερολογιακού έτους. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου, καθορίζονται οι T.A. που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους του έτους έκδοσης της παραπάνω απόφασης. Ειδικά για τους σταθμούς των υποπερ. α) και β) της περ. δ1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι T.A. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την τελευταία ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της απόφασης.

Για τους σταθμούς της υποπερ. γ) της περ. δ1 της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, οι T.A. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για αυτούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της ως άνω απόφασης.

Ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1, οι Τ.Α. της ανωτέρω απόφασης ισχύουν για τους σταθμούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού έτους, από το έτος έκδοσης της απόφασης.

6. Με την απόφαση της παρ. 5 μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, καθώς και να τροποποιούνται οι μαθηματικοί τύποι καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α..

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1, μπορούν να προστεθούν νέες κατηγορίες σταθμών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι Τ.Α. των κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου.

8. Οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών μπορεί να μην περιλαμβάνονται ως κατηγορία σταθμών στον Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1.

9. (Καταργείται).

10. (Καταργείται).

11. Ειδικά για τους σταθμούς των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και ενεργοποιείται η σύνδεσή τους (τίθενται σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, καθορίζεται ανώτατο όριο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των σταθμών 70 MW για την ένταξή τους σε καθεστώς στήριξης Λειτουργικής Ενίσχυσης. Το ανωτέρω όριο καθορίζεται συνολικά για σταθμούς που αξιοποιούν αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και των δύο (2) κατηγοριών σταθμών.

12. (Καταργείται)».

Άρθρο 46

Ευθύνη εξισορρόπησης – Τροποποίηση του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016

Στον τίτλο, στην παρ. 1 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί ανάληψης της ευθύνης εξισορρόπησης, προστίθενται οι σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, και το άρθρο 5Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Ευθύνη εξισορρόπησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2020, σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 400kW, που οι κάτοχοί τους έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006 και οι οποίοι τέθηκαν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 4η Ιουλίου 2019 και εφεξής, είναι υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν («ευθύνη εξισορρόπησης»).

2. Οι σταθμοί αυτοί, φέρουν την οικονομική ευθύνη για τις αποκλίσεις τους («κόστος εξισορρόπησης»). Το κόστος εξισορρόπησης υπολογίζεται στη βάση μεθοδολογίας, η οποία καθορίζεται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και παρακρατείται απευθείας από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. στο πλαίσιο εφαρμογής της σύμβασής τους. Το κόστος

εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χρεώσεις και το αντικίνητρο παρατεταμένης παραμονής που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τε.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του παρόντος, για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της ίδιας κατηγορίας κατά την ίδια περίοδο εκκαθάρισης. Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας του προηγούμενου εδαφίου, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α'179), όπως ισχύει.».

Άρθρο 47

Υβριδικοί σταθμοί και παρακολούθηση του καθεστώτος στήριξης – Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.): α) στον τίτλο, στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στις παρ. 2 και 3, προστίθενται οι υβριδικοί σταθμοί, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η αρμοδιότητα παρακολούθησης της Επιτροπής της παρ. 1 διευρύνεται, γ) τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης των περ. γ) και ζ) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 επανακαθορίζονται και προστίθεται νέα περ. η), δ) καταργούνται οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 και του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 3 για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης και για την υποβολή της εισήγησής της στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ε) η περ. β της παρ. 3 βελτιώνεται νομοτεχνικά, στο τέλος της παρ. 3, προστίθενται περ. η), θ), ι) και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών

1. Συνιστάται Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, αποστολή της οποίας είναι η παρακολούθηση της απόδοσης και των αποτελεσμάτων του καθεστώτος στήριξης των εν λόγω σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και του ισοζυγίου των Ειδικών Λογαριασμών και μεθοδολογιών προσδιορισμού τέλους μέσω των οποίων χρηματοδοτείται το καθεστώς στήριξης. Η «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών» αποτελείται από:

- α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- β) έναν (1) εκπρόσωπο της Ρ.Α.Ε.,
- γ) δύο (2) εκπροσώπους της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.,
- δ) έναν (1) εκπρόσωπο της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.,
- ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.,
- στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Κ.Α.Π.Ε.,
- ζ) μέχρι πέντε (5) ειδικούς εμπειρογνώμονες,
- η) έναν (1) εκπρόσωπο του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας.

Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής δε λαμβάνουν αποζημίωση ή οποιουδήποτε άλλου είδους απολαβή για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της Επιτροπής αυτής.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγήσεις με προτάσεις για τα ακόλουθα:

α) τροποποιήσεις στη μεθοδολογία υπολογισμού της Ε.Τ.Α. και στο ονομαστικό επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται ανά κατηγορία έργου για τον υπολογισμό της Λειτουργικής Ενίσχυσης,

β) τροποποιήσεις των Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 και καθορισμό των ανώτατων επιτρεπόμενων τιμών υποβολής προσφορών στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών,

γ) αλλαγές στις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4,

δ) τροποποιήσεις των μαθηματικών τύπων καθορισμού των Τ.Α. για τους σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α.,

ε) τροποποιήσεις στα όρια εγκατεστημένης ισχύος και μέγιστης ισχύος παραγωγής της παρ. 5 του άρθρου 3,

στ) αναπροσαρμογές της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά της παρ. 12 του άρθρου 5,

ζ) προβλέψεις για το ύψος Λειτουργικής Ενίσχυσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τα επόμενα έτη,

η) αλλαγές σε τυχόν μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τον δυναμικό προσδιορισμό του τέλους που απαιτείται για τη χρηματοδότηση του αντίστοιχου καθεστώτος,

θ) μέτρα για την αποκατάσταση στρεβλώσεων που επηρεάζουν αρνητικά το ισοζύγιο των Ειδικών Λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένης ενδεχόμενης αύξησης του τέλους μέσω του οποίου χρηματοδοτούνται τα εν λόγω καθεστώτα,

ι) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με το καθεστώς στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών, καθώς και θέματα που σχετίζονται με το καθεστώς στήριξης στον τομέα της παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».

Άρθρο 48

Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 4412/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 6α ως εξής:

«Άρθρο 6α

Αναβάθμιση ενεργειακού εξοπλισμού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Στην περίπτωση που παρουσιαστεί σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού, που δεν σχετίζεται με την αύξηση της ισχύος του σταθμού, ο κάτοχος εν λειτουργία σταθμού παραγωγής

ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), που έχει συνάψει:

α) είτε σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του παρόντος,

β) είτε σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129),

γ) είτε αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006,

δεν λαμβάνει Λειτουργική Ενίσχυση Σταθερής Τιμής ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης με βάση τον αρχικό παραγωγικό εξοπλισμό για το μέρος της ετήσιας αύξησης της παραγωγής ενέργειας. Στις ως άνω περιπτώσεις, ο κάτοχος του σταθμού αποζημιώνεται με βάση τη διαφορά της ετήσιας Ειδικής Τιμής Αγοράς (Ε.Τ.Α.) της τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στην οποία ανήκει ο σταθμός από την Τιμή Αναφοράς ή την τιμή μονάδας που διέπει τη σύμβαση του εν λόγω σταθμού στο πλαίσιο εκπροσώπησης της ενέργειας αυτής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Επιπλέον, ο κάτοχος σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που έχει συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του παρόντος, και ο σταθμός του βρίσκεται σε λειτουργία, στην περίπτωση που παρουσιαστεί σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω ενεργειακής αναβάθμισης του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού του, που δεν οφείλεται στην αύξηση της ισχύος του σταθμού, δεν λαμβάνει τη Διαφορική Προσαύξηση για το μέρος αυτής της ετήσιας αύξησης της παραγωγής ενέργειας.

2. Ως σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμού, του οποίου ο παραγωγικός εξοπλισμός αναβαθμίστηκε ενεργειακά, εκτιμάται η αύξηση κατά τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του σταθμού κατά το έτος ελέγχου, σε σχέση με τη μέγιστη ετήσια παραγωγή του εν λόγω σταθμού τα προηγούμενα πέντε (5) έτη, με βάση απολογιστικά στοιχεία των αρμόδιων Διαχειριστών.

3. Σε σταθμούς των οποίων ο παραγωγικός εξοπλισμός έχει αναβαθμιστεί ενεργειακά, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών που μετά από έλεγχο διαπιστώθηκε ότι είχαν σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), ως Διαχειριστής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), καταρτίζουν κατάλογο σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, Σταθερής Τιμής, ή Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του παρόντος, ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006. Στους σταθμούς που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω κατάλογο δεν επαναλαμβάνεται ο έλεγχος κατά τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασής τους.

4. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., διενεργούν έλεγχο κατά την τελευταία μηνιαία εκκαθάριση κάθε έτους για να διαπιστώσουν αν κατά το έτος αυτό (έτος ελέγχου) υπήρξε σημαντική αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με την παρ. 2. Σε περίπτωση που διαπιστώσουν για κάποιο σταθμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σημαντική αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εντάσσουν τον σταθμό αυτό στον κατάλογο της παρ. 3 και δεν επαναλαμβάνουν τον ανωτέρω έλεγχο τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασης. Κατόπιν η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για τα Μ.Δ.Ν. προχωρούν στον συμψηφισμό του τέταρτου εδαφίου για την επιπλέον Λειτουργική Ενίσχυση Σταθερής Τιμής ή την

αποζημίωση ή τη Διαφορική Προσαύξηση που έχει λάβει ο κάτοχος του σταθμού, κατά το έτος ελέγχου, λόγω της σημαντικής αύξησης της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο συμψηφισμός απεικονίζεται στην έκδοση του τελευταίου μηνιαίου εκκαθαριστικού σημειώματος του έτους ελέγχου και συνεχίζεται στα μηνιαία εκκαθαριστικά σημειώματα του επόμενου έτους, μέχρι τον πλήρη ισοσκελισμό του επιπλέον ποσού που έχει ήδη λάβει ο κάτοχος του σταθμού.

Για τα υπόλοιπα έτη ισχύος της συναφθείσας σύμβασης, ο κάτοχος του σταθμού που έχει συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, λαμβάνει λειτουργική ενίσχυση, ή αποζημίωση στο πλαίσιο της σύμβασης μέχρι τη μέγιστη ετήσια παραγωγή που είχε ο εν λόγω σταθμός τα προηγούμενα πέντε (5) έτη από το έτος ελέγχου. Για το υπόλοιπο μέρος της ετήσιας παραγωγής ενέργειας, λαμβάνει αποζημίωση βάσει της διαφοράς της ετήσιας Ε.Τ.Α. της τεχνολογίας στην οποία ανήκει ο σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με την Τιμή Αναφοράς ή την ταρίφα που διέπει τη σύμβαση του εν λόγω σταθμού, ακολουθώντας την ανωτέρω διαδικασία του συμψηφισμού. Ο κάτοχος του σταθμού που έχει συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, λαμβάνει Διαφορική Προσαύξηση στο πλαίσιο της σύμβασης μόνο μέχρι τη μέγιστη ετήσια παραγωγή που είχε ο εν λόγω σταθμός τα προηγούμενα πέντε (5) έτη από το έτος ελέγχου.

5. Ο έλεγχος διενεργείται από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως διαχειριστή των Μ.Δ.Ν., λαμβάνοντας ως πρώτο έτος αναφοράς για τον έλεγχο, το έτος 2017. Σε περίπτωση που ενταχθεί στον κατάλογο της παρ. 3 σταθμός, λόγω σημαντικής αύξησης της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προγενέστερα του έτους 2020, διενεργείται συμψηφισμός για την επιπλέον Λειτουργική Ενίσχυση ή αποζημίωση ή Διαφορική Προσαύξηση που έλαβε ο κάτοχος του σταθμού στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης το έτος 2020.

6. Προκειμένου να διαπιστωθεί ενδεχόμενη σημαντική αύξηση της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών, σε σχέση με τη μέγιστη ετήσια παραγωγή των προηγούμενων πέντε (5) ετών, από το έτος ελέγχου, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως διαχειριστές των Μ.Δ.Ν., αναπτύσσουν πληροφοριακό σύστημα, που παρακολουθεί ανά κυλιόμενη πενταετία τη μέγιστη ετήσια παραγωγή των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 1. Με τα σχετικά δεδομένα καταρτίζεται ο κατάλογος της παρ. 3 και καθορίζεται η μέγιστη ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών που αποζημιώνονται, σύμφωνα με τις συναφθείσες συμβάσεις.

7. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. ΑΕ και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ΑΕ για τα Μ.Δ.Ν. επιβάλλουν στο μέρος της ετήσιας παραγωγής ενέργειας, που αποζημιώνεται στο πλαίσιο εκπροσώπησης της ενέργειας αυτής, στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, το ισοδύναμο κόστος εξισορρόπησης και εκπροσώπησης, όπως αντιστοιχεί και προκύπτει σε αντίστοιχες περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Το κόστος αυτό συμψηφίζεται κατά τα αναφερόμενα στα εκκαθαριστικά σημειώματα του εν λόγω σταθμού, σύμφωνα με την παρ. 4.

8. Ο κάτοχος σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., του οποίου ο σταθμός εντάχθηκε στον κατάλογο της παρ. 3, δικαιούται να αιτηθεί στον αρμόδιο διαχειριστή, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση του πρώτου μειωμένου, λόγω του συμψηφισμού της παρ. 4, μηνιαίου εκκαθαριστικού σημειώματος, τη διενέργεια αυτοψίας, προκειμένου να αποδείξει ότι δεν έχει γίνει ενεργειακή αναβάθμιση του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού. Στην περίπτωση που από την αυτοψία του αρμόδιου διαχειριστή αποδειχθεί ότι δεν έχει γίνει ενεργειακή αναβάθμιση του παραγωγικού εξοπλισμού του σταθμού, ο αρμόδιος διαχειριστής ενημερώνει σχετικά τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., στην περίπτωση που ο κάτοχος του σταθμού λαμβάνει τη λειτουργική ενίσχυση ή

αποζημίωση από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για την περίπτωση των Μ.Δ.Ν.. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., απεντάσσει τον σταθμό από τον κατάλογο της παρ. 3 και χορηγεί λειτουργική ενίσχυση ή αποζημίωση στο πλαίσιο της συναφθείσας σύμβασης με βάση τον παραγωγικό του εξοπλισμό που αποδεδειγμένα δεν αναβαθμίστηκε ενεργειακά.

Τυχόν ποσά Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής ή αποζημίωσης ή Διαφορικής Προσαύξησης που συμψηφίστηκαν κατ' εφαρμογή των παρ. 4 και 5 επιστρέφονται στον κάτοχο του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως διαχειριστή των Μ.Δ.Ν... Κατ' εξαίρεση της παρ. 3, στους σταθμούς του τετάρτου εδαφίου της παρούσας, επαναλαμβάνεται ο έλεγχος των προηγούμενων παραγράφων κατά τα επόμενα έτη ισχύος της σύμβασής τους.

9. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., διενεργούν ετησίως δειγματοληπτικούς ελέγχους με αυτοψία στους σταθμούς που έχουν ενταχθεί στον κατάλογο της παρ. 3, προκειμένου να διαπιστώσουν τυχόν αύξηση ισχύος του σταθμού. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δύναται να διενεργεί τους ελέγχους με αυτοψία σε συνεργασία με τον αρμόδιο διαχειριστή του Συστήματος και του Δικτύου.

Άρθρο 49

Επεμβάσεις σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης σε δάση και δασικές εκτάσεις – Τροποποίηση του άρθρου 45 του ν. 998/1979

Στο άρθρο 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί επεμβάσεων σε δασικές εκτάσεις, α) αντικαθίστανται οι παρ. 2 και 8, β) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 αποσαφηνίζεται η περίπτωση κατά την οποία χορηγείται βεβαίωση περί μη διάθεσης εκτάσεων υπαγόμενων στον ως άνω νόμο, γ) στην παρ. 4 προστίθενται νέα, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφια, δ) στην παρ. 6 προστίθεται προθεσμία για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της περ. α), και το άρθρο 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 45

Γενικές διατάξεις

1. Δεν επιτρέπεται, εν όλω ή εν μέρει, οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ως επιτρεπτές στο παρόν Κεφάλαιο.
2. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις, σύμφωνα με την περ. ε` της παρ. 5 του άρθρου 3, επιτρέπεται μετά από έγκριση.

Η έγκριση αυτή για τα έργα για τα οποία δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων χορηγείται από την οικεία Διεύθυνση Δασών, εκτός αν ορίζεται αλλιώς στην παρ. 4 του παρόντος ή στα άρθρα 46 έως 61, κοινοποιείται δε στη Γενική Διεύθυνση Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δύναται να πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο επί των χορηγηθεισών εγκρίσεων.

Σε περίπτωση επέμβασης από τρίτους στις ιδιωτικού χαρακτήρα εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις του παρόντος, η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη προσκομίζεται στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κατά το στάδιο έκδοσης της Άδειας Εγκατάστασης και σε κάθε περίπτωση πριν την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, κατά την παρ. 7 του παρόντος.

3. Η έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται για συγκεκριμένη έκταση εμφανιζόμενη σε τοπογραφικό διάγραμμα με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφαρμοζόμενης αναλόγως ως προς την έγκριση αυτή και της διάταξης της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Η ανωτέρω έγκριση χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι για τη συγκεκριμένη χρήση δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου και αυτό βεβαιώνεται από την αρμόδια αρχή, τότε εξετάζεται από την αρμόδια δασική υπηρεσία εάν μπορούν να διατεθούν δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, άλλως, διατίθενται δασικές εκτάσεις ή δάση.

Η παραπάνω γενική απαγόρευση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν ισχύει, εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων που αφορούν άμεσα στην εθνική άμυνα της χώρας, για διανοίξεις δημόσιων οδών, για την κατασκευή και εγκατάσταση αγωγών φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, για την κατασκευή και εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την κατασκευή και εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), περιλαμβανομένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών και κάθε απαραίτητου έργου για τη λειτουργία αυτών, καθώς και των δικτύων σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο του άρθρου 2 του ν. 2773/1999 (Α' 286), η χάραξη των οποίων προβλέπει διέλευσή τους από δάσος ή δασική έκταση και για έργα εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών, με εξόρυξη, διαλογή, επεξεργασία και αποκομιδή αυτών, τη διάνοιξη οδών προσπέλασης και την ανέγερση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης και διαλογής και επεξεργασίας, καθώς και για τις επεμβάσεις του άρθρου 56 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τότε η έγκριση επέμβασης ενσωματώνεται αντίστοιχα σε αυτές. Η έγκριση επέμβασης δύναται να αφορά ευρύτερη έκταση, εντός της οποίας εγκρίνεται η επέμβαση, οι δε συγκεκριμένες επιφάνειες επέμβασης εντός αυτής προσδιορίζονται με την Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα, η οποία αφορά τις απολύτως αναγκαίες για την υλοποίηση της επέμβασης εκτάσεις της παρ. 6.

Για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, η ευρύτερη έκταση του δεύτερου εδαφίου, μη συμπεριλαμβανομένης της οδοποιίας και των συνοδών έργων, δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού, όπως ορίζεται στην Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου, όπως ορίζεται στη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Για τις επεμβάσεις του παρόντος Κεφαλαίου απαιτείται η έκδοση πράξης χαρακτηρισμού. Σε όσες περιοχές υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας ή η μορφή που απεικονίζεται στο χάρτη.

5. Κατά τη χορηγούμενη στα πλαίσια έκδοσης της ΑΕΠΟ ή υπαγωγής των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) γνωμοδότηση των δασικών υπηρεσιών εξετάζεται η συμβατότητα του έργου με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η μη ύπαρξη άλλων

διαθεσίμων δημοσίων εκτάσεων, που δεν υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου και οι τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις των ισχυόντων διαχειριστικών σχεδίων και των εγκεκριμένων μελετών αναδάσωσης. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης τίθενται με αυτήν όροι και περιορισμοί για την ελαχιστοποίηση των τυχόν αρνητικών επιπτώσεων από την εκτέλεση και λειτουργία του έργου.

Για έργα εθνικής και περιφερειακής οδοποιίας, σιδηροδρομικών γραμμών, αρδευτικών και υδρευτικών δικτύων ως και δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, πετρελαϊκών προϊόντων και ηλεκτρικής ενέργειας μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις και στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχουν καταρτισθεί οριστικές τεχνικές μελέτες, η αρμόδια δασική αρχή γνωμοδοτεί, προκειμένης της έκδοσης ΑΕΠΟ, επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που θέτει η δασική νομοθεσία, για την εκτέλεση των ως άνω έργων επί των εκτάσεων αυτών. Με την ολοκλήρωση των οριστικών μελετών των έργων ο φορέας του έργου υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια δασική αρχή το σχετικό φάκελο για την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, η οποία μετά τη δημοσιοποίησή της έχει το τεκμήριο της νομιμότητας και δεσμεύει τις υπηρεσίες της διοίκησης.

6.α. Μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ ή την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, εκδίδεται πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα της αρμόδιας Δασικής Αρχής με την οποία εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάθε επέμβασης, αναφέρονται δε σε αυτήν, ιδίως, τα στοιχεία του δικαιούχου, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της έκτασης, ο σκοπός της επέμβασης, ο χρόνος διάρκειάς της, με δυνατότητα ανανέωσής της. Αναφέρονται επίσης, η διαδικασία έκπτωσης του δικαιούχου σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της επέμβασης, το ύψος του ανταλλάγματος χρήσης, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της προς αναδάσωση έκτασης, καθώς επίσης και οι όροι αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος μετά τη λήξη του χρόνου διάρκειας της επέμβασης.

β. Η πράξη της αρμόδιας Δασικής Αρχής, του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, εκδίδεται στο όνομα του προσώπου ή του φορέα που θα κάνει την επέμβαση και αφορά αποκλειστικά στη χρήση ή δραστηριότητα για την οποία ζητείται, μη δυνάμενη να επεκταθεί σε άλλες χρήσεις ή δραστηριότητες.

Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης η ανωτέρω πράξη τροποποιείται μόνον ως προς την επωνυμία αυτού. Η πράξη αυτή αφορά στην απολύτως αναγκαία για την υλοποίησή της έκταση, όπου δε απαιτείται άδεια δόμησης, η πράξη αυτή συνοδεύεται εκτός από το τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνεται το σύνολο του γηπέδου και από διάγραμμα δόμησης, που υποβάλλει ο αιτών. Σε αυτήν την περίπτωση, η άδεια δόμησης εκδίδεται αποκλειστικά και μόνο για την έκταση που αποτυπώνεται στο διάγραμμα δόμησης. Στις περιπτώσεις επιτρεπτών επεμβάσεων του παρόντος νόμου για την έγκριση δόμησης και την άδεια δόμησης, τυχόν κτιριακών εγκαταστάσεων που ανεγείρονται κατά τις κείμενες διατάξεις δεν απαιτείται η ύπαρξη «προσώπου γηπέδου», όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά από ειδικές ή γενικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

7. Ο δικαιούχος της επέμβασης εγκαθίσταται στην έκταση μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εκμετάλλευση ή εγκατάσταση του έργου ή της δραστηριότητας.

8. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, δασική έκταση ή στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, του παρόντος Κεφαλαίου, ενεργείται κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης, υπολογιζόμενου επί έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης και υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης, όπως αυτή προσδιορίζεται στην Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα της παρ. 6. Η έκταση αυτή βρίσκεται στην ίδια περιοχή ή σε όμορη αυτής, ελλείψει δε έκτασης εντός της ίδιας διοικητικής ενότητας ή όμορης αυτής, σε άλλη που υποδεικνύεται από τη δασική υπηρεσία. Η αναδάσωση ή δάσωση διενεργείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, με δαπάνες του και βάσει σχετικής μελέτης, που καταρτίζεται με επιμέλειά του και εγκρίνεται εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της από τη δασική υπηρεσία.

Στην περίπτωση μη εξεύρεσης έκτασης προς αναδάσωση ή δάσωση, ο δικαιούχος της επέμβασης, κατόπιν σύνταξης μελέτης με δαπάνη του ιδίου, εγκεκριμένης από τη δασική υπηρεσία, υποχρεούται όπως προβεί σε δασοκομικές εργασίες ή στην εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων επί των εκτάσεων που υποδεικνύονται από τη δασική υπηρεσία, με σκοπό τη βελτίωση ή και προστασία τους.

Ειδικά στην περίπτωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και των συνοδών τους έργων, η υποβολή εγκεκριμένης μελέτης για την αναδάσωση ή τις δασοκομικές εργασίες ή τα ειδικά δασοτεχνικά έργα, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, αλλά για την ηλεκτρίση/σύνδεση του σταθμού.

Στις περιπτώσεις όπου:

α) η έκταση στην οποία πραγματοποιείται η επέμβαση είναι μικρότερη ή ίση με τέσσερα (4) στρέμματα, ή

β) η επέμβαση αφορά την εκτέλεση έργων σιδηροδρομικών γραμμών, έως τεσσάρων (4) χιλιομέτρων, που εκτελούνται από την «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.», ή

γ) ο δικαιούχος της επέμβασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε καμία περαιτέρω ενέργεια σχετική με την εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης ή δάσωσης, ή με άλλο δασοκομικό ή δασοτεχνικό έργο και επιθυμεί να καταβάλει το αντίτιμο της σχετικής δαπάνης,

καταβάλει τη δαπάνη για την υλοποίηση της αναδάσωσης σύμφωνα με τα παρακάτω, χωρίς να απαιτείται η σύνταξη της σχετικής μελέτης.

Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης υπολογίζεται κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ» επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ και κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών.

Το ως άνω ποσό διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων, κατά προτεραιότητα δε για την αναδάσωση ή δάσωση έκτασης σε αντικατάσταση εκείνης, της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης ή για την εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό. Αν δεν πραγματοποιηθούν ή δεν πραγματοποιηθούν προσηκόντως οι δασοκομικές εργασίες και τα ειδικά δασοτεχνικά έργα από τον υπόχρεο, με την επιφύλαξη των περ. α, β και γ,

καταβάλλεται ποσό ίσο με το διπλάσιο της μέσης τιμής αναδάσωσης ανά στρέμμα της έκτασης της οποίας ενεκρίθη η εκχέρσωση, το οποίο διατίθεται κατά το όγδοο εδάφιο.

Οι εργασίες της αναδάσωσης ή δάσωσης αρχίζουν μετά την έγκριση της μελέτης από τη δασική υπηρεσία, η δε ολοκλήρωσή τους, η οποία επέρχεται με την εγκατάσταση της δασικής βλάστησης, στην προβλεπόμενη από τη μελέτη πυκνότητα και την ικανότητα αυτής για φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη, πιστοποιείται από τη δασική υπηρεσία με σχετική διαπιστωτική της πράξη.

Αν δεν πραγματοποιηθεί ή δεν πραγματοποιηθεί προσηκόντως η αναδάσωση ή δάσωση από τον υπόχρεο, με την επιφύλαξη των περ. α, β και γ, καταβάλλεται από αυτόν ποσό τριπλάσιο από τη δαπάνη της αναδάσωσης, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται κατά το όγδοο εδάφιο.

Για τις επεμβάσεις σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας τους, για δε τις επεμβάσεις σε ιδιωτικά στο τριάντα τοις εκατό (30%) αυτής. Ειδικά για τις επεμβάσεις στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) της αξίας τους. Τα παραπάνω ποσοστά αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών. Το αντάλλαγμα χρήσης κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση εκτάσεων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό. Το αντάλλαγμα χρήσης για επεμβάσεις κοινωφελούς χαρακτήρα εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων και ειδικότερα όσων ασκούν αυτοπροσώπως επαγγέλματα όπως του κτηνοτρόφου και του πτηνοτρόφου, ορίζεται στο ένα τέταρτο (1/4) του ύψους της δαπάνης αναδάσωσης της έκτασης, η οποία προκύπτει κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ» επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ, για την ενίσχυση της δραστηριότητάς τους.

Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. επιτρέπεται η τμηματική επέμβαση επί της δασικής έκτασης, περιλαμβανομένων και των συνοδών έργων, καθώς και η τμηματική καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης, ανάλογα με την έκταση επέμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο της επέμβασης και έχει εγκριθεί από τη δασική υπηρεσία σχετικό χρονοδιάγραμμα εργασιών, όπου προσδιορίζονται οι επιφάνειες και ο χρόνος επέμβασης. Ο δικαιούχος της επέμβασης δύναται να τροποποιεί το χρονοδιάγραμμα και η σχετική καταβολή προηγείται της επέμβασης. Αν διαπιστωθεί από τη δασική υπηρεσία επέκταση της επέμβασης σε έκταση για την οποία έχει εγκριθεί η επέμβαση, αλλά δεν έχει καταβληθεί το αντάλλαγμα χρήσης, τότε ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται να καταβάλλει εφάπαξ ολόκληρο το υπολειπόμενο ποσό του ανταλλάγματος χρήσης.

9. Από την καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης απαλλάσσεται το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και οι υπηρεσίες ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει. Στην περίπτωση αυτή στη μελέτη του έργου προβλέπεται ειδική δαπάνη για την αναδάσωση ή δάσωση ίσης έκτασης, η οποία πραγματοποιείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, στην περιοχή όπου εκτελείται το έργο ή η δραστηριότητα ή σε όμορη περιοχή, που θα του υποδειχθεί από τη δασική υπηρεσία.

10. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης εξαιρούνται οι επεμβάσεις των άρθρων 52 παράγραφος 1, 53 παράγραφος 4, 54

παράγραφος 1, 55 παράγραφος 1, 56, 57 παράγραφοι 2 και 3, 58 και 59 παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος.

11. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης εξαιρούνται τα πρόχειρα κτηνοτροφικά καταλύματα του άρθρου 47Α, οι επεμβάσεις για γεωργική εκμετάλλευση των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 47, οι προσωρινού χαρακτήρα εγκαταστάσεις του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων του άρθρου 52 παράγραφος 4, οι βοτανικοί κήποι, τα υδροτριβεία παραδοσιακού τύπου της παραγράφου 1, οι προσωρινές εγκαταστάσεις για τη διαμονή σε αυτές πληγέντων από φυσικές καταστροφές της παραγράφου 4 και οι επεμβάσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 57 του παρόντος.

12. Αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή ολοκληρωθεί η επέμβαση η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν από την αλλαγή χρήσης της και αποκαθίσταται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους περιβαλλοντικούς όρους, σε περίπτωση δε μη ύπαρξης αυτών, σύμφωνα με εγκεκριμένη από τη δασική υπηρεσία μελέτη αποκατάστασης. Η μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω διαπιστώνεται με σχετική πράξη του αρμόδιου οργάνου και συνεπάγεται την υποχρεωτική κήρυξη της έκτασης ως αναδασωτέας, την επιβολή από την αρμόδια δασική αρχή σε βάρος του δικαιούχου των ποινών της παραγράφου 1 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου, καθώς και την επιβολή διοικητικού προστίμου ποσού από 3.000 μέχρι 10.000 ευρώ ανά στρέμμα, αναλόγως της έκτασης της προκληθείσας βλάβης στο δασικό περιβάλλον, με δυνατότητα αναπροσαρμογής του, κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.

13. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση των ιδιωτικών εκτάσεων που προστατεύονται από το άρθρο 3 του παρόντος νόμου υπέρ του Δημοσίου για σκοπό δημόσιας ωφέλειας, ενεργείται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 47 επ. του παρόντος Κεφαλαίου.

14. Απαγορεύεται η κατά κυριότητα παραχώρηση δημοσίων δασών, δημοσίων δασικών εκτάσεων ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει για την εξυπηρέτηση των σκοπών του παρόντος Κεφαλαίου. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, απαιτείται τίτλος κυριότητας για την πραγματοποίηση της επέμβασης, αρκεί η έγκριση επέμβασης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου άλλως η πράξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

15. Οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επεμβάσεις σε δάση, δασικές εκτάσεις ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, που βρίσκονται εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, και του ν. 3028/2002, διενεργούνται, εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού. Ειδικότερα η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων του παρόντος κεφαλαίου ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011. Επίσης οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου τουριστικές εγκαταστάσεις, επιχειρηματικά πάρκα, δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους, εκπαιδευτήρια με τις συνοδές τους εγκαταστάσεις και νοσοκομεία, θεραπευτήρια και εγκαταστάσεις των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.ΣΥ.Π), εφόσον προβλέπονται από ειδικό χωρικό σχέδιο του άρθρου 8 του ν. 4269/2014 (Α' 142) διενεργούνται στις ανωτέρω εκτάσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του.

16. Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκνίκηση εκ μέρους τρίτων της έκτασης, επί της οποίας εγκρίθηκε επέμβαση κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου Στ' του παρόντος νόμου ή σε περίπτωση που η ανωτέρω έκταση είχε μεν αρχικώς χαρακτηριστεί ως δασική, κρίθηκε όμως, κατόπιν σχετικών αντιρρήσεων επί της εκδοθείσας πράξης χαρακτηρισμού, ως μη δασική.

17. Προκειμένου για επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα του ν. 3894/2010 (Α' 204) ή κάθε άλλης σχετικής διάταξης ή για οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013, που αναπτύσσονται, υπό τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου, σε περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 και σε εκτάσεις της παραγράφου 2 και των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), αλλά ο επενδυτής κατέχει τίτλους που ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου πράξη εκδίδεται ως επί δημοσίας εκτάσεως, χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος χρήσης και ταυτόχρονα το Δημόσιο εγείρει τακτική αγωγή κυριότητας για την έκταση. Εάν η έκταση κριθεί αμετάκλητα ως δημόσια, ο επενδυτής καταβάλλει το οφειλόμενο αντάλλαγμα χρήσης.».

Άρθρο 50

Αντιρρήσεις επί δασικών χαρτών - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 3889/2010

Μετά την παρ. 8 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί εξέτασης αντιρρήσεων κατά δασικών χαρτών, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Οι αντιρρήσεις για εκτάσεις όπου εγκαθίστανται σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας εξετάζονται κατά προτεραιότητα.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 51

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται ο Κανονισμός σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.). Με τον Κανονισμό εξειδικεύεται κάθε σχετικό ζήτημα και λεπτομέρεια που άπτεται της σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του παρόντος Μέρους. Ο οικείος Κανονισμός δύναται να προβλέπει ειδικούς όρους για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και για τα Ειδικά Έργα, οι οποίοι αποτυπώνονται στις αντίστοιχες Άδειες και εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, οι λεπτομέρειες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των επιμέρους συστημάτων, τις αναγκαίες αναβαθμίσεις του και τις αρμοδιότητες διαχείρισής του από την Υπηρεσία μιας Στάσης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές για την οδοποιία εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων και εν γένει εκτάσεων

της δασικής νομοθεσίας, η οποία πρόκειται να εξυπηρετήσει σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε.. Κατά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης λαμβάνονται υπόψη η ανάγκη ελαχιστοποίησης των επεμβάσεων και περιβαλλοντικών επιπτώσεων και η εξέλιξη της τεχνολογίας των παραγωγικών εξοπλισμών, ιδίως δε των γεωμετρικών χαρακτηριστικών τους.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων που διενεργούν ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, με αυτοψία ανά έτος, η διαδικασία ελέγχου με αυτοψία, οι κυρώσεις σε περίπτωση που διαπιστωθεί επαύξηση ισχύος σταθμού που έχει ενταχθεί στον κατάλογο της παρ. 3 του άρθρου 48, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 52

Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης, τροποποίησης μη δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης

1. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για έκδοση μη δεσμευτικής προσφοράς απορρίπτονται.
2. Για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, οι οποίες έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, συμπεριλαμβανομένων των κοινών αιτημάτων του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (Α' 92), οι κάτοχοι των σταθμών υποχρεούνται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6. Εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η Εγγυητική Επιστολή δεν συνιστά στοιχείο πληρότητας της αίτησης, εφόσον αυτή είναι ήδη πλήρης και ο αρμόδιος Διαχειριστής εξετάζει κανονικά τις αιτήσεις. Αν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει την Εγγυητική Επιστολή εντός της ανωτέρω προθεσμίας και εφόσον η αίτηση είχε ήδη καταταγεί σε σειρά προτεραιότητας, διατηρεί την αρχική ημερομηνία πληρότητας της αίτησης. Σε κάθε άλλη περίπτωση, είτε λόγω μη προσκόμισης της Εγγυητικής Επιστολής εντός της ανωτέρω προθεσμίας, είτε ελλείψει άλλων στοιχείων της αίτησης, οι αιτήσεις θεωρούνται μη πλήρεις και επέρχονται οι έννομες συνέπειες των άρθρων 5 και 6 του παρόντος και του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020, όσον αφορά δε την εξέτασή τους, κατατάσσονται σε σειρά προτεραιότητας, βάσει της ημερομηνίας κατά την οποία κατέστησαν πλήρεις.
3. Οι Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που εκδίδονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος. Ειδικώς το άρθρο 31 καταλαμβάνει τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος και τίθεται σε εφαρμογή από την 1η Ιουλίου 2022.
4. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα στις παρ. 17 και 18 του άρθρου 5.
5. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις για σύναψη ή τροποποίηση της Σύμβασης Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τα οριζόμενα στο άρθρο 8.

Άρθρο 53

Μεταβατικές διατάξεις ως προς εκκρεμείς αιτήσεις έκδοσης και τροποποίησης Αδειών Εγκατάστασης και Αδειών Λειτουργίας

1. Αιτήσεις περί έκδοσης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129).
2. Αιτήσεις περί τροποποίησης Άδειας Εγκατάστασης, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από το άρθρο 20. Ειδικώς στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 20, δεν απαιτείται τροποποίηση, αλλά ενημέρωση φακέλου, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να μην τροποποιήσει την Άδεια Εγκατάστασης, ενημερώνοντας τον αιτούντα ότι έχει λάβει γνώση της αλλαγής.
3. Αιτήσεις περί τροποποίησης και ανανέωσης Άδειας Λειτουργίας, οι οποίες είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από το άρθρο 28. Ειδικώς στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 28, δεν απαιτείται τροποποίηση, αλλά ενημέρωση φακέλου (γνωστοποίηση), η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να μην τροποποιήσει την Άδεια Λειτουργίας και να ενημερώσει τον αιτούντα ότι έχει λάβει γνώση της αλλαγής.
4. Οι Άδειες Εγκατάστασης, οι οποίες εκδίδονται για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις της παρ. 1, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 54

Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, Άδειες Εγκατάστασης, Άδειες Λειτουργίας και Εξαιρούμενους Σταθμούς εν λειτουργία

1. Οι εν ισχύ Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος. Ειδικώς το άρθρο 31 καταλαμβάνει τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που τίθενται σε εφαρμογή από 1ης Ιουλίου 2022.
2. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 4.
3. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας δεν υπόκεινται σε τροποποίηση ως προς τις αποστάσεις ασφαλείας του άρθρου 21, ούτε στον εκ νέου έλεγχο της αδειοδοτούσας αρχής σχετικά με το γήπεδο εγκατάστασης και το γήπεδο ασφαλείας που διενεργείται κατά το άρθρο 18.
4. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης για τις οποίες δεν έχει δοθεί καμία παράταση, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), δύναται να παραταθούν σύμφωνα με το άρθρο 19 του παρόντος.
5. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης, στις οποίες έχει χορηγηθεί η αρχική παράταση των δύο (2) ετών, της υποπερ. α) της περ. α1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, δύναται να παραταθούν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 19.
6. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης της περ. δ1) της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις αυτού.
7. Η διάρκεια ισχύος των Άδειών Εγκατάστασης, της παρ. 3 του άρθρου 19, παρατείνεται αυτοδικαίως κατά ένα (1) έτος.
8. Οι άδειες εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η ισχύς των οποίων έληξε μετά την 1η Ιανουαρίου 2022 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, που τελούσαν είτε οι ίδιες, είτε οι Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, είτε οποιαδήποτε άλλη απαιτούμενη διοικητική πράξη για την έκδοσή τους, υπό δικαστική αναστολή, αναβιώνουν αυτοδικαίως μετά από γνωστοποίηση του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια

αδειοδοτούσα αρχή και παρατείνονται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρονικό διάστημα της δικαστικής αναστολής. Στην περίπτωση αυτή, η ως άνω γνωστοποίηση, περιλαμβανομένων των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

9. Οι κάτοχοι εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναρτούν μέχρι την 1η Ιουλίου 2022 τα πολύγωνα των σταθμών τους, στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης. Ειδικότερα, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό), υποβάλλοντας γεωχωρικά δεδομένα, σύμφωνα με τις οδηγίες του ανωτέρω Φορέα Αδειοδότησης. Ο Φορέας Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού, εντός της ως άνω προθεσμίας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της ανωτέρω Βεβαίωσης, αναστέλλεται η καταβολή αποζημίωσης ή η λειτουργική ενίσχυση στο πλαίσιο των σχετικών συμβάσεων με τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή την Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

Άρθρο 55

Μεταβατικές διατάξεις ως προς υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής

1. Οι υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν υποχρεούνται σε τροποποίηση αυτής, ούτε σε τήρηση των αποστάσεων ασφαλείας ανεμογεννητριών της παρ. 1 του άρθρου 21.
2. Αν σε υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή σε Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, προκύψει τροποποίησή τους μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 21.
3. Οι υφιστάμενες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί Απόφαση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 21.

Άρθρο 56

Μεταβατική διάταξη μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, εφαρμόζεται το άρθρο 39, όσον αφορά την ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων παραγωγών και των οικείων αδειοδοτικών φορέων.

Άρθρο 57

Μεταβατική διάταξη μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Δ6/Φ1/οικ.13310/10.7.2007 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης (Β' 1153) για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα.

Άρθρο 58

Καταργούμενες διατάξεις

Το άρθρο 3 του ν. 4203/2013 (Α' 235), περί μεταφοράς θέσεων εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/944 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΗ ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ν. 4001/2011, 4067/2012, 3468/2006, 2367/1998 ΚΑΙ 4685/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ- ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ν. 4001/2011 ΚΑΙ 4067/2012

Άρθρο 59

Ενσωμάτωση διατάξεων της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ που αφορούν στην αποθήκευση, τη σωρευτική εκπροσώπηση και την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση των ορισμών και του πεδίου εφαρμογής του ν. 4001/2011

1. Στο άρθρο 1 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς την προσθήκη της αναφοράς στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται προκειμένου να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 "Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ" (ΕΕ L 211 της 14.8.2009) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 "Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ" (ΕΕ L 211 της 14.08.2009), καθώς και των διατάξεων των άρθρων 8, 36 και 54 και των περ. 18, 19, 57, 59 και 60 του άρθρου 2 της Οδηγίας

2019/944/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση)» (ΕΕ L 158 της 14.6.2019).

Οι δραστηριότητες της παραγωγής, αποθήκευσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, προμήθειας, αγοράς, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς, διανομής της αποθήκευσης, της υγροποίησης και της αεριοποίησης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του κράτους.»

2. Η περ. (η) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, τροποποιείται με την προσθήκη της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και την εναρμόνιση της ισχύουσας αναφοράς στην εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας προς τον αντίστοιχο ορισμό της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και διαμορφώνεται ως εξής:

«(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.»

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην περ. (ιγ) προστίθενται οι δραστηριότητες αποθήκευσης και σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας, β) στην περ. (ιη) προστίθενται οι δραστηριότητες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σωρευτικής εκπροσώπησης και απόκρισης ζήτησης και ενσωματώνεται η περ. 57 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ, γ) προστίθενται περ. (λβ) με ενσωμάτωση της περ. 18 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ, περ. (λγ) με ενσωμάτωση της περ. 19 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ, περ. (λδ), περ. (λε) με ενσωμάτωση της περ. 59 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ, περ. (λστ) με ενσωμάτωση της περ. 60 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/944/ΕΕ, περ. (λζ), περ. (λη), περ. (λθ), περ. (λι), περ. (λια), περ. (λιβ) και περ. (λιγ), και η παρ. 3 τροποποιείται ως εξής:

«3. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) Αποκεντρωμένη Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.): Οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

(γ) Απευθείας γραμμή: είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέγοντες Πελάτες. Οι απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) Απομονωμένο Μικροδίκτυο: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) Αυτοπαραγωγός: είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθορισθεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) διασύνδεση: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την Ελληνική Επικράτεια, καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) Διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση, την παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για την μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών: Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (Α` 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία "Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ", καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999.

(ιγ) Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας: είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αγοράς, αποθήκευσης και σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιδ) Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ): είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ ΑΕ που είναι εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής

ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο ΕΣΜΗΕ μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και γνώμη των Κυρίων του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(ιε) Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης: η συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οι Συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής.

(ιζ) Επικουρική υπηρεσία: κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή δικτύου διανομής, όπως η ρύθμιση της τάσης, η ρύθμιση της συχνότητας, η παροχή εφεδρειών, η παροχή άεργου ισχύος, η επανεκκίνηση του Συστήματος Μεταφοράς, μετά από διακοπή και η παρακολούθηση της διακύμανσης του φορτίου.

(ιη) Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, αποθήκευση, σωρευτική εκπροσώπηση, απόκριση ζήτησης, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(κ) Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) Μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεων του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: είναι τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κγ) Μικρό απομονωμένο σύστημα: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000 GWh και το οποίο ποσοστό κάτω του 5 % της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφορά ή διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(κστ) Παράγωγο ηλεκτρικής ενέργειας: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων [ΕΕ L 145, 30.4.2004], όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) Πρόσβαση: είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας.

(λ) Χρήστης συστήματος: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο.

(λα) μικρό συνδεδεμένο σύστημα (ΜΣΣ): κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των τριών χιλιάδων (3.000) GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό άνω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα, κατά την έννοια που αποδίδεται στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158).

(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός

καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(λγ) Ανεξάρτητος Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης: συμμετέχων στην αγορά δραστηριοποιούμενος στη σωρευτική εκπροσώπηση που δεν είναι συνδεδεμένος με τον προμηθευτή του πελάτη του.

(λδ) Άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η άδεια η οποία χορηγείται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) κατά τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λε) Αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας: η αναβολή της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη από αυτή της παραγωγής της με τη μετατροπή της σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας και η μεταγενέστερη εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια.

(λστ) Εγκατάσταση αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: μια εγκατάσταση όπου γίνεται η αποθήκευση της ηλεκτρικής ενέργειας.

(λζ) Εγκατεστημένη χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η αρχική εγκατεστημένη ενεργειακή χωρητικότητα του εξοπλισμού αποθήκευσης του Σταθμού Αποθήκευσης που εκφράζει τη μέγιστη ποσότητα ενέργειας, η οποία μπορεί να αποθηκευτεί στα συστήματα του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λη) Εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ποσότητα ενέργειας, την οποία ο Σταθμός Αποθήκευσης είναι δυνατό να αποδίδει εξασφαλισμένα στην έξοδό του αξιοποιώντας ενέργεια των αποθηκευτικών του συστημάτων, χωρίς ενδιάμεση φόρτιση αυτών. Η ενέργεια αυτή μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού Αποθήκευσης με το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(λθ) Μέγιστη ισχύς απορρόφησης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να απορροφήσει από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής, όπως μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, αντίστοιχα.

(λι) Μέγιστη ισχύς έγχυσης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η μέγιστη καθαρή ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να αποδίδει συνεχώς στην έξοδό του (σημείο σύνδεσης με το σύστημα ή το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας).

(λια) Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ορισμό που της αποδίδεται στην περ. (λε).

(λιβ) Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα: Η άδεια η οποία χορηγείται από τη Ρ.Α.Ε. κατά τα άρθρα 132 και 132Α και τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα, φυσικό αέριο και αργό πετρέλαιο και τα προϊόντα του (μαζούτ, ντίζελ και υγραέριο).

(λιγ) Μέγιστη ισχύς έγχυσης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης: Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης, η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από τον σταθμό στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της μέγιστης ισχύος έγχυσης μέχρι ποσοστού 5%, εφόσον η υπέρβαση

αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά περίπτωση στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών.».

Άρθρο 60

Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 55 του ν. 4001/2011

Στην παρ. 6 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους Πελάτες, ανεξάρτητα Προμηθευτή, προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση της Ρ.Α.Ε., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν προηγούμενης εισήγησης της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως μοναδικού Διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ στην ελληνική επικράτεια.

Ειδικώς οι μοναδιαίες χρεώσεις για την καταβολή του ανταλλάγματος Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) αναφορικά με τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), αφορούν αποκλειστικά την ιδιοκαταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια των σταθμών αυτών, η οποία δεν αποτελεί μέρος της απορροφούμενης ηλεκτρικής ενέργειας για πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοσή της στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και υπολογίζονται ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται σύμφωνα με τον πίνακα 1.α του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79).».

Άρθρο 61

Προσδιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας- Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 του ν. 4067/2012

Στην παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79) προστίθενται νέα τρίτο και τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος ΥΚΩ είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και οι αυτοπρομηθευόμενοι πελάτες.

Ο προσδιορισμός της κατανάλωσης κάθε καταναλωτή γίνεται στη βάση της συνολικής κατανάλωσης, ανεξάρτητα από την προέλευση της ενέργειας αυτής, ήτοι από το δίκτυο ή από μονάδες του καταναλωτή - αυτοπαραγωγού. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου αφορά στο τμήμα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών και υπόκειται στις μοναδιαίες χρεώσεις του πίνακα 1.α, ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται. Ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται προς πλήρωση των

αποθηκευτικών συστημάτων, με σκοπό την επαναπόδοσή της στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, δεν υπόκειται σε χρεώσεις ΥΚΩ.

Το αντάλλαγμα ΥΚΩ αποδίδεται σύμφωνα με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης από τους προμηθευτές και τους αυτοπρομηθευόμενους πελάτες στον ειδικό λογαριασμό ΥΚΩ που τηρείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή εξ ολοκλήρου αντιστάθμιση στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις παρεχόμενες από αυτούς Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.

Σε περίπτωση ελλείμματος ή πλεονάσματος του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ, οι μοναδιαίες χρεώσεις του ανταλλάγματος ΥΚΩ της παραγράφου 1α αναπροσαρμόζονται τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο έκαστου έτους στο πλαίσιο παρακολούθησης του ειδικού λογαριασμού, μετά από εισήγηση της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή, τυχόν σωρευτικά ελλείμματα, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης ενός αποθέματος ασφαλείας και τυχόν κάλυψη του κόστους από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο. Η αναπροσαρμογή θα μηδενίζει το προβλεπόμενο έλλειμμα του τρέχοντος και του επόμενου έτους, στο οποίο ενσωματώνεται το τυχόν έλλειμμα του προηγούμενου έτους. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει τη σχετική εισήγηση στη Ρ.Α.Ε. το Μάρτιο και το Σεπτέμβριο έκαστου έτους με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ του τρέχοντος και του επόμενου έτους. Η Ρ.Α.Ε. αποστέλλει τον Μάιο και τον Νοέμβριο έκαστου έτους την εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, πλήρως ή μερικώς, το κόστος παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, με αντίστοιχη πίστωση ως εισροή του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού για τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας που τηρεί ο αρμόδιος διαχειριστής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Ειδικά για το έτος 2019 η πίστωση του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται μέχρι το ποσό των πενήντα εννέα εκατομμυρίων (59.000.000) ευρώ και για το έτος 2020 μέχρι το ποσό των εξήντα οχτώ εκατομμυρίων (68.000.000) ευρώ. Για το έτος 2018 δεν χορηγείται πίστωση.»

Άρθρο 62

Υπολογισμός και χρέωση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση περ. (β) παρ. 3 άρθρου 143 του ν. 4001/2011

Στην υποπερ. (βα) της περ (β) της παρ. 3 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και η περ (β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Έσοδα του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων υφιστάμενων Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 1η.1.2021, του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, για την αποζημίωση των σταθμών αυτών, και ειδικότερα:

βα) Έσοδα από την επιβολή Ειδικού Τέλους για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας του ηπειρωτικού συστήματος και των συνδεδεμένων με αυτό νησιών.

Το Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. επιβάλλεται επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ομοιόμορφα για όλη την Ελληνική Επικράτεια, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων.

Ειδικά για τους αυτοπαραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., το ειδικό τέλος καταβάλλεται από κάθε αυτοπαραγωγό αποκλειστικά και μόνο για το τμήμα της ηλεκτρικής ενέργειας που συνολικά αυτός απορροφά από το Δίκτυο ή το Σύστημα.

Για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (για) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) το ειδικό τέλος υπολογίζεται και καταβάλλεται από τους κατόχους των σχετικών αδειών αποκλειστικά για την ενέργεια των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών αυτών, εξαιρουμένης της ενέργειας η οποία απορροφάται προς πλήρωση των αποθηκευτικών συστημάτων και επαναπόδοση στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, με χρέωση σύμφωνα με τους Πελάτες της αντίστοιχης κατηγορίας.

Οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται ανά κατηγορία πελατών, προσδιορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τον δωδέκατο μήνα εκάστου έτους, προκειμένου να εφαρμοσθεί το επόμενο ημερολογιακό έτος, μετά από προϋπολογιστική εκτίμηση των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας.

Οι ανωτέρω μοναδιαίες χρεώσεις αναθεωρούνται με την ίδια διαδικασία, τον έκτο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους για εφαρμογή από την 1η Ιουλίου έως την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, εφόσον αυτό απαιτείται με βάση την εξέλιξη των εσόδων και εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου εντός του έτους, με την επιφύλαξη της διατήρησης ειδικού αποθεματικού ασφαλείας έκτακτων δαπανών ύψους εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) ευρώ.

Οι αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων, που αναπροσαρμόζουν τις μοναδιαίες χρεώσεις του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., γίνονται, με στόχο τη μη ύπαρξη ελλειμμάτων στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου μέχρι το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο εφαρμόζονται οι αποφάσεις αυτές.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ανά κατηγορία πελατών από 1η.1.2019, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (2014/C200/01), η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, ο έλεγχος των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων, από 1ης.1.2019 επιβάλλεται σε όλες τις κατηγορίες καταναλωτών ενιαία χρέωση Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ., επί της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφούν από το Δίκτυο ή το Σύστημα, η οποία ορίζεται ως Χρέωση Βάσης (Χ.Β.). Ειδικά ως προς τις κατηγορίες των καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τις Κατευθυντήριες γραμμές

για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)», οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. ορίζονται ως ποσοστό επί της Χ.Β.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι κατηγορίες καταναλωτών που είναι δικαιούχοι μειωμένων χρεώσεων Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.1.2019, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τα ποσοστά μειωμένων χρεώσεων σε σχέση με τη Χ.Β. ανά κατηγορία δικαιούχων, οι κατηγορίες καταναλωτών στους οποίους επιβάλλεται ακέραια η Χ.Β., η μέγιστη και η ελάχιστη χρέωση που μπορεί να επιβληθεί σε μεμονωμένο καταναλωτή, προσδιορίζονται ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019 οι σχετικές μοναδιαίες χρεώσεις, ο χρόνος θέσης των χρεώσεων σε εφαρμογή, η διαδικασία εκκαθάρισης των χρεώσεων από 1η.1.2019 και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας και των όρων αναθεώρησής τους ειδικά κατά τα έτη αυτά.

Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ορίζεται ως αρμόδιος φορέας για τη διαδικασία υπαγωγής των δικαιούχων σε μειωμένες χρεώσεις μέσω υλοποίησης και διαχείρισης κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος για την υποδοχή αιτήσεων των δυνητικών δικαιούχων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε κατηγορία δικαιούχων μειωμένης χρέωσης, η διαδικασία ελέγχου των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των μειωμένων χρεώσεων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω.

Ειδικά για τα έτη 2019 και 2020 και με ισχύ από 1ης.1.2019, η Χ.Β. καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναστέλλονται οι διαδικασίες προσδιορισμού και αναθεώρησης του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου. Από το έτος 2021 η Χ.Β. καθορίζεται από τη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο τέταρτο και πέμπτο εδάφιο. Μέχρι να τεθούν σε εφαρμογή οι μειωμένες χρεώσεις που προβλέπονται στην απόφαση του ένατου εδαφίου, συνεχίζουν ως προς τις κατηγορίες των δικαιούχων αυτών να επιβάλλονται οι μοναδιαίες χρεώσεις Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. της υπ' αριθμ. 1.101/2017 απόφασης της Ρ.Α.Ε. για το ημερολογιακό έτος 2018 (Β' 4670).

Λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης συναλλαγών του Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. από 1ης.4.2019 καθορίζονται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.»

Άρθρο 63

Ρυθμίσεις για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 140 του ν. 4001/2011

Στην παρ. 2 του άρθρου 140 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Ρ.Α.Ε. αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων και ιδίως των τιμολογίων πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης σε αυτά. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των

αναγκαίων επενδύσεων στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά οι μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (για) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) υπολογίζονται και καταβάλλονται από τους κατόχους των σχετικών Αδειών Αποθήκευσης και Βεβαιώσεων, αντίστοιχα, με βάση την απορροφούμενη ισχύ των Σταθμών Αποθήκευσης, στον βαθμό που αυτή συμβάλλει στη διαμόρφωση της αιχμής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με αναλογική εφαρμογή της μεθοδολογίας του πρώτου εδαφίου για τους καταναλωτές του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.).».

Άρθρο 64

Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Προσθήκη άρθρου 109 Α στον ν. 4001/2011

(άρθρο 54 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 109 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 109Α για την ενσωμάτωση του άρθρου 54 της Οδηγίας 2019/944 αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ως εξής:

«Άρθρο 109Α

Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (άρθρο 54 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Ο διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ, κατά το άρθρο 97, δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.
2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ο διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να λειτουργεί και να διαχειρίζεται εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:
  - (α) κατόπιν απόφασης της Ρ.Α.Ε., εφόσον αυτές αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου ή
  - (β) εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
    - (βα) τρίτα μέρη, κατόπιν ανοιχτής, διαφανούς και χωρίς διακρίσεις ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία εξετάζεται και εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε., δεν έχουν αποκτήσει το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις σχετικές υπηρεσίες αποθήκευσης ενέργειας με εύλογο κόστος και εγκαίρως,
    - (ββ) η Ρ.Α.Ε. κρίνει ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα είναι απαραίτητες, προκειμένου ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του ΕΣΜΗΕ και ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, και

(βγ) η Ρ.Α.Ε. έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της εξαίρεσης, έχει εξετάσει εκ των προτέρων την εφαρμοσιμότητα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των όρων και προϋποθέσεων αυτής και έχει παράσχει την έγκρισή της.

3. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ή όρους και προϋποθέσεις προσκλήσεων υποβολής προσφορών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, για την κατάρτιση των οποίων δύναται να συνεργάζεται με την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου να συνδράμει τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ στη διασφάλιση δίκαιης διαγωνιστικής διαδικασίας κατά την υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 2.

4. Η απόφαση της Ρ.Α.Ε. περί της εξαίρεσης της παρ. 2 και όλες οι συναφείς πληροφορίες αναφορικά με το αίτημα και τους λόγους της εξαίρεσης κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας.

5. Η Ρ.Α.Ε. διεξάγει, τουλάχιστον ανά δύο (2) έτη, δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας της περ. β της παρ. 2, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επενδύσεων τρίτων σε τέτοιες εγκαταστάσεις. Η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί τα πορίσματα της διαβούλευσης και με απόφασή της, εφόσον προκύπτει ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, προβλέπει τη σταδιακή, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, κατάργηση των σχετικών δραστηριοτήτων του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Στο πλαίσιο της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου, η Ρ.Α.Ε., με απόφασή της, δύναται να επιτρέπει στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ να λάβει εύλογη αποζημίωση και συγκεκριμένα να ανακτήσει την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποίησε σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

6. Η παρ. 5 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις πλήρως ενσωματωμένων στοιχείων δικτύου, καθώς και σε νέες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης αυτών, δυνάμει τελικής απόφασης επένδυσης η οποία λαμβάνεται μέχρι τις 31.12.2024 και οι οποίες:

(α) συνδέονται με το δίκτυο το αργότερο δύο (2) έτη μετά,

(β) ενσωματώνονται στο ΕΣΜΗΕ,

(γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου σε περίπτωση έκτακτων αναγκών του δικτύου, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η ανακατανομή μέσω αγοράς μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα και

(δ) δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.»

Άρθρο 65

Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας- Προσθήκη άρθρου 122 Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 122 του ν. 4001/2011 (Α' 179), προστίθεται άρθρο 122Α για την ενσωμάτωση του άρθρου 36 της Οδηγίας 2019/944 αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές συστημάτων διανομής, ως εξής:

«Άρθρο 122Α

Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας από διαχειριστές
συστημάτων διανομής
(άρθρο 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Ο Διαχειριστής συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ο Διαχειριστής συστήματος διανομής δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται και να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

(α) κατόπιν απόφασης της Ρ.Α.Ε., εφόσον αυτές αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου ή

(β) εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(βα) τρίτα μέρη, κατόπιν διενέργειας ανοιχτής, διαφανούς και χωρίς διακρίσεις ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία εξετάζεται και εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε., δεν έχουν αποκτήσει το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις σχετικές υπηρεσίες αποθήκευσης ενέργειας με εύλογο κόστος και εγκαίρως,

(ββ) η Ρ.Α.Ε. κρίνει ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα είναι απαραίτητες, προκειμένου οι διαχειριστές συστημάτων διανομής να τηρούν τις υποχρεώσεις που υπέχουν για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, και ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, και

(βγ) η Ρ.Α.Ε. έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της εξαίρεσης, έχει εξετάσει εκ των προτέρων την εφαρμοσιμότητα της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των όρων και προϋποθέσεων αυτής, και έχει παράσχει την έγκρισή της.

3. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ή όρους και προϋποθέσεις προσκλήσεων υποβολής προσφορών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, για την κατάρτιση των οποίων δύναται να συνεργάζεται με την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου να συνδράμει τον Διαχειριστή συστήματος διανομής να διασφαλίσει δίκαια διαγωνιστική διαδικασία κατά την υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 2.

4. Η Ρ.Α.Ε. διεξάγει, τουλάχιστον ανά δύο (2) έτη, δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας της περ. (β) της παρ. 2, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επενδύσεων σε τέτοιες εγκαταστάσεις. Η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί τα πορίσματα της διαβούλευσης και με απόφασή της, εφόσον προκύπτει ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύξουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, προβλέπει τη σταδιακή, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, κατάργηση των σχετικών δραστηριοτήτων των διαχειριστών συστημάτων διανομής. Στο πλαίσιο της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου, η Ρ.Α.Ε., με απόφασή της, δύναται να επιτρέπει στον Διαχειριστή συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας να λάβει εύλογη αποζημίωση

και συγκεκριμένα να ανακτήσει την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποίησε σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

5. Η παρ. 4 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις πλήρως ενσωματωμένων στοιχείων δικτύου, καθώς και νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης αυτών, δυνάμει τελικής απόφασης επένδυσης πριν από την 4η Ιουλίου 2019, οι οποίες:

(α) συνδέονται με το δίκτυο το αργότερο δύο (2) έτη μετά,

(β) ενσωματώνονται στο δίκτυο διανομής,

(γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου σε περίπτωση έκτακτων αναγκών του δικτύου, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η ανακατανομή μέσω αγοράς μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα και

(δ) δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.»

Άρθρο 66

Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα – Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 132 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας: α) στον τίτλο προσδιορίζεται η υπό ενσωμάτωση Οδηγία, β) στην παρ. 2 εναρμονίζεται ο τρόπος αναφοράς του Κανονισμού Αδειών, γ) στην περ. (ι) της παρ. 3 επικαιροποιούνται ο στόχος, ο χρόνος επίτευξης και η παραπεμπόμενη Οδηγία, δ) στην παρ. 3 προστίθεται περ. (ιβ), ε) στις παρ. 4, 7, 8, 9 και 11 προσδιορίζεται ότι η αναφορά στην άδεια αφορά στην άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στ) η παρ. 10, περί υδροηλεκτρικών έργων, καταργείται, ζ) η παρ. 12 αντικαθίσταται, η) προστίθεται παρ. 14 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 132

Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

(Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων για την παραγωγή από Α.Π.Ε., η άδεια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον οικείο Κανονισμό Αδειών.

3. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135, ως προς τη χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

(α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενεργείας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού,

(β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας,

(γ) την προστασία του περιβάλλοντος,

(δ) την εξασφάλιση ή τη δυνατότητα εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου,

(ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων,

- (στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα,
- (ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών,
- (η) τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκειά του και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης,
- (θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που αφορούν την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την προστασία του καταναλωτή,
- (ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο τουλάχιστον 32 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παρ. 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328/82), και τυχόν μελλοντικές αναθεωρήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας αναφορικά με τον ανωτέρω στόχο,
- (ια) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών και
- (ιβ) την αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων για την οικοδόμηση νέας δυναμικότητας παραγωγής, όπως οι λύσεις απόκρισης ζήτησης και η αποθήκευση ενέργειας.

4. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

(α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται το δικαίωμα.

(β) Το σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για τον οποίο χορηγείται η άδεια, τον τόπο εγκατάστασής του, το δυναμικό παραγωγής και τη χρησιμοποιούμενη καύσιμη ύλη.

5. Κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών παραγωγής, καθώς και για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ζητήματος που τυχόν ανακύπτει και σχετίζεται με υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. δύναται να συλλέγει και να αξιολογεί τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία των ενδιαφερομένων, αλλά και στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της από πάσης φύσεως δημόσιες αρχές. Για το σκοπό αυτόν, δύναται να αιτείται τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη Ρ.Α.Ε. τα σχετικά δεδομένα ή να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που τέθηκε υπόψη της εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος της Ρ.Α.Ε.. Η ανωτέρω προθεσμία απάντησης του εν λόγω φορέα δύναται να παραταθεί, μετά από συναίνεση της Ρ.Α.Ε., για διάστημα όχι μεγαλύτερο συνολικά των έξι (6) μηνών.

6. Η Ρ.Α.Ε., κατά τη χορήγηση αδειών παραγωγής, δύναται να θέτει, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους και προϋποθέσεις, προς διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης.

7. Η Ρ.Α.Ε., κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται για χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, διασφαλίζει την τήρηση των όρων του υγιούς ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων και ζητημάτων δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ενέργειας, θέτοντας για το σκοπό αυτόν ειδικούς αντισταθμιστικούς όρους ή περιορισμούς στις χορηγούμενες άδειες και λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο ρυθμιστικό μέτρο.

8. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται να επεκτείνεται, αν αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής ή να τροποποιείται, αν αλλάζουν τα υπόλοιπα στοιχεία της.

9. Η χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

10. (Καταργείται).

11. Εξαιρούνται από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

(α) μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μέχρι 20 KW,

(β) εφεδρικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, ανεξάρτητα από την ισχύ τους, οι οποίοι λειτουργούν μόνο σε περίπτωση διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω βλάβης ή περιορισμών του Συστήματος ή του Δικτύου. Αν οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους, απαιτείται άδεια παραγωγής,

(γ) σταθμοί ισχύος μέχρι 2MW που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς με σκοπούς αποκλειστικά εκπαιδευτικούς ή πειραματικούς,

(δ) σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) για λόγους πιστοποίησης ή μετρήσεων και για όσο χρονικό διάστημα διεξάγονται μετρήσεις ή διενεργείται πιστοποίηση και

(ε) πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις ή μονάδες των οποίων παράγεται ηλεκτρική ενέργεια με μη συμβατικές μεθόδους και ως συνέπεια άσκησης της κύριας δραστηριότητάς τους, άλλης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

12. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. δημιουργείται μητρώο εξαιρέσεων στο οποίο καταγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης για τις περ. α', γ', δ' και ε' της παρ. 10. Ειδικώς οι περιπτώσεις συνδρομής των προϋποθέσεων εξαίρεσης υπό (α), (γ), (δ) και (ε) της παρ. 10 που αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα καταχωρούνται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.) της παρ. 2 του άρθρου 132Α.

Στον Κανονισμό Αδειών που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 135 εξειδικεύεται η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω προϋποθέσεων.

13. Ειδικά για την περίπτωση β' της παραγράφου 10, η συνδρομή των προϋποθέσεων εξαίρεσης, διαπιστώνεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή ΕΔΔΗΕ ή ΕΣΜΗΕ, ανάλογα με το σημείο σύνδεσης του καταναλωτή, και για τον σκοπό αυτό τηρείται από τους αρμόδιους Διαχειριστές Ειδικό Μητρώο Εξαιρέσεων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα τους. Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και εξέτασης των φακέλων καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Διαχειριστή, η οποία εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε. και αναρτάται στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Διαχειριστή.

14. Απαγορεύεται η χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα ή λιγνίτη, καθώς και η τροποποίηση των σχετικών αδειών που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.».

Άρθρο 67

Διαδικασία χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα - Προσθήκη άρθρου 132 Α στο ν. 4001/2011

Μετά το άρθρο 132 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Α αναφορικά με τη δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, ως εξής:

«Άρθρο 132Α

Υποβολή αίτησης, αξιολόγηση και χορήγηση άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 132Δ, η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα χορηγείται από τη Ρ.Α.Ε., για χρονικό διάστημα έως και τριάντα πέντε (35) έτη για καύσιμο φυσικό αέριο και έως είκοσι (20) έτη για καύσιμο μαζούτ και για καύσιμο ντίζελ, κατόπιν υποβολής αίτησης και μπορεί να παραταθεί για ίσο χρόνο, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα και στον Κανονισμό Αδειών, που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 135.

2. Η Ρ.Α.Ε. τηρεί Ηλεκτρονικό Μητρώο Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και στο οποίο καταχωρούνται τα κατωτέρω στοιχεία, αιτήσεις, διαδικασίες και λεπτομέρειες, όπως εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών:

(α) Τα στοιχεία των αδειών παραγωγής, τα στοιχεία μεταβίβασής τους, οι τροποποιήσεις τους, οι παρατάσεις ισχύος, η ανάκληση, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή και γνωστοποίηση μεταβολής των στοιχείων των αδειών παραγωγής.

(β) Τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που εξαιρούνται από τη λήψη Άδειας Παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα στοιχεία των σταθμών τους.

(γ) Τα στοιχεία των αιτήσεων υπό (α), τα στοιχεία των αιτήσεων και προσφορών σύνδεσης προς τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4727/2020 (Α' 184) και επικαιροποιείται κατ' ελάχιστο σε μηνιαία βάση με ευθύνη της Ρ.Α.Ε..

Στο περιεχόμενο του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. παραχωρείται πρόσβαση από τη Ρ.Α.Ε. στους αρμόδιους Διαχειριστές και στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό στα στοιχεία υπό (α) και (β).

3. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38 καθορίζονται τα τέλη για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών υπό τους εξής όρους:

(α) Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή της αίτησης για την έκδοση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας εξήντα (60) ευρώ/MW. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Αδειών και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

(β) Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την παρ. 1 με ανώτατο όριο τις δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ. Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα λόγω αύξησης της μέγιστης ισχύος παραγωγής πέραν του 10% της αρχικά αναγραφείσας στη σχετική άδεια, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει των οριζομένων στην περ. (α) και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο.

4. Η αίτηση για την έκδοση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Ρ.Α.Ε. και διεκπεραιώνεται μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., κατά την παρ. 2, συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών:

(α) Αναλυτική περιγραφή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία περιγράφει τη θέση εγκατάστασης του σταθμού, την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό του, παραθέτει την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής, το καύσιμο και τυχόν εναλλακτικό καύσιμο, τον βαθμό απόδοσης, τις κύριες βοηθητικές καταναλώσεις, τυχόν δεξαμενές υγρών καυσίμων, την υπαγωγή ή μη στην Οδηγία (ΕΕ) 2012/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (L 197/1),

(β) μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από τη συμμετοχή του σε αυτές, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας παραγωγής,

(γ) επιχειρηματικό σχέδιο του έργου, το οποίο συντάσσεται με βάση τα προσδοκώμενα έσοδα του έργου από τη συμμετοχή του στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, τεκμηριώνει το επενδυτικό και λειτουργικό κόστος του έργου και λαμβάνει υπόψη τις πηγές χρηματοδότησης και τις χρηματοροές κατά τη διάρκεια ζωής της επένδυσης, προκειμένου να προσδιορίσει τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης του έργου και των ιδίων κεφαλαίων,

(ε) στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική τους επάρκεια, καθώς και την οικονομική τους επάρκεια, τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης και άλλα οικονομικά στοιχεία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών,

(στ) συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλλει ο αιτών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, Σταθμούς Αποθήκευσης και σταθμούς παραγωγής Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.,

(ζ) αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 38, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3.

5. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 4 και 9 έως 11 του παρόντος και στον Κανονισμό Αδειών,

(β) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω,

(γ) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών.

6. Εφόσον η αίτηση για χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα υποβάλλεται παραδεκτώς, σύμφωνα με τα στοιχεία, τις προϋποθέσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα των παρ. 4, 5 και 9 έως 11, και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε. εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Από την επομένη ημέρα της ανάρτησης της περίληψης

και εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον της Ρ.Α.Ε., σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

7. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών.

8. Η Ρ.Α.Ε. ενημερώνει τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τη Ρ.Α.Ε. και η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

9. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, η Ρ.Α.Ε. δύναται να ζητήσει την παροχή, εντός τακτής προθεσμίας, η οποία υπολογίζεται εντός της προθεσμίας χορήγησης της άδειας παραγωγής της παρ. 12, προσθέτων εγγράφων, στοιχείων και πληροφοριών επί της υποβληθείσας αιτήσεως, αναφορικά με κάθε ζήτημα που κρίνει απαραίτητο, άλλως η αίτηση, με την επιφύλαξη τήρησης των παρ. 3, 4, 5, 9, 10 και 11, θεωρείται πλήρης. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων του πρώτου εδαφίου εντός της τεθείσας προθεσμίας, η Ρ.Α.Ε. απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη.

10. Στην περίπτωση που ο αιτών υποβάλλει εμπρόθεσμα τα στοιχεία των παρ. 4, 5, 9, 10 και 11 και εφόσον μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την υποβολή τους η Ρ.Α.Ε. δεν ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες, η αίτηση θεωρείται πλήρης.

11. Η άδεια παραγωγής εκδίδεται με βάση τα έγγραφα, τα στοιχεία και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, του άρθρου 132 και τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών και εφόσον διαπιστωθεί από τη Ρ.Α.Ε. ότι:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στη Ρ.Α.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία και ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Τεκμηριώνονται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

(βα) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση.

(ββ) Η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης του έργου, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης (IRR) αυτής.

(βγ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του έργου.

(βδ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου, εφαρμοζόμενων αναλογικά των οριζόμενων στο Μέρος 4 του Παραρτήματος 2 της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/2020 «Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» (Β` 5291).

(βε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(βστ) Οι λειτουργικοί περιορισμοί τους οποίους το έργο αναλαμβάνει να ικανοποιήσει, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνδεσή του σε κορεσμένα δίκτυα, εφόσον επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων, συνοδευόμενοι από αποτίμηση της επίπτωσής τους στη δραστηριοποίηση και στο επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

12. Λαμβανομένης υπόψη της περ. (ζ) της παρ. 4, η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα εκδίδεται ή η σχετική αίτηση απορρίπτεται εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για την εν λόγω αίτηση. Εφόσον έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις, η άδεια εκδίδεται ή η αίτηση απορρίπτεται εντός εξήντα (60) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά τις παρ. 5 έως 7.

13. Η άδεια παραγωγής, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ., δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., φέρει ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία έκδοσής της και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα στοιχεία των περ. (α) και (β) της παρ. 4 του άρθρου 132, καθώς και τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) τη διάρκεια ισχύος της,

(β) την ονομαστική ισχύ του σταθμού παραγωγής,

(γ) τη μέγιστη αποδιδόμενη ισχύ στην έξοδο του σταθμού παραγωγής,

(δ) το καύσιμο του σταθμού παραγωγής και το εναλλακτικό καύσιμο, αν υπάρχει,

(ε) τους γενικούς όρους της άδειας παραγωγής και

(στ) τυχόν ειδικούς όρους της άδειας παραγωγής.

14. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, ο αιτών λαμβάνει γνώση μέσω του Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. και η σχετική πράξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε..

15. Κατά τη διαδικασία χορήγησης της άδειας εγκατάστασης, ελέγχεται η συμμόρφωση της θέσης εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου προς τους εκάστοτε ισχύοντες κανόνες χωροθέτησης για βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Άρθρο 68

Ζητήματα σχετικά με τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα- Προσθήκη άρθρου 132B στον ν. 4001/2011

Μετά το άρθρο 132Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132B αναφορικά με τη δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, ως εξής:

«Άρθρο 132B

Παράταση ισχύος, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα. Δικαστικός έλεγχος.

1. Για την παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα εφαρμόζονται το άρθρο 132Α και τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής μπορεί να υποβάλει αίτηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου των δύο τρίτων (2/3) της χρονικής διάρκειας ισχύος της και εφόσον ο σταθμός βρίσκεται σε λειτουργία.

2. Η άδεια παραγωγής τροποποιείται κατόπιν αίτησης του κατόχου της Άδειας, η οποία υποβάλλεται στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ. κατά τη διαδικασία του άρθρου 132Α, καθώς και του Κανονισμού Αδειών και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε.. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ..

3. Ο κάτοχος της άδειας παραγωγής υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη Ρ.Α.Ε., συνυποβάλλοντας τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα, μεταβολές που αφορούν στους όρους, τις προϋποθέσεις και τα στοιχεία που αναγράφονται στη σχετική άδεια, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις του παρόντος και στον Κανονισμό.

4. Δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και η Ρ.Α.Ε. καταχωρεί τη μεταβολή στο Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ, ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική βεβαίωση, όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία:

(α) επωνυμία του κατόχου,

(β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στην άδεια παραγωγής.

Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των άδειών παραγωγής, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τη Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου της άδειας παραγωγής, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς τη Ρ.Α.Ε. το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή, συνοδευόμενη με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών.

5. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα δύναται να ανακληθεί, εφόσον ο κάτοχος της άδειας παραβαίνει τον παρόντα και τον κατ' εξουσιοδότηση αυτού Κανονισμό Αδειών, ή τους όρους, τις προϋποθέσεις ή τους περιορισμούς που προβλέπονται στην άδειά του, καθώς και για τους λόγους που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για την ανάκληση διοικητικών πράξεων.

6. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα μπορεί να τη μεταβιβάσει σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στη Ρ.Α.Ε. από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο για την αξιολόγηση και χορήγηση αδειών παραγωγής από ορυκτά καύσιμα, καθώς και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών.

7. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, καθώς και οι πράξεις τροποποίησης ή μεταβίβασης αυτής εκδίδονται από τον Πρόεδρο της Ρ.Α.Ε.. Η πράξη ανάκλησης της άδειας παραγωγής εκδίδεται από την Ολομέλεια της Ρ.Α.Ε..

8. Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης άδειας παραγωγής, της τροποποίησης, παύσης ισχύος, της ανάκλησης ή της μεταβίβασης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του επόμενου εδαφίου. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης. Επί της αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.».

Άρθρο 69

Κανονισμός Αδειών - Τροποποίηση άρθρου 135 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 135 του ν. 4001/2011 (Α' 179), α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην παρ. 1, οι περ. α), δ) και ε) συμπληρώνονται ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης, η περ. ζ) αντικαθίσταται και προστίθεται περ. η), γ) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 135 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 135

Κανονισμός Αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, Προμήθειας και Εμπορίας (Αγοράς) ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., θεσπίζεται Κανονισμός Αδειών. Πριν από την υποβολή της γνώμης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται ιδίως:

(α) Το περιεχόμενο της αιτήσεως, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής, κυριότητας και διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς, προμήθειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις έκδοσης, δημοσίευσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης των σχετικών αδειών, γνωστοποίησης μεταβολών, καταχώρησης στοιχείων και έκδοσης σχετικών βεβαιώσεων στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται τροποποίηση των αδειών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδειγμάτων, συνοδευτικών εγγράφων και στοιχείων, συμπλήρωσης των αντιστοίχων αιτήσεων και υποβολής προσθέτων εγγράφων, άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια της διαδικασίας εξέτασης της αιτήσεως ή επανεξέτασης της συμμόρφωσης του αιτούντος προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις αναφέρονται ιδίως στη διασφάλιση της πλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης, που τίθενται κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 132, 132Α, 132Β, 133, 134 και 134Α.

(β) Ο τρόπος δημοσίευσής της αιτήσεως, τα πρόσωπα που μπορεί να υποβάλουν αντιρρήσεις και η διαδικασία υποβολής τους. Για τις αντιρρήσεις αυτές αποφασίζει η Ρ.Α.Ε.,
(γ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί ασκήσεως των δικαιωμάτων που παρέχονται με την άδεια,

(δ) ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου από τη Ρ.Α.Ε. της άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχει η άδεια, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης των αδειών, καθώς και κάθε αναγκαία προϋπόθεση και διαδικασία για τη συμμόρφωση των κατόχων των αδειών προς τους όρους της χορηγηθείσας άδειας,

(ε) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και επέκτασης των αδειών, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανακλήσεώς τους, η πρόβλεψη διαδικασιών και χρονικών οροσήμων για τη λήψη λοιπών αδειών ή εγκρίσεων, καθώς και συναφών υποχρεώσεων,

(στ) οι όροι για τη διασφάλιση της παροχής των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 έως και 58, με τον Κανονισμό Αδειών μπορεί να

εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας να ρυθμίζει κάθε ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα ως προς την εκπλήρωση της παροχής των υπηρεσιών αυτών, (ζ) η ανάπτυξη, η δομή, το περιεχόμενο και η τήρηση Μητρώου, το οποίο δύναται να είναι ηλεκτρονικό, των σχετικών αδειών και εξαιρέσεων από τη λήψη τους, τα στοιχεία, η διαδικασία και το αντικείμενο των εγγραφών, αναρτήσεων και δημοσιεύσεων, η διαγραφή στοιχείων και λοιπών καταχωρήσεων, η πρόσβαση σε αυτό, η ανάπτυξη λογισμικών διασύνδεσης με έτερα ηλεκτρονικά συστήματα, όπου αυτό απαιτείται, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια,

(η) κάθε άλλο ειδικό ζήτημα, λεπτομέρεια ή διαδικασία που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό και είναι αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 132, 132Α, 132Β, 133, 134 και 134Α.

2. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζεται το τέλος για την έκδοση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών παραγωγής και αποφάσεων εξαίρεσης, αδειών προμήθειας και εμπορίας και παραγωγής, διανομής και προμήθειας θερμικής ενέργειας καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των αδειών και των εξαιρέσεων αυτών. Η βάση υπολογισμού, καθώς και τα ανώτατα και κατώτατα όρια των τελών αυτών δύναται να καθορίζεται από τον οικείο Κανονισμό, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών του παρόντος πρόσθετες υποχρεώσεις για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις πολέμου ή επιστράτευσης ή ανάγκες της άμυνας της χώρας ή επείγουσα κοινωνική ανάγκη από θεομηνία ή ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

4. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων αδειών με τους ανωτέρω όρους. Οι όροι αυτοί θεωρούνται όροι των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί ή χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος των αποφάσεων της παραγράφου 3.».

Άρθρο 70

Δραστηριότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας- Προσθήκη άρθρου 132 Ε στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Ε, αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ως εξής:

«Άρθρο 132Ε

Άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η δραστηριότητα της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή τα οποία έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή, κατά τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 135Α.

2. Από την υποχρέωση λήψης άδειας αποθήκευσης εξαιρούνται οι Σταθμοί Αποθήκευσης ονομαστικής ισχύος μικρότερης του ενός (1) MW.

3. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται από τη Ρ.Α.Ε. για χρονικό διάστημα έως και είκοσι πέντε (25) ετών και μπορεί να παραταθεί για ίσο χρόνο με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα και στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης, η άδεια αποθήκευσης χορηγείται για χρονικό διάστημα έως και τριάντα πέντε (35) ετών.

4. Η Ρ.Α.Ε. τηρεί Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.) μέσω του οποίου εκδίδονται οι άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και στο οποίο καταχωρούνται τα κατωτέρω στοιχεία, αιτήσεις, διαδικασίες και λεπτομέρειες, όπως εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) Τα στοιχεία των Αδειών Αποθήκευσης, τα στοιχεία μεταβίβασής τους, οι τροποποιήσεις τους, οι παρατάσεις ισχύος, τυχόν ανάκληση, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή και γνωστοποίηση μεταβολής των στοιχείων των Αδειών Αποθήκευσης.

(β) Τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που εξαιρούνται από τη λήψη Άδειας Αποθήκευσης, καθώς και τα στοιχεία των Σταθμών τους.

(γ) Τα στοιχεία των αιτήσεων υπό (α), τα στοιχεία των αιτήσεων και προσφορών σύνδεσης προς τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4727/2020 (Α' 184) και επικαιροποιείται κατ' ελάχιστο σε μηνιαία βάση με ευθύνη της Ρ.Α.Ε..

Στο περιεχόμενο του Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. παραχωρείται πρόσβαση από τη Ρ.Α.Ε. στους αρμόδιους Διαχειριστές και στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό στα στοιχεία υπό (α) και (β).

5. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και οι πράξεις τροποποίησης και μεταβίβασης αυτής εκδίδονται από τον Πρόεδρο της Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση συγκριτικής αξιολόγησης, η Άδεια Αποθήκευσης, καθώς και η πράξη ανάκλησης αυτής εκδίδονται από την Ολομέλεια της Ρ.Α.Ε..

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 38, καθορίζονται τα τέλη για την έκδοση, την παράταση ισχύος, την τροποποίηση και τη μεταβίβαση των Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τα ετήσια τέλη για τη χρήση των Αδειών υπό τους εξής όρους:

(α) Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή εντός κύκλου της αίτησης για τη χορήγηση Άδειας Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 132ΣΤ υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας εξήντα (60) ευρώ/MW μέγιστης ισχύος έγχυσης του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

(β) Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση Άδειας Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εντός κύκλου υποβολής αιτήσεων, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την περ. (α) με ανώτατο όριο τις δύο χιλιάδες τετρακόσια ευρώ (2.400). Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για αύξηση της μέγιστης ισχύος έγχυσης του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας πέραν του δέκα τοις εκατό (10%) της αρχικά αναγραφείσας στην Άδεια Αποθήκευσης, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος

υπολογίζεται βάσει των οριζομένων στην περ. (α) και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο.

8. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί και ελέγχει τη συμμόρφωση των κατόχων Αδειών Αποθήκευσης με τους όρους και τις διαδικασίες του παρόντος και των άρθρων 132ΣΤ και 132Ζ.»

Άρθρο 71

Έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Προσθήκη άρθρου 132ΣΤ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132ΣΤ αναφορικά με την διαδικασία υποβολής αίτησης και έκδοσης άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ως εξής:

«Άρθρο 132ΣΤ

Διαδικασία υποβολής αίτησης, αξιολόγηση και έκδοση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία διεκπεραιώνεται μέσω του ηλεκτρονικού μητρώου της παρ. 4 του άρθρου 132Ε, υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Ρ.Α.Ε. εντός του πρώτου δεκαημέρου εκάστου μηνός (κύκλος υποβολής αιτήσεων ή κύκλος). Με εξαίρεση τις αιτήσεις για τις οποίες συντρέχει λόγος συγκριτικής αξιολόγησης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 12, η εκκρεμότητα εξέτασης των οποίων δεν κωλύει την έναρξη εξέτασης αιτήσεων επόμενου κύκλου, προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου. Η αίτηση του πρώτου εδαφίου συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού αποθήκευσης, η οποία περιγράφει την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό του σταθμού, παραθέτει την εγκατεστημένη ισχύ των κύριων συνιστωσών, τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης, την εγγυημένη χωρητικότητα, την αρχική εγκατεστημένη χωρητικότητα των συστημάτων αποθήκευσης, την ενδεχόμενη αναμενόμενη απώλεια χωρητικότητας κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σταθμού, τον βαθμό και τη μέθοδο αναπλήρωσης αυτής, τον βαθμό απόδοσης φόρτισης, εκφόρτισης και πλήρους κύκλου, τον βαθμό αυτοεκφόρτισης, τις κύριες και βοηθητικές καταναλώσεις και τις προβλεπόμενες αντικαταστάσεις κύριου εξοπλισμού κατά τη διάρκεια ζωής του σταθμού.

(β) Μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από τη συμμετοχή του σε αυτές, κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης.

(γ) Επιχειρηματικό σχέδιο του έργου, το οποίο συντάσσεται με βάση τα προσδοκώμενα έσοδα του έργου από τη συμμετοχή του στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, τεκμηριώνει το επενδυτικό και λειτουργικό κόστος του έργου και λαμβάνει υπόψη τις πηγές χρηματοδότησης και τις χρηματοροές κατά τη διάρκεια λειτουργίας της επένδυσης, προκειμένου να προσδιορίσει τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης του έργου και των ιδίων κεφαλαίων.

(δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική τους επάρκεια, καθώς και την οικονομική τους

επάρκεια, τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης και άλλα οικονομικά στοιχεία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

(ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλλει ο αιτών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμούς αποθήκευσης και σταθμούς παραγωγής ειδικών έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

(στ) Αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 38.

2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω:

(α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 1, στις παρ. 6 έως 8 και στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

(β) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχέψει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω.

(γ) Το προτεινόμενο έργο απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε..

(δ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

3. Εφόσον η αίτηση για χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας υποβάλλεται παραδεκτώς, σύμφωνα με τα στοιχεία και συνοδευτικά έγγραφα των παρ. 1, 2 και 6 έως 8, καθώς και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε. εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Από την επομένη ημέρα της ανάρτησης της περίληψης και εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον της Ρ.Α.Ε., σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

4. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό.

5. Η Ρ.Α.Ε. ενημερώνει τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τη Ρ.Α.Ε. και η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

6. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της αίτησης, η Ρ.Α.Ε. δύναται να ζητήσει την παροχή, εντός τακτής προθεσμίας, η οποία υπολογίζεται εντός της προθεσμίας της παρ. 10 για την έκδοση της άδειας αποθήκευσης, πρόσθετων εγγράφων, στοιχείων και πληροφοριών επί της υποβληθείσας αιτήσεως, αναφορικά με κάθε ζήτημα που κρίνει απαραίτητο, άλλως η αίτηση, με την επιφύλαξη τήρησης των παρ. 1, 2 και 8, θεωρείται πλήρης.

7. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων της παρ. 6 εντός της τεθείσας προθεσμίας, η Ρ.Α.Ε. απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη.

8. Στην περίπτωση που ο αιτών υποβάλει εμπρόθεσμα τα στοιχεία της παρ. 6 και εφόσον μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την υποβολή τους η Ρ.Α.Ε. δεν ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες, η αίτηση θεωρείται πλήρης.

9. Η Άδεια Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εκδίδεται αποκλειστικά για έργα που συνδέονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, με βάση τα έγγραφα, στοιχεία και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης και εφόσον διαπιστωθεί από τη Ρ.Α.Ε. ότι:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στη Ρ.Α.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με:

αα) Την εθνική ασφάλεια,

αβ) τη δημόσια υγεία και ασφάλεια,

αγ) την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Τεκμηριώνονται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

(βα) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση,

(ββ) η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης του έργου, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης (IRR) αυτής,

(βγ) η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του έργου,

(βδ) η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου, εφαρμοζόμενων αναλογικά των οριζόμενων στο Μέρος 4 του Παραρτήματος 2 της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/2020 «Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» (Β` 5291),

(βε) η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ,

(βστ) οι λειτουργικοί περιορισμοί τους οποίους το έργο αναλαμβάνει να ικανοποιήσει, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνδεσή του σε κορεσμένα δίκτυα, εφόσον επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων, συνοδευόμενοι από αποτίμηση της επίπτωσής τους στη δραστηριοποίηση και στο επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

10. Λαμβανομένης υπόψη της περ. (ζ) της παρ. 1, η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εκδίδεται υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και των ειδικότερων προβλέψεων του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης ή η σχετική αίτηση απορρίπτεται εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για την εν λόγω αίτηση. Εφόσον έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις, η απόφαση της Ρ.Α.Ε. εκδίδεται εντός εξήντα (60) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά τις παρ. 3 και 5.

11. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά και καταχωρείται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε., φέρει ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2014/910 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (L 257/73), τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία έκδοσής της και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται η άδεια αποθήκευσης,

- (β) τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης,
- (γ) τη μέγιστη ισχύ έγχυσης του σταθμού αποθήκευσης,
- (δ) τη μέγιστη ισχύ απορρόφησης του σταθμού αποθήκευσης,
- (ε) την εγκατεστημένη χωρητικότητα του σταθμού αποθήκευσης,
- (στ) την εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα του σταθμού αποθήκευσης,
- (ζ) την τεχνολογία των αποθηκευτικών συστημάτων του σταθμού αποθήκευσης, στο επίπεδο που απαιτείται ώστε να καθοδηγήσει τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας,
- (η) τους γενικούς όρους της άδειας αποθήκευσης και
- (θ) τυχόν ειδικούς όρους της άδειας αποθήκευσης.

12. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεων για χορήγηση ή τροποποίηση άδειας αποθήκευσης εντός του ίδιου κύκλου υποβολής αιτήσεων που παρουσιάζουν εδαφική επικάλυψη και εφόσον δεν συντρέχει υποχρέωση προτεραιότητας εξέτασης βάσει των κείμενων διατάξεων, η Ρ.Α.Ε. ζητά από τους αιτούντες τη διευθέτηση της εδαφικής επικάλυψης εντός τακτής προθεσμίας, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Σε περίπτωση αδυναμίας διευθέτησης της εδαφικής επικάλυψης, η Ρ.Α.Ε. προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση και οι αιτήσεις που αφορούν τα εμπλεκόμενα έργα εξετάζονται βάσει κριτηρίων, όπως η τεκμηρίωση κυριότητας ή κατοχής ή νόμιμης χρήσης, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, μέχρι την έκδοση του οποίου κατά τη συγκριτική αξιολόγηση εφαρμόζονται αναλογικά οι σχετικές διατάξεις της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/2020.»

Άρθρο 72

Ζητήματα των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 132Z στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132Z, αναφορικά με διάφορα ζητήματα των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, ως εξής:

«Άρθρο 132Z

Παράταση ισχύος, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση αδειών αποθήκευσης.
Δικαστικός έλεγχος.

1. Μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου των δύο τρίτων (2/3) της χρονικής διάρκειας ισχύος της άδειας αποθήκευσης και εφόσον ο σταθμός αποθήκευσης βρίσκεται σε λειτουργία, ο κάτοχος άδειας αποθήκευσης μπορεί να υποβάλει αίτηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της.
2. Για τη χορήγηση παράτασης της διάρκειας ισχύος της άδειας αποθήκευσης εφαρμόζονται το άρθρο 132ΣΤ και τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.
3. Η άδεια αποθήκευσης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του κατόχου της, η οποία υποβάλλεται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., εντός κύκλου, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παρ. 5, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, κατά τη διαδικασία του άρθρου 132ΣΤ για τη χορήγησή της, καθώς και του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε.. Η αίτηση για τροποποίηση άδειας αποθήκευσης εντός κύκλου συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του τέλους της περ. (στ) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ. Για την αποδοχή τροποποίησης άδειας αποθήκευσης καταβάλλεται το τέλος της περ. (β) της παρ. 6

του άρθρου 132Ε. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε..

4. Ο κάτοχος της άδειας αποθήκευσης υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη Ρ.Α.Ε., συνυποβάλλοντας τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα, μεταβολές που αφορούν στους όρους, τις προϋποθέσεις και τα στοιχεία που αναγράφονται στη σχετική άδεια, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις του παρόντος και στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

5. Η άδεια αποθήκευσης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., εκτός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, στις ακόλουθες περιπτώσεις και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης:

(α) μείωσης των ορίων του πολυγώνου της εγκατάστασης, εφόσον το τροποποιημένο πολύγωνο αποτελεί υποσύνολο του αρχικού πολυγώνου,

(β) μείωσης ή αύξησης της μέγιστης ισχύος έγχυσης του σταθμού αποθήκευσης ή της μέγιστης ισχύος απορρόφησης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του δέκα τοις εκατό (10%) της αντίστοιχης τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης,

(γ) μείωσης ή αύξησης της εγκατεστημένης χωρητικότητας του σταθμού αποθήκευσης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης,

(δ) μείωσης ή αύξησης της εγγυημένης (ωφέλιμης) χωρητικότητας του σταθμού αποθήκευσης σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του δέκα τοις εκατό (10%) της τιμής της αρχικής άδειας αποθήκευσης.

6. Δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας αποθήκευσης κατά την έννοια των παρ. 3 και 5 και η Ρ.Α.Ε. καταχωρεί τη μεταβολή στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική άδεια, όταν μεταβάλλονται τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) η επωνυμία του κατόχου,

(β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στην άδεια αποθήκευσης.

Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των αδειών παραγωγής, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τη Ρ.Α.Ε.. Ειδικά σε περίπτωση μεταβολής μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου της άδειας αποθήκευσης, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς τη Ρ.Α.Ε., το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή, συνοδευόμενη με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης.

7. Η χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λάβει άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. Η άδεια αποθήκευσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν:

(α) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, ο κάτοχος της άδειας, εφόσον υποχρεούται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). Τα αποδεικτικά υποβολής κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και καταχωρούνται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.. Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) ακόμη μήνες.

(β) Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της δεν έχει υποβληθεί αίτηση στον αρμόδιο διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

8. Η άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δύναται να ανακληθεί, εφόσον ο κάτοχος της άδειας παραβαίνει τον παρόντα νόμο και τον κατ' εξουσιοδότηση αυτού Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης, ή τους όρους, τις προϋποθέσεις ή τους περιορισμούς που προβλέπονται στην άδειά του, καθώς και για τους λόγους που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για την ανάκληση διοικητικών πράξεων.

9. Ο κάτοχος άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να μεταβιβάζει τη άδειά του σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στη Ρ.Α.Ε. από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα για την αξιολόγηση και χορήγηση αδειών αποθήκευσης, καθώς και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών της παρ. 6.

10. Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, της τροποποίησης, παύσης ισχύος, της ανάκλησης ή της μεταβίβασης άδειας αποθήκευσης, χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του επόμενου εδαφίου. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης. Επί της αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.».

Άρθρο 73

Κανονισμός αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Προσθήκη άρθρου 135 Α στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) και μετά το άρθρο 135, προστίθεται άρθρο 135Α για τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ως εξής:

«Άρθρο 135Α

Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., εκδίδεται Κανονισμός Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Πριν από την υποβολή της γνώμης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Ρ.Α.Ε. διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους. Με τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης δύναται να ρυθμίζονται και να εξειδικεύονται ιδίως:

(α) Το περιεχόμενο των αιτήσεων, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και τα υποβαλλόμενα έγγραφα και στοιχεία που προβλέπονται στα άρθρα 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η,

(β) οι όροι, προϋποθέσεις, τα κριτήρια και οι διαδικασίες υποβολής, εξέτασης, αξιολόγησης και δημοσίευσης των αιτήσεων και των τυχόν υποβαλλόμενων επί αυτών αντιρρήσεων, καθώς και έκδοσης, δημοσίευσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης αδειών αποθήκευσης, γνωστοποίησης μεταβολών, καταχώρησης στοιχείων και έκδοσης σχετικών βεβαιώσεων μεταβολής των στοιχείων των αδειών στις περιπτώσεις που

δεν απαιτείται τροποποίηση των αδειών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδειγμάτων, συνοδευτικών εγγράφων και στοιχείων, συμπλήρωσης των αντιστοίχων αιτήσεων και υποβολής προσθέτων εγγράφων, άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια,

(γ) η ανάπτυξη, η δομή, το περιεχόμενο και η τήρηση του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), τα στοιχεία, η διαδικασία και το αντικείμενο των εγγραφών, αναρτήσεων και δημοσιεύσεων, η διαγραφή στοιχείων και λοιπών καταχωρήσεων από το Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε., η πρόσβαση σε αυτό, η ανάπτυξη λογισμικών διασύνδεσης με έτερα ηλεκτρονικά συστήματα, όπου αυτό απαιτείται, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια,

(δ) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των κατόχων των αδειών αποθήκευσης, η παρακολούθηση και ο έλεγχος από τη Ρ.Α.Ε. της τήρησης και άσκησης αυτών, αντίστοιχα, η πρόβλεψη διαδικασιών και χρονικών οροσήμων για τη λήψη λοιπών αδειών ή εγκρίσεων που προβλέπονται από τα άρθρα 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η, καθώς και συναφών υποχρεώσεων, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των όρων χορήγησης των αδειών αποθήκευσης, καθώς και κάθε αναγκαία προϋπόθεση και διαδικασία για τη συμμόρφωση των κατόχων των αδειών,

(ε) η βάση υπολογισμού, καθώς και τα ανώτατα και κατώτατα όρια των τελών της παρ. 6 του άρθρου 132Ε για την έκδοση, παράταση ισχύος, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των ετησίων τελών για τη χρήση των αδειών αυτών κατά το άρθρο 38,

(στ) κάθε άλλο ειδικό ζήτημα, λεπτομέρεια και διαδικασία που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό, για την εφαρμογή των άρθρων 132Ε, 132ΣΤ, 132Ζ και 132Η.

2. Με τον Κανονισμό δύναται να μεταβάλλεται και να αναστέλλεται το χρονικό διάστημα υποβολής αιτήσεων για χορήγηση και τροποποίηση αδειών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και να προβλέπονται ειδικοί όροι για σταθμούς αποθήκευσης, οι οποίοι αποτυπώνονται στις αντίστοιχες άδειες.

3. Με απόφασή της, η Ρ.Α.Ε. δύναται να εξειδικεύει και να καθορίζει τις λεπτομέρειες που αφορούν τεχνικά ζητήματα και ειδικότερα θέματα για την αξιολόγηση των αιτήσεων επί της έκδοσης, παράτασης ισχύος, τροποποίησης, μεταβίβασης και ανάκλησης αδειών και συναφών θεμάτων κατά την παρ. 1.».

Άρθρο 74

Ρυθμίσεις για τον λογιστικό διαχωρισμό των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας- Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 22 του ν. 4001/2011

Η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται ως προς την προσθήκη της δραστηριότητας της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής,

μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, προμήθειας ή/και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ).».

Άρθρο 75

Τήρηση λογαριασμών-Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 141 του ν. 4001/2011

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται: α) ως προς την προσθήκη της δραστηριότητας της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, β) ως προς την αντικατάσταση της φράσης «ολοκληρωμένες επιχειρήσεις» από τη φράση «επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας» και γ) ως προς τη διαγραφή της διακριτής αναφοράς σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες πελάτες και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και προμήθειας, καθώς και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Στους λογαριασμούς αυτούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς Συστήματος Μεταφοράς και Δικτύου Διανομής. Οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, για κάθε χωριστή δραστηριότητα.».

Άρθρο 76

Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α' –Προσθήκη άρθρων 132 Γ και 132Η στον ν. 4001/2011

1. Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 132 Γ με μεταβατικές διατάξεις για τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα ως εξής:

«Άρθρο 132Γ

Μεταβατικές διατάξεις ως προς άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα

1. Ως προς τις εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα δυνάμει της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης «Κανονισμός αδειών παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (Έκδοση 1)» (Β' 1498), εφαρμόζονται τα άρθρα 132Α και 132Β. Η διάρκεια ισχύος των αδειών του πρώτου εδαφίου, η έναρξη της οποίας είναι η ημερομηνία έκδοσης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκάστης εκ των σχετικών αδειών, τροποποιείται αυτοδίκαια ως προς τη λήξη της σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 132Α.

2. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τις διατάξεις του παρόντος και τα άρθρα 132, 132Α και 132Β.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ορυκτά Καύσιμα (Η.Μ.Π.Η.Εν.Ο.Κ.), οι αιτήσεις των άρθρων 132Α και 132Β και τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία υποβάλλονται σε φυσική μορφή στη Ρ.Α.Ε., εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων αυτών, για τη χορήγηση, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση των σχετικών αδειών.».

2. Στον ν. 4001/2011 προστίθεται άρθρο 132Η με μεταβατικές διατάξεις για τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν χορηγηθεί για την άσκηση δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, ως εξής:

«Άρθρο 132Η

Μεταβατικές διατάξεις ως προς άδειες για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Ως προς τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν χορηγηθεί για την άσκηση δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, δυνάμει της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/08.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης «Κανονισμός αδειών παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (Έκδοση 1)» (Β' 1498/08.12.2000) και βρίσκονται σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και τις εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση σχετικών αδειών, εφαρμόζονται τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ. Ειδικά η παρ. 7 του άρθρου 132Ζ, ως προς τις εκδοθείσες, δυνάμει της απόφασης του πρώτου εδαφίου και εν ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος άδειες, τίθεται σε εφαρμογή από την 1η.7.2022 και οι προθεσμίες αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία αυτή. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ρ.Α.Ε., με ανακοίνωσή της την οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, αναρτά κατάλογο των αδειών και των αιτήσεων της παρ. 1.

2. Εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της Ρ.Α.Ε., οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1 υποβάλλουν αίτηση για την προσαρμογή των αδειών αυτών προς τα άρθρα 132Ε, 132ΣΤ και 132Ζ, υποβάλλοντας το σύνολο των προβλεπόμενων σε αυτά εγγράφων και στοιχείων για την έκδοση άδειας αποθήκευσης, εκτός του αποδεικτικού καταβολής του τέλους της περ. (στ) της παρ. 1 του άρθρου 132ΣΤ. Η διάρκεια ισχύος των αδειών της παρ. 1, η έναρξη της οποίας είναι η ημερομηνία έκδοσης, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκάστης εκ των σχετικών αδειών, τροποποιείται αυτοδίκαια ως προς τη λήξη της σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 132Ε.

3. Εντός τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση της Ρ.Α.Ε., οι ενδιαφερόμενοι επί εκκρεμών αιτήσεων της παρ. 1 οφείλουν να τις συμπληρώσουν και να υποβάλουν το σύνολο των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων των άρθρων 132Ε, 132ΣΤ και 132Ζ, σύμφωνα με τα οποία αξιολογούνται για την έκδοση αδειών αποθήκευσης.

4. Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης ή των συνυποβαλλόμενων εγγράφων και στοιχείων εντός των προθεσμιών και κατά τη διαδικασία των παρ. 2 και 3, η Ρ.Α.Ε. ανακαλεί την άδεια ή απορρίπτει την αίτηση, αντίστοιχα, εντός του χρονικού διαστήματος της παρ. 10 του άρθρου 132Ε..

5. Η διαδικασία και τα στοιχεία των παρ. 1 έως 4 δύναται να συμπληρώνονται και να εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α.

6. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/08.12.2000 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης «Κανονισμός αδειών παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (Έκδοση 1)» (Β' 1498), για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ.

7. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.), οι αιτήσεις των άρθρων 132Ε έως 132Ζ και τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία υποβάλλονται σε φυσική μορφή στη Ρ.Α.Ε., εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων αυτών και των οριζόμενων στην παρ. 6 του παρόντος, για τη χορήγηση, τροποποίηση, παύση, ανάκληση και μεταβίβαση των σχετικών αδειών.».

Άρθρο 77

Εξουσιοδοτική διάταξη Κεφαλαίου Α'-Προσθήκη άρθρου 132Δ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) μετά το άρθρο 132Γ προστίθεται άρθρο 132 Δ με εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα ως εξής:

«Άρθρο 132Δ

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιείται η μέγιστη διάρκεια ισχύος των αδειών παραγωγής υγρών ορυκτών καυσίμων, σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους για την ενέργεια και το κλίμα, με σκοπό τη μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και την υποκατάσταση των σχετικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ Α.Π.Ε. ΚΑΙ Σ.Η.Θ.Υ.Α. ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4685/2020

Άρθρο 78

Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης – Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 5 προστίθεται περ. (ι), β) μετά την παρ. 11, προστίθενται παρ. 11Α και 11Β, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Ορισμοί

1. Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Άδεια Παραγωγής: Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει.

2. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Βεβαίωση: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, πιστοποιεί την καταχώρηση του αιτούντος στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις.

3. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων: Η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19, πιστοποιεί την καταχώρηση του κατόχου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση για Ειδικά Έργα και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις.

4. Διαδικασία Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση ή Διαδικασία Αδειοδότησης: Η διαδικασία, η οποία άρχεται με την υποβολή αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19 κατά περίπτωση και ολοκληρώνεται με την έκδοση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων από τον Φορέα Αδειοδότησης, αντίστοιχα.

5. Ειδικά Έργα:

(α) οι Υβριδικοί Σταθμοί, σύμφωνα με την παράγραφο 28 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει,

(β) οι σταθμοί Σ.Η.Θ.Υ.Α. Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των τριανταπέντε (35) MW,

(γ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση γεωθερμικής ενέργειας,

(δ) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που περιλαμβάνονται στην κατηγορία με α/α 17 του πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149),

(ε) οι ηλιοθερμικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στα δίκτυα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών,

(στ) τα Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα,

(ζ) τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων, σύμφωνα με την παράγραφο 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα (150) MW,

(η) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλάσσιου καλωδίου,

(θ) οι Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των δεκαπέντε (15) MW.

(ι) οι σταθμοί παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο, κατά την έννοια της παρ. 13 του παρόντος.

6. Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (ΗΜΠΗΕ Α.Π.Ε.-Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ΗΜΠΗΕ) ή Ηλεκτρονικό Μητρώο: Το ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Φορέας Αδειοδότησης και στο οποίο καταχωρούνται οι αιτήσεις και μέσω του οποίου εκδίδονται οι Βεβαιώσεις και οι Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων. Το μητρώο αυτό διαλειτουργεί με συστήματα των λοιπών φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και με συστήματα των αρμόδιων Διαχειριστών σύμφωνα με τα

οριζόμενα στα άρθρα 47 και 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Η ημερομηνία πλήρους λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου συμπίπτει με την ημερομηνία ανάρτησης της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης, η οποία βεβαιώνει την πλήρη λειτουργία αυτού. Η απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

7. Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα: Αιολικά πάρκα, τα οποία εγκαθίστανται εντός του θαλάσσιου χώρου.

8. Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων ή Κανονισμός Βεβαιώσεων: Ο Κανονισμός του άρθρου 18.

9. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού Α.Π.Ε. ή Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής: Η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από σταθμό Α.Π.Ε. στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μέχρι ποσοστού 5%, εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά περίπτωση στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών. Με τον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 μπορεί να μεταβάλλεται το ποσοστό των προηγούμενων εδαφίων και να ορίζεται οποιαδήποτε σχετική λεπτομέρεια.

10. Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης: Το τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 12.

11. Φορέας Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση ή Φορέας Αδειοδότησης: Ο φορέας, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έκδοση της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως ορίζεται στο άρθρο 20.

11Α. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, χωρίς να έχει δυνατότητα να απορροφά ενέργεια από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται για σκοπούς αποθήκευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 11Β.

11Β. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, ο οποίος έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α.

12. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύουν.».

Άρθρο 79

Βεβαίωση Παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 11 του ν. 4685/2020 (Α' 92) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 6 προστίθεται περ. (ι), γ), στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 προστίθεται η βεβαίωση για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 12 και 13 του άρθρου 10, εφόσον πρόκειται για φωτοβολταϊκό σταθμό παραγωγής, δ) στην παρ. 10

προστίθενται περ. (δ) και (ε), ε) στην παρ. 15 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11

Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΥΘΥΑ

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή έχουν νομίμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει, καθώς και σε όσους έχει χορηγηθεί και ισχύει κατά τη δημοσίευση ή χορηγείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται και στους σταθμούς των παραγράφων 12 και 13 του άρθρου 10, αντίστοιχα, υπό την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος και των άρθρων 11Β, 14, 16, 18, 19 και 19Α.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, νοείται η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων αντίστοιχα κατά τις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.

Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, οι οποίες αναφέρονται στην Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας νοείται ότι αναφέρονται και στη Βεβαίωση, καθώς και στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

2. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Α' Φάση κατόπιν υποβολής αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά από την πρώτη έως και τη δεκάτη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων ή κύκλος). Με εξαίρεση τις αιτήσεις Ειδικών Έργων και τις αιτήσεις για τις οποίες συντρέχει λόγος συγκριτικής αξιολόγησης, η εκκρεμότητα εξέτασης των οποίων δεν κωλύει την έναρξη εξέτασης αιτήσεων επόμενου κύκλου, προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου.

Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κωδικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω:

(α) Είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

(β) Συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης του εφάπαξ τέλους του άρθρου 16.

(γ) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω.

(δ) Το προτεινόμενο έργο απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου.

(ε) Αναφέρονται το προτεινόμενο σημείο και ο τρόπος διασύνδεσης στο Σύστημα για σταθμούς που εγκαθίστανται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο, εφόσον η σύνδεσή τους προβλέπεται να γίνει εκτός του κορεσμένου δικτύου.

(στ) Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του αιτούντος του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ' του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις.

(ζ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

4. Εφόσον η αίτηση της παραγράφου 2 υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κύκλου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας δύναται εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη και απορρίπτεται.

Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ανάρτηση της περίληψης, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αντίρρηση ενώπιον του Φορέα Αδειοδότησης σε σχέση με αίτηση που υποβλήθηκε. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους.

Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες και η σχετική πράξη γνωστοποιείται στον αιτούντα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Ο Φορέας Αδειοδότησης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί κατά της αίτησής του. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων αυτών εντός προθεσμίας που τάσσεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

Σε περίπτωση διαδικασίας ελέγχου αντιρρήσεων κατά τα ανωτέρω, συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου.

5. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω:

(α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στον Φορέα Αδειοδότησης με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με:

i) Την εθνική ασφάλεια, ii) Τη δημόσια υγεία και ασφάλεια.

(β) Η θέση εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου τελεί σε συμμόρφωση με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο. Ο Φορέας αναρτά τις περιοχές αυτές στο γεωπληροφοριακό του σύστημα συνεργαζόμενος με τις αρμόδιες περιβαλλοντικές υπηρεσίες.

(γ) Τηρούνται οι περιορισμοί χωροθέτησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13.

(δ) Η σύνδεση του έργου δεν αφορά περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 14.

(ε) Δεν υφίσταται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 15.

(στ) Υποβάλλεται αποδεικτικό καταβολής του τέλους, σύμφωνα με του άρθρο 17.

6. Λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 1 του άρθρου 17, η Βεβαίωση εκδίδεται ή απορρίπτεται η σχετική αίτηση εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός είκοσι (20) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων ή την υποβολή των απόψεών του εντός της παραπάνω προθεσμίας κατά την παράγραφο 4.

Η Βεβαίωση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Η Βεβαίωση φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) Το όνομα/επωνυμία του καταχωρούμενου Παραγωγού ή Αυτοπαραγωγού.

β) Την τεχνολογία ή μορφή Α.Π.Ε. ή και το πρωτογενές καύσιμο προκειμένου για σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α..

γ) Την Εγκατεστημένη Ισχύ και τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής του σταθμού.

δ) Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, τον αριθμό των ανεμογεννητριών (Α/Γ) και τη διάμετρο της φτερωτής της κάθε ανεμογεννήτριας, καθώς και τον αριθμό των ισοδυνάμων τυπικών ανεμογεννητριών που αντιστοιχούν στο πλήθος και τα χαρακτηριστικά των Α/Γ του έργου, για τον υπολογισμό του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ εγκατάστασής τους.

ε) Τη θέση εγκατάστασης του σταθμού.

στ) Τη διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης.

ζ) Τους γενικούς όρους.

η) Τυχόν ειδικούς όρους.

ι) Ειδικά για τους σταθμούς της παραγράφου 12 του άρθρου 10, επιπλέον των ανωτέρω που αφορούν τις μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του σταθμού, διακριτά την τεχνολογία, την εγκατεστημένη και την εγγυημένη χωρητικότητα των διατάξεων αποθήκευσης, κατά την έννοια των περ. (λζ) έως (λη) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

7. Σε περίπτωση απόρριψης από τον Φορέα Αδειοδότησης αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, ο αιτών λαμβάνει γνώση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η σχετική πράξη δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Κατά της χορήγησης ή της άρνησης χορήγησης, της τροποποίησης, παύσης ισχύος ή της ανάκλησης Βεβαίωσης, Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής χωρεί αίτηση αναθεώρησης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης. Η προηγούμενη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης έχει χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής και είναι αναγκαία προϋπόθεση για το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος του επόμενου εδαφίου. Η απόφαση που εκδίδεται επί της αίτησης αναθεώρησης προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το ένδικο βοήθημα της αίτησης ακύρωσης. Επί της αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σε περίπτωση αίτησης αναθεώρησης συνεχίζει να δεσμεύεται ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασής της.

Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, νέα αίτηση για την ίδια θέση ή τμήμα αυτής και για σταθμό ίδιας τεχνολογίας επιτρέπεται από τον ίδιο αιτούντα ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στη μετοχική/εταιρική σύνθεση του αιτούντος, μετά την παρέλευση δύο (2) κύκλων από τη γνωστοποίηση της απόρριψης της αίτησης.

8. Ο κύριος ή επικαρπωτής με βάση νόμιμο τίτλο, του συνόλου ή τμήματος ιδιωτικής έκτασης, για την οποία έχει εκδοθεί Βεβαίωση για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ή Βεβαίωση για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 12 και 13 του άρθρου 10, εφόσον πρόκειται για φωτοβολταϊκό σταθμό παραγωγής και ο οποίος αμφισβητεί το δικαίωμα του δικαιούχου Βεβαίωσης σε νόμιμη χρήση της έκτασης αυτής μπορεί να καταθέσει αίτηση εντός της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων του επόμενου κύκλου από την έκδοση της Βεβαίωσης, κατ' εξαίρεση του δικαιώματος αίτησης αναθεώρησης της προηγούμενης παραγράφου 7, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος για τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της αίτησης και της χορήγησης της Βεβαίωσης και λαμβάνει χώρα συγκριτική αξιολόγηση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Σε περίπτωση πρόκρισης του σταθμού του ιδιοκτήτη, καταβολής του τέλους του άρθρου 17 και έκδοσης Βεβαίωσης για το νέο σταθμό, ανακαλείται η προηγουμένως εκδοθείσα Βεβαίωση και όσες άδειες έχουν εκδοθεί και αφορούν στο έργο.

Σε περίπτωση πρόκρισης του ιδιοκτήτη κατά τα ανωτέρω, η Βεβαίωση δύναται να εκδοθεί στο όνομα προσώπου στο οποίο ο ιδιοκτήτης έχει μισθώσει το χώρο βάσει μισθωτηρίου που έχει περιβληθεί τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας. Στην τελευταία περίπτωση εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 5 και καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 από τον μισθωτή σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

Από τις διατάξεις του παρόντος δεν καταλαμβάνονται οι δημοτικές εκτάσεις.

Οι διατάξεις της παρούσας καταλαμβάνουν τις αιτήσεις χορήγησης αδειών παραγωγής ή Βεβαιώσεων από τον κύκλο Δεκεμβρίου 2019 και έπειτα.

9. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εντός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παραγράφου 10.

Στις περιπτώσεις τροποποιήσεων εντός κύκλου συμπεριλαμβάνονται και οι περιπτώσεις αποξήλωσης και αντικατάστασης του σταθμού Α.Π.Ε..

10. Η Βεβαίωση τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο εκτός κύκλου, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων:

α) σε περιπτώσεις μείωσης των ορίων του πολυγώνου εγκατάστασης,

β) σε περιπτώσεις μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής,

γ) σε περιπτώσεις αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος ή της μέγιστης ισχύος παραγωγής, σε ποσοστό μέχρι και 10% της αρχικής Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης, με την επιφύλαξη του άρθρου 14,

δ) σε περιπτώσεις προσθήκης διατάξεων αποθήκευσης σε σταθμό παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., προκειμένου για την υπαγωγή του στην περίπτωση της παρ. 12 του άρθρου 10, καθώς και σε περιπτώσεις αφαίρεσης των διατάξεων αποθήκευσης,

ε) για τους σταθμούς της παρ. 12 του άρθρου 10, σε κάθε μια από τις περιπτώσεις τροποποίησης της εγκατεστημένης και της εγγυημένης χωρητικότητας των διατάξεων αποθήκευσης, καθώς και της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) της αντίστοιχης τιμής της αρχικής Βεβαίωσης και υπό την προϋπόθεση μη αύξησης του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας.

11. Δεν επιτρέπεται τροποποίηση Βεβαίωσης ως προς την πρωτογενή μορφή Α.Π.Ε..

12. Η αίτηση για τροποποίηση Βεβαίωσης εντός κύκλου συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του προβλεπόμενου τέλους του άρθρου 16. Για την αποδοχή τροποποίησης Βεβαίωσης καταβάλλεται το τέλος του άρθρου 17 μόνο στην περίπτωση επαύξησης της αναγραφόμενης μέγιστης ισχύος παραγωγής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 17 παράγραφος 1(β). Στην περίπτωση αυτή το τέλος καταβάλλεται εφάπαξ.

13. Η τροποποίηση εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Η ισχύς της τροποποίησης άρχεται από την αποτύπωση της μεταβολής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

14. Δεν απαιτείται τροποποίηση κατά την έννοια των παραγράφων 9 έως 11 και ο Φορέας Αδειοδότησης καταχωρεί τη μεταβολή ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, τη σχετική Βεβαίωση όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία:

α) η επωνυμία του κατόχου,

β) η νομική μορφή του κατόχου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στη Βεβαίωση. Σε περίπτωση μεταβολής μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου Βεβαίωσης, ο τελευταίος οφείλει να προβεί σε σχετική γνωστοποίηση προς τον Φορέα Αδειοδότησης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σχετική μεταβολή συνοδευόμενη με όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Η γνωστοποίηση συνοδεύεται από την Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του κατόχου του άρθρου 7 παράγραφος 3α εδάφιο δ του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει, για τις περιπτώσεις σταθμών που αφορά, κατά τις κείμενες διατάξεις, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχει λόγος να εισαχθεί ειδικός όρος στη Βεβαίωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3α του ν. 4414/2016 και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

15. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να προβαίνει σε κατάτμηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής σε επιμέρους σταθμούς που ανήκουν στον ίδιο κατόπιν απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης άπαξ και εφόσον τα νέα πολύγωνα εγκατάστασης των σταθμών που προκύπτουν είναι υποσύνολα του αρχικού και δεν προκύπτουν σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ισχύος παραγωγής για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. υπό το εκάστοτε καθεστώς στήριξης αυτών. Σε περίπτωση κατάτμησης της Άδειας Παραγωγής εκδίδονται αντίστοιχες Βεβαιώσεις.

Δεν επιτρέπεται κατάτμηση για σταθμούς των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10.

Κατόπιν σχετικού αιτήματος το οποίο υποβάλλεται άπαξ, ο Φορέας Αδειοδότησης μπορεί να προβαίνει σε συνένωση περισσότερων Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων μεταξύ τους ή με Άδεια ή Άδειες Παραγωγής ή περισσότερων Αδειών Παραγωγής, σύμφωνα με τα

ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) οι επιμέρους σταθμοί ανήκουν στον ίδιο αιτούντα κάτοχο,
- β) οι επιμέρους σταθμοί είναι της ίδιας τεχνολογίας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.,
- γ) δεν έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς,
- δ) οι επιμέρους σταθμοί βρίσκονται στο ίδιο στάδιο αδειοδοτικής διαδικασίας (ΑΕΠΟ ή οριστική προσφορά σύνδεσης),
- ε) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει επιλεγεί για ενίσχυση σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφοράς του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149),
- στ) για κανέναν από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει συναφθεί Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης,
- ζ) κανένας από τους επιμέρους σταθμούς δεν έχει τεθεί σε λειτουργία,
- η) η σύνδεση των επιμέρους σταθμών με το Δίκτυο ή το Σύστημα προβλέπεται να γίνεται σε κοινό σημείο σύνδεσης,
- θ) το έργο που προκύπτει λόγω της συνένωσης δεν μεταπίπτει στην κατηγορία των Ειδικών Έργων.

Σε περίπτωση συνένωσης Άδειας ή Αδειών Παραγωγής μεταξύ τους ή με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται, αντιστοίχως, Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Η διάρκεια ισχύος της νέας Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εκκινεί από την ημερομηνία έκδοσης της παλαιότερης Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων εξ αυτών που συνενώνονται και οι προθεσμίες για την πλήρωση των οροσήμων του άρθρου 12 ταυτίζονται με αυτές που αντιστοιχούν στην παλαιότερη Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων.

Μετά την ανωτέρω συνένωση δεν επιτρέπεται η εκ νέου διάσπαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

16. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να μεταβιβάζει τη Βεβαίωση ή την Άδεια Παραγωγής του σε άλλα πρόσωπα, εφόσον υποβληθεί οποτεδήποτε αίτηση στον Φορέα Αδειοδότησης από τον ίδιο και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο για τις αιτήσεις χορήγησης Βεβαίωσης και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών του άρθρου 12. Σε περίπτωση κατά την οποία γίνεται αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η εν λόγω Άδεια αντικαθίσταται από τη Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται ηλεκτρονικά στο όνομα του νέου κατόχου.

17. Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων των Αδειών Παραγωγής του παρόντος, για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 19, οι κάτοχοι αυτών προβαίνουν οποτεδήποτε σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής στοιχείων προς τον Φορέα Αδειοδότησης.

18. Στον Κανονισμό του άρθρου 18 εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, των άρθρων 11 έως και 17, καθώς και των άρθρων 19 και 22 έως και 25.».

Άρθρο 80

Ειδικοί όροι λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 11B στον ν. 4685/2020

Μετά το άρθρο 11Α του ν. 4685/2020 (Α' 92), προστίθεται άρθρο 11B αναφορικά με την προσθήκη ειδικών όρων λειτουργίας των σταθμών παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας της παρ. 12 του άρθρου 10, ως εξής:

«Άρθρο 11B

Ειδικοί όροι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο

«1. Οι κάτοχοι Βεβαιώσεων που αφορούν σταθμούς της παρ. 12 του άρθρου 10 δύνανται να συνάπτουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή να συμμετέχουν στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185), σύμφωνα με το άρθρο 12α του ν. 4414/2016.

2. Οι σταθμοί της παρ. 12 του άρθρου 10 δεν απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, παρά μόνο για την εξυπηρέτηση των βοηθητικών τους καταναλώσεων και, κατά τη λειτουργία τους, δεν υπερβαίνουν τη Μέγιστη Ισχύ Παραγωγής, όπως αυτή αναγράφεται στη Βεβαίωση.».

Άρθρο 81

Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα-Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 του ν. 4685/2020

Η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92) τροποποιείται: α) στο δεύτερο εδάφιο ως προς την προσθήκη των σταθμών των παρ. 12 και 13 του άρθρου 10, β) με την προσθήκη τρίτου εδαφίου και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι περιοχές με κορεσμένα δίκτυα και η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία εκδίδεται μέχρι τον Νοέμβριο κάθε έτους, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή ή κοινή εισήγηση των αρμόδιων Διαχειριστών, η οποία υποβάλλεται στη Ρ.Α.Ε. μέχρι τον Σεπτέμβριο κάθε έτους.

Η απόφαση της Ρ.Α.Ε. περιλαμβάνει μία σαφώς ορισμένη περιοχή του Δικτύου ή/και του Συστήματος που είναι κορεσμένη και καθορίζει την τυχόν δυνατότητα απορρόφησης ισχύος ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., συμπεριλαμβανομένων των σταθμών των παρ. 12 και 13 του άρθρου 10. Στις περιοχές του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται η περ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 25Α.».

Άρθρο 82

Εφάπαξ τέλος υποβολής αίτησης-Τροποποίηση άρθρου 16 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 16 του ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16

Εφάπαξ Τέλος υποβολής αίτησης

1. Το εφάπαξ τέλος για την υποβολή εντός κύκλου της αίτησης του άρθρου 11 που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, υπέρ του Φορέα Αδειοδότησης, υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας 60 €/MW μέγιστης ισχύος παραγωγής. Η ανώτατη αξία του εφάπαξ τέλους ορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

2. Για την υποβολή αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας εντός κύκλου υποβολής αιτήσεων, το ύψος του τέλους ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) του ποσού που προκύπτει από την παράγραφο 1 με ανώτατο όριο τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ.

Ειδικά σε περίπτωση αίτησης για τροποποίηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας για αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής πέραν του 10% της αρχικά αναγραφείσας στη Βεβαίωση, Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στην Άδεια Παραγωγής, το τέλος για το πρόσθετο μέρος της ισχύος υπολογίζεται βάσει των οριζομένων στην παράγραφο 1 και καταβάλλεται επιπλέον του ποσού που προκύπτει από το πρώτο εδάφιο.

3. Για τις περιπτώσεις σταθμών της παρ. 11B του άρθρου 10, ως ισχύς για τον υπολογισμό του εφάπαξ τέλους υποβολής αίτησης λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη ισχύς έγχυσης του σταθμού Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης.».

Άρθρο 83

Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων-Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 του ν. 4685/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται περ. (θ) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη του Φορέα Αδειοδότησης, εγκρίνεται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Ειδικών Έργων. Με τον Κανονισμό αυτό εξειδικεύονται:

α) Τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19.

β) Η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων για τη χορήγηση Βεβαιώσεων των άρθρων 11 και 19, το υπόδειγμα αίτησης προς συμπλήρωση από τον αιτούντα και τα συνοδευτικά αυτής έγγραφα, καθώς και η διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων αυτών, η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων του άρθρου 19, η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής και της εξέτασης αντιρρήσεων κατά των υποβαλλόμενων αιτήσεων.

γ) Οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη δομή και το περιεχόμενο του Ηλεκτρονικού Μητρώου, η διαβάθμιση των χρηστών και ο τρόπος πρόσβασης σε αυτό, τα διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα εγγραφής και αυθεντικοποίησης των χρηστών, η πολιτική ασφάλειας του συστήματος, η διαλειτουργική σύνδεσή του με τα πληροφοριακά συστήματα των Διαχειριστών και των αδειοδοτούμενων φορέων.

δ) Η διαδικασία τροποποίησης και μεταβίβασης της Βεβαίωσης των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, καθώς και υφιστάμενης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης των στοιχείων της Βεβαίωσης και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων των άρθρων 11 και 19 αντιστοίχως, σε περίπτωση γνωστοποίησης μεταβολής.

ε) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις του κατόχου Βεβαίωσης και Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου πλήρωσης των οροσήμων του άρθρου 12 και των συναφών υποχρεώσεων, καθώς και η διαδικασία καταχώρησης της αυτοδίκαιης παύσης ισχύος και η διαδικασία ανάκλησης της Βεβαίωσης, καθώς και της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

στ) Τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης σε περίπτωση αδυναμίας διευθέτησης της εδαφικής επικάλυψης ή ενεργειακής αυτοτέλειας των έργων ή υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας του δήμου εγκατάστασης των σταθμών Α.Π.Ε..

ζ) Τα ζητήματα κορεσμού, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης υποβολής αιτήσεων και τον τρόπο κατανομής του διαθέσιμου περιθωρίου στις επιμέρους κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 13.

η) Κάθε άλλο ειδικό ζήτημα που ρυθμίζεται από τον Κανονισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

θ) Οι ειδικότερες υποχρεώσεις, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση Βεβαιώσεων ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων των σταθμών των παρ. 12 και 13 του άρθρου 10, η εξειδίκευση των οικονομικών και τεχνικών στοιχείων των αιτούντων, ο υπολογισμός και η εξόφληση των σχετικών τελών, η τροποποίηση των Βεβαιώσεων ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων για την υπαγωγή των σταθμών στις περιπτώσεις των παρ. 12 και 13 του άρθρου 10».

Άρθρο 84

Χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων-Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4685/2020

Στο άρθρο 19 του ν. 4685/2020 (Α' 92) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην περ. α της παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην περ. γ της παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στην περ. β της παρ. 3 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4 προστίθενται περ. γ) και δ), ε) στην παρ. 7 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Βεβαίωση Ειδικών Έργων

1. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης, κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται από την πρώτη έως και τη δέκατη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων).

2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 11 και συνοδεύεται επιπλέον από:

α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού,

Ειδικά για τη χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων σε σταθμό της παρ. 11B του άρθρου 10, υποβάλλεται αναλυτική τεχνική περιγραφή των μονάδων παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των διατάξεων αποθήκευσης, η οποία περιλαμβάνει την τεχνική διαμόρφωση και τον κύριο εξοπλισμό τους, παραθέτει την εγκατεστημένη ισχύ των κύριων συνιστωσών, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και απορρόφησης των αποθηκευτικών διατάξεων και την αρχική εγκατεστημένη χωρητικότητα αυτών, καθώς και τη μέγιστη ισχύ και ενέργεια που ο σταθμός εγγυημένα μπορεί να παρέχει στην έξοδό του.

β) Για αιολικούς σταθμούς, από μετρήσεις του δυναμικού Α.Π.Ε. και για τις μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τα ενεργειακά ισοζύγιά τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

γ) Ενεργειακή μελέτη και επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

Ειδικά για τους υβριδικούς σταθμούς, η αίτηση συνοδεύεται από τεχνοοικονομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του σταθμού (ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του υβριδικού σταθμού, ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του αυτόνομου συστήματος, με και χωρίς τον υβριδικό σταθμό, για διάρκεια ενός έτους) με βάση τις αρχές που ορίζονται στο υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Ειδικά για τους σταθμούς της παρ. 11B του άρθρου 10, η αίτηση συνοδεύεται από μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από αυτή, με διάκριση τουλάχιστον μεταξύ εσόδων από την αγορά ενέργειας και την αγορά εξισορρόπησης κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας αποθήκευσης.

δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης, (ίδια κεφάλαια, τραπεζική χρηματοδότηση κ.α.) κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλει ο αιτών καθώς και του συνόλου των Βεβαιώσεων, Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων και Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που κατέχει.

3. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 11 και εφόσον τεκμηριώνεται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

α) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου. Ειδικά για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN-EN ISO/IEC 17025/2000, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερες απαιτήσεις και προδιαγραφές μετρήσεων δυναμικού Α.Π.Ε. ή ενεργειακών ισοζυγίων ανά τεχνολογία προβλέπονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

β) Η οικονομοτεχνική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του έργου, βάσει εκτιμώμενου εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR) που υπολογίζεται στη βάση τιμήματος που αντιστοιχεί στη μεσοσταθμική τιμή της τελευταίας διενεργηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας της τεχνολογίας αυτής, προσαυξημένη κατάλληλα ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα κόστη για την υλοποίηση του έργου.

Ειδικά για σταθμούς της παρ. 11B του άρθρου 10 η οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα της επένδυσης, με κριτήριο τον εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης (IRR) αυτής, που υπολογίζεται στη βάση των εσόδων που θα έχει ο σταθμός αποθήκευσης από τη συμμετοχή του στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τεκμηριωμένη και εύλογη προσδοκία εσόδων από άλλες πηγές.

γ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του εξεταζόμενου έργου.

δ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

ε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ και των δικτύων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εφόσον το προτεινόμενο έργο είναι Υβριδικός Σταθμός ή σταθμός Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή

σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πρόκειται να συνδεθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο ή να εγκατασταθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο και προτείνεται να συνδεθεί με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε περιοχή με μη κορεσμένο δίκτυο.

4. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός τριάντα (30) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης.

Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει, πέραν των οριζόμενων στην παράγραφο 6 του άρθρου 11, κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) το σημείο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα για τα ειδικά έργα των περιπτώσεων στ), ζ) και η) του άρθρου 10.

β) τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του συστήματος αποθήκευσης ενέργειας, εάν υπάρχει.

γ) τη μέγιστη ισχύ απορρόφησης των διατάξεων αποθήκευσης του σταθμού, κατά την έννοια της περ. (λθ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

δ) τη μέγιστη ισχύ έγχυσης των διατάξεων αποθήκευσης του σταθμού, κατά την έννοια της περ. (λι) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

5. Ο Φορέας Αδειοδότησης πριν εκδώσει την απόφασή του, μπορεί να συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τον κατ' αρχήν καθορισμό του τρόπου και του σημείου σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Ο καθορισμός αυτός λαμβάνει χώρα εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ερωτήματος του Φορέα Αδειοδότησης προς τον Διαχειριστή και δεν συνεπάγεται δέσμευση του Διαχειριστή ή του Φορέα Αδειοδότησης για την ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης.

6. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας έργου που εμπίπτει στην κατηγορία του Ειδικού Έργου, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 10, ώστε το προτεινόμενο έργο ή μέρος αυτού να μην υπάγεται πλέον στον ορισμό αυτό.

7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 έως και 17 του άρθρου 11, καθώς και των παραγράφων 2 (γ) και 3 του άρθρου 12 και των άρθρων 13 έως και 16.

Ειδικά για τις περιπτώσεις σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμού της παραγράφου 12 του άρθρου 10, δύναται να υποβληθεί αίτηση για την τροποποίηση της Βεβαίωσης σε Βεβαίωση Ειδικών Έργων, προκειμένου για την υπαγωγή στην περίπτωση της παραγράφου 13 του άρθρου 10, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και εντός του κύκλου υποβολής αιτήσεων.».

Άρθρο 85

Λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο-Προσθήκη άρθρου 19 Α στον ν. 4685/2020

Μετά το άρθρο 19 του ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 19Α ως εξής:

«Άρθρο 19Α

Ειδικοί όροι λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο

1. Οι σταθμοί παραγωγής της παρ. 11Β του άρθρου 10:

(α) επιτρέπεται να απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για σκοπούς αποθήκευσής της,

(β) δεν επιτρέπεται να συνάπτουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης του ν. 4414/2016 (Α' 149),

(γ) συμμετέχουν στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185),

(δ) δεν μπορούν να υπερβαίνουν τη συνολική Μέγιστη Ισχύ Έγχυσης του σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης κατά την έννοια της περ. (λιγ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) που αναγράφεται στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων,

ε) η Μέγιστη Ισχύς Έγχυσης σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με διατάξεις αποθήκευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τη μέγιστη ισχύ έγχυσης από τις διατάξεις αποθήκευσης του σταθμού, όποια από τις δύο είναι υψηλότερη.

2. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να καθορίζει ειδικούς όρους λειτουργίας των σταθμών του παρόντος στη σχετική Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Ειδικότεροι όροι σχετικά με την πραγματοποίηση των μετρήσεων και τον τρόπο συμμετοχής των σταθμών του παρόντος στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζονται στους οικείους Κώδικες.»

Άρθρο 86

Μεταβατικές διατάξεις-Προσθήκη άρθρου 25 Α στον ν. 4685/2020

Μετά το άρθρο 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 25Α, ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Μεταβατικές διατάξεις – Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης

1. Ως προς τις εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών που συνδυάζουν μονάδες Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και έχουν λάβει άδεια παραγωγής, σύμφωνα με τον υπό στοιχείο Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/οικ.17951/6.12.2000 Κανονισμό Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 1498) ή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ίδιου Κανονισμού, και οι οποίες έχουν χορηγηθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4819/2021 (Α' 129), εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 5, 12 και 13 του άρθρου 10, 6, 8, 10 και 15 του άρθρου 11, 2, 3 και 7 του άρθρου 19 και στα άρθρα 11Β, 14, 18 και 19Α. Ειδικά για τις άδειες του προηγούμενου εδαφίου, οι προθεσμίες του άρθρου 12 άρχονται από 1ης.7.2022. Εντός είκοσι (20) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ρ.Α.Ε., με

ανακοίνωσή της, την οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, αναρτά κατάλογο των αδειών του πρώτου εδαφίου.

2. Εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της παρ. 1:

(α) Οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1, υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στην περ. (β), υποβάλλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση, δυνάμει της οποίας επιλέγουν να υπαχθούν είτε:

(αα) στην περίπτωση της παρ. 11B του άρθρου 10 για την έκδοση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, και η οποία συνοδεύεται από:

(i) αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα οριζόμενα στην περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 19 και στο Μέρος 2 του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού Βεβαιώσεων,

(ii) αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα οριζόμενα στην περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 132 ΣΤ του ν. 4001/2011 (Α' 179) και

(iii) εγγυητική επιστολή του άρθρου 11Α.

Από τη διαδικασία αυτή δεν δύναται να προκύψουν περισσότερες από μια βεβαιώσεις ειδικών έργων ανά αίτηση και δεν επιτρέπεται η κατάτμηση της αρχικής άδειας.

(αβ) στην περίπτωση των άρθρων 132Ε έως 132Ζ του ν. 4001/2011, καταργώντας τις μονάδες παραγωγής από Α.Π.Ε. και υπό τους όρους του άρθρου 132Η του ίδιου νόμου.

(β) Ειδικά οι κάτοχοι των αδειών της παρ. 1 με εγκαταστάσεις στις περιοχές όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., καθώς και στη νήσο Κρήτη, υποβάλλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτηση, δυνάμει της οποίας επιλέγουν να υπαχθούν είτε:

(βα) στην παρ. 11B του άρθρου 10 για την έκδοση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, υπό τους όρους και τις διαδικασίες της υποπερ. (αα) της περ. (α) της παρούσας. Στη περίπτωση αυτή, η ισχύς της εκδοθησόμενης βεβαίωσης αναστέλλεται μέχρι την ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων στις περιοχές αυτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14. Το χρονικό διάστημα ισχύος της αναστολής του προηγούμενου εδαφίου δεν προσμετράται στη συνολική διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης και παρατείνονται, αντίστοιχα, οι προθεσμίες του άρθρου 12, περί της υποχρέωσης του κατόχου για τη λήψη των σχετικών διοικητικών αδειών και εγκρίσεων.

(ββ) στην υποπερ. (αβ) της περ. (α) της παρούσας.

3. Σε περίπτωση μη υποβολής των αιτήσεων της υποπερ. (αα) της περ. (α) και της περ. (β) της παρ. 2 ή των συνυποβαλλόμενων εγγράφων και στοιχείων εντός του χρονικού διαστήματος της ίδιας παραγράφου, η Ρ.Α.Ε. ανακαλεί την άδεια εντός της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 19.

4. Οι κάτοχοι εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων δύναται να υποβάλουν αίτηση για την τροποποίηση αυτών, προκειμένου για την υπαγωγή τους στις περιπτώσεις των παρ. 12 ή 13 του άρθρου 10, ή 13 του άρθρου 10, αντίστοιχα. Τα αιτήματα τροποποίησης Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων υποβάλλονται στη Ρ.Α.Ε. εντός ή εκτός κύκλου υποβολής αιτήσεων, συνυποβαλλομένων των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων και υπό τους όρους και τις διαδικασίες των άρθρων 11 και 19, αντίστοιχως και του Κανονισμού Βεβαιώσεων και εφαρμόζονται το άρθρο 16 και η περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 17.

5. Οι κάτοχοι εν ισχύ, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Αδειών Παραγωγής ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να υποβάλουν αίτηση στη Ρ.Α.Ε. για την τροποποίηση αυτών, προκειμένου για την υπαγωγή τους στις περιπτώσεις των παρ. 12 ή 13

του άρθρου 10, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ή 19, κατά περίπτωση, και τον Κανονισμό Βεβαιώσεων και τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 25.

6. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτήσεις για την έκδοση αδειών της παρ. 1 απορρίπτονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 87

Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος ≤1MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας-Τροποποίηση περ. α της παρ. 6 άρθρου 56 του ν. 2637/1998

Στην περ. α της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο απαλείφεται η προθεσμία για την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης και β) στο τρίτο εδάφιο, προστίθεται η αναφορά στους σταθμούς αποθήκευσης ενέργειας και η περ. α της παρ. 6 διαμορφώνεται εξής:

«6. α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της Χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηριστεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του 1 MW απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α'124), σε

Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε MW, των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.»

Άρθρο 88

Πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας-Αντικατάσταση άρθρου 8β του ν. 3468/2006

Το άρθρο 8β του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, κατά παρέκκλιση από το πρώτο και τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 8. Με την ως άνω απόφαση:

(α) Καθορίζεται το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Συστήματος. Το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας δύναται να διαφοροποιείται μεταξύ Διαχειριστή Συστήματος και Διαχειριστή Δικτύου.

(β) Τίθενται όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί σε συγκεκριμένες κατηγορίες σταθμών που λαμβάνουν προτεραιότητα και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

(γ) Δύναται να καθορίζονται χρονικά διαστήματα εντός των οποίων ο Διαχειριστής του Δικτύου και ο Διαχειριστής του Συστήματος έχουν υποχρέωση να χορηγήσουν (μη) δεσμευτική Προσφορά Σύνδεσης από την κατάθεση σχετικού αιτήματος και οριστική Προσφορά Σύνδεσης από την προσκόμιση όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

2. Για τις περιοχές με κορεσμένα δίκτυα, όπως αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που εκδίδεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92), ή έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος, με την ως άνω απόφαση δύναται να καθορίζεται ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας.

Η προτεραιότητα που καθορίζεται με την απόφαση του παρόντος ισχύει κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, συμπεριλαμβανομένων του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122), του ν. 3894/2010 (Α' 204), του ν. 4608/2019 (Α' 66) της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), του πρώτου και τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 8 του παρόντος, των άρθρων 155 και 156 του ν. 4759/2020, καθώς και κάθε άλλης συναφούς διάταξης με όμοιο περιεχόμενο.

3. Αιτήματα για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε σταθμούς αποθήκευσης που δεν περιορίζουν τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτημάτων από τους αρμόδιους διαχειριστές. Στην περίπτωση αυτή, στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύναται να αφορούν:

(α) καθολικό περιορισμό της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης του σταθμού,

(β) κατάλληλους περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης, σε προκαθορισμένα παράθυρα χρόνου εντός της κάθε ημέρας κατανομής,

(γ) λειτουργικούς περιορισμούς που καθορίζονται δυναμικά από τους Διαχειριστές,

(δ) λειτουργικούς περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.

Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των περ. (α) έως (δ)».

ΜΕΡΟΣ Δ'

Πλαίσιο ανάπτυξης πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών

Άρθρο 89

Πεδίο εφαρμογής – Ορισμοί

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αποκλειστικά για τη χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών τους έργων.

2. Επιτρέπεται η χωροθέτηση, αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία μέχρι δέκα (10) Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

3. Ως Π.Θ.Π.Φ.Σ. νοούνται τα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατεστημένης ισχύος από μισό μεγαβάτ (0.5 MW) μέχρι ένα μεγαβάτ (1 MW) έκαστο, τα οποία απαρτίζονται από (α) πλωτές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις που αναπτύσσονται σε θαλάσσια έκταση και αγκυρώνονται στον πυθμένα ή/και σε χερσαίο τμήμα, (β) οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού επί χερσαίου χώρου που περιλαμβάνει τον υποσταθμό διασύνδεσης με το δίκτυο και λοιπό ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό, (γ) καλώδια σύνδεσης των πλωτών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με τον οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και (δ) συνοδά έργα, απαραίτητα για την πρόσβαση στον χώρο της εγκατάστασης και την ασφαλή λειτουργία του σταθμού.

Άρθρο 90

Διαδικασία χωροθέτησης και αδειοδότησης

1. Οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. απαλλάσσονται από:
  - α) την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων,
  - β) περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών δεσμεύσεων,
  - γ) την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας.
2. Η χωροθέτηση των Π.Θ.Π.Φ.Σ. πραγματοποιείται σε θαλάσσιες και χερσαίες εκτάσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος.
3. Ο ενδιαφερόμενος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, υποβάλλει αίτηση στη Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αίτηση περιλαμβάνει:
  - α) Συντεταγμένες της προς κατάληψη θαλάσσιας και χερσαίας έκτασης,
  - β) συνοπτική τεχνική έκθεση του προς ανάπτυξη έργου.
4. Η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαβιβάζει την ως άνω αίτηση, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της, στις κάτωθι υπηρεσίες:
  - α) στην αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων,
  - β) στην αρμόδια υπηρεσία Νεοτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων,
  - γ) στην αρμόδια Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων,
  - δ) στην αρμόδια Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας,
  - ε) στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της αρμόδιας Περιφέρειας,
  - στ) στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών, ή, σε περίπτωση που δεν υφίσταται, στο αρμόδιο Δασαρχείο,
  - ζ) στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας,
  - η) στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
  - θ) στη Διεύθυνση Λιμένων και Κτιριακών Υποδομών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,
  - ια) στη Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού,
  - ιβ) στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.
5. Οι ανωτέρω υπηρεσίες παρέχουν γνώμη αναφορικά με τη χωροθέτηση του Π.Θ.Π.Φ.Σ. στη Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ημέρα παραλαβής της αίτησης. Σε περίπτωση που

παρέλθει άπρακτη η ως άνω προθεσμία, τεκμαίρεται ότι δεν υφίσταται αντίρρηση για τη χωροθέτηση του Π.Θ.Π.Φ.Σ..

6. Εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 5, η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαβιβάζει στο Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.) τα στοιχεία του φακέλου, συμπεριλαμβανομένων και των γνωμών που παρασχέθηκαν σύμφωνα με την παρ. 5. Η Βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Π.Θ.Π.Φ.Σ. ή η απορριπτική απόφαση εκδίδεται από το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του φακέλου.

7. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης, η χωροθέτηση Π.Θ.Π.Φ.Σ. επιτρέπεται και στις Ζώνες Προστασίας και Διαχείρισης όπως αυτές ορίζονται στις παρ. 4β, 4γ και 4δ του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), χωρίς να απαιτούνται περιβαλλοντική αδειοδότηση και λήψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων, εφόσον δεν παραβιάζεται η ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής. Προς τούτο, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (Ε.Ο.Α.), η οποία αξιολογείται από την αρμόδια Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας κατ' αναλογική εφαρμογή των προβλεπομένων στην υπ. αρ. 52983/1952/2013 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2436). Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 που αφορά την προς κατάληψη θαλάσσια και χερσαία έκταση, επιτρέπεται η χωροθέτηση Π.Θ.Π.Φ.Σ. χωρίς να απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση.

8. Το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. δύναται να εκδώσει έως δέκα (10) βεβαιώσεις περί επιτρεπτού της χωροθέτησης. Αν κάποιος εκ των Π.Θ.Π.Φ.Σ. δεν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο διαχειριστή εντός ενός (1) έτους από την έκδοση της βεβαίωσης, η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ακυρώσει την εκδοθείσα βεβαίωση και να εκδώσει νέα βεβαίωση για άλλον Π.Θ.Π.Φ.Σ..

Άρθρο 91

Σύμβαση Σύνδεσης

1. Οι κατά το άρθρο 90 κάτοχοι της Βεβαίωσης περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Π.Θ.Π.Φ.Σ. υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο διαχειριστή.

2. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης:

α) οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής εγγράφων σχετικά με την περιβαλλοντική αδειοδότηση και την τεκμηρίωση του δικαιώματος νόμιμης χρήσης του χώρου εγκατάστασης του σταθμού,

β) οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, χωρίς να προαπαιτείται αδειοδότηση σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία,

γ) η ανωτέρω Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται κατά προτεραιότητα έναντι του συνόλου των αιτημάτων και εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης κατά παρέκκλιση και του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8^α του ν. 3468/2006 (Α'129) ακόμα και σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, ή χαρακτηρίζονται ως κορεσμένα δίκτυα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92),

δ) η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία χορήγησής της και παρατείνεται έως την ημερομηνία λήξης της Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας του άρθρου 5 του παρόντος, εφόσον κατά την ημερομηνία λήξης ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ο Π.Θ.Π.Φ.Σ. έχει λάβει Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

3. Με την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοσή της, οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. συνυποβάλλουν στον διαχειριστή την εγγυητική επιστολή της παρ. 3 της υποπαρ. Ι.1. της παρ. Ι' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) και συνάπτουν, εντός δύο (2) μηνών, Σύμβαση Σύνδεσης, για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Το αίτημα σύναψης Σύμβασης Σύνδεσης διεκπεραιώνεται κατά προτεραιότητα έναντι κάθε άλλου αιτήματος.

Άρθρο 92

Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης

1. Οι Π.Θ.Π.Φ.Σ. εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31η.12.2022, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος.

2. Η Τιμή Αναφοράς των Π.Θ.Π.Φ.Σ. καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης για μέχρι δύο (2) Π.Θ.Π.Φ.Σ..

4. Για τους Π.Θ.Π.Φ.Σ. οι οποίοι λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση δεν εφαρμόζεται η απομείωση της λειτουργικής ενίσχυσης της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016.

Άρθρο 93

Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας

1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία των Π.Θ.Π.Φ.Σ. χορηγείται, σύμφωνα με το παρόν, Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας, η οποία ενσωματώνει και αντικαθιστά όλες τις διοικητικές άδειες που απαιτούνται κατά την κείμενη νομοθεσία.

2. Η αίτηση για έκδοση Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας υποβάλλεται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέχρι την 30η.6.2023.

3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να υποβάλλει αίτηση και να λαμβάνει Ενιαία Άδεια Εγκατάστασης και Λειτουργίας για μέχρι δύο (2) Π.Θ.Π.Φ.Σ..

4. Με την αίτηση συνυποβάλλονται:

(α) συντεταγμένες της προς κατάληψη θαλάσσιας και χερσαίας έκτασης,

(β) τεχνική έκθεση του προς εγκατάσταση Π.Θ.Π.Φ.Σ.,

(γ) βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Π.Θ.Π.Φ.Σ. της παρ. 6 του άρθρου 90,

(δ) Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και η αποδοχή αυτής,

(ε) γενικό πιστοποιητικό, πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης και καταστατικό σε περίπτωση νομικού προσώπου ή ταυτότητα σε περίπτωση φυσικού προσώπου.

5. Η έγκριση της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την προσήκουσα υποβολή της αίτησης και των αναγκαίων δικαιολογητικών, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. Η ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας χορηγείται για χρονικό διάστημα είκοσι δύο (22) ετών και περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) σε περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου και σε περίπτωση φυσικού προσώπου, στοιχεία της ταυτότητας,

(β) τις συντεταγμένες της υδάτινης έκτασης, όπως αυτή οριοθετείται στη Βεβαίωση της παρ. 6 του άρθρου 90,

(γ) τυχόν όρους και προϋποθέσεις που έχουν τεθεί από τις συναρμόδιες υπηρεσίες,

(δ) τους υπόλοιπους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας της μονάδας.

7. Πριν από την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην υπηρεσία που χορήγησε την ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας έγγραφα, με τα οποία τεκμηριώνονται η νόμιμη χρήση της χερσαίας έκτασης, η ύπαρξη παραχώρησης χρήσης για την εκτέλεση έργων επί του αιγιαλού, καθώς και η ύπαρξη μίσθωσης για τη θαλάσσια έκταση.

8. Μετά την εγκατάσταση και λειτουργία του σταθμού ο κάτοχός του υποβάλλει στην υπηρεσία που χορήγησε την ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας:

(α) διάγραμμα κάλυψης και τεχνική περιγραφή με την ένδειξη «Ως Κατασκευάστηκε»,

(β) έγγραφο του αρμόδιου διαχειριστή με το οποίο προκύπτει ότι ο Π.Θ.Π.Φ.Σ. έχει τεθεί σε λειτουργία,

(γ) πιστοποιητικό από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ή αποδεικτικό υποβολής μελέτης ενεργητικής πυροπροστασίας στην αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, εφόσον απαιτείται,

(δ) υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας του σταθμού, περί αποδοχής της ανάθεσης και της τήρησης κατά τη λειτουργία του σταθμού των όρων και κανονισμών για την προστασία του περιβάλλοντος,

(ε) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου περί μη αναστολής της αδειοδότησης του σταθμού.

9. Ο κάτοχος της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας, κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του Π.Θ.Π.Φ.Β.Σ., υποχρεούται να μεριμνά για την ασφαλή εγκατάσταση και λειτουργία του, την προστασία της υγείας και ζωής των εργαζομένων, την προστασία του περιβάλλοντος και να τηρεί κάθε άλλο κανόνα δικαίου που διέπει τη δραστηριότητά του.

10. Η εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ. επιτρέπεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα που είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. και σε νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί κατά το εσωτερικό δίκαιο ή το δίκαιο άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. και έχουν την καταστατική τους έδρα εντός της Ε.Ε., η δε δραστηριότητά τους παρουσιάζει ουσιαστικό και συνεχή δεσμό με τις οικονομίες των εν λόγω κρατών.

Άρθρο 94

Παραχώρηση θαλάσσιου χώρου - Σύμβαση μίσθωσης – Μίσθωμα

1. Το Ελληνικό Δημόσιο, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, μπορεί να παραχωρεί τη χρήση θαλάσσιων και χερσαίων εκτάσεων για τις οποίες έχει εκδοθεί βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του Π.Θ.Π.Φ.Σ. του άρθρου 90, για την εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ., για χρονικό διάστημα είκοσι δύο (22) ετών.
2. Η παραχώρηση χρήσης του θαλάσσιου χώρου εγκρίνεται με την απόφαση χορήγησης της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 93.
3. Οι χερσαίες εκτάσεις που μπορεί να παραχωρηθούν για τους σκοπούς της παρ. 2 είναι ο αιγιαλός και η παραλία, οι δημόσιες γαίες, οι δασικές εκτάσεις και τα ακίνητα που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σύμφωνα με τον ν. 4061/2012 (Α' 66).
4. Η παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων επί του αιγιαλού πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285) χωρίς να εφαρμόζεται η παρ. 7 αυτού. Όσον αφορά στα απαιτούμενα δικαιολογητικά της παρ. 6 του ίδιου άρθρου, ο ενδιαφερόμενος, αντί της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του έργου σύμφωνα με τον ν. 4014/2011 (Α' 209), ή της απόφασης έγκρισης υπαγωγής σε καθεστώς Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων του ίδιου νόμου, υποβάλλει τη βεβαίωση περί επιτρεπτού της χωροθέτησης του άρθρου 90 και αντί της έγκρισης ή γνωστοποίησης της αρμόδιας αρχής για την ίδρυση ή εγκατάσταση της επιχείρησης, υποβάλλει την ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 93.
5. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης, εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση της ενιαίας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 93, υποβάλλεται από τον μισθωτή αίτηση για σύναψη σύμβασης μίσθωσης, η οποία συνάπτεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών και του μισθωτή, και περιλαμβάνει τις θαλάσσιες και χερσαίες εκτάσεις όπως έχουν οριοθετηθεί στην ενιαία άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας.
6. Σχετικά με τις υποχρεώσεις του μισθωτή, τη λύση των συμβάσεων μίσθωσης, την εγκατάσταση του μισθωτή και τις απαγορεύσεις εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 13 έως 17 του ν. 4282/2014 (Α' 182).
7. Οι διαφορές μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του μισθωτή που αφορούν στην εκτέλεση της σύμβασης μίσθωσης επιλύονται με διαιτησία, οι όροι της οποίας καθορίζονται στη σύμβαση μίσθωσης.
8. Το μίσθωμα που δικαιούται το Ελληνικό Δημόσιο για τις μισθώσεις θαλάσσιων εκτάσεων για εγκατάσταση και λειτουργία Π.Θ.Π.Φ.Σ., ορίζεται ως χρηματικό ποσό σε ευρώ ανά στρέμμα και έτος. Το ύψος του μισθώματος ορίζεται ως αντίτιμο που αντιστοιχεί στην παραχώρηση χρήσης ενός (1) στρέμματος, ήτοι χιλίων (1.000) τετραγωνικών μέτρων, θαλάσσιας έκτασης για ένα (1) έτος και καθορίζεται σε τριάντα (30) ευρώ.
9. Το αντάλλαγμα χρήσης και το μίσθωμα που δικαιούται το Ελληνικό Δημόσιο για τις μισθώσεις χερσαίων εκτάσεων, συμπεριλαμβανομένου του αιγιαλού, καθορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών και ανταποκρίνονται στις τρέχουσες μισθωτικές αξίες της περιοχής.
10. Η υποχρέωση καταβολής μισθώματος αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης μίσθωσης και καταβάλλεται με τη συμπλήρωση ενός (1) μηνός από την υπογραφή της.

11. Το ετήσιο μίσθωμα από την παραχώρηση της χρήσης που προβλέπεται στο παρόν εισπράττεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την είσπραξη δημόσιων εσόδων και βεβαιώνεται από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

Άρθρο 95

Υποχρεώσεις κατόχων Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών

1. Οι κάτοχοι των Π.Θ.Π.Φ.Σ. έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν, μέχρι την 31^η Μαρτίου κάθε έτους μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης, Τεχνική Έκθεση Λειτουργίας, στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Εναλλακτικών Καυσίμων και στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.). Στην έκθεση αυτή περιέχονται τα δεδομένα που προκύπτουν από την πιλοτική λειτουργία των σταθμών, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τυχόν προβλήματα λειτουργίας.
2. Το Κ.Α.Π.Ε., εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή κάθε Τεχνικής Έκθεσης Λειτουργίας, υποβάλλει έκθεση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία αναλύονται και συνοψίζονται τα δεδομένα της Έκθεσης. Η Έκθεση περιλαμβάνει και τυχόν προτάσεις για την προώθηση της τεχνολογίας σε μεγαλύτερη κλίμακα.
3. Για την ασφάλεια των πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των συνοδών αυτών έργων, τοποθετούνται κατάλληλα αγκυροβόλια, όπως αυτά αναφέρονται στην τεχνική περιγραφή των εγκαταστάσεων. Αν συντρέχουν τεχνικοί λόγοι, η τοποθέτηση των αγκυροβολίων μπορεί να γίνει και εκτός των ορίων της μισθωμένης θαλάσσιας έκτασης, σε απόσταση, από τα όρια αυτής, που δεν υπερβαίνει, στην επιφάνεια της θαλάσσιας έκτασης, το τριπλάσιο του μέγιστου βάθους αυτής.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Άρθρο 96

Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής

1. Ο διαχειριστής του δικτύου, εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εισηγείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ), προκειμένου να διευκολύνεται η ένταξη περισσότερης ισχύος σταθμών από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) στο δίκτυο. Μεταξύ άλλων, εισηγείται την αλλαγή των ορίων αργών μεταβολών της τάσης στο δίκτυο μέσης τάσης, καθώς και την αλλαγή της ισχύος βραχυκύκλωσης του δικτύου. Επίσης ο διαχειριστής του ΕΔΔΗΕ, κατά την εξέταση αιτήσεων χορήγησης προσφορών σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. λαμβάνει υπόψη τα ελάχιστα φορτία που παρατηρούνται ιστορικά στο δίκτυο, την ιστορική παραγωγή ισχύος από τους συνδεδεμένους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο δίκτυο, τον ετεροχρονισμό στην παραγωγή σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. διαφορετικών τεχνολογιών και τους περιορισμούς στην έγχυση ισχύος προς το

δίκτυο που δύναται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Τα παραπάνω εξειδικεύονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

2. Ο Διαχειριστής του δικτύου, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, κατ' εφαρμογή της παρ. 1, υπολογίζει τα νέα περιθώρια ισχύος που προκύπτουν για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής ή μέσης τάσης, τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο.

3. Για τους υποσταθμούς όπου τα νέα περιθώρια ισχύος δεν ξεπερνούν την ισχύ των δέκα μεγαβάτ (10 MW), αυτά διατίθενται αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων και κατανέμονται στις κάτωθι κατηγορίες ως εξής:

α) για σταθμούς στη χαμηλή τάση (νοικοκυριά), σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) επί της συνολικής διαθέσιμης ισχύος του εκάστοτε μετασχηματιστή ή του Υ/Σ,

β) για σταθμούς που αφορούν τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) επί της συνολικής διαθέσιμης ισχύος του εκάστοτε μετασχηματιστή ή του Υ/Σ,

γ) για σταθμούς που αφορούν τον δευτερογενή τομέα σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) επί της συνολικής διαθέσιμης ισχύος του εκάστοτε μετασχηματιστή ή του Υ/Σ,

δ) για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της συνολικής διαθέσιμης ισχύος του εκάστοτε μετασχηματιστή ή του Υ/Σ.

Στη περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις, οι οποίες δεν αφορούν στις ανωτέρω κατηγορίες σταθμών, και προβαίνει σε γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης για όλες τις ήδη υποβληθείσες αιτήσεις σταθμών που συνδέονται στους συγκεκριμένους μετασχηματιστές ή υποσταθμούς.

4. Για τους Υ/Σ όπου τα νέα περιθώρια ξεπερνούν την ισχύ των δέκα (10) MW, η πλεονάζουσα διαθέσιμη ισχύς άνω των δέκα μεγαβάτ (10 MW) κατανέμεται μέχρι εξαντλήσεως αυτής στις κάτωθι κατηγορίες ως εξής:

α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) επί της πλεονάζουσας διαθέσιμης ισχύος του εκάστοτε μετασχηματιστή ή του Υ/Σ,

β) για την εγκατάσταση λοιπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί της πλεονάζουσας διαθέσιμης ισχύος του εκάστοτε μετασχηματιστή ή του Υ/Σ.

Στη περίπτωση αυτή, ο διαχειριστής του δικτύου χορηγεί οριστικές προσφορές σύνδεσης και εξακολουθεί να αποδέχεται νέες αιτήσεις μέχρι την κάλυψη της πλεονάζουσας διαθέσιμης ισχύος του εκάστοτε μετασχηματιστή ή του Υ/Σ. Εφόσον η διαθέσιμη αυτή ισχύς εξαντληθεί, τότε ισχύει ό, τι και στην περίπτωση της παρ. 3.

5. Οι σταθμοί αυτοπαραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., συμπεριλαμβανομένων των σταθμών ενεργειακού συμψηφισμού, οι οποίοι δεν εγγέουν ενέργεια στο δίκτυο ή το σύστημα, δεν προσμετρώνται από τον αρμόδιο διαχειριστή στην κάλυψη του θερμικού ορίου των Υ/Σ και του δικτύου, όπου συνδέονται και επιτρέπεται η εγκατάστασή τους χωρίς περιορισμό της ισχύος του σταθμού, εφόσον οι υπόλοιποι τεχνικοί περιορισμοί το επιτρέπουν.

6. Επιτρέπεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. να περιορίζουν, στο πλαίσιο χορήγησης της οριστικής προσφοράς σύνδεσης, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής των σταθμών, ώστε να μειώνουν την ισχύ για την οποία δεσμεύεται ηλεκτρικός χώρος. Στην περίπτωση σταθμών με άδεια παραγωγής, βεβαίωση παραγωγού ή βεβαίωση ειδικών έργων, για τη χορήγηση προσφοράς σύνδεσης προηγείται μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής της άδειας παραγωγής ή της βεβαίωσης παραγωγού ή της βεβαίωσης ειδικών έργων αντίστοιχα.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών, καθώς και τα ποσοστά κατανομής των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος ανά Υ/Σ και γεωγραφική περιοχή.

8. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος και μέχρι τη δημοσίευση των νέων περιθωρίων ισχύος, ο διαχειριστής του δικτύου δεν χορηγεί οριστικές προσφορές σύνδεσης και δεν δέχεται νέες αιτήσεις, εκτός αν πρόκειται για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από αυτοπαραγωγούς ή αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, είτε εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού είτε του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Άρθρο 97

Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Το κόστος των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) για τη διασφάλιση της δυνατότητας μελλοντικής διείσδυσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., το οποίο τεκμηριώνεται ειδικώς από τον διαχειριστή του δικτύου, κατά το μέρος που βαρύνει τον διαχειριστή του δικτύου, εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. και αποπληρώνεται από τις Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου (Χ.Χ.Δ.).

2. Το κόστος των έργων επέκτασης της παρ. 1 που αφορά έργα που απαιτούνται εντός υποσταθμών υψηλής προς μέση τάσης, συμπεριλαμβανομένων των έργων προσθήκης μετασχηματιστών και πυλών αναχώρησης των γραμμών μέσης τάσης, επιβαρύνει αρχικώς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή του βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου. Παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του δικτύου επιβαρύνονται με το κόστος κατασκευής των έργων αυτών, αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 5, το κόστος των έργων επέκτασης ή ενίσχυσης της παρ. 1 που αφορούν:

α) σε έργα νέων τμημάτων του δικτύου μέσης τάσης, που εκκινούν από υποσταθμούς υψηλής προς μέση τάσης,

β) σε έργα ενίσχυσης του δικτύου μέσης τάσης ή χαμηλής τάσης, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικώς της αύξησης της διατομής των αγωγών ή των καλωδίων μέσης τάσης,

γ) σε έργα επέκτασης του δικτύου μέσης τάσης για τη σύνδεση μεμονωμένων παραγωγών μήκους μεγαλύτερου των εκατό (100) μέτρων,

δ) σε συστήματα αναγκαία για την ποιότητα και τη ρύθμιση της τάσης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικώς πυκνωτών και ρυθμιστών τάσης.

επιβαρύνει αρχικώς τον ΔΕΔΔΗΕ, εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή του βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου.

Παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του δικτύου επιβαρύνονται κατά μέγιστο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους κατασκευής των έργων αυτών. Το κόστος αυτό κατανέμεται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

4. Το κόστος των έργων επέκτασης δικτύου των παρ. 2 και 3 που έχει ενταχθεί στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του ΔΕΔΔΗΕ απομειώνεται σταδιακά με το ποσό που καταβάλλεται από τους νέους κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται και εκμεταλλεύονται το εν λόγω έργο επέκτασης.

5. Το κόστος των έργων επέκτασης της παρ. 1 που αφορούν:

α) έργα αποκλειστικών γραμμών παραγωγών που δεν εξυπηρετούν καταναλωτές και συνδέονται σε ιδιωτικό Υποσταθμό υψηλής ή μέσης τάσης (νέο ή υφιστάμενο) κατά την έννοια της υπ' αρ. 787/2012 απόφασης της Ρ.Α.Ε.,

β) έργα επέκτασης του δικτύου για τη σύνδεση μεμονωμένων παραγωγών μήκους μικρότερου των εκατό (100) μέτρων

αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου από τους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

6. Ο επιμερισμός του κόστους των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του ΕΔΔΗΕ για τη σύνδεση σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζεται και ισχύει για περιπτώσεις συμβάσεων σύνδεσης, για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που έχουν συναφθεί μετά την 1η.1.2021. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. κατά περίπτωση:

α) τροποποιεί συμβάσεις σύνδεσης που έχουν συναφθεί,

β) επιστρέφει τη διαφορά ποσού που προκύπτει κατόπιν σχετικής τροποποίησης της σύμβασης σύνδεσης,

γ) τροποποιεί οριστικές προσφορές σύνδεσης που έχουν εκδοθεί, για τις οποίες δεν έχουν συναφθεί ακόμα οι σχετικές συμβάσεις σύνδεσης.

7. Στον Κώδικα διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ (Κώδικας ΕΔΔΗΕ) εξειδικεύονται περαιτέρω οι διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 98

Αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και το σύστημα από μη λειτουργικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), για τους οποίους είτε δεν έχει εκδοθεί παράταση της άδειας παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, που να αφορά σε ριζική ανακαίνιση του σταθμού, είτε δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα ή στο δίκτυο για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, με την εξαίρεση των περιπτώσεων σταθμών αυτοπαραγωγών και σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 1290) στους οποίους απαγορεύεται η έγχυση ενέργειας στο σύστημα ή το δίκτυο, παύουν να δεσμεύουν ηλεκτρικό χώρο, εκτός αν υποβάλλουν στον αρμόδιο διαχειριστή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι συντρέχει ουσιαστικός λόγος, όπως μείζονα βλάβη του εξοπλισμού ή μείζονα καταστροφή των τεχνικών έργων σε περίπτωση υδροηλεκτρικών σταθμών, οπότε το παραπάνω χρονικό διάστημα μπορεί να ανέλθει μέχρι τα τρία (3) έτη. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, ο αρμόδιος διαχειριστής, μετά την πάροδο χρονικού διαστήματος δεκαοκτώ (18) μηνών, κατά τη διάρκεια του οποίου ένας σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δεν εγχέει ενέργεια στο δίκτυο, ενημερώνει τον κάτοχο του σταθμού αυτού και τον καλεί να υποβάλλει, εντός ενός (1) μήνα, τα αναγκαία στοιχεία, ώστε να διαπιστώσει εάν αυτός είναι λειτουργικός και σε ποια περίπτωση εμπίπτει ο σταθμός του.

Άρθρο 99

Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός - Τροποποίηση άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Στην περ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α'129), προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφιο αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ο.τ.α.) α' και β' βαθμού, και η περ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγού, με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, από τις οποίες τουλάχιστον η μία είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με το σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Ειδικά για Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.), ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Υβριδικό Σταθμό της Ε.Κοιν. γίνεται με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις της Ε.Κοιν., των μελών της Ε.Κοιν. και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, εντός της περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν..

Ειδικά για ο.τ.α. α' και β' βαθμού, ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. του ο.τ.α. α' και β' βαθμού, μπορεί να γίνεται με την καταναλισκόμενη ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού,

εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς επίσης και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που είτε ανήκει είτε εξυπηρετεί ανάγκες του ο.τ.α.. Για τους σταθμούς της παρούσας, η παροχή του σταθμού παραγωγής, καθώς και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό δεν είναι αναγκαίο να είναι επ' ονόματι του ιδίου νομικού προσώπου.»

Άρθρο 100

Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού – Αντικατάσταση άρθρου 14B του ν. 3468/2006

Το άρθρο 14B του ν. 3486/2006 (Α'129), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14B

Εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού

Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για κάλυψη ενεργειακών αναγκών κοινωφελών επιχειρήσεων και δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης καθώς και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που, είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α. με εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στις περ. 12 και 13 του άρθρου 2.

Επίσης, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας πολιτών του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Ειδικά για τους σταθμούς του παρόντος άρθρου, κατά παρέκκλιση του άρθρου 14Α του παρόντος, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, με μέγιστη ισχύ παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ίση με το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος κατανάλωσης.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται το άρθρο 14α του παρόντος και η παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9).».

Άρθρο 101

Απόσυρση σταθμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 904/2011 απόφασης της Ρ.Α.Ε.

1. Κάτοχοι βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών ΑΠΕ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 904/2011 απόφασης της Ρ.Α.Ε., όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αρ. 155/2012 (Β'908) και 452/2015 (Β'2859) αποφάσεις της Ρ.Α.Ε., δύνανται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να υποβάλουν στη Ρ.Α.Ε αίτηση αποχώρησης η οποία κοινοποιείται στον Διαχειριστή του συστήματος ή στον Διαχειριστή του δικτύου. Η Ρ.Α.Ε., εντός δεκαπέντε (15)

ημερών, κοινοποιεί στον αιτούντα και στους αρμόδιους διαχειριστές πράξη διαπίστωσης αποχώρησης. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης διαπίστωσης του πρώτου εδαφίου, επιστρέφεται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο διαχειριστή στους κατόχους των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής:

- α) το σύνολο του αναλογούντος κόστους σύνδεσης για το έργο «Σύνδεση Νέα Μάκρη – Πολυπόταμος και δίκτυο υψηλής τάσης Νότιας Εύβοιας» το οποίο επιστρέφεται πλήρως,
- β) το σύνολο του ποσού που έχει καταβληθεί για τις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης για έργα δικτύου, εξαιρουμένων των ήδη εκτελεσθέντων, στο πλαίσιο των ως άνω συμβάσεων, έργων,
- γ) όλες οι εγγυητικές επιστολές που έχουν προσκομιστεί στους αρμόδιους διαχειριστές στο πλαίσιο του ν. 4062/2012 (Α' 70) και του ν. 4152/2013 (Α' 107).

2. Μετά την έκδοση της πράξης διαπίστωσης αποχώρησης του έργου του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 παύει αυτοδικαίως η ισχύς όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τα έργα της παρ. 1 και λύονται αυτοδικαίως, χωρίς υποχρέωση καταγγελίας ή περαιτέρω ενέργειας και χωρίς να γεννάται δικαίωμα αποζημίωσης από την πρόωγη λύση αυτής για τους αντισυμβαλλόμενους, οι συμβάσεις σύνδεσης, πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ή χορήγησης λειτουργικής ενίσχυσης που κατά περίπτωση έχουν συναφθεί. Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης για την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης που έχει υποβληθεί από τον κάτοχο των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής, στην περίπτωση που οι σταθμοί Α.Π.Ε. της παρ. 1 έχουν ενταχθεί σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μετά τη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), δεν καταπίπτει και επιστρέφεται από τη Ρ.Α.Ε. στους κατόχους των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση της πράξης διαπίστωσης αδυναμίας υλοποίησης του έργου του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1.

Άρθρο 102

Αιολικά πάρκα σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών που έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν σε άλλη εγκατάσταση για λιγότερο από είκοσι (20) έτη ειδικά για αιολικά πάρκα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σε μη διασυνδεδεμένα νησιά, εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW) και μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW). Στην περίπτωση αυτή, η άδεια λειτουργίας εκδίδεται με διάρκεια ισχύος μικρότερη των είκοσι (20) ετών, όπως ειδικότερα καθορίζεται με τον Κανονισμό σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 1 του άρθρου 51.

2. Η Τιμή Αναφοράς (Τ.Α.) στη βάση της οποίας υπολογίζεται μηνιαίως η λειτουργική ενίσχυση σταθερής τιμής για την αποζημίωση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς της παρ. 1 καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149) μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12 του ν. 4414/2016 για ένταξη σχετικής κατηγορίας στον Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ιδίου νόμου.

3. Η διάρκεια ισχύος της Σύμβασης λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) που συνάπτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν. με τον κάτοχο σταθμού της παρ. 1,

κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016, ταυτίζεται με τη διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας του σταθμού.

Άρθρο 103

Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα - Τροποποίηση άρθρου 132 του ν. 4819/2021

Στο άρθρο 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα: α) προσδιορίζονται οι σταθμοί στους οποίους διατίθεται η ισχύς της περ. α) της παρ. 1, β) το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 αντικαθίστανται με ένα νέο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 προστίθεται περ. θ), δ) η περ. δ) της παρ. 3 αντικαθίσταται, ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται το συνολικό όριο ισχύος, στ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, ζ) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 132 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 132

Προσδιορισμός περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα

1. Κατά παρέκκλιση των αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), χορηγούνται προσφορές σύνδεσης στο Δίκτυο:

α) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που πρόκειται να λειτουργήσουν από κατηγορίες παραγωγών, εξαιρουμένων των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), σε περιοχές, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος ογδόντα έξι (86) μεγαβάτ (MW), η οποία ισχύς διατίθεται αποκλειστικά σε σταθμούς του παρόντος άρθρου.

β) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, στην περίπτωση του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Μύκονος, Σύρος, Άνδρος, Τήνος), από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα πέντε (45) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα δέκα πέντε (15) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικότερα η παραπάνω ισχύς κατανέμεται κατά ένα τρίτο (1/3) στο σύμπλεγμα Άνδρου-Τήνου και κατά δύο τρίτα (2/3) στο σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Σύρου, Μυκόνου.

γ) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς συμπεριλαμβανομένων σταθμών των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 στην περίπτωση του δικτύου της Κρήτης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό ογδόντα (180) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα σαράντα (40) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και τα τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) διατίθενται σε σταθμούς Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε.Κοιν.) στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και σε σταθμούς με

περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) Για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αρμόδιος Διαχειριστής παραλαμβάνει αιτήματα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης μέχρι την κάλυψη συνολικής ισχύος προσαυξημένης κατά διακόσια τοις εκατό (200%) ως προς τα αντίστοιχα όρια ισχύος της παρ. 1, που καθορίζονται με τον παρόντα για κάθε κορεσμένο δίκτυο.

β) Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών που δεν διαθέτουν άδεια παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού στις περιοχές της παρ. 1, θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να τις επανυποβάλουν σύμφωνα με το παρόν.

γ) Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύναται να υποβάλει μόνον μία (1) αίτηση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος μέχρι τετρακόσια (400) κιλοβάτ (kW) για κάθε ένα κορεσμένο δίκτυο της παρ. 1. Οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς για σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες, οι οποίες μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για συνολική ισχύ μέχρι πέντε (5) μεγαβάτ (MW) ανά Ενεργειακή Κοινότητα. Κάθε αίτηση για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος, με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη του κριτηρίου του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης.

δ) Μετά από την αποδοχή από τους ενδιαφερόμενους των οριστικών προσφορών σύνδεσης, με τις οποίες εξαντλείται το όριο ισχύος της παρ. 1 κατά περίπτωση αιτήσεις για χορήγηση προσφορών σύνδεσης που έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, απορρίπτονται.

ε) Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1 δεν ελέγχεται το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της παρ. 3β του ίδιου άρθρου.

στ) Η ισχύς των σταθμών της περ. α) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου, σύμφωνα με την απόφαση υπ' αρ. 663/2019 (Β' 3660) της Ρ.Α.Ε..

ζ) Η ισχύς των σταθμών των περ. β) και γ) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε., που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τα κορεσμένα δίκτυα των περ. β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος.

η) Κατά παρέκκλιση του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8β του ν. 3468/2006, προκειμένου για την κατάταξη σε σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων χορήγησης προσφοράς σύνδεσης των περ. β' και γ' της παρ. 1, όλες οι αιτήσεις κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Ε' της απόφασης που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8β του ν. 3468/2006.

θ) Οι σταθμοί αυτοπαραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α, οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο Δίκτυο ή το Σύστημα, δεν προσμετρώνται από τον αρμόδιο διαχειριστή στα περιθώρια ισχύος της παρ. 1 και επιτρέπεται η εγκατάστασή τους χωρίς περιορισμό της ισχύος του σταθμού.

3. Για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς του παρόντος άρθρου ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος που υλοποιεί ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Η θέση σε κανονική λειτουργία του ως άνω πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου για την υποβολή των αιτήσεων, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 146, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής της περ. γ) και δύναται να καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων. Με την ίδια απόφαση δύναται να αυξάνονται τα όρια ισχύος της παρ. 1.

γ) Με την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή του ν. 4152/2013 (Α' 107), προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την αίτηση και η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή προσκομίζεται σε φυσικό αντίγραφο ή αποστέλλεται με αποδεικτικό παραλαβής εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται είτε πριν την χορήγηση της οριστικής προσφοράς, είτε εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να την αποδεχτεί.

δ) Οι αιτήσεις σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, καθώς και σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε κτιριακές εγκαταστάσεις συνεχίζουν να υποβάλλονται και να αξιολογούνται ανεξάρτητα από την έκδοση της απόφασης της περ. β).

ε) Οι σταθμοί, εκτός των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οφείλουν να υποβάλλουν Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού ΑΠΕ εντός δώδεκα (12) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

4. Τα περιθώρια ισχύος που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 (Α' 101) διατίθενται αποκλειστικά σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς και προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

5. Στις περιοχές της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018, καθορίζεται για έκαστη περιοχή, πρόσθετο περιθώριο ισχύος τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) αποκλειστικά για αιολικούς σταθμούς που πρόκειται να λειτουργήσουν από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), με την προϋπόθεση ότι κάθε Ενεργειακή Κοινότητα δύναται να κάνει αποδεκτές οριστικές προσφορές σύνδεσης μέχρι του ορίου συνολικής ισχύος έξι (6) μεγαβάτ (MW).

6. Μετά τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης για σταθμούς της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 χορηγούνται προσφορές σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς

ισχύος μέχρι ένα (1) μεγαβάτ (MW) που εγκαθίστανται στην περιοχή της Εύβοιας, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο σύμφωνα με τις υπ' αρ. 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της ΡΑΕ και οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εξήντα (60) μεγαβάτ (MW), με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου. Σε σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται στην ως άνω περιοχή της Εύβοιας χορηγούνται προσφορές σύνδεσης ανεξαρτήτως περιορισμού ισχύος.

7. Οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο των οποίων οι άδειες παραγωγής έχουν παραταθεί σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και για τους οποίους σταθμούς είχαν εκδοθεί οριστικές προσφορές σύνδεσης δύνανται να υποβάλλουν αίτημα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εντός της διάρκειας ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης, οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. υποβάλλουν στον αρμόδιο διαχειριστή τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) πιστοποιητικό μετρήσεων των χαρακτηριστικών ποιότητας ισχύος που εκδίδεται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ή πιστοποιητικό αλλοδαπού φορέα αναγνωρισμένου από τις αρμόδιες Αρχές της αντίστοιχης χώρας, το οποίο είναι αποδεκτό από το Κ.Α.Π.Ε.. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται κατά προτίμηση σύμφωνα με το πρότυπο IEC 61400-21 ή άλλο ανάλογο περιεχομένου,

β) πιστοποιητικό έγκρισης του συγκεκριμένου τύπου της ανεμογεννήτριας που εκδίδεται από το Κ.Α.Π.Ε. ή πιστοποιητικό αλλοδαπού φορέα αναγνωρισμένου από τις αρμόδιες Αρχές της αντίστοιχης χώρας και την αποδοχή του Κ.Α.Π.Ε..

γ) απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) ή απόφαση υπαγωγής σε πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) του σταθμού, εφόσον απαιτείται κατά περίπτωση,

Η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται στους ανωτέρω κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων και κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας περί κορεσμένου δικτύου.

8. Στους αιολικούς σταθμούς που εμπίπτουν στο άρθρο 125 του ν. 4685/2020 και οι οποίοι υποβάλλουν αίτημα για αύξηση της ισχύος του σταθμού, επιτρέπεται η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού να υπερβαίνει την εγκατεστημένη ισχύ της αρχικής άδειας παραγωγής σε περίπτωση που προστίθεται μία ανεμογεννήτρια εγκατεστημένης ισχύος μέχρι και τρία μεγαβάτ (3 MW). Η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού δύναται να αυξάνεται μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) σε σχέση με τη μέγιστη ισχύ παραγωγής της αρχικής άδειας.»

Άρθρο 104

Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού - Τροποποίηση περ. β άρθρου 5 του ν. 4513/2018

Στην περ. β) του άρθρου 5 του ν. 4513/2018 (Α' 9) καταργείται το τελευταίο εδάφιο, περί της έδρας της Ενεργειακής Κοινότητας, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) την επωνυμία και την έδρα της. Η επωνυμία περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο «Ενεργειακή Κοινότητα» ή τη συντομογραφία «Ε.Κοιν.» και ένδειξη της έκτασης της ευθύνης

των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία της Ε.Κοιν.».

Άρθρο 105

Ενάσκηση δραστηριοτήτων – Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 12 ν. 4513/2018

Στο άρθρο 12 του ν. 4513/2018 (Α' 9) προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Η Ε.Κοιν. μπορεί να συστήνεται και να λειτουργεί σε οποιαδήποτε έδρα, εφόσον οι προϋποθέσεις των μελών του άρθρου 2 τηρούνται για την Περιφέρεια εντός της οποίας η Ε.Κοιν. ασκεί τις δραστηριότητες των περ. α), ε), στ), ζ), θ), ι) της παρ. 1 του άρθρου 4, εφόσον αυτές προβλέπονται στο καταστατικό. Στις περιπτώσεις αυτές, στο καταστατικό αναγράφεται ρητά η Περιφέρεια της χώρας εντός της οποίας ασκούνται όλες ή μία από τις εν λόγω δραστηριότητες.

Όπου γίνεται αναφορά στην έδρα της Ε.Κοιν., νοείται εφεξής η Περιφέρεια εντός της οποίας ασκεί η Ε.Κοιν. οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες των περ. α), ε), στ), ζ), θ), ι) της παρ. 1 του άρθρου 4 σύμφωνα με το καταστατικό της.».

Άρθρο 106

Σκοπός της ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ - Τροποποίηση άρθρου 118 του ν. 4001/2011

Στην παρ. 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται περ. θ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η εταιρεία «Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ (πρώην ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συνεργάζεται με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ, του ΕΔΔΗΕ και το ΔΑΑ, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης.

β) Συνάπτει Συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 4414/2016 (Α' 149) Συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), εξαιρουμένων των σταθμών με Σύμβαση Ενεργειακού Συμψηφισμού και των Φ/Β του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Κτιριακές Εγκαταστάσεις και, ιδίως, σε δώματα και στέγες Κτιρίων (12323/ΓΓ175/09, Β' 1079 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας), που συνάπτουν Συμβάσεις Συμψηφισμού με Προμηθευτές, για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι εγκαταστάσεις αυτές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου, και καταβάλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις Συμβάσεις αυτές από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Επικράτειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143 του παρόντος νόμου.

γ) Εισπράττει έσοδο από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς της προηγούμενης παραγράφου για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών της, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης.

δ) Υποβάλλει Προσφορές Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο Δίκτυο από Φωτοβολταϊκά Στεγών, από μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ βάσει συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του

ν. 3468/2006 (Α' 129) και βάσει συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης.

ε) Δύνатаι να εκπροσωπεί στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Φορέας Συλλογικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) τους παραγωγούς που συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης.

στ) Υπολογίζει στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 48 το συνολικό μείγμα καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και το υπολειπόμενο μείγμα καυσίμων της χώρας, καθώς και ελέγχει τη χρήση των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης.

ζ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι Φορείς Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, στην εναρμόνιση του συστήματος των Εγγυήσεων Προέλευσης των μελών τους και στη δημιουργία ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής αγοράς με χρήση Εγγυήσεων Προέλευσης.

η) Εκκαθαρίζει και εισπράττει από 1.4.2019 το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων και το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών από τους υπόχρεους Προμηθευτές ή Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.

θ) διαχειρίζεται τον ειδικό λογαριασμό με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης».

Άρθρο 107

Διαφοροποίηση εσόδων εταιρείας «Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» από παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαρογωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης και τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 3 άρθρου 118Α του ν. 4001/2011

Στην παρ. 3 του άρθρου 118 Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται η περ. γ', με την προσθήκη πρόβλεψης διαφοροποίησης των εσόδων από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με τον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης ρυθμίζονται ιδίως:

α) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι συνεργασίας με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ, του ΕΔΔΗΕ και το ΔΑΑ,

β) θέματα που αφορούν τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,

γ) τα έσοδα από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης που έχει συνάψει ο κάτοχος του σταθμού ή τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά,

- δ) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι υποβολής Προσφορών Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο Δίκτυο από Φωτοβολταϊκά Στεγών, από μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ βάσει Συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149),
- ε) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι εκπροσώπησης στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Φορέας Συλλογικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) των παραγωγών που συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016,
- στ) ο τρόπος και η διαδικασία υπολογισμού του συνολικού μείγματος καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και του υπολειπόμενου μείγματος καυσίμων της χώρας καθώς και η διαδικασία του ελέγχου της χρήσης των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας,
- ζ) ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,
- η) ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,
- θ) κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης.».

Άρθρο 108

Κατάργηση υποχρέωσης περιγραφής αποθηκευτικών χώρων εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 4 του ν. 3054/2002

Η περ. ε) της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3054/2002 (Α' 230) αντικαθίσταται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στην άδεια πρέπει να αναφέρονται:

α. το αντικείμενό της,

β. η χρονική διάρκειά της,

γ. το πρόσωπο στο οποίο χορηγείται,

δ. οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση της δραστηριότητας.

ε. περιγραφή των αποθηκευτικών χώρων (γεωγραφική θέση, κωδικός δεξαμενής, χωρητικότητα και προϊόν αποθήκευσης εκάστης δεξαμενής), τουλάχιστον των ελάχιστων απαιτούμενων που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας που προβλέπεται στην άδεια,

στ. τα μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας,

ζ. τα τεχνικά στοιχεία του αγωγού και των συναφών εγκαταστάσεων, εφόσον πρόκειται για άδεια Μεταφοράς με Αγωγό αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων και το αντικείμενο της μεταφοράς,

η. Υποχρεώσεις τροφοδοσίας ορισμένων γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας, εφόσον συντρέχει περίπτωση επιβολής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του νόμου αυτού.».

Άρθρο 109

Καθορισμός υποχρέωσης τήρησης εμπορικών αποθεμάτων - Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 3054/2002

Στο άρθρο 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η περ. β' της παρ. 5 αντικαθίσταται, β) το τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) προστίθεται παρ. 11 σχετικά με τη χωρητικότητα των αποθηκευτικών χώρων, και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6

Άδεια εμπορίας

1. Άδεια Εμπορίας αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων χορηγείται σε νομικά πρόσωπα, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή άλλης αντίστοιχης μορφής, εφόσον το πρόσωπο εδρεύει σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας μπορεί να διαθέτει Πετρελαιοειδή Προϊόντα απευθείας σε κατόχους Άδειας Εμπορίας ή Λιανικής Εμπορίας ή σε Μεγάλους Τελικούς Καταναλωτές ή σε Τελικούς Καταναλωτές που διαθέτουν ίδιους αποθηκευτικούς χώρους χωρίς διακρίσεις, με απρόσκοπτο τρόπο, εξασφαλίζοντας την ποιότητα των προϊόντων, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφάνεια των τιμολογήσεων.

3. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης Ε' της παραγράφου 4 του παρόντος, η Άδεια Εμπορίας ισχύει για όλη την επικράτεια.

4. Για τις κατωτέρω κατηγορίες Προϊόντων χορηγείται χωριστή άδεια κατά κατηγορία ως εξής:

A. Άδεια εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων και αργού πετρελαίου. Στην άδεια αυτή δεν περιλαμβάνεται: η εμπορία ναυτιλιακών και αεροπορικών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, καθώς και η εμπορία των προϊόντων της κατηγορίας VI της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

B1. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων.

B2. Άδεια Εμπορίας αφορολόγητων αεροπορικών καυσίμων.

Γ. Άδεια Εμπορίας υγραερίων.

Δ. Άδεια Εμπορίας ασφάλτου.

E. Άδεια Εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων για τα νησιά του Αιγαίου, εκτός Κρήτης, Ρόδου και νησιών Αργοσαρωνικού, για όλα τα προϊόντα εκτός υγραερίων, ασφάλτου και καυσίμων αεροσκαφών, σε εταιρείες με αποθηκευτικούς χώρους που βρίσκονται σε νησί ή νησιά υπαγόμενα στην παρούσα διάταξη.

5. Για τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας απαιτείται:

α. Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ή εγγυητική επιστολή.

Το νομικό πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να χορηγηθεί η Άδεια Εμπορίας πρέπει να ικανοποιεί μία από τις ακόλουθες εναλλακτικές απαιτήσεις:

αα) Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, ως ακολούθως:

Για την άδεια κατηγορίας Α) ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστο Εταιρικό Κεφάλαιο (σε Ευρώ)
--	---

Έως και 100.000 Μ.Τ.	200.000 €
Από 100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	500.000 €
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	1.000.000 €
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	1.500.000 €

Για την άδεια κατηγορίας Β1:	500.000 €
Για την άδεια κατηγορίας Β2:	500,000 €
Για την άδεια κατηγορίας Γ:	500.000 €
Για την άδεια κατηγορίας Ε:	150.000 €

ββ) Εγγυητική επιστολή, που πληροί τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), αναλόγως εφαρμοζομένων, με την οποία ο εκδότης της εγγυάται την καταβολή προς το

Ελληνικό Δημόσιο οποιουδήποτε ποσού μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, για την εξόφληση των απαιτήσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και σε βάρος του αιτούμενου τη χορήγηση Άδειας Εμπορίας.

γγ) Ειδικά για την άδεια κατηγορίας Δ, απαιτείται εγγυητική επιστολή ύψους πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.

δδ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των υποπεριπτώσεων ββ' και γγ' του παρόντος, αναφορικά με τη διάρκεια, το περιεχόμενο, τις προϋποθέσεις κατάπτωσης και τη συμπλήρωση της εγγυητικής επιστολής.»

β. Διαθεσιμότητα αποθηκευτικών χώρων.

Ο κάτοχος της Άδειας Εμπορίας οφείλει, καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητας, να διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να είναι ιδιόκτητοι, μισθωμένοι ή να έχουν παραχωρηθεί και να χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας του κατόχου της άδειας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 4. Η μίσθωση και η παραχώρηση της χρήσης αποδεικνύονται με έγγραφο το οποίο φέρει βέβαιη χρονολογία. Οι αποθηκευτικοί χώροι έχουν την αναγκαία χωρητικότητα για την εξυπηρέτηση της διακίνησης προϊόντων. Οι αποθηκευτικοί χώροι έχουν τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις προδιαγραφές και διαθέτουν τεχνικό εξοπλισμό κατάλληλο για την ασφαλή αποθήκευση και ομαλή διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων, ανάλογα με την κατηγορία της άδειάς τους. Η σύνδεση των αποθηκευτικών χώρων με τους προμηθευτές αυτών γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως με σύστημα αγωγών, διυλιστήρια, θάλασσα, σιδηροδρομικό δίκτυο, βυτιοφόρα οχήματα.

Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορούν να βρίσκονται και εντός χώρου διυλιστηρίου. Οι αποθηκευτικοί χώροι μπορεί να θεωρούνται και αποθήκες τήρησης Αποθεμάτων Έκτακτης Ανάγκης, εφόσον τηρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Για χορήγηση ή ανανέωση Άδειας Εμπορίας απαιτείται διαθεσιμότητα ελάχιστου όγκου αποθηκευτικών χώρων, ως ακολούθως:

Για την Άδεια κατηγορίας Α, ως εξής:

Όγκος Πωλήσεων (κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος σε Μετρικούς Τόνους)	Ελάχιστη Διαθεσιμότητα Αποθηκευτικών Χώρων (σε κυβικά μέτρα)
--	--

Έως και 100.000 Μ.Τ.	1.500 κ.μ.
Από 100.000 Μ.Τ. έως και 300.000 Μ.Τ.	4.000 κ.μ.
Από 300.000 Μ.Τ. έως και 600.000 Μ.Τ.	7.000 κ.μ.
Άνω των 600.000 Μ.Τ.	13.000 κ.μ.

Ο ελάχιστος όγκος αποθηκευτικών χώρων για τις υπόλοιπες κατηγορίες Άδειας Εμπορίας καθορίζεται ως εξής:

Για την Άδεια κατηγορίας Β1:	5.000 κυβικά μέτρα.
Για την Άδεια κατηγορίας Β2:	5.000 κυβικά μέτρα.
Για την Άδεια κατηγορίας Γ:	500 κυβικά μέτρα.

Για την Άδεια κατηγορίας E:

1.000 κυβικά μέτρα.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλούς σχεδίασης, κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων των εταιρειών διύλισης, εμπορίας, διάθεσης βιοκαυσίμων, λιανικής εμπορίας και μεγάλων τελικών καταναλωτών.

γ. Διαθεσιμότητα μεταφορικών μέσων (βυτιοφόρων οχημάτων ή πλωτών εφοδιαστικών μέσων) που να μπορούν να εξασφαλίσουν την ομαλή τροφοδοσία της αγοράς και την ομαλή και συνεχή διακίνηση των προϊόντων που εμπορεύεται ο κάτοχος της άδειας Εμπορίας, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις τροφοδοσίας γεωγραφικών περιοχών που μπορεί να έχουν επιβληθεί στον κάτοχο της άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 14 της παραγράφου 2 του νόμου αυτού.

Τα μεταφορικά μέσα, βυτιοφόρο (Φ.Ι.Χ. και Φ.Δ.Χ.) και πλωτά εφοδιαστικά (όπως δεξαμενόπλοια ή σλέπια), ιδιότητα και μισθωμένα, πρέπει να φέρουν εμφανώς, κατά περίπτωση, το εμπορικό σήμα του κατόχου της άδειας Εμπορίας, σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειάς του, ή το εμπορικό σήμα του μεταφορέα με τον οποίο έχει συναφθεί σύμβαση μεταφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω μεταφορικά μέσα των εταιρειών Εμπορίας κατηγορίας Β1 και Β2 πρέπει να φέρουν επιπλέον ειδικά σήματα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών, καθώς και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής όπου απαιτείται, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της σήμανσης των ανωτέρω μεταφορικών μέσων και οι τεχνικές λεπτομέρειες ανά είδος καυσίμου».

δ. Ειδικά για την Άδεια Εμπορίας υγραερίων: Ο κάτοχος της Άδειας αυτής, εφόσον εμπορεύεται και διακινεί υγραέριο σε φιάλες, οφείλει να έχει στην αποκλειστική κυριότητά του τουλάχιστον 30.000 κατάλληλες επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου οι οποίες φέρουν, με ανεξίτηλο τρόπο, ανεπίδεκτο επέμβασης την επωνυμία και το σήμα του. Ειδικά για την περίπτωση αρχικής χορήγησης Άδειας Εμπορίας κατηγορίας Γ` και μέχρι την πρώτη ανανέωση αυτής, ο παραπάνω ελάχιστος αριθμός φιαλών μειώνεται στις 20.000.

6. Εμπορικά Αποθέματα: Οι κάτοχοι αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων όλων των κατηγοριών, εκτός της κατηγορίας Δ` (ασφάλτου), υποχρεούνται να τηρούν συνεχώς εμπορικά αποθέματα ίσα τουλάχιστον με ποσοστό 5/365 των ετήσιων πωλήσεων που πραγματοποίησαν στην εγχώρια αγορά κατά το προηγούμενο έτος, για κάθε κατηγορία προϊόντων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ανάλογα με την κατηγορία της άδειάς τους.

Η τήρηση των εμπορικών αποθεμάτων λαμβάνει χώρα εντός της επικράτειας:

α) σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν ως φορολογικές αποθήκες του άρθρου 63 του ν. 2960/2001 (Α` 265), στις οποίες επιτρέπεται η αποθήκευση προϊόντος εντός της ίδιας δεξαμενής από περισσότερους κατόχους άδειας εμπορίας, ή και

β) σε εγκαταστάσεις, οι οποίες δεν λειτουργούν ως φορολογικές αποθήκες και αποθηκεύονται πετρελαιοειδή προϊόντα, για τα οποία έχουν καταβληθεί οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις. Οι εν λόγω εγκαταστάσεις χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τον κάτοχο της άδειας εμπορίας.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται η υποχρέωση και ο τρόπος υπολογισμού αυτής, προσδιορίζονται τα πετρελαιοειδή προϊόντα που τηρούνται ανά

κατηγορία άδειας, τα στοιχεία αναφοράς, η διαδικασία ελέγχου των υποχρεώσεων της παρούσας, καθορίζεται η ελεγκτική Αρχή και ρυθμίζεται κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται οι όροι συνεργασίας μεταξύ της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων της παρούσας από τους κατόχους αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων.

7. Ο κάτοχος άδειας Εμπορίας έχει, σύμφωνα με τους όρους αυτής, την υποχρέωση της ομαλούς και συνεχούς τροφοδοσίας της αγοράς και φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την ποιότητα και την ποσότητα των προϊόντων που διακινεί και διαθέτει.

8. Οι κάτοχοι άδειας Εμπορίας μπορούν να χρησιμοποιούν για τη μεταφορά των πετρελαιοειδών προϊόντων τις υπηρεσίες τρίτων (μεταφορέων) μη κατόχων άδειας κατά το νόμο αυτό, και στους οποίους δεν πραγματοποιείται μεταβίβαση της κυριότητας των μεταφερόμενων προϊόντων. Η μεταφορά και η πώληση των πετρελαιοειδών προϊόντων γίνεται με παραστατικά των κατόχων άδειας Εμπορίας.

9. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κατάρτιση συμβάσεων πωλήσεως ναυτιλιακών καυσίμων είτε απευθείας με τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε με άλλο τρίτο πρόσωπο που συνδέεται συμβατικά με αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι η παράδοση των προϊόντων αυτών θα γίνεται στο πλοίο με ευθύνη και με παραστατικά παράδοσης αποκλειστικά των κατόχων Άδειας Εμπορίας, οι οποίοι θα εκδίδουν τα παραστατικά πώλησης είτε προς τον διαχειριζόμενο το πλοίο είτε προς τον τρίτο αντίστοιχα.

10. Ο κάτοχος Άδειας Εμπορίας ασφάλτου μπορεί να προμηθεύεται απευθείας από τα διυλιστήρια ποσότητα μαζούτ, σε ποσοστό 10% επί της ποσότητας ασφάλτου που προμηθεύεται, προκειμένου να την χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες συντήρησης της ασφάλτου. Μέρος της ποσότητας αυτής επιτρέπεται να διαθέτει και στους τελικούς καταναλωτές για τον ίδιο σκοπό.

11. Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας του παρόντος, εφόσον έχουν την υποχρέωση τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης ή εμπορικών αποθεμάτων, οφείλουν να διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους με την αναγκαία χωρητικότητα για την τήρηση των αποθεμάτων αυτών.».

Άρθρο 110

Καθορισμός πόρων υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης - Τροποποίηση του άρθρου 21 ν. 4342/2015

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4342/2015 (Α' 143) τροποποιείται, προκειμένου να συμπληρωθούν οι πόροι του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών, καθώς και για την υλοποίηση ενεργειών με κοινωνικό χαρακτήρα, όπως η κατά προτεραιότητα υλοποίηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή ένδεια ή στην κοινωνική κατοικία. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται κυρίως

από εισφορές των διανομένων ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας κατά την έννοια του παρόντος νόμου, από πάσης φύσεως ανακτήσεις ποσών των δικαιούχων φορέων του Προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών ΥΠΕΝ/Δ/75516/436/31.7.2020 (Β' 3156) που καταβάλλονται μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθώς επίσης και από έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Με το ανωτέρω διάταγμα καθορίζονται η διαδικασία σύστασης, οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας του Ταμείου, οι πόροι, ο τρόπος και η διαδικασία χρηματοδότησής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 111

Πόροι Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010

Στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί πόρων του Πράσινου Ταμείου που διατίθενται χωρίς τον περιορισμό του ποσοστού του 2,5%, προστίθεται περ. στ) ως εξής:

«στ) τα έσοδα της περ. ζ' της παρ. 1, που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012 (ΕΕ L 315) της 14.11.2012 στο εσωτερικό δίκαιο.».

Άρθρο 112

Καθορισμός υπόχρεων μερών και επιμερισμός σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015

Στην παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143), προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης εξασφαλίζει ότι οι διανομείς ενέργειας και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που ορίζονται ως υπόχρεα μέρη σύμφωνα με την παρ. 9 και δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια, αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση μέρους των στόχων της παρ. 1. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται τον πρώτο μήνα της περιόδου επιμερισμού του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, καθορίζονται τα υπόχρεα μέρη, καθώς και ο επιμερισμός του σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας σε αυτά. Τα υπόχρεα μέρη δύνανται να υλοποιούν τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από την παρούσα, καταβάλλοντας στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21, ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης (Β' 4237/20.11.2019).».

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 113

Αρμοδιότητα μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 54 ν. 4512/2018

Η παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4512/2018 (Α' 5) τροποποιείται, ως προς το αρμόδιο όργανο της δημοτικής νομοθεσίας, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Όπου στις παραγράφους 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11 και 12 του άρθρου 53 αναφέρεται το Δημόσιο ή ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για τα δημοτικά λατομεία νοούνται ο οικείος δήμος και τα συλλογικά όργανα, που έχουν το τεκμήριο αρμοδιότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Α' 87) και του Κώδικα περί Δήμων και Κοινοτήτων, αντιστοίχως.».

Άρθρο 114

Αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 60 του ν. 4512/2018

Η παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4512/2018 (Α' 5) τροποποιείται, ως προς την προσθήκη αρμοδιότητας του δημοτικού συμβουλίου επί καταγγελίας μίσθωσης δημοτικών λατομείων, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περίπτωση λατομείων επί δημοσίων εκτάσεων ή το Δημοτικό Συμβούλιο στην περίπτωση λατομείων επί δημοτικών εκτάσεων αντίστοιχα, μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μίσθωσης στις εξής περιπτώσεις:

- α) αν διαπιστωθεί ότι ο εκμεταλλευτής δεν τηρεί τους όρους της σύμβασης μίσθωσης,
- β) αν εκδοθεί πράξη με την οποία διακόπτονται οριστικά οι εργασίες εκμετάλλευσης και δεν ασκήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις διοικητικά βοηθήματα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών ή αν αυτά μετά την άσκησή τους απορρίφθηκαν.».

Άρθρο 115

Διάθεση παραβόλων που αφορούν την αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 του ν. 4602/2019

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4602/2019 (Α' 45), περί διάθεσης των παραβόλων που αφορούν την αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων και περιοχών αρμοδιότητας του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντικαθίσταται και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15
Παράβολα

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται και αναπροσαρμόζονται τα είδη και τα ποσά των παραβόλων που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας ή έγκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους Α', καθώς και για το παραδεκτό της άσκησης προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9. Ειδικά, τα ποσά των παραβόλων που αφορούν στην αξιοποίηση

του γεωθερμικού δυναμικού των πεδίων τοπικού ενδιαφέροντος και των Περιοχών Γεωθερμικού Ενδιαφέροντος (ΠΓΘΕ) καταβάλλονται στον ειδικό κωδικό του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 και τα έσοδα που προκύπτουν από την καταβολή τους διατίθενται αποκλειστικά από την οικεία αποκεντρωμένη διοίκηση για την εν γένει αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων.

2. Ποσοστό των εισπραττόμενων εσόδων από τα ως άνω παράβολα που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να διατεθεί για την κάλυψη δαπανών των αρμόδιων υπηρεσιών για την αξιοποίηση της γεωθερμίας.»

Άρθρο 116

Παράταση ολοκλήρωσης ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση

1. Παρατείνεται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη τους η ισχύς των αποφάσεων του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση, οι οποίες δεν έχουν λήξει έως τη δημοσίευση του παρόντος σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 4442/2016 (Α' 230), Για το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου παρατείνεται η προθεσμία ολοκλήρωσης των ως άνω ερευνητικών εργασιών.

2. Η παράταση χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου. Εάν η έκταση είναι δημοτική, το αίτημα διαβιβάζεται στον οικείο ο.τ.α., προκειμένου να εκδοθεί απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου περί έγκρισης της παράτασης. Εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ως άνω αιτήματος παράτασης, ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει διαπιστωτική πράξη παράτασης.

3. Στην περίπτωση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών, η ισχύς των οποίων έληξε από την 1η.3.2021 έως και τη δημοσίευση του παρόντος και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μίσθωσης, παρατείνεται κατά ένα (1) έτος η προθεσμία υποβολής της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Η παράταση του ενός (1) έτους χορηγείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, για δημόσια ή δημοτική έκταση αντίστοιχα, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και υπό την επιφύλαξη ότι για τις υπό κρίση εκτάσεις δεν είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών ή μίσθωσης υπέρ τρίτου ενδιαφερομένου. Η παράταση χορηγείται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης και ισχύει από την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή ή της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου.

4. Σε περίπτωση που, στο πλαίσιο της παρ. 3, έχει ήδη υποβληθεί η αίτηση μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, οι σχετικές συνθήκες και προϋποθέσεις συνεκτιμώνται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή από τον οικείο Δήμο, προκειμένου να παραταθούν οι προθεσμίες που χορηγούνται για την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών και την ολοκλήρωση της διαδικασίας μίσθωσης.

5. Αιτήσεις για παράταση των αποφάσεων έγκρισης διενέργειας ερευνητικών εργασιών για λατομικά ορυκτά σε δημόσια ή δημοτική έκταση ή για παράταση της προθεσμίας υποβολής

της αίτησης μίσθωσης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 υποβάλλονται έως την 30η.9.2022.

Άρθρο 117

Καθορισμός ημερομηνίας υπολογισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016

Το πέμπτο και το έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 (Α' 230) αντικαθίστανται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντιστοιχεί στο ποσό των μέγιστων προβλεπόμενων πάγιων μισθωμάτων μίας τριετίας. Αν το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί αμετάκλητα μέσα στην πρώτη τριετία, ο εκμεταλλευτής υποβάλλει αίτηση για την έκδοση νέας απόφασης καθορισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της τριετίας. Το ύψος της νέας εγγυητικής επιστολής αντιστοιχεί σε ποσό που περιλαμβάνει το σύνολο των αναμενόμενων μισθωμάτων, ύστερα από συμψηφισμό πάγιων και αναλογικών με βάση τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της προηγούμενης τριετίας. Η νέα εγγυητική επιστολή κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία, προς αντικατάσταση της προηγούμενης, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη λήξη της τριετίας και καλύπτει αθροιστικά τα μισθώματα όλης της προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι τη λήξη της επόμενης τριετίας.

Λατομεία, τα οποία ήδη λειτουργούν με εγγυητική επιστολή της παρ. 1, συνεχίζουν τη λειτουργία τους και ως ημερομηνία έναρξης υπολογισμού του ύψους αυτής λογίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4409/2016 (Α'136). Η ίδια ημερομηνία έναρξης υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής ισχύει και για τα λατομεία, που δεν έχουν καταθέσει ακόμα την εγγυητική επιστολή της παρ. 1 του παρόντος και τα οποία συνεχίζουν τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση κατάθεσης αυτής.

Και για τις δύο περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, ο τρόπος υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής, καθορίζεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.»

Άρθρο 118

Υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής από εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών και από εκμεταλλευτές μεταλλείων - Τροποποίηση παρ. 22 άρθρου 68 του ν. 4512/2018

Η παρ. 22 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί κατάθεσης εγγυητικής επιστολής αντικαθίσταται και η παρ. 22 διαμορφώνεται ως εξής:

«22. Οι εκμεταλλευτές όλων των κατηγοριών λατομικών ορυκτών, καθώς και οι εκμεταλλευτές μεταλλείων υποχρεούνται να καταθέσουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντίστοιχα, εγγυητική επιστολή, σύμφωνα την παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος και την υπό στοιχείο ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 (Β'2909) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έως την 31η.12.2022. Σε περίπτωση που έχει ήδη κατατεθεί εγγυητική επιστολή, αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την

υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.06.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.

Οι μεταλλευτικοί χώροι που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4223/2013 (Α' 287) απαλλάσσονται μέχρι την ημερομηνία εγκατάστασης πλειοδότη από την υποχρέωση κατάθεσης της εγγυητικής επιστολής της παρ. 2 του άρθρου 55 του παρόντος.».

Άρθρο 119

Νομιμοποίηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εντός λατομικών χώρων

1. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις της παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 (Α'5), οι οποίες έχουν κατασκευασθεί εντός λατομικού χώρου μέχρι και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, χωρίς όμως να διαθέτουν τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά στοιχεία για την εγκατάσταση και τη λειτουργία τους ως προς το σύνολο ή μέρος αυτών, εντάσσονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 65 του ν. 4442/2016 (Α' 230) και του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 (Α' 5), εφόσον εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος:

α) υποβάλλουν τροποποιητικό προσάρτημα της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 64Α και 65 του ν. 4442/2016 και 56 του ν. 4512/2018 στην αρμόδια αρχή. Το τροποποιητικό προσάρτημα συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4512/2018,

β) καταβάλλουν στην υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης παράβολο, το ύψος του οποίου ορίζεται από τη μαθηματική σχέση:

Παράβολο (ευρώ)= Ισχύς εγκατάστασης χωρίς νομιμοποιητικά στοιχεία (kW) * A

όπου:

A=5, για ισχύ έως 2500 kW

και

A=10, για το μέρος που υπερβαίνει την ισχύ των 2500 kW

Ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) επί του ως άνω παραβόλου εγγράφεται ως πίστωση στον κρατικό προϋπολογισμό ΑΛΕ 1450108001. Το υπόλοιπο ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αποδίδεται στον ΑΛΕ της Γενικής Διεύθυνσης Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με κωδικό 1560989001. Το παράβολο επιστρέφεται σε περίπτωση που δεν εγκριθεί το τροποποιητικό προσάρτημα της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης.

2. Η γνωστοποίηση εγκατάστασης και λειτουργίας της ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης πραγματοποιείται παραδεκτώς μόνον, αφότου ολοκληρωθεί η διαδικασία έγκρισης του τροποποιητικού προσαρτήματος της τεχνικής μελέτης και υπό την προϋπόθεση ότι ο εκμεταλλευτής έχει εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4442/2016.

Άρθρο 120

Επέκταση λατομικής περιοχής από μισθωτή του όμορου χώρου -

Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 48 του ν. 4512/2018

Στην παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται τρία τελευταία εδάφια και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Με διαδικασία ανάλογη εκείνης του καθορισμού της είναι δυνατή η τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμός των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής ή της χωροταξικής κατανομής εντός αυτής, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από παράβολο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ το οποίο καταβάλλεται υπέρ της οικείας Περιφέρειας, και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που η επέκταση των ορίων ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής δεν υπερβαίνει ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί της συνολικής έκτασής της και δεν υπάρχουν άλλοι όμοροι λατομικοί χώροι προς διάθεση εντός αυτής, αποκλειστικά και μόνον ο μισθωτής του όμορου λατομικού χώρου εντός της αρχικώς ενεργοποιημένης λατομικής περιοχής, δύναται να υποβάλλει αίτηση για τη μίσθωση λατομικού χώρου εντός της επέκτασης με απευθείας σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του παρόντος. Η διάρκεια της μίσθωσης, καθώς και η έκταση του υπό μίσθωση λατομικού χώρου του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν εκείνες του αρχικά μισθωμένου λατομικού χώρου. Αίτηση για επέκταση λατομικής περιοχής κατά τα ανωτέρω μπορεί να υποβληθεί από τον ίδιο μισθωτή άπαξ.».

Άρθρο 121

Αδειοδότηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων

- Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 56 του ν. 4512/2018

Το πρώτο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1α του άρθρου 56 του ν. 4512/2018 (Α' 5) τροποποιούνται ως προς την προσθήκη της εγκατάστασης και λειτουργίας ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ίδιου νόμου και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1.α. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43, με σκοπό την επεξεργασία (μηχανική, εμπλουτισμού, παραγωγής κονιαμάτων, σκυροδεμάτων, ασφαλτομιγμάτων, ασβέστου και λοιπές κατεργασίες) των λατομικών ορυκτών, του απαραίτητου βοηθητικού εξοπλισμού όπως αντλιών και συστημάτων αερισμού υπογείων, καθώς και άδειας κατασκευής των απαιτούμενων για την εγκατάσταση αυτή τεχνικών δομικών έργων όπως βάσεων έδρασης, κατασκευών για την τροφοδοσία και την αποθήκευση χύδην στερεών υλικών-σιλό, βάρων και μεταλλικών κριωμάτων με ή χωρίς τη χρήση σπλισμένου σκυροδέματος, υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016. Η εγκατάσταση του εξοπλισμού μπορεί να αρχίσει μόνο μετά την υποβολή της γνωστοποίησης στην αρμόδια υπηρεσία.

Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών λατομείων, τμήμα των οποίων βρίσκεται εντός του λατομικού χώρου ή εντός των ορίων λατομικής περιοχής της παρ. 6 του άρθρου 43 και το υπόλοιπο εκτός αυτών, θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο και αντιμετωπίζονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για το τμήμα αυτό όπου είναι εγκατεστημένο το μεγαλύτερο ποσοστό της ισχύος τους.

β. Για την εγκατάσταση και λειτουργία εντός λατομικών και μεταλλευτικών χώρων αποθηκών κρηκτικών υλών, απαιτείται άδεια η οποία χορηγείται σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 του ΚΜΛΕ από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας περιφέρειας.

γ. Η λειτουργία εγκαταστάσεων, οι οποίες βρίσκονται πάνω σε οχήματα μέσα σε λατομικούς χώρους και μεταλλεία και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ANFO ή SLURRIES ή γαλακτωμάτων, επιτρέπεται μόνον ύστερα από άδεια, η οποία χορηγείται από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας περιφέρειας σύμφωνα με τα άρθρα 53 και 107 του ΚΜΛΕ.».

Άρθρο 122

Εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 του ν. 4442/2016

Στην παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4442/2016 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στις λατομικές περιοχές της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5), β) προστίθενται τρία τελευταία εδάφια και η παρ. 1 του άρθρου 65 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού εντός λατομικών χώρων των εξορυσσομένων ορυκτών ή εντός λατομικών περιοχών της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 4512/2018 (Α' 5), υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 5.

Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριότητας και Ελέγχων (ΟΠΣ ΑΔΕ) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του ΟΠΣ ΑΔΕ, η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία.

Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης ο ενδιαφερόμενος απαιτείται να κατέχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης, κατά τα άρθρα 60, 61, 62, 63 και 64 και να έχει εξασφαλίσει:

α) απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, εφόσον δεν προκύπτει από τις υφιστάμενες σε ισχύ άδειες, εγκρίσεις κ.λπ.,

β) εγκεκριμένη τεχνική μελέτη στην οποία θα περιέχονται, ως Κεφάλαια, το στοιχείο δ' και, εφόσον απαιτείται, το στοιχείο ε' της παρ. 1 του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε.,

γ) άδεια χρήσης αιγιαλού και παραλίας ή ζώνης λιμένα, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με το ν. 2971/2001 (Α' 285) και

δ) τις υπεύθυνες δηλώσεις του στοιχείου ιβ' του άρθρου 103 του Κ.Μ.Λ.Ε.

Σε περίπτωση δημόσιων και δημοτικών εκτάσεων, πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών απαιτείται να έχει συναφθεί η μίσθωση της έκτασης.

Σε περίπτωση μεταβολής της συνολικής ισχύος των εγκαταστάσεων ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, δεν απαιτείται τροποποίηση της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης, εφόσον η μεταβολή δεν υπερβαίνει ποσοστό έως και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της ισχύος αυτών. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μεταβολή δεν επιτρέπεται αθροιστικά ανά διετία να υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό του δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Η ανωτέρω μεταβολή κοινοποιείται εγγράφως στην αρμόδια υπηρεσία έγκρισης της τεχνικής μελέτης εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη εκάστης διετίας, της πρώτης αρχομένης από την ημερομηνία υποβολής της αρχικής γνωστοποίησης λειτουργίας των εγκαταστάσεων ή της ημερομηνίας χορήγησης της σχετικής άδειας λειτουργίας αυτών.»

Άρθρο 123

Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 64 του ν. 4442/2016

Εάν έχει ήδη κατατεθεί εγγυητική επιστολή σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4442/2016 (Α' 230), με μεγαλύτερο ύψος από το προβλεπόμενο, τότε αυτή αντικαθίσταται με αντίστοιχη, μικρότερου ύψους, ύστερα από αίτημα του ενδιαφερομένου στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Άρθρο 124

Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών χωρικών μελετών – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4759/2020 (Α' 245) εξειδικεύεται ο τρόπος τήρησης του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συστήνεται, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.), το οποίο τηρείται σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων του ως άνω Υπουργείου. Στο Μητρώο καταχωρούνται όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν άδεια Πιστοποιημένου Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., καθώς και τα νομικά πρόσωπα, μέσω των οποίων οι Αξιολογητές Μ.Α.Χ.Μ. μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.».

Άρθρο 125

Παραβάσεις - Διοικητικές κυρώσεις – Προσθήκη άρθρου 95Α στον ν. 4759/2020

Στον ν. 4759/2020 (Α' 245) προστίθεται άρθρο 95Α ως εξής:

«Άρθρο 95Α

Παραβάσεις - Διοικητικές κυρώσεις

1. Διοικητικές κυρώσεις σε βάρος καταχωρούμενων στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Χωρικών Μελετών (Μ.Α.Χ.Μ.) επιβάλλονται για τις παρακάτω παραβάσεις:

α) Άρνηση ανάθεσης διαθέσιμου Αξιολογητή, χωρίς να συντρέχει λόγος σύγκρουσης συμφερόντων ή λόγοι ανωτέρας βίας.

β) Παραβάσεις που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων των Αξιολογητών Μ.Α.Χ.Μ. και ειδικότερα:

βα) Μη τήρηση των επιμέρους προθεσμιών, λόγω υπαιτιότητας του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ..

ββ) Σοβαρές ελλείψεις στην τεκμηρίωση και πληρότητα των παραδοτέων έργων.

γ) Παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας εκ μέρους του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ., ως προς τη χρήση των στοιχείων και πληροφοριών που έχει συγκεντρώσει κατά την εκτέλεση του έργου του.

δ) Παράλειψη του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. να δηλώσει σύγκρουση συμφερόντων ή άλλα στοιχεία που αποτελούν κωλύματα για την άσκηση των καθηκόντων του.

ε) Παράβαση του καθήκοντος αμεροληψίας, ιδίως όταν αυτή οφείλεται σε δωροδοκία.

2. Για τις παραβάσεις της παρ. 1 επιβάλλονται οι εξής κυρώσεις:

α) Για την παράβαση της περ. α) επιβάλλεται αναστολή της άδειάς του επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

β) Για τις παραβάσεις της περ. β):

βα) Για κάθε παράβαση της υποπερ. βα) επιβάλλεται πρόστιμο που ορίζεται σε ποσοστό δέκα έως πενήντα τοις εκατό (10% - 50%) της αμοιβής της συγκεκριμένης ανάθεσης, αναλόγως της σοβαρότητας της παράβασης. Σε περίπτωση που τελεσθεί παράβαση σε επόμενη ανάθεση, επιβάλλεται η αναστολή άδειας επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση που τελεσθεί η παράβαση σε τρίτη ανάθεση, αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η εκ νέου χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

ββ) Για την παράβαση της υποπερ. ββ) επιβάλλεται αναστολή της άδειας επί δύο (2) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, αφαιρείται η άδεια του Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. και αποκλείεται η εκ νέου χορήγησή της στο ίδιο πρόσωπο.

γ) Για την παράβαση της περ. γ) επιβάλλεται αναστολή της άδειας επί τρία (3) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, αφαιρείται η άδεια.

δ) Για την παράβαση της περ. δ) επιβάλλεται πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, αναλόγως της σοβαρότητας της παράβασης, και αναστολή της άδειας επί τρία (3) έτη. Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης, το πρόστιμο διπλασιάζεται και αφαιρείται οριστικά η άδεια.

ε) Για την παράβαση της περ. ε) επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της αμοιβής που προβλέπεται από την ανάθεση και αφαιρείται οριστικά η άδεια.

Εάν οι παραβάσεις έγιναν από Αξιολογητή Μ.Α.Χ.Μ. που εκτελεί εντολή μέσω νομικού προσώπου, το διοικητικό πρόστιμο οφείλεται εις ολόκληρον από το φυσικό και το νομικό πρόσωπο και οι κυρώσεις που αφορούν στην αναστολή ή αφαίρεση άδειας ή στα πρόστιμα επιβάλλονται και στους δύο.

3. Κατά της πράξης επιβολής της κύρωσης προβλέπεται ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών.

Άρθρο 126

Αρμοδιότητα πρότασης προεδρικού διατάγματος του άρθρου 25 του ν. 2508/1997

Στο τέλος της περ. β της παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 (Α' 124), περί παραδοσιακών οικισμών, προστίθεται εδάφιο και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9.α. Οι ρυθμίσεις που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2242/1994 γίνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π..

Εκκρεμείς διαδικασίες για ρυθμίσεις κατά τα ανωτέρω συνεχίζονται με τις προισχύουσες διατάξεις, εφόσον κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχει γνωμοδοτήσει γι' αυτές το Κεντρικό Σ.Χ.Ο.Π..

β. Ειδικά ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση σχεδίων πόλεων και πολεοδομικών μελετών χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών, γίνεται με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.). Προκειμένου για παραδοσιακούς οικισμούς περιοχών αρμοδιότητας Υπουργών Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας – Θράκης) και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, οι ανωτέρω ρυθμίσεις ασκούνται από τους Υπουργούς αυτούς, αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.

Η έγκριση, τροποποίηση, αναθεώρηση ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και η έγκριση ή τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης και χρήσεων γης που εμπίπτουν σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους/ιστορικούς τόπους του ν. 4858/2021 (Α' 220) στις περιοχές χωρικής αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας – Θράκης) και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, εγκρίνονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των ως άνω, κατά περίπτωση αρμόδιων, Υπουργών και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά από γνωμοδότηση του οικείου ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α..».

Άρθρο 127

Προέγκριση Οικοδομικών Αδειών – Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί ότι η προέγκριση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά όλες τις κατηγορίες οικοδομικών αδειών του άρθρου 36 του ίδιου νόμου και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διαδικασία προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά κάθε κατηγορία έκδοσης άδειας του άρθρου 36. Η διαδικασία προέγκρισης άδειας αναθεώρησης είναι υποχρεωτική, εφόσον αφορά σε μεταβολή των πολεοδομικών μεγεθών κάλυψης, δόμησης και όγκου.».

Άρθρο 128

Διαδικασία ελέγχου οικοδομικής άδειας – Τροποποίηση παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017

Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί οικοδομικών αδειών που εξαιρούνται προέγκρισης, προστίθενται οι κατηγορίες αδειών 1 και 2, προβλέπονται τα υποβαλλόμενα ηλεκτρονικά στοιχεία τους και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι οικοδομικές άδειες, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, εκδίδονται ως εξής:

α) Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των Κατηγοριών 1, 2 και 3 με προέγκριση του άρθρου 36 εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Ο αριθμός οικοδομικής άδειας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών. Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργούνται εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του φακέλου.

β. Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης των Κατηγοριών 1, 2 και 3 χωρίς προέγκριση του άρθρου 36, εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Μεταξύ των υποβαλλόμενων ηλεκτρονικά στοιχείων, συμπεριλαμβάνεται: βα) για τις Κατηγορίες 1 και 2, υποχρεωτική έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου, οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών και ελέγχεται το τοπογραφικό διάγραμμα, και ββ) για την Κατηγορία 3, υποχρεωτική έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου, οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών. Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση για τις

υποπερ. βα) και ββ) εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση συνοδεύεται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις δόμησης στην περιοχή του ακινήτου για το οποίο εκδόθηκε.

Ο αριθμός οικοδομικής άδειας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών.

Η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και στοιχείων, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών που χορηγούνται με την ανωτέρω διαδικασία. Ο υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος διενεργείται ανά εξάμηνο για τις άδειες του παρελθόντος εξαμήνου».

Άρθρο 129

Διάγραμμα κάλυψης – Τροποποίηση παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4495/2017

Στην παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί της κλίμακας των υποβαλλόμενων διαγραμμάτων κάλυψης, α) στην περ. β) διαγράφεται ο υπολογισμός της επιτρεπόμενης δόμησης, β) στην περ. γ) ο όρος της δόμησης αντικαθίσταται από αυτόν του όγκου, γ) μετά την περ. η) προστίθεται αυτοτελές εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το διάγραμμα κάλυψης υποβάλλεται σε κλίμακα 1:100 ή 1:200 ή 1:500 και περιλαμβάνει:

α) Το οικοπέδο ή γήπεδο με τις διαστάσεις και το εμβαδόν του, περίγραμμα του προς οικοδόμηση κτιρίου γεωμετρικά ορισμένο, μονοσήμαντα ορισμένο με ορθογώνιες συντεταγμένες στο κρατικό σύστημα συντεταγμένων.

β) Τους υπολογισμούς της επιτρεπόμενης και πραγματοποιούμενης κάλυψης, το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος, τον πραγματοποιούμενο όγκο του κτιρίου, το συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης, τις πλάγιες και οπίσθιες αποστάσεις και τον υπολογισμό των αναγκών σε χώρους στάθμευσης.

γ) Τα περιγράμματα των επιπέδων του κτιρίου, υπόγειων και υπέργειων, οι διαστάσεις τους, η θέση τους σε σχέση με τις οικοδομικές γραμμές και τα πλάγια όρια του οικοπέδου και όποιο άλλο βασικό στοιχείο είναι απαραίτητο για τον υπολογισμό της κάλυψης, του όγκου και του ύψους του κτιρίου.

Σε περιπτώσεις προσθήκης, περιέχονται και τα παλαιά κτίσματα με τα ανωτέρω στοιχεία, οι αριθμοί των αδειών τους ή των τίτλων ή των αποφάσεων εξαίρεσης ή αναστολής κατεδάφισης, αν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς τακτοποίησης ή νομιμοποίησης.

δ) Τα περιγράμματα επιφανειών και ο υπολογισμός εμβαδών για χώρους ειδικών χρήσεων του κτιρίου που απαιτούν βεβαιώσεις κύριας χρήσης.

ε) Τη σχηματική τομή για την ένδειξη του μέγιστου ύψους του κτιρίου, του ιδεατού στερεού και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, σε σχέση με το οριστικά διαμορφωμένο έδαφος στην οποία περιέχονται το πραγματοποιούμενο ύψος του κτίσματος και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος.

στ) Ενδεικτικές όψεις.

ζ) Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου με τις απαραίτητες ενδείξεις για τον υπολογισμό της φύτευσης και της στάθμης εδάφους σε κάθε διαμορφούμενο επίπεδο.

η) Ενδεικτική τρισδιάστατη απεικόνιση της κατασκευής, με γραμμικό ή με ελεύθερο σχεδιασμό ή φυτογραφίες σε υφιστάμενα κτίρια.

Το διάγραμμα κάλυψης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι δεν έχει μεταβληθεί ο επιτρεπόμενος Συντελεστής Δόμησης του οικοπέδου και ότι στην επιτρεπόμενη δόμηση έχουν υπολογιστεί όλες οι κατασκευές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79), καθώς και οι απαιτούμενες επιφάνειες, ανά χρήση, για τον υπολογισμό των θέσεων στάθμευσης. Αν απαιτείται γνωμοδότηση ή έγκριση άλλων οργάνων ή φορέων, το διάγραμμα κάλυψης πρέπει να τηρεί και τις προδιαγραφές που τίθενται από αυτούς.».

Άρθρο 130

Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων

Στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί σύνθεσης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α), α) στο εισαγωγικό εδάφιο τα μέλη αυξάνονται από επτά (7) σε εννέα (9), β) η περ. δ) αντικαθίσταται, γ) στην περ. ε) ο αριθμός των μηχανικών αυξάνεται σε δύο (2), δ) προστίθεται περ. ζ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. είναι εννεαμελές και αποτελείται από:

- α) τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο,
- β) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- γ) τον Γενικό Διευθυντή Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,
- δ) τον Γενικό Διευθυντή Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,
- ε) δύο (2) μηχανικούς, με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, που υποδεικνύεται με τους αναπληρωτές τους από το Τ.Ε.Ε.,
- στ) ένα (1) μέλος, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας, κάτοχο πτυχίου ανώτατης σχολής, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του.
- ζ) δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου και δύο (2) αναπληρωματικά μέλη.».

2. Εντός δύο (2) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. συγκροτείται εκ νέου με τη σύνθεση της παρ. 1 και η θητεία των μελών του υφιστάμενου ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. παύει αυτοδικαίως.

Άρθρο 131

Εγκατάσταση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης – Τροποποίηση του άρθρου 86 του ν. 4495/2017

Το άρθρο 86 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί προϋποθέσεων υπαγωγής αυθαίρετων κατασκευών και χρήσεων, εξειδικεύεται με νομοθετική παραπομπή και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 86

Δικαίωμα υπαγωγής - Χρόνος αλλαγής χρήσης/ανέγερσης

Στις διατάξεις των άρθρων 96 επ. υπάγονται αυθαίρετες κατασκευές και χρήσεις για τις οποίες ο φέρων οργανισμός της αυθαίρετης κατασκευής έχει εκτελεστεί ή η αυθαίρετη αλλαγή χρήσης έχει εγκατασταθεί πριν από τις 28.7.2011, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 87.».

Άρθρο 132

Προσδιορισμός χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017

Στην παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί απόδειξης του χρόνου εκτέλεσης αυθαίρετων κατασκευών, α) στην περ. β) εξειδικεύεται η απόδειξη του τρόπου κατασκευής, γ) καταργείται το τρίτο εδάφιο περί τεκμηρίου ως προς τον χρόνο αλλαγής χρήσης και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η απόδειξη του χρόνου ανέγερσης της αυθαίρετης κατασκευής γίνεται με την υποβολή σχετικής αεροφωτογραφίας. Αν δεν προκύπτει με βεβαιότητα ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής ή της εγκατάστασης της αυθαίρετης χρήσης από την αεροφωτογραφία, για την απόδειξη του χρόνου κατασκευής:

α) ο χρόνος της αλλαγής χρήσης από κύρια χρήση σε άλλη κύρια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, στο οποίο εμφανίζεται το ακίνητο και η χρήση όπως περιγράφονται κατά την υπαγωγή,

β) ο χρόνος εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής σε υπόγεια στάθμη ή εντός του όγκου νόμιμου κτιρίου αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής ή τεκμαίρεται από τον τρόπο κατασκευής, όπως η ύπαρξη ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης για τηλεόραση, τηλέφωνο, θέρμανση, οικιακές συσκευές, υδραυλική εγκατάσταση για θέρμανση, καθώς και από τον τρόπο σύνδεσης με τον φέροντα οργανισμό του κτιρίου, ιδίως δε της απευθείας σύνδεσης με χώρους κύριας χρήσης,

γ) ο χρόνος εγκατάστασης της αλλαγής χρήσης από βοηθητική σε κύρια σε κτίρια με οικοδομική άδεια αποδεικνύεται με έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής, άλλως λαμβάνεται ο χρόνος θεώρησης της αδειας για την ηλεκτροδότηση του ακινήτου.

Τα κατά περίπτωση αποδεικτικά έγγραφα υποβάλλονται στο πληροφοριακό σύστημα και μνημονεύονται στην τεχνική έκθεση μηχανικού.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 133

Ρυθμίσεις περί έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων

1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την ανάθεση συμβάσεων εκτέλεσης έργων κατασκευής εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων που εντάσσονται σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, καθώς και λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, περιλαμβάνουν στο αντικείμενο των εν λόγω συμβάσεων, πέραν της κατασκευής, τη λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων για διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) ετών, ως υποχρέωση του αναδόχου. Ειδικότερα, όσον αφορά

τα έργα κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης, στο αντικείμενο των σχετικών συμβάσεων, περιλαμβάνονται η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του δικτύου και των αντλιοστασίων. Στο αντικείμενο των συμβάσεων, στην περίπτωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, περιλαμβάνονται η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων αυτών. Η υποχρέωση των ανωτέρω εδαφίων δεν καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Οι φορείς λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων των οικισμών που εμπίπτουν στο άρθρο 4 της υπ' αρ. οικ. 5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β` 192) εισάγουν απευθείας στην Εθνική Βάση Δεδομένων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, μέσω του εξουσιοδοτημένου χρήστη καταχώρησης, όλα τα σχετικά πεδία που αποτυπώνουν τα τεχνικά στοιχεία και λειτουργικά δεδομένα των εγκαταστάσεων αρμοδιότητάς τους. Η καταχώρηση των δεδομένων γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και ολοκληρώνεται υποχρεωτικά στο τέλος αυτού. Η προσθήκη διορθώσεων και στοιχείων για κάθε έτος είναι δυνατή μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους, οπότε και τα στοιχεία οριστικοποιούνται χωρίς τη δυνατότητα περαιτέρω τροποποίησης από τους υπεύθυνους καταχώρησης. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των καταχωρημένων τεχνικών και λειτουργικών δεδομένων, από το Τμήμα Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, επικυρώνεται ο κατάλογος των οικισμών που τελούν σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1991 «για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» (L 135) και δημοσιεύεται, με ανάρτηση σχετικών πινάκων στην Εθνική Βάση Δεδομένων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ανάρτηση πραγματοποιείται το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου κάθε έτους και αφορά στη συμμόρφωση κατά το προηγούμενο έτος.

3. Με βάση τον χαρακτηρισμό των οικισμών που βρίσκονται σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για το προηγούμενο έτος, παρέχεται σχετική βεβαίωση συμμόρφωσης στους ενδιαφερόμενους φορείς. Η βεβαίωση συμμόρφωσης εκδίδεται από το Τμήμα Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου φορέα και αποτελεί υποχρεωτικό δικαιολογητικό που υποβάλλεται από τους φορείς κατά τη διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης ή τροποποίησης της σχετικής Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, καθώς και κατά την υποβολή φακέλων χρηματοδότησης για σχετικά έργα.

Άρθρο 134

Οργάνωση και λειτουργία Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων

1. Στο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, δύνανται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας να συστήνονται Ομάδες Διοίκησης Έργου, της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 2503/1997 (Α' 107). Με την απόφαση αυτή προβλέπονται η συγκρότηση των ομάδων, οι αρμοδιότητές τους, και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την λειτουργία τους.

2. Συστήνεται Επιτροπή Συντονισμού και Καθοδήγησης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, η οποία συντονίζει τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς εξειδίκευσης και εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (Π.Ε.Σ.Δ.Α.), υποστηρίζει και εποπτεύει τις Ομάδες Διοίκησης Έργου, της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 2503/1997, εισηγείται στα αρμόδια κυβερνητικά όργανα τα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα αποτελεσματικής εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης συγχρηματοδότησης των έργων και των δράσεων του Ε.Σ.Δ.Α. και των Π.Ε.Σ.Δ.Α..

3. Στην Επιτροπή Συντονισμού και Καθοδήγησης συμμετέχουν με τους αναπληρωτές τους: α) ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, που προεδρεύει της Επιτροπής, β) ο Γενικός Γραμματέας Διοίκησης και Οργάνωσης του Υπουργείου Εσωτερικών, γ) ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δ) ο Πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και ε) ο εκπρόσωπος του Δικτύου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Η Επιτροπή της παρ. 2 συγκροτείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών.

4. Με την απόφαση συγκρότησης της παρ. 3 ρυθμίζονται και τα σχετικά με τη λειτουργία της Επιτροπής Συντονισμού και Καθοδήγησης, την εποπτεία και υποστήριξη που παρέχει στις Ομάδες Διοίκησης Έργου της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 135

Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Καθήκοντα οργάνου επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος, ασκεί η Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» που συστάθηκε με την υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.9.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3296).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Τουρισμού προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου υπεραντιστάθμισης για τα έργα της παρ. 1, οι διαδικασίες έγκρισης των αντίστοιχων εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες ανάκτησης πιθανής υπεραντιστάθμισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 136

Χρηματοδότηση κατασκευών επί του δικτύου αποχέτευσης - Αντικατάσταση του άρθρου 96 του ν. 4685/2020

Το άρθρο 96 του ν. 4685/2020 (Α' 92) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 96

Χρηματοδότηση δαπάνης κατασκευής των εξωτερικών διακλαδώσεων του δικτύου
αποχέτευσης

1. Για τους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ.5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β` 192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) κατοίκων, που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, η δαπάνη για την κατασκευή της εξωτερικής διακλάδωσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων αποχέτευσης, από τη ρυμοτομική γραμμή του ακινήτου, μέχρι τη θέση του κεντρικού αγωγού αποχέτευσης, δύναται να χρηματοδοτείται:

α. στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του «ΕΣΠΑ 2014-2020», εφόσον η κατασκευή έχει πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο φορέα και η δαπάνη έχει πληρωθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2014, καθώς και στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 «ΕΣΠΑ 2021-2027»,

β. από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για έργα αποχέτευσης που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων προηγούμενων προγραμματικών περιόδων και δεν έχουν υλοποιηθεί, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η άμεση λειτουργικότητα του συστήματος αποχέτευσης και επεξεργασίας, σύμφωνα με βεβαίωση που εκδίδεται από τον οικείο Δήμο ή την οικεία Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης,

γ. από το Π.Δ.Ε. στο πλαίσιο άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, η δαπάνη κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης της αποχέτευσης δεν βαρύνει τους κυρίους των ακινήτων.

Άρθρο 137

Σύνδεση ακινήτων με δίκτυο αποχέτευσης - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 96Α ως εξής:

«Άρθρο 96Α

Υποχρέωση πραγματοποίησης εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης – Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Οι κύριοι των ακινήτων, στους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ. 5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β` 192), που βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, είτε σε περιοχή αρμοδιότητας της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.), έχουν υποχρέωση, εντός έξι (6) μηνών από τη σχετική έγγραφη ειδοποίηση της αρμόδιας για την ύδρευση και αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, να πραγματοποιήσουν τη σύνδεση των ακινήτων τους με το δίκτυο

αποχέτευσης. Η εν λόγω ειδοποίηση αποστέλλεται με μέριμνα της αρμόδιας για την αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής της εξωτερικής διακλάδωσης του δικτύου αποχέτευσης και εφόσον το συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου είναι λειτουργικό.

2. Στους μη συνδεδεμένους με το δίκτυο αποχέτευσης κυρίους ακινήτων, τα οποία βρίσκονται σε περιοχή αρμοδιότητας δήμου ή δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσης, ή σε περιοχή αρμοδιότητας της Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή της Ε.Υ.Α.Θ., επιβάλλεται ως διοικητική κύρωση, μετά την πάροδο της προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη σχετική έγγραφη ειδοποίηση της αρμόδιας για την αποχέτευση επιχείρησης ή του οικείου δήμου, πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3. Η ανωτέρω έγγραφη ειδοποίηση αποστέλλεται στον κύριο ή νομέα του ακινήτου μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του έργου της αποχέτευσης και των εξωτερικών διακλαδώσεων που χρηματοδοτήθηκαν, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 3 και εφόσον το συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου είναι λειτουργικό.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται οι φορείς που επιβάλλουν το πρόστιμο της παρ. 2, ο τρόπος βεβαίωσης και ο τρόπος είσπραξης του προστίμου, ο λογαριασμός στον οποίο καταβάλλεται το εισπραχθέν πρόστιμο, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου για κάθε έτος μη συμμόρφωσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 138

Εξουσιοδότηση για την παροχή κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση των αποχετεύσεων - Προσθήκη άρθρου 96B στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α'92) προστίθεται άρθρο 96B ως εξής:

«Άρθρο 96B

Χρηματοδότηση εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης – Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών δύναται να προκηρυσσονται δράσεις για την παροχή οικονομικών κινήτρων σχετικά με τη σύνδεση του εσωτερικού συστήματος αποχέτευσης ακινήτων με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Δήμου ή της οικείας Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, στους οικισμούς του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ.5673/400/5.3.1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας, περί μέτρων και όρων για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (Β' 192), καθώς και για τους λοιπούς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων (2000) κατοίκων. Οι δράσεις του πρώτου εδαφίου δύναται να αφορούν την επιδότηση της ιδιωτικής δαπάνης για την προσαρμογή της αποχέτευσης των κτιριακών εγκαταστάσεων, προκειμένου να οδηγούνται τα λύματα στο φρεάτιο της εξωτερικής διακλάδωσης του δικτύου αποχέτευσης, το οποίο έχει κατασκευαστεί από τον αρμόδιο φορέα αποχέτευσης. Με την κοινή απόφαση του παρόντος καθορίζεται το αντικείμενο της δράσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λήψη των οικονομικών κινήτρων, οι δικαιούχοι, η διάρκεια και οι διαδικασίες αίτησης, ένταξης, υλοποίησης και ολοκλήρωσης των δράσεων αυτών, ο φορέας και η πηγή χρηματοδότησης, ο υπεύθυνος φορέας υλοποίησης της δράσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

2. Ειδικότερα, με την απόφαση της παρ. 1 ορίζονται:

α) οι φορείς υποδοχής των αιτήσεων των ωφελούμενων για ένταξη στις δράσεις της παρ. 1,
β) οι φορείς πιστοποίησης της πραγματοποίησης των εσωτερικών συνδέσεων ιδιοκτησιών στο δίκτυο αποχέτευσης, και

γ) οι φορείς της καταβολής της χρηματοδότησης στους ωφελούμενους, καθώς και ο φορέας ελέγχου για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων των δράσεων.

3. Στην περίπτωση ορισμού φορέων για την άσκηση αρμοδιοτήτων της παρ. 2, δύναται να καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η διαδικασία και οι όροι μεταφοράς των πιστώσεων προς τον οριζόμενο, κατά την παρ. 2 φορέα καταβολής της χρηματοδότησης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 139 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα σε επιμέρους διατάξεις του.